

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 74/2019
Rady Miasta Siemianowic Śląskich
z dnia 23 maja 2019 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

UJEDNOLICONA FORMA TEKSTU I RYSUNKU STUDIUM

Ujednolicona forma tekstu studium uwzględnia wcześniejsze zmiany studium dokonane uchwałą nr 457/2009 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 23 kwietnia 2009 r. (nr 1) oraz uchwałą nr 257/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 16 sierpnia 2016 r. (nr 2).

Tekst zmiany (nr 3) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” przyjęty uchwałą nr 74/2019. Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 23 maja 2019 r. wyróżniono kolorem niebieskim.

2019 r.

Spis treści

1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.....	6
1.1. Podstawowe dane o mieście.....	6
1.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenów. Ewidencja budynków	7
1.3. Stan prawny w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.....	9
1.4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	14
1.4.1. Położenie fizyczno-geograficzne	14
1.4.2. Budowa geologiczna.....	14
1.4.3. Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe.....	15
1.4.4. Wody podziemne.....	16
1.4.5. Klimat i warunki topoklimatyczne.....	17
1.4.6. Powierzchnia ziemi.....	18
1.4.7. Gleby.....	30
1.4.8. Zasoby naturalne	30
1.4.9. Środowisko przyrodnicze.....	31
1.4.10. Obszary chronione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004r.	31
1.4.11. Tereny cenne przyrodniczo	32
1.4.12. Jakość środowiska.....	35
1.5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	39
1.5.1. Rys historyczny.....	39
1.5.2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków.....	39
1.5.3. Obiekty wskazane do ochrony	41
1.5.4. Stanowiska archeologiczne	47
1.6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.....	48
1.6.1. Demografia	48
1.6.2. Migracje	52
1.6.3. Rynek pracy.....	53
1.6.4. Zasoby mieszkaniowe	55
1.6.5. Komunikacja i infrastruktura techniczna	55
1.6.6. Edukacja	56
1.6.7. Kultura, sport i rekreacja.....	57
1.6.8. Opieka medyczna i socjalna	58
1.6.9. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	58
1.7. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	59
1.7.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	66
1.7.2. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego	67
1.7.3. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	70
1.7.4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.....	74
1.8. Stan prawny gruntów.....	75
1.9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	76
1.10. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych	77
1.11. Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	77
1.12. Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych	77
1.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	77
1.13.1. Komunikacja	77
1.13.2. Infrastruktura techniczna	79
1.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	83
1.15. Ochrona przeciwpowodziowa	83
2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego	84
2.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów	84
2.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów.....	84
2.2.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - (MN1) - podmiejskiej	86
2.2.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (i/lub wielorodzinnej) (MN2).....	86
2.2.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - (MN3) - rezydencjalnej	87
2.2.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW1).....	87

2.2.5. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (intensywnej) (MW2)	88
2.2.6. Tereny zabudowy usługowej (U).....	88
2.2.7. Tereny usług sportu i rekreacji (US).....	89
2.2.8. Teren lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (UC).....	89
2.2.9. Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej (PU1, PU2, PU3, PU4).....	90
2.2.10. Tereny obsługi produkcji ogrodniczej (RU).....	91
2.2.11. Tereny zieleni urządzonej (ZP)	91
2.2.12. Tereny ogrodów działkowych (ZD).....	91
2.2.13. Tereny cmentarzy (ZC)	92
2.2.14. Zieleń nieurządzona (ZI).....	92
2.2.16. Rw – tereny rolnicze wyłączone z zabudowy	92
2.2.17. WS – tereny wód powierzchniowych	93
2.2.18. Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej	93
2.2.19. Tereny wyłączone z zabudowy	93
2.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	93
2.3.1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.....	94
2.3.1.1. Wody podziemne	94
2.3.2 Ochrona przyrody i krajobrazu.....	94
2.3.2.1. Istniejące formy ochrony przyrody	94
2.3.2.2. Proponowane formy ochrony przyrody.....	94
2.3.2.3. Korytarze ekologiczne	95
2.3.2.4. Pomniki przyrody	95
2.3.3. Ochrona powietrza.....	95
2.3.4. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym	95
2.4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.....	96
2.4.1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków.....	96
2.4.2. Obiekty wskazane do ochrony.....	96
Ogólne zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.....	96
Zasady ochrony Zabytków wskazanych do ochrony prawem miejscowym.....	96
2.5. Kierunki rozwoju układu komunikacji	97
2.6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....	99
2.6.1. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	99
2.6.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło.....	99
2.6.3. Gospodarka odpadami.....	100
2.7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	101
2.8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	101
2.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznych	102
2.9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	102
2.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	103
2.10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	103
2.10.2. Leśna przestrzeń produkcyjna.....	103
2.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	103
2.11.1. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych	103
2.11.2. Zagrożenie powodziowe	103
2.12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	104
2.13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, re kultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane.....	104
2.13.1. Obszar zdegradowany i wymagający rewitalizacji.....	104
2.13.2. Obszary wymagające remediacji.....	104
2.14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.....	105
2.15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	105

2.15.1. Tereny zamknięte infrastruktury kolejowej	105
2.15.2. Teren zamknięty, będący w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej.....	105
2.16. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym	105
2.17. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.....	105
2.18. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	105
2.19. Obszary o szczególnych warunkach zagospodarowania	105
3. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań. Synteza studium	106
3.1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań.....	106
3.1.1. Uzasadnienie przyjętych zmian	106
3.1.2. Uzasadnienie przyjętych zmian (zmiana Studium nr 2).....	107
3.1.3. Uzasadnienie przyjętych zmian (zmiana Studium nr 3).....	108
3.2. Synteza studium.....	108
3.2.1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego	108
3.2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego.....	111
3.3. Synteza zmiany studium nr 3.....	113
4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.	115
5. Wykaz wniosków złożonych na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie.	115
6. Wykorzystane materiały	117

Załączniki tabelaryczne

1. Obiekty planowane do ochrony na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Wykaz odpowiedzi na powiadomienie o przystąpieniu do prac nad studium.
3. Wykaz wniosków do studium.
4. Wykaz uwag do studium.
5. Wyjaśnienie niektórych użytych pojęć.

Mapy (skala 1:22 000)

uwarunkowania:

Użytkowanie terenów	1:22 000
Hipsometria	1:22 000
Model terenu	1:22 000
Budynki	1:22 000
Plany zagospodarowania przestrzennego 1998 - 2003	1:22 000
Plan zagospodarowania przestrzennego 1998	1:22 000
Górnictwo	1:22 000
Wody powierzchniowe i podziemne. Obszary zalewowe	1:22 000
Gleby - klasoużytki i wyrolnienia	1:22 000
Wartości przyrodnicze i kulturowe	1:22 000
Topoklimaty	1:22 000
Władanie gruntami	1:22 000
Układ drogowy podstawowy (istniejący - administracja)	1:22 000
Układ drogowy (istniejący - klasy)	1:22 000
Infrastruktura techniczna (główna)	1:22 000
Wrysy z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	1:22 000
Wnioski do studium	1:22 000
Uwagi do studium	1:22 000
kierunki:	
Podstawowy układ drogowy (docelowy – klasy)	1:22 000
„Nowe” tereny	1:22 000
Przeznaczenie terenów - kierunki	1:22 000

Plany zamierzone. Tereny do wyrolnienia. Tereny zamknięte	1:22 000
Obowiązujące plany a ustalenia studium	1:22 000
Mapy (skala 1:10000 i/lub 1:5000)	

uwarunkowania:

Władanie gruntami

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – rysunek ujednociony

kierunki:

Kierunki zagospodarowania przestrzennego – rysunek ujednociony

Obszary dla których należy sporządzić plany miejscowe

Uwaga! - ~~drukiem pochyłym naniesiono zmiany studium.~~
Zmiany studium zaznaczono na niebiesko.

1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

1.1. Podstawowe dane o mieście

Siemianowice Śląskie – współcześnie są miastem na prawach powiatu, liczącym [73,4 62846 mieszkańców \(2017 r.\)](#), posiadającym [25,5 km²](#) powierzchni. Położone są w centrum aglomeracji górnośląskiej, niecałe 20 km od lotniska międzynarodowego w Pyrzowicach, graniczą z miejscowościami: Katowice, Chorzów, Piekary Śląskie, Wojkowice, Będzin, Czeladź. Połączenia z sąsiednimi miejscowościami zapewnia komunikacja autobusowa i tramwajowa. W odległej przeszłości Siemianowice były osadą rolniczo-rybacką, co upamiętnia herb miasta. Podobnie wioskami rolniczymi były dzisiejsze dzielnice miasta: Bytków (posiadający datowane na rok 1298 pierwsze historyczne potwierdzenie istnienia), Michałkowice, Bańgów i Przelajka. W XIX wieku cały rejon zaczął przekształcać się w prężny ośrodek przemysłowy, a pierwsza kopalnia węgla kamiennego "Leśna" powstała już w 1786 roku w Bytkowie. Prawa miejskie Siemianowice Śląskie otrzymały w roku 1932. Istniały tu wówczas m.in. cztery kopalnie węgla kamiennego, huty - żelaza, cynku i szkła, fabryki - kotłów parowych oraz śrub i nitów, dwie gazownie i browar. W strukturze przestrzennej miasta wyróżniają się tereny zielone: Park Miejski, Park Pszczelnik, [Bażantarnia](#) i Park Górnik. Niedawny upadek przemysłu ciężkiego sprawił, że w mieście panuje znaczne bezrobocie. Rozwijają się jednak coraz to nowe dziedziny produkcji i usług. Do aktualnie najważniejszych przedsiębiorstw w mieście należą:

- [Minowa Ekochem S.A.](#) (chemia przemysłowa oraz środki ochrony osobistej),
- Fabryka Elementów Złącznych SA "FEZ" (produkcja wyrobów metalowych),
- Fabud (beton i konstrukcje betonowe),
- [Rosomak S.A.](#) (producent transporterów opancerzonych),
- [Coveris Rigid Polska sp. o.o.](#) (opakowania z tworzyw sztucznych),
- Jan Bauer (spedycja oraz transport krajowy i międzynarodowy),
- [KZWM Ogniocron S.A.](#) (krajowy lider sprzętu przeciwpożarowego w tym gaśnic),
- Kotłomontaż (zbiorniki ciśnieniowe i aparatura chemiczna),
- [Opa Labor sp.o.o.](#)
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej,
- Pumar (kompleksowe roboty inwestycyjne i modernizacyjne),
- Wolf System (domy drewniane - inwestor z Austrii),
- Wichary Technologies (nowe technologie),
- [ZTE sp. z o.o. sp. k. Katowice](#) (międzynarodowy transport nietypowych gabarytów),
- Ryntex (specjalistyczny transport międzynarodowy),
- [Adient Seating Poland sp. z o.o.](#)
- [Firmy tworzące Siemianowicki Park Biznesu.](#)

Pomimo dużych zmian restrukturyzacyjnych w ostatnich latach, przemysł dalej odgrywa ważną rolę w gminnej gospodarce. ~~Głębokie przemiany strukturalne i własnościowe powodują powstawanie nowych problemów: wzrost bezrobocia oraz konieczność przekwalifikowania dużej liczby pracowników. Według danych GUS w Katowicach wskaźnik obciążenia bezrobociem w 2003 r. w Siemianowicach Śląskich wynosił 58 osoby na 100 osób mających zatrudnienie i był blisko dwukrotnie większy niż średni wskaźnik w województwie (28 osób). Lata 90 były również dla Siemianowic Śląskich okresem ważnych inwestycji ekologicznych, tak w przemyśle jak i w gospodarce komunalnej. Do największych osiągnięć ostatniego czasu należy zaliczyć: zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, wybudowanie ekologicznego składowiska odpadów komunalnych "Landeco" oraz uruchomienie oczyszczalni ścieków "Centrum", jednej z największych w Polsce, usuwającej również związków biogenne. W kraju i za granicą znane jest siemianowickie Centrum Leczenia Oparzeń. Siemianowice Śląskie mają interesujący kompleks sportowo-rekreacyjny. Tworzą go - we wspomnianych parkach i w ich sąsiedztwie - pole golfowe, strzelnica myśliwska, boiska do piłki nożnej i hokeja na trawie, korty tenisowe z sztucznym oświetleniem, hale sportowe do piłki ręcznej, fushalu, hokeja, koszykówki i siatkówki, hala tenisowa, kilka basenów kąpielowych krytych i otwarty, tor kartingowy, kręgielnia. Do atrakcji zaliczyć także trzeba zabytkowy zespół pałacowy. W mieście jest sześć kościołów rzymsko-katolickich i jeden ewangelicko-augsburski. Ciekawą ofertę kulturalną proponują miejskie placówki - Muzeum, Biblioteka, Centrum Kultury, Zameczek, Ośrodek Kultury i amfiteatr. Miasto bezpośrednio graniczy - z największym w Polsce (600 hektarów) [Parkiem Śląskim](#), bogatym we wszelakie atrakcje rekreacyjne i sportowe (m.in. Stadion Śląski, ZOO i Wesołe~~

Miasteczko). a także z terenami Międzynarodowych Targów Katowickich.

Miasto prowadzi ożywioną działalność promocyjną oraz współpracę z samorządami lokalnymi bliźniaczych miast: Köthen (Niemcy), Wattrelos (Francja), Mohács (Węgry), Jablunkow (Czechy), i Câmpia Turzii (Rumunia), co zostało docenione przez Komisję Unii Europejskiej przyznaniem miastu "Złotej Gwiazdy" oraz "Dyplomu Europejskiego" Rady Europy¹.

1.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenów. Ewidencja budynków

Użytkowanie terenów

Tabela 1.2.1. Użytkowanie terenów (stan w październiku 2017 r.)

Tereny	Pow. w ha	% pow. ogółem
OGÓLEM	2550,00	100,0
(MJ) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	165,64	6,50
(MW1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	239,05	9,37
(MW2) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wysokiej intensywności	194,45	7,6
(MW2) zabudowa mieszkaniowa mieszana	27,59	1,08
(U) zabudowa usługowa	148,17	5,81
(US) usługi sportu i rekreacji	80,37	3,15
(P) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa	288,00	11,29
(ZP) zieleni urządzonej (np. parki, zieleńce)	99,90	3,92
(ZD) ogrody działkowe	127,93	5,02
(ZC) cmentarze	20,46	0,80
(ZI) zieleni nieurządzonej, izolacyjnej	239,49	9,35
(ZL) lasy (+zadrzewienia)	41,98	1,65
(ZLz) zadrzewienia	315,04	12,36
(R) tereny rolnicze i nieużytki	536,73	21,05
(WS) wody powierzchniowe	12,40	0,49
(E, G, W, T, O) infrastruktura techniczna (energia elektryczna, gaz, wodociągi, telekomunikacja, odpady)	63,26	2,48
(KG, KZ, KL) drogi główne, zbiorcze i lokalne (dojazdowe wybrane)	82,30	3,23
(KS) stacje paliw; (KP) parkingi, garaże	42,24	1,66
(KK) tereny kolejowe	20,34	0,80

Źródło: opracowanie TERPLAN, obliczenia powierzchni za pomocą programu ArcGIS, 2017 r.

W strukturze użytkowania terenów wyróżnia się duży udział terenów produkcyjnych, składowych i magazynowych (ok. 13%). Duży jest również udział terenów rolniczych (łącznie z nieużytkami 28%). Wśród terenów zabudowy mieszkaniowej największą część stanowią tereny o wysokiej intensywności, na które w przeważającej mierze składają się tereny osiedli bloków o wysokości powyżej czterech kondygnacji. Łącznie tereny zabudowy mieszkaniowej obejmują ok. 18% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

W strukturze użytkowania terenów wyróżnia się duży udział terenów rolniczych i nieużytków (ok. 21%). Duży jest również udział terenów zadrzewień (ok. 12%) oraz terenów zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej (ok. 11%). Wśród terenów zabudowy mieszkaniowej największą część stanowią tereny o zabudowie wielorodzinnej (ok. 9%), na które w przeważającej mierze składają się tereny osiedli bloków o wysokości powyżej czterech kondygnacji. Łącznie tereny zabudowy mieszkaniowej obejmują ok. 17% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

Bardzo niski jest udział powierzchni lasów (4,6%) oraz niski – zieleni urządzonej (3,3%). Duże rezerwy w zwiększaniu powierzchni terenów „kwalifikowanej” zieleni tkwią w znaczącej wielkości terenów tzw. zieleni nieurządzonej i izolacyjnej (14%). Niemalą część tych terenów stanowią tereny na których składowano odpady pohutnicze lub pogórnice. Odnosi się to szczególnie do Srokowca.

Duże rezerwy powierzchni stanowią tereny zieleni nieurządzonej, izolacyjnej (ok. 9,4%). Ogrody działkowe stanowią ok. 5,0%, natomiast zieleni urządzonej ok. 3,92%. Bardzo niski jest udział powierzchni lasów (1,7%) oraz wód powierzchniowych (0,5%). Pozostałe tereny zainwestowane stanowią: zabudowa usługowa (ok. 5,8%), tereny dróg (ok. 3,2%), usługi sportu i rekreacji (ok. 3,2%), tereny infrastruktury technicznej (ok. 2,5%), stacje paliw, parkingi i garaże (ok. 1,7%), tereny kolejowe (ok. 0,8%). Cmentarze również stanowią zaledwie 0,8% powierzchni terenu miasta.

W strukturze miasta wyróżnia się następujące jednostki urbanistyczne:

- Przełajka – funkcje: mieszkaniowa, rolnicza,
- Bangów – funkcje: mieszkaniowa, rolnicza, produkcyjna,

¹ Informację opracowano na podstawie strony internetowej miasta – www.siemianowice.pl.

- Michałkowice – funkcje: mieszkaniowa, produkcyjna, rolnicza,
- Bytków – funkcje: mieszkaniowa,
- Śródmieście – funkcje: mieszkaniowa, usługi ogólnomiejskie, produkcyjna,
- Srokowiec – funkcje: produkcyjna.

W Śródmieściu można przeprowadzić dodatkowy podział na:

- Centrum,
- Pszczelnik, Park Miejski i tzw. ptasie osiedle,
- rejon ul. Mysłowickiej,
- rejon b. huty „Jedność”,
- osiedle Tuwima,
- osiedle Laura,
- rejon b. kop. „Siemianowice”.

Ewidencja budynków

Tabela 1.2.2. Ewidencja budynków (stan w październiku 2005 i 2017 r.)

Budynki (obiekty)	Liczba w 2005 r.	Liczba w 2017 r.
Mieszkalne	3197	3612
Przemysłowe	255	239
Transportu i łączności	2352	1861
Handlowo - usługowe	466	475
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	193	224
Biurowe	165	191
Szpitala i zakłady opieki medycznej	30	49
Oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe	112	129
Produkcyjne, usługowe i gospodarcze dla rolnictwa	218	139
Inne niemieszkalne	2529	1996
Pozostałe	30	208
Razem	9547	9123

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, 2005 r., 2017 r.

Tabela 1.2.3. Wysokość budynków (stan w październiku 2005 i 2017 r.)

Budynki (obiekty)	Liczba w 2005 r.	W tym mieszkalne	Liczba w 2017 r.	W tym mieszkalne
niskie (do 4 kondygnacji)	8849	2508	8262	2891
średniowysokie (ponad 4 do 9 kondygnacji)	543	536	551	543
wysokie (ponad 9 kondygnacji)	155	153	154	153
pozostałe	brak danych	brak danych	156	6
razem	9547	3197	9123	3593

Źródło: Urząd Miasta Siemianowic Śląskich, 2005, 2017r.

Wśród budynków mieszkalnych dużą grupę stanowią budynki wysokie i średniowysokie – 19,4%. Budynki wysokie (10 kondygnacji i więcej) skupione są w następujących rejonach miasta: Śródmieście:

- rejon ul. Świerczewskiego,
- rejon ul. Komuny Paryskiej,
- rejon ul. Powstańców,
- rejon ul. Okrężnej,
- rejon ul. Szkolnej.

Michałkowice:

- rejon ul. Wyzwolenia,
- rejon Placu Bohaterów Września.

Bytków:

- os. Młodych,
- rejon ulic Niepodległości - Dolna,
- os. Węzłowiec,
- os. Korfantego – Wróbla,
- os. Chemik.

Stan ładu przestrzennego

Ład przestrzenny to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne” (art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym /Dz. U. z 2003r. Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami/).

Struktura przestrzenna Siemianowic Śląskich charakteryzuje się przemieszczeniem funkcji, w tym funkcji mieszkaniowych i gospodarczych. Jej cechą charakterystyczną – i niepozabawioną wartości - jest występowanie różnorodnych form osadniczych, od zabudowy wiejskiej (Przełajka) przez osiedla robotniczo – urzędnicze (np. Laura), zabudowę centrum (z końca XIX i pocz. XX w.), osiedla z lat 50-tych ub. wieku (os. Tuwima) po „blokowiska” z lat 70-tych i 80-tych (np. os. Młodych, Węzłowiec).

Obecnie główne problemy zagospodarowania przestrzennego miasta określić można następująco:

- ~~przebudowa układu komunikacyjnego: z wykorzystaniem regionalnego zamierzenia w postaci tzw. drogi na lotnisko (która jest jednocześnie budowa wschodniej obwodnicy miasta oraz z wykorzystaniem terenu po kolejce wąskotorowej dla tzw. „małej obwodnicy śródmieścia,~~
- adaptacja terenów po kop. „Siemianowice” pomiędzy ul. Olimpijską a linią kolejową, dla funkcji usługowych i mieszkaniowych – w celu wzmocnienia i rozbudowy centrum miasta (problemem pozostaje przekroczenie bariery linii kolejowej),

oraz

- rewitalizacja śródmieścia miasta,
- ograniczenie rozpraszania zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej – ponad niezbędne i zaplanowane zamierzenia,
- adaptacja innych terenów poprzemysłowych (np. kop. „Michałkowice, szyb „Bańgów”, szyb „Północny”, Huta „Jedność”) – nie zawsze powinno być to wyłącznie odtworzenie funkcji przemysłowej; dla niektórych terenów wskazane wprowadzenie funkcji mieszkaniowej,
- zagospodarowanie nowych terenów, w tym pod zabudowę mieszkaniową (przede wszystkim Przełajka, Bańgów - tzw. "Zielone wzgórze" oraz rejon ul. Domina),
- ochrona wartości przyrodniczych (w tym grunty rolne w Przełajce) i kulturowych miasta,
- wykorzystanie możliwości wynikających z istnienia na terenie miasta terenów Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- zagospodarowanie terenów pod funkcje gospodarcze na Srokowcu (przy planowanym układzie nowych dróg) i w Michałkowicach (przy DK 4, 94 i planowanej „zachodniej obwodnicy miasta”),
- budowa ścieżek rowerowych łączących dzielnice miasta,
- budowa węzłów przesiadkowych w dzielnicach miasta.

1.3. ~~Dotychczasowe przeznaczenie terenów~~

~~Obowiązującym dokumentem planistycznym na terenie miasta jest Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie, zatwierdzony Uchwałą Nr 411/98 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 12 lutego 1998 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Katowickiego Nr 6 z dnia 12 marca 1998 r. poz. 48.~~

~~Do planu tego wykonano siedem zmian, a mianowicie:~~

- ~~1) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta celem umożliwienia realizacji inwestycji związanych z komunikacją samochodową na terenie położonym pomiędzy ulicami Kilińskiego, Mysłowicką i Kolejową w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 292/2000 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 31.08.2000 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 44 poz. 647 [1,1 ha];~~
- ~~2) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta celem korekty użytku ekologicznego "Michałkowice Kępa" w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 390/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 1.02.2001 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr poz. 393 [5,7 ha];~~
- ~~3) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta obejmującej obszar likwidowanego osadnika mułów węglowych wraz z terenami przyległymi przy ul. Kapicy w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 430/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 31.05.2001 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 35 poz. 918 [5,2 ha];~~
- ~~4) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich celem wyznaczenia drogi gminnej ul. Słonecznej w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona~~

- Uchwałą Nr 485/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 4.10.2001 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 84 poz. 2158 [0,6 ha];
- 5) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich dla obszaru położonego u zbiegu ul. Kapicy i ul. Przędowników Pracy w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 620/2002 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 4.07.2002 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 67 poz. 2433 [6,2 ha];
- 6) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich obejmującej obszar w rejonie ul. Maciejkowickiej w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 152/2003 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia z 23.12.2003 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 76 poz. 2114 [2,1 ha];
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy przemysłowej Srokowiec, zatwierdzony Uchwałą Nr 254/2003 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia z 23.12.2003 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 33 poz. 1084 [402,6 ha].
- Podjęto również uchwały dla innych zmian — prace są w toku.
- a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północnej części byłej kopalni Michał przy ul. Michałkowickiej i ul. Elizy Orzeszkowej w Siemianowicach Śląskich,
  - b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Budowlanej w Siemianowicach Śląskich,
  - c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Plebiscytowej w Siemianowicach Śląskich,
  - d) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Henryka Krupanka w sąsiedztwie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Siemianowicach Śląskich,
  - e) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Henryka Sienkiewicza, Jana Matejki, Bartosza Głowackiego oraz 27-go Stycznia w Siemianowicach Śląskich,
  - f) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Mysławickiej w Siemianowicach Śląskich.

Tabela 1.3.1. Przeznaczenie terenów w planie zagospodarowania przestrzennego (1998 r.)

Wyszczególnienie	Pow. w ha	% pow. ogółem
OGÓŁEM	2554,00	100,00
(MU-I) zabudowa mieszkaniowo — usługowa intensywna	359,57	14,1
(MU-II) zabudowa mieszkaniowo — usługowa ekstensywna	210,45	8,2
(UC) obszar śródmiejski wielofunkcyjny	27,85	1,1
(A) strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej	55,85	2,2
(UP) usługi publiczne	1,54	0,1
(UL) usługi łączności	6,82	0,3
(PP) obszar przemysłowy	286,67	11,2
(PT) tereny produkcyjno — techniczne	115,00	4,5
(UR) tereny usług technicznych i drobnej wytwórczości	1,56	0,1
(PU) obszar usługowo — produkcyjny	186,57	7,3
(ZI-1) obszary ścisłej ochrony środowiska przyrodn. — użytki ekologiczne	66,20	2,6
(ZI-2) obszar chronionego krajobrazu	63,25	2,5
(ZII-1) zieleń urządzone	203,37	8,0
(ZII-2) zieleń urządzone po przeprowadzonej rekultywacji terenu	41,28	1,6
(ZIII) tereny rekreacyjne i sportowe	60,12	2,4
(ZIV-1) zieleń nieurządzone z przewagą zieleni niskiej	23,30	0,9
(ZIV-2) zieleń nieurządzone	327,38	12,8
(ZCI) cmentarze	29,61	1,2
(ZCII) cmentarz dla zwierząt	0,60	0,0
(RP) użytki rolne wyłączone z zabudowy	198,00	7,8
(KS) tereny urządzeń komunikacji samochodowej	28,54	1,1
(KG, KZ-1, KZ-2, KL) drogi: główna, wojewódzkie, gminne	162,31	6,4
(KK) komunikacja kolejowa	80,60	80,60
(SOP-I, SOP-II) składowanie odpadów przemysłowych	17,12	0,7
(SOK-I, SOK-II) składowanie odpadów przemysłowych	11,92	0,5

Źródło: opracowanie BRR, 2005.

Na terenie Siemianowic Śląskich znajdują się dwa obszary podstrefy sosnowiecko-dąbrowskiej Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zostały powołane uchwałą Nr 479/2005 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 lutego 2005 r. Obszary te to:

- „Kopalniana” o pow. 4,2 ha;
- „Krupanka” o pow. 24,3 ha.

W Siemianowicach Śląskich występują tereny zamknięte. Jest to obszar bezpośrednio związany z linią kolejową PKP Katowice – Chorzów Stary, i tak jak linia kolejowa przebiega przez całe miasto. Obejmują obszar o łącznej powierzchni ok. 20 ha.

1.3. Stan prawny w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

1.3.1. Obowiązujące Studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie przyjęte uchwałą Nr 168/95 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 28 grudnia 1995 r., zostało uchylone uchwałą Nr 201/96 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 30 maja 1996 r. Podstawą sporządzenia studium jest Uchwała Rady Miasta Siemianowice Śląskich Nr 364/2004 z dnia 22 lipca 2004 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie przyjęto uchwałą nr 720/2006 Rady Miasta Siemianowice Śląskich z dnia 22 czerwca 2006 r.

Od czasu obowiązywania dokumentu studium sporządzono dwie zmiany:

- Zmiana (nr 1) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” przyjęta uchwałą nr 457/09 Rady Miasta Siemianowice Śląskich z dnia 23 kwietnia 2009 r.
- zmiana (nr 2) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” przyjęta uchwałą nr 257/2016 Rady Miasta Siemianowice Śląskich z dnia 16 sierpnia 2016 r.

Niniejsza zmiana Studium (nr 3) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” została przyjęta uchwałą nr ..... Rady Miasta Siemianowice Śląskich z dnia ..... r.

1.3.2. Stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Siemianowice Śląskie są pokryte w całości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze pokrycie (100%) miasta obejmuje 35 planów miejscowych, które są wymienione również w poniższej tabeli.

tab. 1.3.2 Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Nr	Treść uchwały	Numer i data uchwały	Data ogłoszenia
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie	Uchwała Nr 411/98 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 12 lutego 1998 r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 6, poz. 48 z dnia 12.03.1998r.
2.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie celem umożliwienia realizacji inwestycji związanych z komunikacją samochodową na terenie położonym pomiędzy ul. Kilińskiego, Mysłowicką i Kolejową w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 292/2000 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 31 sierpnia 2000 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 44, poz. 647 z dnia 20.11.2000r.
3.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie celem dokonania obszarowej korekty użytku ekologicznego pod nazwą "Michałkowicka Kępa" w Siemianowicach Śląskich - Michałkowicach	Uchwała Nr 390/2001 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 1 lutego 2001 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 16, poz. 393 z dnia 03.04.2001r.

4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich obejmującej obszar likwidowanego osadnika mułów węglowych wraz z terenami przyległymi przy ul. Kapicy w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 430/2001 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 31 maja 2001 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 35, poz. 918 z dnia 22.06.2001r.
5.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta celem wyznaczenia drogi gminnej - ulicy Słonecznej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 485/2001 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 4 października 2001 r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 84, poz. 2158 z dnia 29.10.2001r.
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich dla obszaru położonego u zbiegu ul. Kapicy i ul. Przdowników Pracy w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 620/2002 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 4 lipca 2002 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 67, poz. 2433 z dnia 02.10.2002r.
7.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich obejmująca obszar w rejonie ul. Maciejkowickiej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 152/2003 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 26 czerwca 2001 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 76, poz. 2114 z dnia 07.08.2003r.
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy przemysłowej Srokowiec w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 254/2003 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 23 grudnia 2001 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 33, poz. 1084 z dnia 21.04.2004r.
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego u zbiegu ulic Dworskiej i Świerczewskiego w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 331/2008 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 25 września 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 208 z dnia 04.12.2008r.
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Kruczej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 332/2008 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 25 września 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 208 z dnia 04.12.2008r.
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Bańgowskiej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 396/2008 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 29 grudnia 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 57 z dnia 06.04.2009r.
12.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 514/2009 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 27 sierpnia 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 189 z dnia 28.10.2009r.
13.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zachodniej części dzielnicy Przetajka w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 43/2010 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 24 marca 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 114 z dnia 30.05.2011r.
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Watoły w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 44/2011 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 24 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 114 z dnia 30.05.2011r.
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Kruczej wraz z terenami pola golfowego w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 45/2011 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 24 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, Nr 114 z dnia 30.05.2011r.
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Towarowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 401/2013 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 27 czerwca 2013 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 4901 z dnia 09.07.2013r.
17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Oświęcimskiej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 480/2014 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 27 marca 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 2158 z dnia 08.04.2014r.

18.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego u zbiegu ulic Kapicy, Kopalnianej i Wieczorka w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 483/2014 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 24 kwietnia 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 2655 z dnia 05.05.2014r.
19.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Spokojnej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała Nr 109/2015 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 24 września 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5054 z dnia 06.10.2015r.
20.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ul. Mysłowickiej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 268/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 29 września 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5046 z dnia 06.10.2016 r.
21.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Plebiscytowej w Siemianowicach Śląskich.	Uchwała nr 277/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 27 października 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5545 z dnia 27.10.2016 r.
22.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Budowlanej w Siemianowicach Śląskich.	Uchwała nr 314/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 19 grudnia 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 7129 z dnia 28.12.2016 r.
23.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północnej części obszaru byłej kopalni Michał przy ul. Michałkowskiej i ul. Elizy Orzeszkowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 329/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 26 stycznia 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 650 z dnia 01.02.2017 r.
24.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: ks. bpa Czesława Domina oraz Witolda Budryka w Siemianowicach Śląskich.	Uchwała nr 425/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 sierpnia 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 4613 z dnia 30.08.2017 r.
25.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Henryka Krupanka w sąsiedztwie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 433/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 sierpnia 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 4615 z dnia 30.08.2017 r.
26.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego południowej części obszaru byłej Kopalni Michał przy ul. Michałkowskiej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 446/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 28 września 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5354 z dnia 06.10.2017 r.
27.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego wzdłuż Alei Młodych w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 447/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 28 września 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5355 z dnia 06.10.2017 r.
28.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Zwycięstwa w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 448/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 28 września 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5440 z dnia 10.10.2017 r.
29.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Henryka Sienkiewicza, Jana Matejki, Bartosza Głowackiego oraz Fitznerów w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 466/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 28 września 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5356 z dnia 06.10.2017 r.
30.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Obwodowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 473/2017 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 26 października 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 5767 z dnia 02.11.2017 r.
31.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu po zlikwidowanej kolei piaskowej położonego w rejonie ulicy Rozwojowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 540/2018 Rada Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 8 lutego 2018 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 977 z dnia 14.02.2018 r.
32.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Dworskiej i Al. Spacerowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 539/2018 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 8 lutego 2018 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 976 z dnia 14.02.2018 r.
33.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego pomiędzy ulicą Marcina Watoły a zlikwidowaną koleją wąskotorową w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 538/2018 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 8 lutego 2018 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 975 z dnia 14.02.2018 r.
34.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu po zlikwidowanej kolei piaskowej położonego w rejonie ulicy Rozwojowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 618/2018 Rada Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 14 czerwca 2018 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 3921 z dnia 20.06.2018 r.

35.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Henryka Krupanka oraz Alei Spacerowej w Siemianowicach Śląskich	Uchwała nr 617/2018 Rada Miasta Siemianowice Śląskich z dnia 14 czerwca 2018 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 3920 z dnia 20.06.2018 r.
-----	--	---	---

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Wydział Rozwoju Miasta 2018 r.

1.4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Do analizy stanu środowiska wykorzystano:

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie, grudzień 2004 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie, grudzień 2014 r.,
- Program ochrony środowiska obejmujący plan gospodarki odpadami na lata 2004 – 2015 dla miasta Siemianowice Śląskie, grudzień 2003 [etap I – rozdziały: 7.1. stan powietrza; 7.2. stan wód powierzchniowych i podziemnych; 7.3 gleby; 7.4. surowce mineralne; 7.5. stan środowiska przyrodniczego; 7.6. ocena stanu klimatu akustycznego; 7.7. promieniowanie elektromagnetyczne].
- Dokumentacja inwentaryzacji przyrodniczej w zakresie występowania chronionego gatunku – chomika europejskiego dla wybranych obszarów miasta Siemianowice Śląskie – październik 2017r.

1.4.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar miasta Siemianowice Śl. znajduje się w podprowincji Wyżyna Śląsko – Krakowska (314), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1) w obrębie mezoregionu Wyżyna Katowicka.

1.4.2. Budowa geologiczna

W obrębie miasta występują dwie jednostki tektoniczne. W południowej części leży tzw. siodło główne, gdzie osady karbonu górnego występują blisko powierzchni. Siodło główne to dość płaski grzbiet w obrębie osadów karbońskich. Poprzecznie jest pofałdowane tworząc zarówno kopuły jak i obniżenia (np. tzw. Kopuła Chorzowska). Skały karbońskie, w kierunku północnym zanurzają się pod osady niecki bytomskiej przylegającej od strony północnej do siodła głównego. Niecka jest wąska i głęboka, w części stropowej zbudowana z triasowych osadów wapiennych i dolomitycznych oraz poprzecznie pofałdowana. Między Przeląjką a Będzinem występuje w niej podłużna elewacja dna zwana siodłem Przeląjki. Największa głębokość niecki znajduje się koło Michałkowic, gdzie te same warstwy, w porównaniu z siodłem głównym, znajdują się 250 – 400 metrów niżej.

Teren miasta pocięty jest licznymi uskokami. Maskowane są one na powierzchni okrywą osadów czwartorzędowych różnej grubości. Są to osady zarówno z okresu zlodowaceń (plejstoceny) jak i polodowcowe (holoceny).

Utwory karbonu:

W Siemianowicach Śląskich utwory karbońskie reprezentowane przez następujące warstwy: rudzkie oznaczone symbolem 400, siodłowe - 500, porębskie - 600, jakłowieckie - 700, gruszowskie - 800, pietrzykowskie - 900.

Warstwy rudzkie zbudowane z piaskowców z przewarstwieniami iłowców oraz pokładów węgla występują tylko w północno – zachodniej części miasta (dzielnica Michałkowice). Miąższość warstw wynosi około 150 m.

Warstwy siodłowe wykształcone w serii piaskowcowo – iłowcowej zawierają pięć grubych pokładów węgla. Miąższość warstw wynosi od 50 do 70 m. Występują praktycznie na całym obszarze miasta. Wschodnie warstw znajdują się w północno – wschodniej części w rejonie dzielnicy Przeląjka.

Warstwy porębskie zbudowane z iłowców i mułowców przewarstwionych drobnoziarnistymi piaskowcami i pokładami węgla. Miąższość warstw wynosi około 330 m.

Warstwy jakłowieckie - zbudowane z naprzemianległych ławic piaskowców i iłowców z cienkimi pokładami węgla. Miąższość warstw wynosi około 50 m.

Warstwy gruszowskie o miąższości około 170 m zbudowane z ławic piaskowców i iłowców z pokładami węgla.

Utwory karbonu, jako utwory powierzchniowe, pod okrywą materiału zwietrzelinowego lub antropogenicznego, występują w południowej części miasta.

Utwory triasowe reprezentowane są przez osady dolnego i środkowego wapienia muszlowego oraz pstrego piaskowca. Na północ od szybu „Bańgów” miąższość utworów triasowych rośnie do około

150 m. Reprezentowane są przez:

- Warstwy świerklanieckie (dolny i środkowy pstry piaskowiec) o miąższości do około 50 m. zalegające bezpośrednio na stropie karbonu. Warstwy te zbudowane są z czerwonych i pstrych iłów, iłowców, czerwonych lub żółtych piasków, słabozwięzłych piaskowców. Miejscami występują żwiry i zlepieńce. Miąższość iłów waha się od kilku do około 20 m.

- Ret (górnny pstry piaskowiec) o miąższości od 15 do 40 m - warstwy zbudowane z dolomitów, wapieni dolomitycznych, margli dolomitycznych a w dolnej części z iłów i pstrych iłowców. W spągu występują nieprzepuszczalne szare łupki ilaste.

- Środkowy wapień muszlowy: warstwy wapieni dipoporowych wykształcone jako szaro-żółte wapienie z przewarstwieniami. Utwory bardzo szczelinowate o miąższości około 25 m.

- Dolny wapień muszlowy: warstwy krachowickie, terebratulowe i gorażdzańskie zbudowane z dolomitów kruszconośnych, w spągu ił witirolowy oddzielający od warstw gogolińskich zbudowanych z wapieni krystalicznych, płytkowych.

Wapienie warstw gogolińskich widoczne są w niewielkich odsłonięciach, w nieczynnym już kamieniołomie w Michałowicach. Jest to jedyne odsłonięcie tych warstw w południowym skrzydle niecki bytomskiej. Można tu znaleźć skamieniałości sprzed ponad 240 milionów lat.

Jako utwory powierzchniowe (pod okrywą zwietrzliny czwartorzędowej) utwory triasowe występują w rejonie Przeląjki, Bańgowa i w zachodniej części Michałowic.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez holocenijskie osady rzeczne jak piaski pylaste lub gliniaste, gliny i namuły rzeczne oraz plejstocenijskie osady akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej jak mułki, gliny zwałowe, różnoziarniste piaski i żwiry. W powierzchniowych osadach plejstocenu wyróżniane są dwa poziomy glin zwałowych zaliczane do zlodowacenia krakowskiego oraz środkowopolskiego.

W części obszaru miąższość utworów czwartorzędowych jest cienka – do 10 m, dodatkowo poprzerywana wychodniami starszych utworów. W południowej części miasta ciągłość utworów czwartorzędowych jest przerwana licznymi wychodniami utworów karbońskich a w części północnej utworami triasowymi. Największa miąższość czwartorzędu, dochodząca do 50,0 m występuje w linii ul. Zwycięstwa – na północ aż do granicy z miastem Piekary Śląskie. Na południe linia w rejonie dzisiejszej strzelnicy zmienia swój kierunek na południowo – wschodni w kierunku parku Pszczelnik a dalej w kierunku zlikwidowanego szybu „Podsadzkowy I” (ul. Żwirowa).

1.4.3. Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Pod względem hydrograficznym miasto Siemianowice Śląskie usytuowane jest w dorzeczu rzeki Wisły. Cały teren opracowania przynależy do zlewni rzeki Brynicy - prawobrzeżnego dopływu Czarnej Przemszy. Przez teren opracowania na osi wschód-zachód przebiega dział wodny IV rzędu. Teren położony na północ od działu wodnego leży w zlewni Rowu Michałowickiego. Fragmenty części południowej miasta położone są w zlewni rzeki Rawy będącej prawobrzeżnym dopływem Brynicy. Przez teren miasta płynie ciek - Rów Michałowicki stanowiący prawobrzeżny dopływ Brynicy. Koryto Brynicy na wysokości Przeląjki i Bańgowa jest uregulowane. Górny i środkowy przebieg Rowu Michałowickiego ujęty jest w kolektor i zamknięty kanał. Odcinek dolny ma uregulowane koryto otwarte.

Na terenie miasta istnieje kilkadziesiąt zbiorników wód powierzchniowych, które powstałe w wyniku działalności człowieka. Są to stawy, zalewiska, zbiorniki wód przemysłowych, baseny itp. W większości są to zbiorniki podziemne o konstrukcji ziemnej, w których utrzymywanie się wód jest możliwe na skutek zalegania w podłożu warstw nieprzepuszczalnych lub słabo przepuszczalnych. Część zalewisk powstałych w wyniku prowadzonej w przeszłości eksploatacji materiałów budowlanych, węgla kamiennego oraz zbiorników technologicznie związanych z tą eksploatacją została, po jej zakończeniu, zlikwidowana. Część stawów poddana została rekultywacji. Stawy te, powstałe w bezodpływowych nieckach po eksploatacji złóż węgla kamiennego, retencjonujące wody opadowe, były niegdyś zasilane dodatkowo słabo zmineralizowanymi wodami podziemnymi wypompowywanymi z kopalni. Aktualnie, przy niedoborze opadów atmosferycznych, zaniechaniu zasilania dodatkowego i nieszczelnościach dna i brzegów, stawy te ulegają wysychaniu. Ze względu na wspomniane walory tych zbiorników, prowadzone będą prace mające na celu ich rewitalizację (wykonanie dodatkowego zasilania, oczyszczenie, uszczelnienie itp.).

Zagrożenie powodziowe.

Zgodnie z opublikowanymi i zweryfikowanymi mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego

z dnia 15.04.2015 r. KZGW na granicy Siemianowic Śląskich z Wojkowicami, Będzinem i z Czeladzią, tj. wzdłuż Brynicy wraz z ujściem Rowu Michałkowickiego występują obszary:

- 1) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat
- 2) szczególnego zagrożenia powodzią tj.:
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na sto lat (Q 1%);
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na dziesięć lat (Q 10%);
- 3) obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią (pkt 1 i 2) obejmują tereny między wałami rzeki Brynicy wraz z ujściem do rzeki Rowu Michałkowickiego oraz fragment terenu w północnej części miasta, w dzielnicy Przełajka poza wałem rzeki Brynicy.

Ponadto wzdłuż Brynicy występuje obszar obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Granice obszarów o których mowa w pkt 1-3, przedstawione zostały na rysunku uwarunkowań.

1.4.4. Wody podziemne.

Zgodnie z charakterystyką JCWPd w górotworze obszaru Siemianowic Śl. występują trzy piętra hydrologiczne związane z przepuszczalnymi osadami karbonu, triasu i czwartorzędu.

Czwartorzędowe piętro wodonośne

Zasobność tego poziomu jest zmienna i uzależniona od rodzaju osadów. Woda występuje w utworach piaszczystych tam, gdzie izolowane są one glinami od starszego podłoża. W otworach i szybach wykonanych na przestrzeni ponad 100 lat notowano w osadach czwartorzędowych występowanie wód o najczęściej swobodnym zwierciadle stabilizującym się na głębokościach od 1,0 do 20,0 m ppt. Jednak w licznych otworach stwierdzono brak wody, co świadczy o przepływie wód do warstw starszych.

Tam, gdzie miąższość utworów czwartorzędu jest nieduża, wody podziemne albo w ogóle się nie gromadzą, albo tworzą jedną warstwę (poziom) wodonośną. Z kolei w rejonach, gdzie miąższość opisywanych utworów jest duża, wody podziemne mogą tworzyć 2÷3 poziomy wodonośne, lokalnie połączone ze sobą. Zasilanie warstw wodonośnych następuje drogą infiltracji wód z opadów atmosferycznych, drenaż zaś – poprzez ucieczkę wód w głębsze podłoże. Zwierciadło wody w piaskach czwartorzędowych jest swobodne lub lekko napięte. Piaski te są średniej przepuszczalności.

Ze względu na dużą zmienność zasięgu i miąższość warstw wodonośnych oraz niewielką wodozasobność, a także potencjalnie znaczne zanieczyszczenie płytkich wód czwartorzędu, (spowodowane czynnikami antropogenicznymi), wody czwartorzędowego piętra wodonośnego aktualnie nie posiadają znaczenia gospodarczego. Nie będą też mogły być wykorzystywane na większą skalę w najbliższej przyszłości. Brak izolacji pomiędzy poziomami wodonośnymi triasowym i czwartorzędowym, umożliwia swobodną migrację zanieczyszczeń z powierzchni.

Triasowe piętro wodonośne

Utwory węglanowe wapienia muszlowego i retu stanowią szczelinowo – krasowy poziom wodonośny o swobodnym zwierciadle wody, którego zasilanie odbywa się w drodze bezpośredniej infiltracji wód opadowych w rejonach wychodni utworów triasowych lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędowe. Na obszarze dawnej KWK „Siemianowice” miąższość warstw zawadzionych dochodziła do 90 m w części północnej. Poziom wodonośny na terenie miasta stanowi część Głównego Zbiornika Wód Podziemnych w Polsce T/3 - Bytom – nr 329 wymagającego szczególnej ochrony zbiornik (wg S. Kleczkowskiego). Obszar Wysokiej Ochrony obejmuje północną, wschodnią i centralną część miasta a południowa granica zbiornika generalnie pokrywa się z zasięgiem występowania utworów triasowych.

Występuje on w zasięgu monokliny śląsko – krakowskiej. Jest to zbiornik typu szczelinowo-krasowego zbudowany ze skał dolomityczno-wapiennych zaliczanych stratygraficznie do wapienia muszlowego i retu. GZWP Bytom 329 jest intensywnie drenowany wyrobiskami górniczymi byłej kopalni rud Zn-Pb oraz kopalni węgla kamiennego. Zbiornik zasilany jest bezpośrednio lub pośrednio poprzez utwory czwartorzędowe.

Piętro to związane jest z zalegającymi w środkowej i w północnej części miasta, utworami triasu środkowego i dolnego. Piętro to tworzą trzy główne poziomy wodonośne:

- w skałach węglanowych wapienia muszlowego (trias środkowy),

- w skałach węglanowych retu (górnym piśtry piaskowiec),
- w piaskach i piaskowcach niższego piśtrego piaskowca (poziom warstw świerklanieckich).

Ze względu na wodozasobność istotne znaczenie mają wymienione dwa pierwsze poziomy, które odizolowane były wzajemnie nieprzepuszczalnymi marglami dolnej części warstw gogolińskich. Obecnie izolacja ta została naruszona w wielu miejscach, zwłaszcza na skutek długoletniej eksploatacji rud cynku i ołowiu. Dlatego oba te poziomy traktuje się jako jeden kompleks wodonośny związany z serią węglanową triasu, przy czym kolektorem, w tym kompleksie są spękane i porowate wapienie oraz dolomity. Kompleks ten jest zasilany bezpośrednio na wychodniach warstw wodami opadowymi lub pośrednio – poprzez infiltrację wód z nadległych utworów czwartorzędowych. Poziomy wodonośny w utworach węglanowych triasu izolowane są od niżej występującego poziomu warstw świerklanieckich (piśtry piaskowiec środkowy i dolny) serią margli retu oraz ilów niższego piśtrego piaskowca. Poziom warstw świerklanieckich związany jest z ławicami piasków i piaskowców. Jest to poziom nieciągły z przyczyn naturalnych i spowodowanych drenażem przez kopalnie węgla kamiennego. Od piaskowców karbońskich poziom ten odizolowany jest warstwami ilów i ilowców dolnotriasowych. Izolacja ta nie wszędzie jest pełna. Z punktu widzenia zaopatrzenia w wodę do picia i do celów przemysłowych, poziom warstw świerklanieckich nie ma i nie będzie miał istotnego znaczenia ze względu na niewielką wodozasobność i niejednorodność w zasięgu i miąższości warstw wodonośnych.

Karbońskie piętro wodonośne

Piętro to tworzą ławice piaskowców warstw dolnorudzkich, siodłowych i brzeźnych. Zostało ono mocno zmienione w wyniku eksploatacji górniczej pokładów węgla kamiennego, co było związane z silnym strzaskaniem skał i drenażem wyrobiskami. Piętro to tworzy Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP C/1 – Będzin (nr 456), występujący w rejonie Siemianowic Śląskich, Czeladzi i Będzina poniżej wspomnianego triasowego GZWP nr 329 Bytom. Wody słodkie występują w piaskowcach izolowanych seriami ilowców. Zasilanie poziomów wodonośnych w utworach karbonu następuje bądź bezpośrednio na wychodniach, bądź też – częściej – poprzez przepuszczalne utwory nadkładu czwartorzędowego i triasowego. Drenaż wód w utworach karbońskich następuje głównie poprzez wyrobiska kopalń węgla kamiennego. Wody z utworów karbonu charakteryzują się znaczną mineralizacją ogólną.

Ujęcia wód podziemnych

Triasowe piętro wodonośne

W nieodległej przeszłości, do początku lat 90 – tych ubiegłego wieku istniały dwa ujęcia wodne eksploatujące wodę z tego zbiornika:

- ujęcie przy szybie „Granicznym” eksploatowane przez firmę prywatną prowadzącą dystrybucję wody mineralnej, zlikwidowane po zasypaniu szybu.
- ujęcie przy szybie „Bańgów” eksploatowane przez RPWiK zasilające sieć wodociągową dzielnicy Bańgów, zlikwidowane około 1993 roku ze względu na pogarszającą się jakość wody po oddaniu do użytku zbiornika „Dzieńkowice”.

W roku 1995 w rejonie zlikwidowanego szybu „Krystyn” wykonano otwór „Michałkowice 1/95” z powierzchni do wyrobisk poziomu 51 m, które służą do gromadzenia wód dopływających z poziomu wodonośnego w utworach węglanowych. Po zainstalowaniu pompy, otwór eksploatowany jest przez „Haldex” S.A. jako studnia głębinowa o średniej wydajności około 20,0 m³/h. W 2005 r. oddano studnię zasilającą w wodę staw „Rzęsa”.

1.4.5. Klimat i warunki topoklimatyczne

Klimat rejonu zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyn Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko – kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 C do 8 C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 do 18 C), z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 do -3 C).

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru.

Dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, stanowiące około 50% ogółu wiatrów. Wiatry z sektora północnego stanowią ponad 27 % ogółu wiatrów. Około 11 % stanowią cisze. Prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 3,1 m/s (średnia roczna). Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków zmieniają się w granicach od 2,5 m/s (NE) do 4,0 m/s (SW, W). Także z kierunku północno-zachodniego przeciętna prędkość wiatrów jest wysoka i wynosi 3,7 m/s, co wskazuje, iż generalnie wiatry wiejące z sektora zachodniego są silniejsze.

1.4.6. Powierzchnia ziemi.

Ukształtowanie terenu.

Siemianowice Śląskie położone są na Wyżynie Śląskiej na wysokości 246 – 316 m. n.p.m. W ukształtowaniu powierzchni wyraźnie zaznacza się spadek terenu od południowego zachodu w kierunku wschodnim. Najwyższe wzniesienia znajdują się w południowo zachodniej części miasta (dzielnica Bytków) na wysokości 316 m n.p.m. Najniżej położone punkty leżą w rejonie dawnych Sadzawek (Stary Czekaj) na wys. 246 m n.p.m. oraz w dnie doliny Brynicy 258,9 m n.p.m.

Formy i typy rzeźby powierzchni ziemi uzależnione są od budowy geologicznej oraz przebiegu i rozmiaru procesów morfogenetycznych.

W granicach miasta występują formy pochodzenia denudacyjnego, fluwialnego i antropogenicznego.

Formy pochodzenia denudacyjnego:

Jednym z zasadniczych elementów ukształtowania powierzchni ziemi są stoki stanowiące części nachylone wzniesionych form terenu. W obszarze Siemianowic te formy geomorfologiczne obejmują tereny północne, zachodnie i południowo-zachodnie oraz stanowią wschodnie obrzeżenia miasta.

Są to powierzchnie wyniesione, utworzone w okresie trzeciorzędowym i przemodelowane w okresie późniejszym, na skutek wietrzenia, soliflukcji i erozji. Wzniesienia te o charakterze garbów i pagórów występujące w Przelajce i Michałkowicach zbudowane są z utworów triasowych (wapienie, margle, dolomity i piaskowce), natomiast we fragmencie południowym i południowo-zachodnim miasta stanowią wzgórza utworzone ze skał karbońskich. Stoki utworzone w okresie czwartorzędowym stanowią rozległe przestrzenie wnętrza miasta. Podłożem tych terenów są eluwia, rezydwa utworów plejstoceniowych (gliny, zwałowe i inne utwory czwartorzędowe) o różnej miąższości zalegające na skałach triasowych. W ich obrębie, w części centralnej oraz w rejonie granicy Bańkowa i Piekar zaznaczają się płaskie i lekkofaliste powierzchnie równin erozyjno-denudacyjnych powstałych w warunkach peryglacialnych.

Formy pochodzenia fluwialnego:

Powstają zarówno wskutek niszczącej jak i akumulacyjnej działalności wody płynącej. Do efektów działalności niszczącej wody płynącej przy współdziałaniu procesów denudacyjnych zalicza się utworzenie dolin cieków (okresowych i stałych) oraz krawędzie teras akumulacyjnych. Fragmenty takich krawędzi w różnym stopniu zachowane, są widoczne wzdłuż prawobrzeżnej terasy Brynicy. Wzdłuż rzeki Brynicy wyraźnie zachowana jest terasa niższa holoceniowa (mułki i piaski rzeczne) oraz małe fragmenty spłaszczeń terasowych z okresu zlodowacenia bałtyckiego w południowym rejonie miasta (Nowy Czekaj). Występowanie terasy holoceniowej wzdłuż rowów: Michałkowickiego, i Śmiłowskiego stanowią dowód na naturalne pochodzenie tych cieków. W centralnym obszarze miasta wykształciło się ewapotranspiracyjne bezodpływowe zagłębienie terenu zwane Obniżeniem Siemianowickim. Wykształcenie się formy terasy w Obniżeniu Siemianowickim świadczy o przepływającym tam w przeszłości cieku stałym. Ślady cieku płynącego równoleżnikowo w tym obniżeniu i uchodzącego do Brynicy, odnaleźć można na mapach z przełomu XIX i XX wieku.

Obszar Konurbacji Górnośląskiej, w obrębie której leży analizowany teren, modelowany jest od paleogenu. W okresie mioceniowym, w czasie ruchów alpejsko-karpackich część północna została podniesiona wzdłuż uskoku będzińskiego, w części południowej, pociętej uskokami powstało kilka rowów. W pliocenie nastąpiło rozczłonkowanie progów zbudowanego z utworów triasowych i rozcięcie całego obszaru głębokimi dolinami, które następnie wypełnione zostały utworami plejstoceniowymi. W plejstocenie obszar Górnośląskiego Zagłębia Węglowego był dwukrotnie zlodowacony. W okresie zlodowacenia krakowskiego cały obszar był pokryty lądolodem sięgającym po Karpaty, w okresie zlodowacenia środkowopolskiego lądolód sięgał po okolice Mikołowa.

Po okresie zlodowaceń następowało odpreparowanie spod pokrywy osadów plejstoceniowych rzeźby trzeciorzędowej oraz powstawanie dolin nieckowatych w obrębie stoków. W holocenie odbywa się rozcinanie niecek peryglacialnych oraz powstawanie dolin nieckowatych w obrębie szerokich den dolinnych.

Według wydziałów geomorfologicznych obszar miasta Siemianowice Śląskie położony jest w obrębie regionu Płaskowyż Bytomsko-Katowicki, subregionu Bytomskiego w granicach czterech jednostek morfologicznych:

1. Wyżyny Siemianowickiej
2. Obniżenia Szarleja-Brynicy
3. Doliny Brynicy
4. Wzgórz Chorzowskich

Wyżyna Siemianowicka obejmuje ok. 90 % powierzchni miasta. Ograniczona jest od strony północnej Obniżeniem Szarleja-Brynicy, od południowego zachodu Wzgórzami Chorzowskimi. W kierunku wschodnim wyżyna opada łagodnym stokiem w stronę południowego odcinka Doliny Brynicy. Stok ten jest długi o umiarkowanym nachyleniu (2-5⁰ nachylenia) a jego powierzchnia została pocięta pojedynczymi nieckami peryglacialnymi. Stok ten na obszarze miasta otulony jest pokrywami plejstocеныskimi (piaszczysto-gliniastymi).

W kierunku południowo-wschodnim Wyżyna Siemianowicka opada łagodnym nachyleniem (2-3⁰) również pod okrywą plejstocenu w stronę doliny Rawy, a okolice te są silnie przekształcone i zdeformowane antropogeniczne (Srokowiec). Wyżyna Siemianowicka zbudowana jest z osadów dolnego i środkowego triasu pod pokrywami utworów plejstocеныskich (piaszczysto-gliniastych). Zasadnicze rasy rzeźby obszaru, takie jak obniżenia dolinne i obszary międzydolinne w części wschodniej wyżyny mają kierunek południowy. Obszary międzydolinne: garby i wzniesienia kopulaste zbudowane są ze skał triasowych i zupełnie odpreparowane spod pokrywy czwartorzędowej. Stoki obszarów międzydolinnych są bardzo łagodne (maksymalne nachylenia 5⁰) i opadają w kierunku szerokich (do 2 km) i płaskich obniżeń dolinnych, które są starymi rynnami erozyjnymi, wyścielonymi osadami plejstocеныskimi (głównie piaskami) i zaznaczają się w obecnej rzeźbie jako płytkie obniżenia. W obszarze Siemianowic Śl. to forma geomorfologiczna towarzyszy południowemu odcinkowi Brynicy od północnej granicy miasta (Przełajka) do Dąbrówki Małej na południu. Cechą charakterystyczną obszaru jest to, że stare obniżenia nie zostały odmłodzone zgodnie z ich dawnym biegiem, lecz rozcięte dolinami o przebiegu równoleżnikowym, a więc prostopadłym do biegu rynn. Doliny te mają charakter płytkich, nieckowatych obniżeń posiadających płaskie i wąskie (100-150 m) dna i uchodzą do doliny Brynicy. Powierzchnia Wyżyny Śląskiej należy do rejonów silnie przeobrażonych a w granicach miasta dotyczy to ok. ¼ terenu, w tym powierzchnie zainwestowania miejskiego, przemysłowego oraz grunty zdewastowane o formach nad i podpoziomowych.

Obniżenie Szarleja-Brynicy ciągnie się od Bytomia na zachodzie do Boleradza na wschodzie. Równoleżnikowy, wschodni odcinek obniżenia, stanowiący północną granicę miasta (Przełajka), jest wąski (250 m) i całkowicie zajęty przez płaskie dno doliny Brynicy. Ten fragment jednostki geomorfologicznej ograniczony od południa jest stromym zboczem triasowego ostańcowego wzgórza (Sośnia Góra 294,8 m n.p.m.) położonego w obrębie Wyżyny Siemianowickiej. Jest to odcinek obniżenia słabo przeobrażony przez człowieka o znacznych wartościach przyrodniczych (użytek ekologiczny „Brynicka Terasa”).

Dolinę Brynicy ogranicza od wschodu stromy stok Wyżyny Czeladzi a od zachodu bardzo łagodny stok Wyżyny Siemianowickiej.

Dolina Brynicy jest wąską (250 m doliną przełomową, w obrębie której rozszerzenia zaznaczają się wyłącznie przy ujściu większych dolin bocznych).

Ten fragment doliny wycięty jest w skałach triasowych a dno wyścielone piaskami plejstocеныskimi o maksymalnej miąższości nie przekraczającej 16 m.

Dolina Brynicy jest prawdopodobnie formą czwartorzędową, a na jej zboczach, na wysokości 5 i 10 m ponad dnem występują małe fragmenty spłaszczeń terasowych zbudowanych z piaskowców z domieszką drobnych żwirków. Poziom tej terasy odpowiada terasie z okresu zlodowacenia bałtyckiego (Nowy Czekaj).

Wzgórz Chorzowskie - oddzielają Dolinę Bytomki od obniżenia Kochłówek-Rawy. W kierunku zachodnim opadają w stronę Kotliny Raciborskiej a w kierunku wschodnim przechodzą w Wyżynę Siemianowicką. W granicach Wzgórz położony jest południowo-zachodni fragment miasta Siemianowice Śl. dzielnica Bytków wraz z osiedlami Węzłowiec, Chemik, Młodych, Tuwima, Wróbla i Korfatego. Wzgórz Chorzowskie posiadają rzeźbę pagórkowatą a ich średnia wysokość wynosi ok. 300 m n.p.m. W obrębie tej jednostki występują kopulaste wzniesienia i szerokie, spłaszczone garby. Obszar zbudowany jest ze skał karbońskich. Rejon ten jest prawie całkowicie odpreparowany spod pokrywy czwartorzędowej, osady plejstocеныskie występują tylko w obniżeniach dolinnych oraz

fragmentarycznie na północnych stokach wzgórz. Pojawiające się miejscami utwory triasowe występują niezgodnie na skałach górnokarbońskich stanowiąc fragment wypełnienia Niecki Bytomskiej.

Zjawiska osuwiskowe.

W granicach miasta nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Osiadania terenu na skutek eksploatacji górniczej.

Eksploatacja odbywająca się na dużych głębokościach doprowadziła do powstawania deformacji ciągłych w formie - łagodnych i rozległych obniżen terenu tzw. niecek osiadania. Przebieg tego procesu jest stosunkowo wolny, a po osiągnięciu stanu równowagi zapadanie stopniowo zanika. Niecki, zazwyczaj podmokłe mają nieregularne kontury i niewyrównany profil dna i zboczy. Często formowaniu się tych niecek towarzyszy tworzenie się drobnoskalowych deformacji nieciągłych. W przeszłości w obrębie dzisiejszych granic administracyjnych miasta eksploatacja kopalni odbywała się także na małych głębokościach. Jako granicę głębokości występowania płytkiej eksploatacji górniczej (tzw. płytkich zrobów) przyjęto głębokość 80 metrów. Niezabezpieczone wyrobiska o dużej wysokości i szerokości są przyczyną pojawiających się obecnie na powierzchni terenu deformacji nieciągłych typu szczelin, rozpadlin, rowów, lejów, lokalnych niecek oraz kotlinowatych zagłębień. Zapadliska te powstają w sposób nagły. Przyczyną rozwoju deformacji jest osłabienie stropu wyrobiska na efekcie sufozji, solucji, ługowania, samozapalenia, ruchów odprężeniowych górotworu. Podobne zjawiska obserwowane są w rejonach pionowych i poziomych wyrobisk udostępniających złoża. Skutki tej działalności gospodarczej dotyczą wszystkich komponentów środowiska: rzeźby terenu, powierzchni ziemi, gleby, wody, szaty roślinnej oraz funkcjonowania środowiska jako całości. Do istotnych zmian morfologicznych terenu związanych z działalnością górniczą, których występowanie obserwujemy dzisiaj na terenie miasta należą:

deformacje powierzchni - powstałe w wyniku działania sił grawitacyjnych nad pustymi przestrzeniami w górotworze, utworzonymi wskutek wybierania złoża. Powstają w postaci deformacji ciągłych i nieciągłych.

- zwały (hałdy) powstałe ze składowania wszelkiego rodzaju odpadów tworzące różnego kształtu i wielkości wzniesienia. Zwały wypełniające zagłębienia terenu do poziomu otoczenia są zaliczane do zwałów niwelacyjnych lub podpoziomowych.
- wyrobiska (wkopy, doły) są formami wklęsłymi o różnej wielkości i kształcie, po powierzchniowej eksploatacji głównie piasku i wapienia.

Deformacje ciągłe występują w formie łagodnych i rozległych obniżen terenu zwanymi nieckami osiadania. Niecki, zazwyczaj podmokłe mają nieregularne kontury i niewyrównany profil dna i zboczy. Często formowaniu się tych niecek towarzyszy tworzenie się drobnoskalowych deformacji nieciągłych. Maksymalne obniżenia występują w dzielnicy Michałkowice i wynoszą 19,0 m w rejonie osiedla „Budryka” i 17,0 m na wschód i zachód od ulic Barlickiego i Zacisznej. W rejonie centrum miasta i w jego południowej części osiadania są mniejsze i wynoszą 10,0 m w rejonie ulic Kapicy i Kopalnianej oraz 11,0 w rejonie ulic Konopnickiej i Plebiscytowej. Aktualnie pod miastem nie prowadzi się eksploatacji górniczej a skutki ostatniej, prowadzonej w 1999 roku ujawniły się już na powierzchni. Teren w granicach administracyjnych miasta uznaje się za uspokojony, wolny od wpływów eksploatacji o charakterze ciągłym.

Tabela 1.4.6.1 Charakterystyka terenów płytkiej eksploatacji

Oznaczenie na mapie	Powierzchnia [ha]	Pokład	Lata eksploatacji	Głębokość eksploatacji [m]	Miąższość [m]	System eksploatacji*
2	0,6	506	1922	65	1,5	Zawał
		510	1925	40 ÷ 65	3,5	Zawał, chodniki
3	95,5	501	1908 ÷ 1956	55 ÷ 80	3,5 ÷ 7,5	Zawał, 50 % p.h.*
		504	1903 ÷ 1956	35 ÷ 80	1,9 ÷ 2,4	Zawał, 50 % p.h.
		510	1888 ÷ 1917	40 ÷ 80	5,5	Zawał, p.h.
		606	1908 ÷ 1924	50 ÷ 70	0,5 ÷ 0,9	Zawał
4	139,8	501	1904 ÷ 1966	35 ÷ 80	5,0 ÷ 6,5	Zawał, 50 % p.h., p.h.

		503	1901 ÷ 1905	50	1,2	Zawał
		504	1902 ÷ 1929	20 ÷ 70	1,6 ÷ 2,0	Zawał, p.h.
		510	1900 ÷ 1925	50 ÷ 80	3,0 ÷ 5,5	Zawał, p.h.
4a	2,5	501	1894 ÷ 1899	75	1,7	Zawał
5	263,2	501	1817 ÷ 1889	10 ÷ 80	1,5 ÷ 6,0	Odkrywka, zawał, chodniki,
		504	1804 ÷ 1896	10 ÷ 80	1,5 ÷ 3,1	Odkrywka, zawał, chodniki,
		510	1835 ÷ 1909	30 ÷ 80	3,0 ÷ 6	Odkrywka, zawał
		615	1914 ÷ 1920	70 ÷ 80	0,9 ÷ 1,5	p.s.
6	39	419	1957 ÷ 1958	45	1,5	1957 ÷ 1958
6a	7,1	419	1958	45	1,5	1958
7	11,9	510	1874 ÷ 1882	10 ÷ 25	3,0 ÷ 5,8	zawał

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie. Pracownia zagospodarowania Przestrzennego. Oprac.: Kusber Janina i inni, 2014 r.

* objaśnienia skrótów zawartych w kolumnie

Zawał – eksploatacja z zawałem stropu,

p.h – podsadzka hydrauliczna,

50% p.h. – eksploatacja pasami, z pozostawieniem części złoża, z zastosowaniem podsadzki hydrauliczne,

p.s. – eksploatacja z zastosowaniem podsadzki suchej,

chodniki – eksploatacja siatką chodników,

odkrywka – eksploatacja odkrywki

Łączna powierzchnia terenu miasta znajdującego się w zasięgu płytkiej eksploatacji wynosi około 559 ha, co stanowi 22,4 % powierzchni miasta.

Ponadto, w granicach zlikwidowanych obszarów górniczych „Siemianowice I i II” zinwentaryzowano 172 wyrobiska udostępniające złoża z powierzchni. Ponadto, w granicach „Pola Rezerwowego” zlokalizowano 31 połączeń z powierzchnią. Dokładną ich ilość należy ustalić w odrębnym opracowaniu poświęconym działalności górniczej prowadzonej przez zakłady „Hohenlohe” w XIX wieku.

Łącznie, na terenie miasta, zinwentaryzowano 204 szyby i szybiki związane z eksploatacją węgla kamiennego oraz 6 szybów związanych z wydobywaniem rud cynku i ołowiu. Powstawały one i były eksploatowane w różnych okresach czasu.

Ponadto szacuje się, iż pod terenem miasta wydrążono kilkaset pionowych połączeń (dukli i szybików) pomiędzy pokładami węgla kamiennego położonych na różnych głębokościach, które nie mają połączenia z powierzchnią. Pewne informacje na ten temat można odnaleźć na starych mapach „pokładowych”. Obiekty te współcześnie nie są objęte żadnymi formami inwentaryzacji.

Tabela 1.4.6.2 Pionowe wyrobiska udostępniające złoża węgla kamiennego, połączone z powierzchnią terenu

L.p.	Nr na mapie	Nazwa szybu	Lokalizacja		Głębokość	Lata eksploatacji szybu	Uwagi
			Obszar Górniczy	Dzielnica			
1.	2.	Podsadzkowy II	Siemianowice I	Bańgów	309,5	1953-2000	Zlikwidowany przez zasypanie, zakryty płytą betonową. Kształt koło $\varnothing$ 4,5 m
2.	3.	Otwór wodny I	Siemianowice I	Michałkowice	309,0	Brak danych	Zlikwidowany przez zacementowanie
3.	4.	Bańgów	Siemianowice I	Bańgów	302,0	1915-nadal	Czynny
4.	6.	Graniczny	Siemianowice I	Bańgów	344,2	1923-1992	Zlikwidowany przez zasypanie 20.05.1992.
5.	7.	Bytków (Bittkow)	Siemianowice I	Bytków	206,9	Brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt koło $\varnothing$ 4,0 m
6.	8.	Podsadzkowo – Piaskowy (Sandversatzduckel)	Siemianowice I	Siemianowice	10,0	1904-1905	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 6 x 8 m
7.	9.	Park	Siemianowice I	Siemianowice	318,5	1896-1997	Zlikwidowany przez zasypanie do poziomu 206 m, podsadzony w 1997 r. (odcinek poz. 206-321 m)

8.	10.	Pszczelnik (Bienenhof I)	I	Siemianowice I	Siemianowice	52,6	1907	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt koło $\varnothing$ 3,5 m
9.	11.	Pszczelnik (Bienenhof III)	III	Siemianowice I	Siemianowice	42,0	1907	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $2 \times 2,5$ m
10.	12.	Pszczelnik (Bienenhof II)	II	Siemianowice I	Siemianowice	60,0	1907	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt 2×3 m
11.	13.	Stanisław (Ernst)	I	Siemianowice I	Siemianowice	88,0	1900-1935	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 m
12.	14.	Stanisław (Sara)	II	Siemianowice I	Siemianowice	129,4	1900-1935	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $3 \times 2,5$ m
13.	15.	Wanda		Siemianowice I	Siemianowice	119,6	1894-1981	Zlikwidowany przez zasypanie 10.06.1981., zakryty płytą betonową.
14.	16.	Siemianowice (Richter III)	III	Siemianowice I	Siemianowice	348,0	1897-nadal	Czynny
15.	17.	Siemianowice (Richter II)	II	Siemianowice I	Siemianowice	339,4	1888-2001	Zlikwidowany przez zasypanie, zamknięty płytą betonową w 2001 r.
16.	18.	Siemianowice (Richter I)	I	Siemianowice I	Siemianowice	339,4	1879-1998	Zlikwidowany przez zasypanie, zamknięty płytą betonową w 1998 r.
17.	19.	Stawowy (Teich)		Siemianowice I	Siemianowice	90,0	1880-nadal	Zlikwidowany przez zasypanie od powierzchni do poz. 206 m. Czynny od poz. 206 do 321 m
18.	20.	Barbara		Siemianowice I	Bytków	165,2	1899-?	Zlikwidowany przez zasypanie, zamknięty płytą betonową. Kształt 4×4 m
19.	22.	Bytków (Bittkow)		Siemianowice I	Bytków	147,0	Brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 4×3 m
20.	32.	Poszukiwawczy (Fund)		Siemianowice I	Siemianowice	20,4	~ 1897	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1×2 m
21.	33.	Łukasz (Lukas)		Siemianowice I	Siemianowice	25,4	~ 1897	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 4×3 m
22.	34.	Wentylacyjny (Wetter)		Siemianowice I	Siemianowice	15,5	~ 1897	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $1,5 \times 2,5$ m
23.	38.	Lampert		Siemianowice I	Siemianowice	20,3	~ 1897	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $1,5 \times 2,5$ m
24.	39.	Wentylacyjny (Wetter)		Siemianowice I	Siemianowice	38,4	1863-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3×3 m
25.	40.	Wigilii		Siemianowice I	Siemianowice	63,4	1863-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3×3 m
26.	41.	Ernest		Siemianowice I	Siemianowice	50,0	1863-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $2,5 \times 3$ m
27.	42.	Emil		Siemianowice I	Siemianowice	35,5	1863-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 m
28.	43.	Powietrzny (Luft)		Siemianowice I	Siemianowice	25,0	1862-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2×2 m
29.	44.	Poszukiwawczy (Versuchs)		Siemianowice I	Siemianowice	18,0	1862-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2×2 m
30.	45.	Sara		Siemianowice I	Siemianowice	46,0	1862-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $2,5 \times 3$ m
31.	46.	Wodny (Wasser)		Siemianowice I	Siemianowice	49,5	1860-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji.

							Kształt 2,5 × 2 m
32.	47.	Harnisz	Siemianowice I	Siemianowice	42,9	1860-1880	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
33.	48.	Zuzanna	Siemianowice I	Siemianowice	29,3	?-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 2 m
34.	49.	Dukla Wentylacyjna (Wetterduckel)	Siemianowice I	Siemianowice	31,7	?-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3,5 × 2 m
35.	50.	Dukla	Siemianowice I	Siemianowice	5,8	1890-1919	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 5 × 4 m
36.	51.	Dukla	Siemianowice I	Siemianowice	18,24	1890-1919	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt Ø 4 m
37.	52.	Staszic (Ficynus) I	Siemianowice I	Siemianowice	210,6	1878-1994	Zlikwidowany przez zasypanie dn. 17.02.1994.
38.	53.	Staszic (Aschenborn) II	Siemianowice I	Siemianowice	308,0	1880-1994	Zlikwidowany przez zasypanie w 1994 roku.
39.	54.	Edler	Siemianowice I	Siemianowice	72,9	ok.1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3,5 × 2 m
40.	55.	Wencel (Wentzel)	Siemianowice I	Siemianowice	60,2	ok. 1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3,5 × 2 m
41.	56.	Wanda	Siemianowice I	Siemianowice	60,2	ok. 1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3,5 × 2 m
42.	57.	Morie (Moritz)	Siemianowice I	Siemianowice	102,3	ok. 1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3,5 × 2 m
43.	58.	Teresa	Siemianowice I	Siemianowice	311,0	1880-1994	Zlikwidowany przez zasypanie 08.12.1993.
44.	59.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	109,8	1880-1913	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3,5 m
45.	60.	Krystian (Christian)	Siemianowice I	Siemianowice	58,3	ok. 1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3 × 2 m
46.	61.	Wedding (Wedding)	Siemianowice I	Siemianowice	60,9	ok. 1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3 × 2 m
47.	62.	Echer	Siemianowice I	Siemianowice	30,0	ok. 1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3 × 2 m
48.	63.	Dukla	Siemianowice I	Siemianowice	27,0	1850-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
49.	64.	Hugo	Siemianowice I	Siemianowice	11,9	1850-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 4 m
50.	65.	Antoni (Anton)	Siemianowice I	Siemianowice	28,3	1849-1853	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
51.	66.	Wydobywczy (Förder)	Siemianowice I	Siemianowice	21,6	1839-1849	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt □ 2,5 × 2 m
52.	67.	Rössner (Rössner)	Siemianowice I	Siemianowice	52,0	1867-1885	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
53.	68.	Poszukiwawczy (Versuchs)	Siemianowice I	Siemianowice	15,2	1820-1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
54.	69.	Kwiecień	Siemianowice I	Siemianowice	12,8	1820-1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
55.	70.	Augustyn	Siemianowice I	Siemianowice	7,5	1820-1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m

56.	71.	Poszukiwawczy (Versuchs)	Siemianowice I	Siemianowice	9,5	1820-1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
57.	72.	Wydobywczy (Förder)	Siemianowice I	Siemianowice	16,0	1820-1850	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
58.	73.	Fanny	Siemianowice I	Siemianowice	21,2	1820-1849	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 2 m
59.	74.	Karolina (Caroline)	Siemianowice I	Siemianowice	17,8	1820-1849	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 2 m
60.	75.	Bernard I (Bernhard)	Siemianowice I	Siemianowice	21,3	1820-1849	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
61.	76.	Julia (Julianne)	Siemianowice I	Siemianowice	19,9	1820-1849	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 1,5 m
62.	77.	Karol	Siemianowice I	Siemianowice	17,2	1845-1846	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt Ø 2 × 2 m
63.	78.	Wilhelm	Siemianowice I	Siemianowice	7,2	1845	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 2 m
64.	79.	Jakub (Hohenloche)	Siemianowice I	Siemianowice	23,1	1849-1856	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt Ø 1,5 m
65.	80.	Dukla (Duckel nr 2)	Siemianowice I	Siemianowice	8,9	1845	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
66.	81.	Julian	Siemianowice I	Siemianowice	14,7	1845	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
67.	82.	Hugo	Siemianowice I	Siemianowice	16,8	1823-1845	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 2 m
68.	83.	Aleksander	Siemianowice I	Siemianowice	17,8	1842-1844	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2 × 2 m
69.	84.	Jeaneta	Siemianowice I	Siemianowice	16,5	1820-1829	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 1,5 m
70.	85.	Jan	Siemianowice I	Siemianowice	16,3	1829,1832	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 2 m
71.	86.	Bernard (Bernhard) II	Siemianowice I	Siemianowice	27,0	1847-1859	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
72.	87.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	32,8	1847-1861	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2 × 2 m
73.	88.	Środkowy (Mittel)	Siemianowice I	Siemianowice	70,8	1853-1873	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt Ø 2,5 m
74.	89.	Gneisenau	Siemianowice I	Siemianowice	25,7	1832-1837	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 2 m
75.	90.	Laura I	Siemianowice I	Siemianowice	30,9	1853-1860	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 3 m
76.	91.	Ujście Sztolni (StollenMundloch)	Siemianowice I	Siemianowice	10,0	1853-1860	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2 × 2 m
77.	92.	Hugo	Siemianowice I	Siemianowice	38,5	1837-1867	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 2,5 × 4 m
78.	93.	Maszynowy (Maschinen)	Siemianowice I	Siemianowice	39,8	1850-1883	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 3,5 × 3 m
79.	94.	Drzewny (Holtz)	Siemianowice I	Siemianowice	35,6	1849-1851	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt 1,5 × 3,5 m

80.	95.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	25,5	1832-1867	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 m
81.	96.	Brennder	Siemianowice I	Siemianowice	15,0	1848	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
82.	97.	Gerard	Siemianowice I	Siemianowice	23,2	1832-1867	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
83.	98.	Brunon (Beno)	Siemianowice I	Siemianowice	14,7	1830	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
84.	99.	Adolf	Siemianowice I	Siemianowice	15,1	1832-1844	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
85.	100.	Dukla II	Siemianowice I	Siemianowice	22,5	1832-1847	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
86.	101.	Ignacy (Ignatz)	Siemianowice I	Siemianowice	18,1	1826-1847	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
87.	102.	Aleksander	Siemianowice I	Siemianowice	16,7	1826-1829	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
88.	103.	Fryderyk	Siemianowice I	Siemianowice	14,2	1826-1829	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2,5 m
89.	104.	Jonas	Siemianowice I	Siemianowice	27,6	1849-1855	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 3 m
90.	106.	Maszynowy (Maschinen)	Siemianowice I	Siemianowice	39,3	1838-1855	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 3,5 m
91.	107.	August	Siemianowice I	Siemianowice	7,3	1826-1848	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 $\times$ 2 m
92.	108.	Sztolniowy I	Siemianowice I	Siemianowice	10,6	1826-1848	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 $\times$ 2 m
93.	109.	Hutniczy (Hütten)	Siemianowice I	Siemianowice	108,2	1890-1919	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt beczka 3,5 $\times$ 4 m
94.	110.	Weger	Siemianowice I	Siemianowice	13,9	1826-1829	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 $\times$ 2 m
95.	111.	Emil	Siemianowice I	Siemianowice	11,7	1826-1829	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 $\times$ 2 m
96.	112.	Fryderyk	Siemianowice I	Siemianowice	14,7	1826-1848	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
97.	113.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	29,3	1840-1847	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
98.	114.	Egmond	Siemianowice I	Siemianowice	25,1	1828-1831	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
99.	115.	Sztolniowy (Stollen III)	Siemianowice I	Siemianowice	14,8	1828-1831	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
100.	116.	Filarowy (Pfailer)	Siemianowice I	Siemianowice	13,4	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2,5 m
101.	117.	Augus	Siemianowice I	Siemianowice	8,1	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2 $\times$ 2 m
102.	118.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	7,6	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 2 m
103.	119.	Hohenlohe	Siemianowice I	Siemianowice	4,8	1824	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 $\times$ 3 m

104.	120.	Szyb I	Siemianowice I	Siemianowice	6,2	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 3$ m
105.	122.	Filarowy (Pfeiler)	Siemianowice I	Siemianowice	11,0	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 3$ m
106.	123.	Fanny	Siemianowice I	Siemianowice	12,3	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 3$ m
107.	124.	Antoni (Anton lub Emil)	Siemianowice I	Siemianowice	17,9	1817-1825	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 3$ m
108.	125.	Franciszek (Franz)	Siemianowice I	Siemianowice	28,8	1828-1832	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
109.	126.	Edward	Siemianowice I	Siemianowice	28,1	1828-1832	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
110.	127.	Henryk	Siemianowice I	Siemianowice	25,2	1828-1832	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
111.	128.	Albert	Siemianowice I	Siemianowice	31,5	1824-1835	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m
112.	129.	Maria (Marie)	Siemianowice I	Siemianowice	36,6	1849-1855	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 1 \times 2$ m
113.	130.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	31,2	1843-1855	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
114.	131.	Laura II	Siemianowice I	Siemianowice	41,8	1843-1855	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3,5 \times 3$ m
115.	132.	Polikarp	Siemianowice I	Siemianowice	56,8	1868-1873	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3,5 \times 3$ m
116.	133.	Lazarus	Siemianowice I	Siemianowice	13,9	1824-1835	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m
117.	134.	Szczeńc Boże (Glück Auf)	Siemianowice I	Siemianowice	13,3	1824-1835	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3,5 \times 2$ m
118.	135.	Antoni (Anton)	Siemianowice I	Siemianowice	41,7	1868-1876	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 4 \times 2$ m
119.	136.	Dukla	Siemianowice I	Siemianowice	9,0	1862-1874	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 4 \times 2$ m
120.	137.	Dukla	Siemianowice I	Siemianowice	12,9	1862-1874	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 4 \times 2$ m
121.	138.	Dukla Wydobywczą (Förderduckel)	Siemianowice I	Siemianowice	9,1	1862-1874	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 4 \times 2$ m
122.	139.	Dukla IV	Siemianowice I	Siemianowice	12,0	1870-1877	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
123.	140.	Dukla VII	Siemianowice I	Siemianowice	12,3	1862-1874	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
124.	141.	Dukla VI	Siemianowice I	Siemianowice	15,0	1852-1873	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m
125.	143.	Dukla	Siemianowice I	Siemianowice	10,0	1830	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m
126.	144.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	27,2	1860-1879	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m
127.	145.	Drzewny (Holtz)	Siemianowice I	Siemianowice	17,6	1850-1870	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m

128.	146.	Franciszek (Franz)	Siemianowice I	Siemianowice	35,1	1850-1870	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 m
129.	147.	Wydobywczy II (Förder)	Siemianowice I	Siemianowice	40,7	1850-1867	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 x 2 m
130.	148.	Teodor	Siemianowice I	Siemianowice	66,2	1850-1870	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 m
131.	149.	Knoff	Siemianowice I	Siemianowice	104,5	1850-1870	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt beczkowy 3 x 4 m
132.	150.	Leśny (Wald)	Siemianowice I	Siemianowice	49,4	1860-1875	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 x 2 m
133.	151.	Wodny	Siemianowice I	Siemianowice	19,4	1860-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 2 m
134.	152.	Szyb	Siemianowice I	Siemianowice	22,8	1860-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 2 m
135.	153.	Nadzieja II	Siemianowice I	Siemianowice	27,6	1895-1899	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 2 m
136.	154.	Poszukiwawczy (Versuchs)	Siemianowice I	Siemianowice	39,4	1895-1899	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 2 m
137.	155.	Maks	Siemianowice I	Siemianowice	60,1	1850-1883	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 x 2 m
138.	156.	Alma	Siemianowice I	Siemianowice	232,7	1850-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 4 x 4 m
139.	157.	Podsadzkowy (Versatz)	Siemianowice I	Siemianowice	60,0	1850-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\square$ 3 x 2 m
140.	158.	Fanny	Siemianowice I	Siemianowice	138,2	1850-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 6 x 6 m
141.	159.	Poszukiwawczy (Versuchs)	Siemianowice I	Siemianowice	36,6	1895	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2,5 x 2 m
142.	160.	Wentylacyjny (Wetter)	Siemianowice I	Siemianowice	34,3	1893-1911	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2 x 2 m
143.	161.	Śmiłowski I (Knoff I)	Siemianowice I	Siemianowice	228,0	1906-1993	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 27.05.1993. Kształt beczkowy 4 x 4 m
144.	162.	Śmiłowski II (Knoff II)	Siemianowice I	Siemianowice	229,5	1906-1993	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 27.05.1993. Kształt beczkowy 4 x 3 m
145.	163.	Nadzieja (Hoffnung)	Siemianowice I	Siemianowice	184,7	1898-1925	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 m
146.	164.	Piaskowy (Sand) I	Siemianowice I	Siemianowice	72,7	1914-1949	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 2,5 m
147.	165.	Piaskowy (Sand II) II	Siemianowice I	Siemianowice	70,8	1914-1949	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 5 m
148.	166.	Polny (Feld)	Siemianowice I	Siemianowice	63,9	1914-1949	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3,5 x 5 m
149.	167.	Polny III (Feld III)	Siemianowice I	Siemianowice	20,0	1914-1930	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 2 x 2 m
150.	168.	Polny II (Feld II)	Siemianowice I	Siemianowice	24,0	1914-1930	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 x 2 m
151.	169.	Ślepy	Siemianowice I	Siemianowice	28,6	1880-1890	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing$ 3 x 2,5 m

152.	170.	Milowice (Milowitz II)	II	Siemianowice I	Siemianowice	78,1	1890-1920	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 3$ m
153.	171.	Milowice I (Milowitz I)		Siemianowice I	Siemianowice	72,8	1890-1920	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing 3,5$ m
154.	172.	Dukla				14,0	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,5 \times 2$ m
155.	173.	Czakaj II (Tschakaj II)		Siemianowice I	Siemianowice	38,9	1890-1915	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing 3$ m
156.	174.	Czakaj I (Tschakaj I)		Siemianowice I	Siemianowice	55,9	1890-1915	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing 3$ m
157.	175.	Podsadzkowy I		Siemianowice I	Siemianowice	60,6	1954-1993	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 26.07.1993. Kształt koło $\varnothing 3,5$ m
158.	176.	Północny II		Siemianowice II	Michałkowice	550,0	1928-1997	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 06.11.1997. Kształt koło $\varnothing 4,5$ m
159.	177.	Północny I		Siemianowice II	Michałkowice	552,7	1958-1997	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 15.12.1997. Kształt koło $\varnothing 4,5$ m
160.	178.	Krystyn (Christian)		Siemianowice II	Michałkowice	565,5	1886-2000	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową w 2000. Kształt koło $\varnothing 5,8$ m
161.	179.	Zachodni		Siemianowice II	Michałkowice	580,5	1886-1997	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 31.08.1997. Kształt koło $\varnothing 5,8$ m
162.	180.	Wschodni		Siemianowice II	Michałkowice	263,7	1886-1995	Zlikwidowany zamknięty płytą betonową 30.06.1995. Kształt koło $\varnothing 5,8$ m
163.	181.	Upadowa Ignacy		Siemianowice II	Michałkowice	Nach 14°	? – 1977	Zlikwidowana brak danych o sposobie likwidacji. Włot w obudowie murowej
164.	182.	Południowy		Siemianowice II	Michałkowice	157,0	1886-1968	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,2$ m
165.	183.	Piaskowy		Siemianowice II	Michałkowice	29,9	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 4 \times 3$ m
166.	184.	Wentylacyjny		Siemianowice II	Michałkowice	20,2	?-1996	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,2$ m
167.	185.	Zmywczy		Siemianowice II	Michałkowice	13,5	? 1996	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji. Kształt $\varnothing 2,2$ m
168.	186.	Otwór Podsadzkowy I		Siemianowice I	Bańgów	57,0	?-1975	Zlikwidowany przez zacementowanie w 1975 r.
169.	187.	Otwór Podsadzkowy II		Siemianowice I	Bańgów	42,1	? -1975	Zlikwidowany przez zacementowanie w 1975 r.
170.	188.	Dukla Podsadzkowa nr 7		Siemianowice I	Bańgów	40,0	? –1978	Zlikwidowana przez zasypanie i przykryta płytą betonową w 1978 r.
171.	189.	Dukla Wentylacyjna		Siemianowice I	Bańgów	26,9	? -1978	Zlikwidowana przez zasypanie i przykryta płytą betonową w 1978 r.
172.	190.	Dukla Wentylacyjna		Siemianowice II	Michałkowice	25,9	? -1977	Zlikwidowana, brak danych o sposobie i dacie likwidacji. Kształt $\varnothing 3 \times 2$ m
173.	191.	Buntzel (Bittkow)		Chorzów I	Bytków	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
174.	192.	Dukla VIII		Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
175.	193.	Ślepy		Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
176.	194.	Wentylacyjny		Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.

177.	195.	Kureski	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
178.	196.	Wilhelm	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
179.	197.	Drzewny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
180.	198.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
181.	199.	Konrad	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
182.	200.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
183.	201.	Paulina	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
184.	202.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
185.	203.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
186.	204.	Wentylacyjny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
187.	205.	Wentylacyjny II	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
188.	206.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
189.	207.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
190.	208.	Wodny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
191.	209.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
192.	210.	Poszukiwawczy	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
193.	211.	Poszukiwawczy	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
194.	212.	Wodny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
195.	213.	Dukła	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
196.	214.	Dukła	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
197.	215.	Jerzy I	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
198.	216.	Jerzy II	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
199.	217.	Szybik	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
200.	218.	Wentylacyjny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
201.	219.	Wentylacyjny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
202.	220.	Wentylacyjny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
203.	221.	Bernard	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
204.	222.	Wentylacyjny	Pole Rezerwowe	Siemianowice	brak danych	brak danych	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie. Pracownia zagospodarowania Przestrzennego. Oprac.: Kusber Janina i inni, 2014 r.

Największa ilość wyrobisk zgrupowana jest w południowej części miasta w rejonach płytkiej eksploatacji. Wiąże się to z bardzo płytkim zaleganiem pokładów węgla. W większości przypadków brak danych o sposobie likwidacji tych wyrobisk.

Tabela 1.4.6.3. Pionowe wyrobiska łączące powierzchnię z dołem kopalni dla złoża rud cynku i ołowiu

L.p.	nr mapie	Nazwa szybu	Lokalizacja	Głębokość eksploatacji	Uwagi

			Obszar Górniczy	Dzielnica			
1.	223.	Adolph	Brzeziny	Przełajka	26,6	?	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
2.	224.	Lothar	Brzeziny	Przełajka	37,2	?	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
3.	225.	Sigismund	Brzeziny	Przełajka	32,0	?	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
4.	226.	Clara	Brzeziny	Przełajka	12,4	?	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
5.	227.	Ulrich	Brzeziny	Przełajka	40,3	?	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.
6.	228.	Oswald	Brzeziny	Przełajka	38,0	?	Zlikwidowany, brak danych o sposobie likwidacji.

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie. Pracownia zagospodarowania Przestrzennego. Oprac.: Kusber Janina i inni, 2014 r.

1.4.7. Gleby

Na terenie Siemianowic Śląskich gleby wykształciły się na zróżnicowanym podłożu. Największą powierzchnię zajmują gleby brunatne (B) – są glebami autogenicznymi tworzonymi pod wpływem wielu złożonych czynników glebotwórczych. Tworzyły się pod lasami liściastymi i mieszanymi. Powstawały z glin morenowych, utworów pyłowych i piasków. Bezpośrednio pod poziomem akumulacyjno próchnicznym mają poziom brunatnienia. Najczęściej skałą macierzystą tych gleb są gliny zwałowe. Duży udział mają także gleby bielcowe (A), powstałe pod roślinnością borów, ze zwietrzliny skał ubogich w składniki zasadowe. Skały macierzyste mogą mieć charakter piaszczysty, lub gliniasty. Są to gleby silnie zakwaszone. W profilu tych gleb pod ok. 20 cm szarym poziomem próchnicznym występuje poziom wymywania a poniżej poziom wmywania. Ponadto w mniejszych enklawach wyróżniają się rędziny (R) - gleby litogeniczne powstałe na skałach wapiennych. Szaroczarny poziom próchniczny ma grubość od 5 do 80 cm i zalega bezpośrednio na rumoszu zwietrzelinowym skał wapiennych, Mady (F) występują w dnie doliny Brynicy. Są osadem wód powodziowych. Ich powstanie związane jest z denudacyjną działalnością wód opadowych i erozyjną działalnością wód płynących. Produkty denudacji stoków i erozji gleb są kierowane do dolin rzecznych gdzie są deponowane (aluwia) Pod poziomem próchnicznym znajdują się przewarstwienia piasku i glin. Gleby torfowe (T) występują w dolinie Brynicy. Są to gleby hydrogeniczne, w których zachodzi czynny proces gromadzenia osadów organicznych. Czarne ziemie zdegradowane (Dz) to gleby semihydrogeniczne powstałe w miejscach o dużych przyrostach materii organicznej w warunkach dużej wilgotności, pod wpływem wód gruntowych bogatych w wapń. Gleby te formowały się głównie pod wpływem roślinności łąkowej. Powstały z glin, pyłów i piasków. Gleby antropogeniczne tworzone współcześnie pod wpływem działalności człowieka. Rozwijają się z mineralnych gruntów nasypowych, zwałowisk. Są to również gleby silnie przeobrażone w wyniku działalności osadniczej, przemysłowej i komunikacji.

Największą powierzchnię zajmują gleby dobrych IV klas bonitacyjnych. Duży jest również udział gleb III klasy bonitacyjnej.

Miąszości zasadniczej warstwy glebowej mieszczą się zwykle w granicach 20+40 cm.

1.4.8. Zasoby naturalne

Udokumentowane złoża kopalin

Aktualnie na terenie miasta Siemianowice Śląskie nie prowadzi się eksploatacji surowców naturalnych. W oparciu o dane bazy danych MIDAS, w obrębie granic administracyjnych miasta Siemianowice Śląskie uwidocznione zostały następujące udokumentowane złoża kopalin:

Tabela 1.4.8.1. Wykaz udokumentowanych złóż kopalin w granicach administracyjnych miasta Siemianowice Śląskie

ID Midas	Złoże	Obszar Górniczy /Teren górniczy	Kopalina	Zasoby geologiczne bilansowe ²	Stan zagospodarowania
WK 14956	Barbara Chorzów 1	-	Węgle kamienne	złoże skreślone z bilansu zasobów	złoże skreślone z bilansu zasobów
WK 17177	Barbara Chorzów 2*	-	Węgle Kamienne – podstawowa metan pokładów węgla - towarzysząca	39 505 tys. ton 25.33 mln m ³	Złoże rozpoznano szczegółowo
RC 1069	Dąbrówka Wielka	-	Rudy cynku i ołowiu		eksploatacja złoże zaniechana
WK 325	Grodziec*	-	Węgle Kamienne – podstawowa	34 430 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
WK 379	Jowisz*	-	Węgle Kamienne – podstawowa	38 001 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
WK 322	Katowice*	-	Węgle Kamienne – podstawowa	116 785 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
KN 7772	Michałkowice	-	Kruszywa Naturalne Podtypy kopaliny: Piasek		złoże rozpoznane szczegółowo
WK 370	Polska Wirek*	-	Węgle kamienne	153 516 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
WK 6874	Rozalia*	-	Węgle kamienne	51 361 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
WK 335	Saturn*	-	Węgle kamienne	61 074 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
WK 365	Siemianowice*	-	Węgle kamienne	44 765 tys. ton	eksploatacja złoże zaniechana
WK 363	Siemianowice* (p. rez.)	-	Węgle kamienne	złoże skreślone z bilansu zasobów	złoże skreślone z bilansu zasobów

* Złoże tylko częściowo na terenie miasta Siemianowice Śląskie.
Źródło: Baza danych MIDAS 2019 r.

1.4.9. Środowisko przyrodnicze

Teren miasta od przeszło 3 wieków jest kształtowany przez różne gałęzie górnictwa, później także innych działów przemysłu. Ten stan rzeczy spowodował bardzo silne zmiany w środowisku przyrodniczym miasta. W przeszłości teren Siemianowic Śląskich porastały lasy liściaste i mieszane. Znaczne obszary zajęte były przez siedliska grądów. Występowały one na wysoczyznach zasobnych w węglan wapnia. Podłożem były żyzne gleby reprezentowane przez czarne ziemie i gleby brunatne. Charakterystyczne zbiorowiska to: lasy dębowo-grabowe i bukowe. W ich skład, obok dębu, buka i grabu prawdopodobnie wchodziły lipa, klon i wiąz. Wśród krzewów bujnie rozwinięta była leszczyna, w runie marzanna, kopytnik i wiele innych. Śladową pozostałością po takich lasach mogą być pomnikowe dęby i buki w Pszczelniku. W dnie doliny rzeki Brynicy, okresowo zalewanym wodami powodziowymi, na madach, usytuowane były lasy łęgowe. Z uwagi na przekształcenie pierwotnego charakteru tych obszarów ich miejsce zajęło siedlisko łąk łęgowych. Dna mniejszych dolin porastały zbiorowiska lasów olchowych, jesionowych lub wiązowych o bardzo bujnym runie składającym się z bylin, pokrzyw, jeżyn, chmielu. W zabagnionych obniżeniach rosły lasy olszowe (olsy). Siedliska nawiązujące do olsów znajdowały się także na silnie zawodnionych obszarach torfowisk o małym ruchu wody.

Obecnie na obszarze Siemianowic Śląskich zinwentaryzowano ponad 600 gatunków roślin naczyniowych należących do 95 rodzin. Ochroną prawną o zróżnicowanym statusie objętych jest 28 gatunków roślin naczyniowych.

1.4.10. Obszary chronione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004r.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na terenie miasta Siemianowice Śląskiej jedynym obszarem objętym ochroną jest Obszar chronionego krajobrazu

² Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2017 r., PIG, Warszawa 2018 r.

„Przełajka” utworzony na podstawie uchwały Nr 280/97 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 27.02.1997 r. Jest to największy powierzchniowo obszar chroniony prawnie na terenie miasta. Jest to wąski pas głównie łąk, ale także pól i ugorów o szerokości około 100-150 m ciągnący się na długości ponad 3 kilometrów wzdłuż siemianowickiego brzegu Brynicy. To jedno z ostatnich miejsc w mieście, gdzie występują fragmenty wilgotnych łąk. Do typowych, częstych roślin tego terenu należą ostrożeń (polny, lancetowaty), złocień, popularne gatunki traw (kupkówka, tymotki, kostrzewy, wiechlina, rajgras), groszek bulwiasty, chaber driakiewnik, lepnica, fiołek polny, rumianek pospolity. W miejscach wilgotnych, czy wręcz podmokłych pojawiają się rośliny rzadsze, mające tu jedyne lub jedno z nielicznych miejsc w mieście stanowisk. Należą tu: storczyk szerokolistny, kosaciec żółty, oset nastroszony i turzyce. Miejsca niekoszone, ugory porastają agresywne rośliny ruderalne: pokrzywa, bylica pospolita, nawłoc, trzcinnik. W południowej części, w rejonie ujścia Rowu Michałkowickiego do Brynicy występuje niewielkie zadrzewienie, w którym panują robinie, brzozy, topole, dziki bez czarny, kalina koralowa, tawuły. W tym też rejonie znajduje się niewielki zbiornik wodny. Sama Brynica obecnie jest rzeką krańcowo zanieczyszczoną i jedną z nielicznych form życia w jej wodach są larwy ochotek poławiane przez wyspecjalizowane ekipy jako pokarm dla ryb akwariowych.

1.4.11. Tereny cenne przyrodniczo

Użytki ekologiczne (chronione na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego)

Brynicka Terasa

Użytek ten obejmuje najbardziej na północ wysunięty skrawek miasta. Najniżej, tuż nad Brynicą położone są zbiorowiska nadrzeczne z łanem trzciny, pałki szerokolistnej, przytulii czepnej oraz krzewami - wierzbą wiciową, szarą, dzikim bzem czarnym. Najciekawszą rośliną jest dziki bez hebd, krewniak bzu czarnego i koralowego, będący jednak nie krzewem, lecz byliną. W zachodniej części tej strefy znajduje się niewysokie zadrzewienie będące kadłubową formą łągu topolowo-wierzbowego. Wyżej, idąc po stoku dawnej doliny rzeki zbiorowiska roślinne raptownie zmieniają charakter przechodząc wręcz we fragmenty roślinności ciepłolubnej. Rosną tam przegorzan kulisty, krzyżownica czubata, cieciora pstra, świerzbica polna, macierzanka zwyczajna, kozibród wielki, kozłek lekarski, lepnica rozdęta, dziewięsił bezłodygowy, chaber driakiewnik, kłosownica pierzasta. Występuje tu bardzo rzadki (jeden okaz w Siemianowicach!) gatunek storczyka – gółka długoostrogowa. Jest to jedno z trzech w mieście ugrupowań takich gatunków i jedyne prawnie chronione.

Ten fragment doliny rzecznej ma też swoją ciekawą faunę. Można tu zobaczyć zająca szaraka, sarnę, dziką, z ptaków - bażanta, rybitwę, skowronka, kokoszkę wodną, pokląskwę, czy nawet sowę uszatą. Bogaty jest świat owadów, latem niestrudzenie „grają” owady prostoskrzydłe (szarańczaki popularnie zwane konikami polnymi), w dużych ilościach występują motyle z pospolitymi rusalkami i nieco rzadszymi modraczkami.

Postępująca od strony południowej rozbudowa osiedla domów jednorodzinnych powoduje zmiany w pobliżu Brynickiej Terasy jak i w obrębie samego użytku ekologicznego. Powstają nowe ścieżki, wydeptywane przez mieszkańców domów jednorodzinnych. Od południa stale nasypywana jest ziemia, co powoduje zmiany w środowisku przyrodniczym tego miejsca. Antropopresja objawia się także ciągłym zaśmiecaniem terenu.

Michałkowicka Kępa

Kępa okazałych wierzb białych znajduje się w rejonie ulicy Harcerskiej i północnego wylotu ulicy Stawowej. Charakterystyczne są tu rośliny związane z terenem podmokłym czy wręcz czasowo zalewanym: karbieniec, ponikło błotne, sił rozpierzchły, trzcina, turzyce: zaostrowana i błotna, uczep trójlistkowy, rdest ziemnowodny, wyczyniec kolankowaty, jaskier jadowity. Z roślin drzewiastych rosną: wierzba wiciowa, wierzba pięciopręcikowa, dziki bez czarny, topole czarne. Na obszarze Kępy występuje rodzima liana – psianka słodkogórz, osiagająca tu duże rozmiary. Rozlewisko wodne znajdujące się w centrum powierzchni, zmienia swój zasięg w zależności od opadów. Okresowo, po ulewach, lustro wody powiększa się znacznie. Właśnie woda jest tu czynnikiem determinującym obecność charakterystycznej fauny. Występują tu kumaki nizinne, żaby brunatne oraz ropuchy. Z ptaków spotkać można typowe dla takich miejsc łośwki, krzyżówki. Na drzewach gniazdują sroki, dzięciołek. Zalutują tu polujące na owady jaskółki dymówki, zobaczyć można ciemno ubarwionego kopciuszka. Na przykładzie Michałkowickiej Kępy doskonale widoczny jest proces stopniowego pomniejszania terenów swobodnego kształtowania się stosunków przyrodniczych. Jeszcze w latach 60-tych, 70-tych był to obiekt wyraźnie większy. Jednak na skutek zasypywania zagłębienia, w jakim

leży Michałkowicka Kępa, jej obszar został mocno okrojony. Pozostałością po tym procesie jest północna krawędź Kępy, która jest jednocześnie granicą wspomnianego nasypu. Na okolicznych polach – częściowo należących do użytku – występuje chomik europejski. Ostatnie lata przyniosły wyraźne pogorszenie stosunków wodnych w obrębie Michałkowickiej Kępy – teren ten staje się powoli coraz bardziej „suchy”.

Staw pod Chorzowem.

Jest to jeden z ciekawszych pod względem przyrodniczym zbiorników wodnych miasta. Położony jest tuż przy zachodniej granicy miasta, a częściowo na terenie Chorzowa. O randze tego, położonego w cieniu Zakładów Azotowych, obiektu decyduje przede wszystkim bogata awifauna. Ptaków środowisk wodnych i nadwodnych - w tej liczbie - nigdzie indziej w mieście już nie zobaczymy. Żyją tutaj łyski i kokoszki wodne, można zobaczyć aż 5 gatunków kaczek: krzyżówkę, cyrankę, czernicę, płaskonosą i głowienkę (4 pierwsze zakładają tu gniazda). Z perkozów żyje tu kilka par zauszników oraz perkozki. Najbardziej w oczy rzucają się hałaśliwe mewy śmieszki, które mają tu kilkadziesiąt par liczącą kolonię. Z innych ptaków takich właśnie środowisk występują tu łabędzie, czajki, brodzie krwawdziobe, kłaskawki, pierwiosniki. Nad okolicznymi polami można zobaczyć lub usłyszeć bażanty, kuropatwy, pustułki, kawki, wrony siwe, skowronki, jerzyki, pliszki żółte. Bardzo rzadko pojawiają się przelatujące bociany czy szukające tu żeru błotniaki.

Staw jest też idealnym miejscem do rozrodu płazów, w szczególności żab (np. moczarowych). Polują nad wodą ważki z najpopularniejszym tu gatunkiem - ważką płaskobrzuchą.

Staw pod Chorzowem, oprócz bogatej fauny, ma także swoje walory florystyczne. Pięknie wytworzona jest strefowość roślinności nadwodnej. Pas szuwarów, z panującą pałą szerokolistną, trzciną oraz oczeretem, uniemożliwia skutecznie dotarcie do lustra wody bez specjalnego ubioru - praktycznie na całej długości linii brzegowej. Niewielkie zakrzaczenie bzu czarnego i osiki od strony zachodniej oraz u podnóża nasypu linii kolejowej, stwarzają dodatkowe możliwości gniazdowania niektórych gatunków ptaków. Z ciekawych roślin, na terenie tym występują ziarnopłon wiosenny, przegorzan kulisty, lepiężnik różowy, ponikło błotne, turzyca owłosiona, zaostrowana, lisia i niby-lisia, przytulia błotna, świbka błotna i kropidło wodne.

Pozytywną cechą - z punktu widzenia równowagi biologicznej tego ekosystemu - jest jego oddalenie od siedzib ludzkich oraz niedostępność. Porównując Staw pod Chorzowem z sąsiednimi Stawami Brysiowymi, które mają podobny charakter i rozmiary, widać ogromną różnicę na niekorzyść tych drugich. Przyczyną jest sąsiedztwo dwu dużych osiedli - Węzłowca i Osiedla Młodych. Ostatnie lata przyniosły w tym ekosystemie pewne zmiany. Postępuje sukcesja roślinna co powoduje ciągłe zmniejszenie lustra wody i wypływanie zbiornika.

Park Pszczelnik.

To najcenniejszy użytek ekologiczny miasta. Park ten posiada trzy wyraźnie różniące się charakterem części.

Część południowa Jest to dół, będący dawnym wyrobiskiem popiaskowym. Drugi z dołów – zachodni – był użytkowany jako składowisko gruzu i został już całkowicie zasypany. Występują tu fragmenty muraw piaszczystych. Rosną tu rozchodnik ostry, szczotlicha siwa, wiesiołek dwuletni, jastrzębiec kosmaczek, trzcinnik piaszkowy, oman łąkowy, dziewanna kutnerowata. W miejscach bardziej wilgotnych i żyznych pojawia się nawłoc kanadyjska, pokrzywa zwyczajna i żegawka, bylica pospolita, krwawnik pospolity, poziomka pospolita, żarnowiec miotlasty, gęsiówka Hallera, przetacznik ożankowy, podagrycznik pospolity, glistnik jaskółcze ziele, ziarnopłon wiosenny. Rosną tu także drzewa i krzewy, przede wszystkim brzozy, ale także dąb czerwony, topole, młode dęby szypułkowe, wspomniany żarnowiec, pęcherznica kalinolistna oraz nasadzone sosny. Od strony ogródków działkowych można napotkać inwazyjne, jednoroczne pnącze obcego pochodzenia - Echinocystis lobata. Roślina ta ma liście przypominające kształtem blaszkę liściową klonu. Interesujące są owoce, które podobne są do dojrzałych kasztanów. W tejże części można w dużych ilościach obejrzeć chronionego porosta - chrobotka strzępiastego. Rosną tu także grzyby: purchawka zwyczajna i interesująca czasznica.

Faunę tego terenu reprezentują zając szarak, sroka, dzięcioł duży, a z bezkręgowców liczne ślimaki w szczególności winniczki i wstężyki.

Część centralna. W tym rejonie Pszczelnika są zlokalizowane obiekty rekreacyjno -sportowe: basen kąpielowy, hala sportowa, korty tenisowe, stadion piłkarsko - lekkoatletyczny, boisko do hokeja na trawie, amfiteatr, bufet i inne. W części tej znajduje się także zadrzewienie pełniące funkcję łącznika między opisanymi dolami a częścią północną. Jest to teren uporządkowany i zadbane z ławkami i wytyczonymi ścieżkami. Najciekawszą rośliną jest tu górski gatunek - dziki bez koralowy. Znajduje się tutaj, niewielkie, nieustalonego pochodzenia, stanowisko śnieżyczki przebiśniega – rzadkiej, wiosennej rośliny chronionej.

Część północna. Najciekawszy przyrodniczo sektor Pszczelnika. Na obszarze tym występują fragmenty zbiorowisk łąkowych i łąkowych, które w przeszłości porastały dużą część miasta. Szczególnie cenne jest zachowanie się tutaj w runie leśnym całej grupy gatunków charakterystycznych dla wymienionych zbiorowisk lasów liściastych. Tylko tutaj w granicach miasta można zobaczyć dąbrówkę rozłogową, śledziennicę skrętolistną, czworolistą, narecznicę grzebieniastą, zawilca gajowego, szczyr trwały, fiołka leśnego, kosmatkę owłosioną. Z innych ciekawych przedstawicieli flory rosną tutaj konwalia, konwalijka, kokoryczka wielokwiatowa, ziarnopłon wiosenny, szczawik zajęczy, narecznica samcza, kuklik pospolity, czosnaczek pospolity, trzęslica modra, jasnota purpurowa i biała, trędownik bulwiasty, skrzyp leśny, dzięgiel leśny. Warstwę krzewów tworzą: szczególnie tu liczna czeremcha ptasia, dziki bez czarny, jarzab pospolity, głogi, malina, pęcherznica, leszczyna, kalina koralowa. W warstwie drzew przyciągają uwagę potężne pomnikowe dęby i buki, rosną tu ogromne klony i olchy. Licznie występują graby, lipy drobnolistne, brzozy brodawkowata i omszona, jesion wyniosły, osika. Pozostałą listę drzew uzupełniają sosna zwyczajna, topola biała, klon jesionolistny i Ginnala, iwa, modrzew, jawor, klon polny, jabłoń domowa, grusza pospolita. W pobliżu boiska do hokeja na trawie znajduje się niewielkie śródleśne oczko wodne. Rosną tu bardzo rzadkie rośliny - czermień błotna i rzęśl hakowata oraz znacznie częstsze kropidło wodne.

W tej części parku zobaczyć można bardzo ciekawą mikoflorę. Nieuprzątane liście, kłody powalonych drzew, wykroty są idealnym siedliskiem dla ciekawych grzybów i śluzowców. Należą do nich czarka szkarłatna, purchawica olbrzymia, żagiew zimowa i łuskowata, żółciak siarkowy i wykwit piankowaty. Szczególnie czarka i purchawica to duże rzadkości.

Pszczelnik jest także miejscem bytowania ciekawej fauny. Z ptaków można zobaczyć tu sroki, kowaliki, dzięcioła dużego i dzięciołka, sójki, kosy, szpaki, rudziki, bażanty. Rytmicznym kukaniem daje o sobie znać kukułka. Z bezkręgowców występują tu mięczaki: winniczki, wstężyki, ślimaki przydrożne. W ciepłe letnie dni masowo pojawia się kowal. bezskrzydły - pluskwiak o wyraźnym czarno-czerwonym rysunku ciała.

Bażantarnia.

Bażantarnia to największy kompleks leśny w skali całego miasta - liczy sobie ok. 39 ha. Drzewostan tego obiektu to dęby szypułkowe (dominują) i bezszypułkowe (niewielka domieszka), brzozy, lipy drobnolistne, kasztanowce, klon pospolity i jawor, graby, osiki, dąb czerwony, topole czarne, jesion wyniosły, robinie. W południowej części znajdują się aleje wiązów z deskowatymi tzw. szkarpowymi korzeniami. Przy śródleśnych alejach są sadzone także sosny wejmutki, charakteryzujące się najdelikatniejszymi igłami spośród wszystkich sosen. W podszycie widoczny jest wszędobyłski dziki bez czarny, młode okazy wymienionych gatunków drzew, jarzębina, głóg jednoszyjkowy, kruszyna pospolita, trzmielina zwyczajna, malina, czeremcha ptasia i amerykańska, a nawet młode okazy jodły. Runo, mimo iż nie tak zróżnicowane jak w Pszczelniku, też ma swój indywidualny charakter. Obok gatunków stosunkowo częstych w mieście: glistnika, sałatnika, narecznicy samczej i krótkoostnej, jaskra rozłogowego, pokrzyw, podagrycznika, wietlicy, trędownika, kuklika, niecierpka drobnokwiatowego, trybuli leśnej, przetacznika ożankowego, konwalii czy śmiałka darniowego, rosną tu unikaty w skali naszego grodu. Należą do nich niewątpliwie: wąkrota zwyczajna - jedyna polska roślina o liściach tarczowatych (takich jak u nasturcji), przytulia wiosenna, gajowiec żółty (krewniak jasnoty o żółtych kwiatach), czy turzyca drżączkowa rosnąca całymi łanami i zagłuszająca inne rośliny dna lasu.

Świat zwierzęcy. Występują tu i w okolicy największe siemianowickie ssaki: sarna, dzik i lis. Z innych ssaków występują tu zające oraz rzadkie łasice. Ptaki są dość szeroko reprezentowane przez gatunki pospolite, bażanty, sroki, kukułki, kosy, szpaki oraz wyraźnie rzadsze wilgi i słowiki rdzawe. Także w tym rejonie polują myszolowy. Można spotkać tu także żaby brunatne. Z bezkręgowców pospolite są takie owady jak omomiłki, sprężyki, złotooki czy popularne gatunki motyli. Zmiany, którym poddana została pobliska Rzęsa częściowo dotknęły także Bażantarnię. Wycięto część podrostu drzew i krzewów w wyniku czego odsłonięte zostały aleje, będące charakterystycznym elementem tego lasu.

Pomniki przyrody

W granicach miasta znajduje się obecnie 14 drzew objętych ochroną prawną, jako pomniki przyrody. Dwa z nich - dęby w Pszczelniku - chronione są od 1960 r. (jako grupa drzew), pozostałe 12 okazów - od czerwca 1996 r.

- buk zwyczajny - 6 egzemplarzy
- dąb szypułkowy - 5 egzemplarzy
- grab pospolity - 1 okaz

- kasztanowiec zwyczajny - 1 okaz
- sosna wejmutka - 1 okaz

Siemianowickie pomnikowe drzewa usytuowane są w trzech miejscach.

Pierwszym najliczniejszym z nich jest Pszczelnik. Rośnie tu 7 takich wiekowych drzew. Dwa z nich to wspomniane już dęby szypułkowe, z których jeden rośnie tuż obok hali sportowej, a drugi za wejściem na tereny obiektów sportowych: stadionu i kortów. Mają one ok. 27 metrów wysokości, obwód rzędu 4 metrów i wiek ponad 300 lat. Wewnątrz leśnej, północnej części parku znajduje się 5 pomnikowych buków. Jeden z nich ma obwód sięgający 4,5 metra. Jeden z buków ma też widoczne tzw. zrosty. Wysokość tych drzew wynosi ok. 20 - 22 metrów.

Drugim miejscem, w którym znajduje się 5 pomnikowych drzew jest Park Miejski. Wszystkie one rosną dość blisko siebie w centralnej części ok. 100 - 150 m. na wschód od zbiornika wodnego.

Są tu trzy pomnikowe dęby, z których dwa przynajmniej przyciągają uwagę spacerowiczów. Jeden z nich to tzw. „Okiennik”, dąb o dwóch pniach, które na wysokości kilku metrów łączą się charakterystycznymi poprzeczkami, powstałymi poprzez połączenie się miazgi dwóch sąsiednich konarów, a następnie ich zrośnięcie. W botanice zjawisko to nosi nazwę zrostów i jest dość częste, szczególnie w przypadku korzeni. Tak spektakularne jednak jak w przypadku opisywanego okazu jest dość rzadkie. Dąb ten, niestety, jest wyraźnie uszkodzony, jego główny pień jest wypróchniały wewnątrz, wskutek czego poddawany jest zabiegom konserwatorskim. Drzewo to - podobnie jak pozostałe dęby w parku - jest także zaatakowane przez pasożytniczego grzyba żółciaka siarkowego, którego owocniki pojawiają się na pniu, szczególnie w wilgotnych sezonach.

Drugi z dębów rośnie na sąsiednim trawniku i jest okazem o potężnym, ponad 4 metry obwodu liczącym, pniu. Drzewo to zostało poważnie uszkodzone przez huragan Kirił w styczniu 2007 roku, który wyłamał blisko połowę konarów jego potężnej korony. Obok, na niewielkim wyniesieniu znajduje się efektowny, soliterowy (samotniczy) okaz sosny wejmutki o romantycznym, asymetrycznym pokroju, także już mocno uszkodzonej i wypróchniałej.

Kilkadziesiąt metrów dalej, w kierunku amfiteatru, rośnie wysoki (ok. 30 metrów) pomnikowy grab o dwu pniach.

Dwa okazy wiekowych drzew wziętych pod ochronę prawną możemy zobaczyć w Michałkowicach. Są to: buk i piękny okaz kasztanowca w Parku „Górnik”. Kasztanowiec jest silnie rozkonarzony na wysokości oczu przechodniów, co dodatkowo podkreśla jego ogrom - w obwodzie liczy sobie blisko 4 metry.

1.4.12 Jakość środowiska

Jakość powietrza

Na terenie Siemianowic Śląskich najwyższe stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 występują w części środkowo-południowej i na obrzeżach południowo-wschodnich.

Na terenie miasta przekroczenia dopuszczalnej wielkości stężeń 24-godz. (powyżej 35 w ciągu roku) występują na obszarze całej powierzchni miasta, a największe przekroczenia stężeń występują w części środkowo-południowej i na obrzeżach południowo-wschodnich.

Przekroczenia docelowej wielkości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu obejmują obszar całej Aglomeracji Górnośląskiej. Największe wartości stężeń średniorocznych wystąpiły w części środkowo-południowej miasta i na obrzeżach południowo-wschodnich.

Pył zawieszony PM10

Pył zawieszony jest mieszaniną bardzo drobnych cząstek stałych i ciekłych, które mogą pochodzić z emisji bezpośredniej (pył pierwotny) lub też powstają w wyniku reakcji między substancjami znajdującymi się w atmosferze (pył wtórny). Prekursorami pyłów wtórnych są przede wszystkim tlenki siarki, tlenki azotu i amoniak. Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany. Źródła pyłu zawieszonego w powietrzu można podzielić na antropogeniczne i naturalne. Wśród antropogenicznych wymienić należy: źródła przemysłowe (energetyczne spalanie paliw i źródła technologiczne), transport samochodowy oraz spalanie paliw w sektorze bytowo-gospodarczym. Źródła naturalne to przede wszystkim pylenie traw, erozja gleb, wietrzenie skał oraz aerozol morski. Skład pyłu można określić poprzez badania składu chemicznego pyłu. Czynnikiem sprzyjającym szkodliwemu oddziaływaniu pyłu na zdrowie jest przede wszystkim wielkość cząstek. W pyłe zawieszonym całkowitym (TSP), ze względu na wielkość cząstek, wyróżnia się frakcje o ziarnach: powyżej 10 µm oraz poniżej 10 µm (pył zawieszony PM10). Z badań epidemiologicznych prowadzonych w Aglomeracji Górnośląskiej wynika, iż wzrost stężenia zanieczyszczeń pyłowych PM10 o 10 µg/m³ powoduje kilkuprocentowy wzrost zachorowań na choroby górnych dróg układu

oddechowego, w tym astmy. W skład frakcji PM₁₀ wchodzi frakcja o średnicy ziaren poniżej 2,5 µm (pył zawieszony PM_{2,5}). Według najnowszych raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) frakcja PM_{2,5} uważana jest za wywołującą poważne konsekwencje zdrowotne, ponieważ ziarna o tak niewielkich średnicach mają zdolność łatwego wnikania do pęcherzyków płucnych, a stąd do układu krążenia. Największe zawartości frakcji PM_{2,5} w TSP w Polsce występują w przypadku procesów produkcyjnych (ok. 54%), oraz w sektorze komunalno-bytowym (ok. 35%). Analizując udział frakcji pyłu PM_{2,5} w pyłe PM₁₀ warto zwrócić uwagę, że jest on największy przy transporcie drogowym, gdzie stanowi ok. 90%. Znaczna część emisji pyłu z transportu drogowego pochodzi z procesów innych niż spalanie paliw, do których zaliczyć można np. ścieranie opon i hamulców oraz ścieranie nawierzchni dróg.

Jak wynika z raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), długotrwałe narażenie na działanie pyłu zawieszanego PM_{2,5} skutkuje skróceniem średniej długości życia. Szacuje się, że życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze z tego powodu o ponad 8 miesięcy. Jest to równoznaczne z 3,6 milionami lat życia traconych każdego roku w przeliczeniu na wszystkich mieszkańców UE. Życie przeciętnego Polaka, w stosunku do mieszkańca UE, jest krótsze o kolejne 2 miesiące z uwagi na występujące w naszym kraju większe zanieczyszczenie pyłem aniżeli wynosi średnia dla krajów Unii. Krótkotrwała ekspozycja na wysokie stężenia pyłu PM_{2,5} jest równie niebezpieczna, powodując wzrost liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego i krążenia oraz wzrost ryzyka nagłych przypadków wymagających hospitalizacji.

Powyższe fakty znalazły swoje odzwierciedlenie w dyrektywie w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (dyrektywa CAFE) – zdecydowano o włączeniu pyłu PM_{2,5} do pakietu podstawowych zanieczyszczeń mierzonych w ramach monitoringu prowadzonego przez państwa członkowskie, a także wyznaczono bardzo ambitne i trudne do osiągnięcia cele względem redukcji tego zanieczyszczenia. Pyły oddziałują szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie, ale także na roślinność, glebę i wodę.

Benzo(a)piren

Benzo(a)piren jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), których źródłem mogą być silniki spalinowe, spalarnie śmieci, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a także wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Nośnikiem benzo(a)piranu w powietrzu jest pył, dlatego jego szkodliwe oddziaływanie jest ściśle związane z oddziaływaniem pyłu oraz jego specyficznymi właściwościami fizycznymi i chemicznymi.

Benzo(a)piren oddziałuje szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie ale także na roślinność, glebę i wodę. Wykazuje on małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie, jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA, przy czym działa po aktywacji metabolicznej. W wyniku przemian metabolicznych benzo(a)piranu w organizmie człowieka dochodzi do powstania i gromadzenia hydroksypochodnych benzo(a)piranu o bardzo silnym działaniu rakotwórczym. Przeciętny okres między pierwszym kontaktem z czynnikiem rakotwórczym a powstaniem zmian nowotworowych wynosi ok. 15 lat, ale może być krótszy. Benzo(a)piren, podobnie jak inne WWA wykazuje toksyczność układową, powodując uszkodzenie nadnerczy, układu chłonnego, krwiotwórczego i oddechowego. Benzo(a)piren jest zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby. Jego stężenie jest normowane w każdym z tych komponentów: w powietrzu normowane jest stężenie benzo(a)piranu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ – norma - 1 ng/m³, w wodzie pitnej – norma – 10 ng/dm³, w glebie – norma – 0,02 mg/kg (gleby klasy A), 0,03 mg/kg (gleby klasy B).

W powietrzu WWA ulegają, pod wpływem działania promieni słonecznych, zjawisku fotoindukcji, które powoduje wzrost podatności do tworzenia się połączeń z materiałem genetycznym – DNA.

Większe stężenia zanieczyszczeń oznaczają też wymierne, policzalne straty ekonomiczne, spowodowane większą absencją pracowników. Wywołuje to straty w przedsiębiorstwach, mniejsze wpływy z podatków, większe obciążenia budżetu państwa i samorządów oraz zakładów opieki zdrowotnej.

Źródła zanieczyszczeń

Przy ocenie jakości powietrza brane są pod uwagę wszystkie źródła emisji zanieczyszczeń antropogenicznych. Typy źródeł poddanych analizie to źródła: punktowe, liniowe i powierzchniowe.

źródła emisji liniowej - (zaliczone do powszechnego korzystania ze środowiska) to przede wszystkim główne trasy komunikacyjne przebiegające przez teren wyznaczonej strefy

źródła emisji powierzchniowej - (zaliczone do powszechnego korzystania ze środowiska) to źródła

powodujące tzw. „niską emisję” Zostały tu zaliczone obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej z indywidualnymi źródłami ciepła, małe zakłady rzemieślnicze bądź usługowe oraz obiekty użyteczności publicznej wraz z drogami lokalnymi

źródła emisji punktowej - (zaliczone do korzystania ze środowiska) to emitory jednostek organizacyjnych o znaczącej emisji zanieczyszczeń, oddziałujące na obszar objęty analizą. Wśród nich występują zarówno emitory zlokalizowane na tym obszarze, jak i emitory zlokalizowane poza wskazanym obszarem, a mające istotny wpływ na wielkość notowanych stężeń substancji w powietrzu.

Największe udziały w ładunku emitowanego pyłu PM10 mają emisje ze źródeł powierzchniowych i punktowych - w przypadku Aglomeracji Górnośląskiej, natomiast podstawową przyczyną emisji benzo(a)pirenu są źródła powierzchniowe.

W rocznej ocenie jakości powietrza wskazane zostały prawdopodobne przyczyny występowania przekroczeń stężeń pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu. Jako główną przyczynę wystąpienia przekroczeń w okresie zimowym wskazano emisję z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim – bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem.

Wyniki modelowania przeprowadzonego dla roku 2006 wskazują na znaczący udział niskiej emisji, pochodzącej ze spalania paliw, głównie węgla w indywidualnych systemach grzewczych (np. kotły, piece kaflowe), w przekroczeniach dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego PM10, kształtujący się na poziomie od ok. 64-78% wielkości stężeń na obszarach przekroczeń i od ok. 60-70% na pozostałych terenach stref. W przypadku benzo(a)pirenu udział niskiej emisji w wielkości stężeń wynosi ok. 90%. Udział źródeł liniowych czyli transportu samochodowego w obszarach przekroczeń jest generalnie większy od istotnego również udziału źródeł punktowych (przemysłowych), natomiast poza obszarami przekroczeń wzrasta wpływ emisji przemysłowej na stężenia pyłu zawieszonego PM10.

Monitoring powietrza

Na terenie Siemianowic Śląskich nie istnieją punkty sieci krajowej monitoringu powietrza. W ramach sieci regionalnej działa stacja nadzorowana przez Śląską Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Śródmieściu przy ul. Sobieskiego 1 z następującym programem pomiarowym:

- ◆ pył zawieszony ogółem,
- ◆ pył zawieszony PM 10,
- ◆ metale w pyłe (miedź, kadm, mangan, chrom, nikiel, ołów),
- ◆ WWA w pyłe (substancje smołowe i benzo/a/piren),
- ◆ dwutlenek siarki,
- ◆ dwutlenek azotu,
- ◆ fenol,
- ◆ amoniak

Miasto objęte jest monitoringiem opadu pyłu na stanowiskach pomiarowych nadzorowanych również przez ŚWSSE:

- ◆ 3 stanowiska w Michałkowicach,
- ◆ 3 stanowiska na terenie dzielnicy Pniaki,
- ◆ 3 stanowiska na terenie Przelajki,
- ◆ 4 stanowiska w Śródmieściu.

Wyniki z wymienionych stanowisk, w powiązaniu z dostępnymi wynikami pomiarów ze stacji zlokalizowanych w bezpośrednim otoczeniu Siemianowic Śląskich (Chorzów, Piekary, Katowice) dają zadowalający obraz zmian jakości powietrza na terenie miasta Siemianowic Śląskich. Dla dokonania oceny zmian zachodzących w wyniku realizacji programu w skali lokalnej proponuje się prowadzenie okresowych pomiarów 24- godzinnych w wyznaczonych punktach miasta w zakresie podstawowych zanieczyszczeń (pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu).

Jakość wód powierzchniowych

Struktura monitoringu powierzchniowych wód płynących obejmuje:

- sieć krajową,
- sieci regionalne,
- sieci lokalne,
- ostonowe stacje ujęć wody.

Rzeka Brynica i jej prawobrzeżny dopływ, Rów Michałkowicki objęte są monitoringiem regionalnym prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W granicach miasta Siemianowice Śląskie zlokalizowane są trzy przekroje pomiarowo-kontrolne: na Brynicy, powyżej ujęcia Rowu Michałkowickiego . 12,0 km, na Brynicy . powyżej Czeladzi . 11,0 km i na Rowie

Michałkowickim, przy ujściu do Brynicy . 0,3 km.

Analizy fizyko-chemiczne próbek wód pobranych z cieków porównywane są z aktualnie obowiązującymi przepisami w zakresie dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń śródlądowych wód powierzchniowych. Określone są: temperatura, odczyn, przewodnictwo właściwe, tlen rozpuszczony, BZT5, ChZT-Mn, ChZT-Cr, chlorki, siarczany, substancje rozpuszczone, zawiesiny ogólne, sód, potas, azot amonowy, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny, fosforany rozpuszczone, fosfor ogólny, Feog, Mn, Zn, Cd, Cu, Ni, Pb, fenole lotne, detergenty anionowe aktywne, ekstrakt eterowy, miano Coli typu kałowego, chlorofil a i saprobowość. Uzupełnieniem monitoringu regionalnego mógłby być uzupełniający go monitoring lokalny, obejmujący pobór i analizę wód w dwu przekrojach pomiarowo-kontrolnych na Rowie Michałkowickim:

- w miejscu, w którym wpływa na teren miasta Siemianowice Śląskie,
- bezpośrednio powyżej zrzutu wód podziemnych z wyrobisk byłej kopalni Siemianowice., wypompowywanych szybem Bańgów. Takie uzupełnienie, połączone z pomiarami natężenia przepływu wód, pozwoliłoby uściślić jakościowo i ilościowo zakres skażeń wód płynących przedmiotowym ciekami. Takie uzupełnienie, połączone z pomiarami natężenia przepływu wód, pozwoliłoby uściślić jakościowo i ilościowo zakres skażeń wód płynących przedmiotowym ciekami

Jakość wód podziemnych

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w monitorowanych punktach pomiarowych wykonana przez PIG – PIB. W Siemianowicach Śl. zlokalizowano dwa punkty badawcze: 2228/K2230/K należące do sieci krajowej. Stan wód jcw Rów Michałkowicki w 2012 oceniono jako zły. O ocenie zdecydował zły stan ekologiczny, na który miały wpływ elementy biologiczne i fizykochemiczne. JCW nie spełniała wymogów dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (ocena tylko na podstawie wskaźników fizykochemicznych). Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji badanych wskaźników.

- Elementy biologiczne – V klasa - ocena dziedziczona z 2010 roku, wskaźniki: makrobezkręgowce bentosowe – V klasa,
- Elementy hydromorfologiczne – I klasa,
- Elementy fizykochemiczne– poniżej stanu dobrego - ocena dziedziczona z 2010 roku.

O ocenie zdecydowały wskaźniki: tlen rozpuszczony, BZT5, OWO, przewodność, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki, twardość ogólna, pH, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot ogólny, fosfor ogólny – poniżej stanu dobrego, w II klasie wystąpiła tylko zawiesina ogólna, w I klasie tylko temperatura,

- Elementy fizykochemiczne– poniżej stanu dobrego - ocena dziedziczona z 2010 roku, o ocenie zdecydował wskaźnik: fenole lotne - poniżej stanu dobrego, w II klasie wystąpiły bor, chrom ogólny, cynk, miedź, węglowodory ropopochodne, pozostałe – I klasa,

Szczególnie niekorzystnym zjawiskiem wywołanym intensywną eksploatacją podziemną jest naruszenie pierwotnego charakteru hydrologicznego podłoża. Powstałe w górotworze deformacje tektoniczne wywołują sztuczny kontakt między różnymi poziomami wodonośnymi stwarzając możliwość ich wzajemnego zanieczyszczenia. Konsekwencją odwodnienia górotworu jest obniżanie się położenia wody podziemnej.

Degradacja jakości wód podziemnych związana jest z migracją zanieczyszczeń antropogenicznych z powierzchni terenu. Duże zagrożenie dla środowiska wodnego stanowią odpady węgla kamiennego. Są to płonne skały karbońskie, towarzyszące pokładom. Podstawowymi substancjami powodującymi trwałe zanieczyszczenie wód są chlorki i siarczany. W odciekach wód z odpadów komunalnych występują związki azotu i fosforu, kwasy organiczne oraz podwyższone stężenia Cl, SO₄, Ca, Mg, Na, K, metali ciężkich oraz wysokie BZT₅, ChZT. W składzie gazowym wód zanotowano obecność CO₂, CH₄, H₂S. Zbiorniki wód słonych, zbiorniki retencyjno-dozujące słonych wód kopalnianych i stawy osadnikowo-poflotacyjne stwarzają potencjalne zagrożenie wód podziemnych ze względu na wysoką mineralizację oraz wysoką koncentrację chlorków, siarczanów i metali ciężkich w tych wodach.

Klimat akustyczny.

Nadmierny hałas stanowi jedno z najbardziej uciążliwych zanieczyszczeń środowiska w miastach i wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Ocenia się, że w Polsce około 13 mln osób, czyli 35% ogółu mieszkańców kraju, narażonych jest na ponadnormatywny poziom hałasu w czasie dnia (60 dB) oraz w nocy (50 dB). Ponad 80% tej uciążliwości jest związane z oddziaływaniem hałasu z dróg publicznych. Ostatnio wzrasta też zagrożenie hałasem powodowanym przez lotnictwo, w związku z dynamicznym rozwojem tej gałęzi transportu. Warunki akustyczne środowiska, często określane pojęciem klimatu akustycznego, w przypadku Siemianowic Śląskich kształtowane są emisją hałasu z drogowego układu komunikacyjnego, z przemysłowych źródeł i hałasem ruchu kolejowego.

1.5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

1.5.1. Rys historyczny³

Siemianowice Śląskie uzyskały prawa miejskie dopiero w roku 1932, lecz ich dzieje sięgają epoki średniowiecza. Były wówczas, co upamiętnia herb miasta, niewielką osadą dostarczającą ryby i kwiaty na dwór księcia bytomskiego. Dobra siemianowickie, podobnie jak inne ziemie śląskie, często zmieniały właścicieli. Z końcem XVI w. nabył je Mikołaj Mieroszewski, którego ród panował tu przez ponad sto lat. W 1718 r. stały się własnością hrabiów Henckel von Donnersmarck.

W 1923 nastąpiło połączenie gmin wiejskich Siemianowic i Huty Laura, a w 1951 przyłączono niezależne dotychczas gminy Bytków, Bańgów, Michałkowice i Przelajka. W ten sposób powstało miasto w obecnych granicach administracyjnych. Większość samodzielnych wcześniej gmin posiadała siedziby władzy (ratusze, urzędy gmin), kościoły oraz szkoły. Najstarszą historycznie parafią jest parafia św. Michała Archanioła oraz michałkowicki kościół pod tym samym wezwaniem. Z tej parafii wydzielano w miarę potrzeby (z powodu osiedlania się ludności napływającej do pracy w przemyśle) kolejne parafie: św. Krzyża, św. Antoniego Padewskiego i Wniebowzięcia NMP w Przelajce (kościół zbudowano po II wojnie światowej, według przedwojennych planów). Pozostałe parafie powstały po II wojnie światowej. W XIX w. zbudowany został kościół ewangelicki, w pobliżu którego funkcjonował również (nieistniejący dzisiaj) w prywatnej kamienicy dom modlitwy wyznawców religii mojżeszowej.

Najstarsze potwierdzone wzmianki o Siemianowicach i okolicznych gminach sięgają XIV w. Odkrycie pokładów węgla i budowa kopalń oraz huty „Laura” spowodowało szybki rozwój przemysłowy rolniczej niegdyś miejscowości. Rozwój przemysłu wiązał się z rodziną Henckel von Donnersmarck – właścicielami Siemianowic od XVIII w., z rodziną von Rheinbaben – właścicielami Michałkowic oraz z rodziną bogatych przemysłowców – Fitznerów, którzy nie mieli wpływu, wywierali na życie społeczne, budowę gmachów użyteczności publicznej, zakładanie i utrzymywanie szkół ludowych. Szkolnictwo, początkowo związane z Kościołem, po rządowej reformie szkolnictwa pruskiego w 1765 roku, uległo poważnym zmianom, m.in. objęło powszechnym obowiązkiem nauczania dzieci obojga płci. Stawiało także dużo wyższe wymagania przed nauczycielami, którzy musieli zdawać stosowne egzaminy, aby móc nauczać.

Rozwój gospodarczy osady wiąże się ściśle z początkami śląskiego górnictwa i hutnictwa. W 1786 r. powstała w Bytkowie pierwsza kopalnia węgla kamiennego „Leśna”, a w rok później uruchomiono kopalnię „Szczęście”, która stała się załącznikiem kopalni „Siemianowice”. W XIX w. Siemianowice były już ważnym ośrodkiem przemysłowym. Na tym terenie działały cztery kopalnie, huty żelaza (wśród nich huta „Laura” później „Jedność”), huty cynku, fabryka kotłów parowych, fabryka śrub i nitów, dwie gazownie i browar.

W 1922 r. wraz z większością Górnego Śląska, w granicach odrodzonego państwa polskiego znalazły się Siemianowice. Liczyły wówczas ponad 30 tys. mieszkańców. Dalszy pomyślny rozwój miasta zaowocował nadaniem w 1932 r. praw miejskich. W latach powojennych miasto stopniowo powiększało swoje terytorium. Utworzono w 1951 r. powiat miejski Siemianowice Śląskie, w skład którego weszły gminy: Bytków, Michałkowice, Bańgów i Przelajka.

W okresie międzywojennym po plebiscycie w 1922 r. Siemianowice znalazły się po polskiej stronie Śląska. Rozpoczęła się odbudowa państwowości polskiej i zmaganie z problemami bezrobocia i wielkiego kryzysu ekonomicznego. Do wybuchu II wojny światowej wciąż jeszcze trwał rozwój miasta. Funkcjonowały kina, restauracje, hotele, szpitale (największy z nich – szpital Spółki Brackiej – budowany był jako system pawilonów na przestrzeni lat 1868 – 1909).

Po wojnie istniejące zakłady przemysłowe podjęły produkcję (w czasie wojny większość z nich przestawiona została na produkcję broni).

1.5.2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków⁴.

Tabela nr 1.5.2.1 Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
1.	Siemianowice Śląskie ulica Chopina 11, 12, 13, 14,	Zespół budynków wraz z parkiem: • budynek pałacowy z drugiej połowy XIX	A/1289/82 19 IV 1982

³ Opracowano na podstawie www.siemianowice.pl

⁴ Zgodnie z Uchwałą nr 295/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie zmiany nazw ulic w Siemianowicach Śląskich dokonano na podstawie ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie zakazu propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej zmian nazw ulic.

	15, 16, 17	<p>wieku, przebudowany w XX wieku (nr 15);</p> <ul style="list-style-type: none"> • budynki bramne z przełomu XIX i XX wieku (nr 13 i 14); • oficyny z końca XIX wieku (nr 16 i 17); • budynki gospodarcze (nr 11 i 12) <p>Granice ochrony obejmują całość zespołu, czyli budynki nr 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17 wraz z parkiem</p>	województwo katowickie
2.	Siemianowice Śląskie ulica Jana Pawła II 10 u zbiegu z ulicą Zygmunta Krasińskiego	Ratusz wzniesiony w 1907 roku w stylu eklektycznym o przewadze cech manierystycznych Granice ochrony obejmują budynek	A/1344/87 12 VI 1987 województwo katowickie
3.	Siemianowice Śląskie Michałkowice ulica Oświęcimska 7	Zameczek (pałac Rheinbabenów) Granice ochrony obejmują całość obiektu	A/1379/88 9 XI 1988 województwo katowickie
4.	Siemianowice Śląskie – Michałkowice ulica Oświęcimska	Zespół folwarku, który tworzą: pałac zespół ogrodnictwa: <ul style="list-style-type: none"> • dom ogrodnika, tzw. zameczek (wpisany do rejestru zabytków odrębną decyzją pod numerem A/1379/88), • budynek gospodarczy, • budynek dawnej kotłowni, • budynek dawnej stajni (obecnie kotłownia), • budynek piwniczki. <p>Granice ochrony zaznaczono na mapce (w granicach wpisu znajduje się park Górnik)</p>	A/1611/95 20 VI 1995 województwo katowickie
5.	Siemianowice Śląskie ulica Powstańców 10	Budynek wzniesiony jako budynek administracyjno-mieszkalny fabryki kotłów parowych Wilhelma Fitznera Granice ochrony obejmują całą działkę	A/1525/93 30 IV 1993 województwo katowickie
6.	Siemianowice Śląskie Ul. Jana Pawła II 2	Budynek Szpitala Miejskiego wzniesiony około 1908 roku według projektu berlińskiego architekta Grünewalda w stylu historyzmu	A/1564/95 31 V 1995 województwo katowickie
7.	Siemianowice Śląskie ulica Fitznerów 3	Willa Fitznera - dawny Pałacyk Fitznera, wzniesiony w 1870 roku w stylu klasycyzmu niemieckiego, Granice ochrony obejmują cały budynek wraz z najbliższym otoczeniem	A/235/09 województwo śląskie
8.	Siemianowice Śląskie ulica 1 Maja 5	Kamienica - Budynek wzniesiony po 1906 roku w stylu secesyjnym jako budynek mieszkalny dla wyższych urzędników huty Laura Granice ochrony obejmują cały budynek wraz z najbliższym otoczeniem	A/1572/95 31 V 1995 województwo katowickie
9.	Siemianowice Śląskie ulica Świętej Barbary 12	Kamienica - Budynek wzniesiony w 1898 roku przez lokalnego budowniczego w stylu historyzmu Granice ochrony obejmują cały budynek wraz z podwórzem gospodarczym	A/1569/95 31 V 1995 województwo katowickie
10.	Siemianowice Śląskie ulica Górnicza 6, 7, 8, 9	Zespół osiedla robotniczego Granice ochrony obejmują wymienione budynki wraz z najbliższym otoczeniem, które tworzą frontowe ogródki i podwórze gospodarcze z komórkami	A/1571/95 31 V 1995 województwo katowickie
11.	Siemianowice Śląskie Park Tradycji	Parowy wyciąg kopalniany szybu „Staszic I” Ruch II KWK Siemianowice, powstały w 1901 roku, wyprodukowany przez Laurahütte w Siemianowicach Śląskich z budynku przy ulicy Składowej, (urządzenie przeniesione i zabudowane na terenie Parku Tradycji).	B/582/84 14 XII 1984 województwo katowickie
12.	Siemianowice Śląskie ulica Śniadeckiego 11	Budynek Łaźni Miejskiej (obecnie pływalnia) oraz Park Hutnik Granice ochrony obejmują budynek łaźni oraz park Hutnik	A/1649/97 17 XI 1997 województwo katowickie

13.	Siemianowice Śląskie	Park „Pszczelnik”	A/2/1946
14.	Siemianowice Śląskie ulica Śląska 28	Budynek kościoła ewangelicko- augsburskiego imienia Marcina Lutra, wzniesiony w 1895 roku w stylu neogotyckim według projektu Franza Poserna. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek kościół w obrysie murów zewnętrznych, usytuowany na działkach numer 669/167 i 797/167 Wraz z wyposażeniem wpisanym odrębną decyzją - B/302/15	A/315/10 10 XI 2010 województwo śląskie
15.	Siemianowice Śląskie ulica Michałkowicka 7	Kamienica mieszkalno-usługowa z budynkiem restauracyjnym, wzniesiona na przełomie XIX i XX wieku. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek frontowy oraz budynek restauracyjny z zapleczem w obrysie murów zewnętrznych	A/325/11 11 I 2011 województwo śląskie
16.	Siemianowice Śląskie ulica Kościelna 16	Budynek mieszkalno-usługowy, wzniesiony na początku XX wieku w stylu historyzmu. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych	A/326/11 11 I 2011 województwo śląskie
17.	Siemianowice Śląskie ulica Stanisława Wyspiańskiego 2	Budynek mieszkalny, wzniesiony około 1930 roku. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych	A/394/12 5 XII 2012 województwo śląskie
18.	Siemianowice Śląskie ulica Składowa 1, 2, 3	Budynki mieszkalne, wzniesione około 1904 roku. Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynki w obrysie murów zewnętrznych	A/393/12 5 XII 2012 województwo śląskie
19.	Siemianowice Śląskie ul. Fryderyka Chopina 1a	Budynek dawnej portierni pałacowej – dom strażnika	A/429/15 województwo śląskie
20.	Siemianowice Śląskie ul. Chopina 5/6	Spichlerz - Muzeum Miejskie,	A/473/2016
21.	Siemianowice Śląskie Ul. Olimpijska	Wieża nadszybowa dawnego szybu Richter III wraz z terenem w bezpośrednim otoczeniu	A/499/2018

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

1.5.3. Obiekty wskazane do ochrony.

Zabytki ujęte i przewidziane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazane do ochrony prawem miejscowym.

Tabela nr 1.5.3.1 Budynki

Lp	Obiekt	Adres
1.	Budynek Łaźni Miejskiej (obecnie pływalnia)	ul. Śniadeckiego 11
2.	Ratusz wzniesiony w 1907 roku w stylu eklektycznym o przewadze cech manierystycznych	ul. Jana Pawła II 10
3.	Budynek wzniesiony jako budynek administracyjno- mieszkalny fabryki kotłów parowych Wilhelma Fitznera	ul. Powstańców 10
4.	Kamienica - Budynek wzniesiony po 1906 roku w stylu secesyjnym jako budynek mieszkalny dla wyższych urzędników huty Laura	ul. 1 Maja 5
5.	Budynek poczty	ul. Śląska 26
6.	Kościół p.w. św. Michała Archanioła	ul. Kościelna 1
7.	Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	ul. Powstańców 2
8.	Kaplica Adoracji Najświętszego Sakramentu	ul. Powstańców 2
9.	Zespół budynków wraz z parkiem: <ul style="list-style-type: none"> • budynek pałacowy z drugiej połowy XIX wieku, przebudowany w XX wieku (nr 15); • budynki bramne z przełomu XIX i XX wieku (nr 13 i 14); • oficyny z końca XIX wieku (nr 16 i 17); • budynki gospodarcze (nr 11 i 12) Granice ochrony obejmują całość zespołu, czyli	ul. Chopina 11-17

	budynki nr 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17	
10.	Kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego	ul. Kapicy
11.	Plebania	ul. Powstańców 2
12.	Budynek kościoła ewangelicko-augsburgskiego imienia Marcina Lutra, wzniesiony w 1895 roku w stylu neogotyckim według projektu Franza Poserna.	ul. Wyspiańskiego 4
13.	Plebania parafii ewangelickiej	ul. Śląska 28
14.	Dawny budynek parafii ewangelickiej (ob. przychodnia),	ul. Wyspiańskiego 3
15.	Budynek Szpitala Miejskiego wzniesiony około 1908 roku według projektu berlińskiego architekta Grünewalda w stylu historyzmu	ul. Jana Pawła II 2
16.	Willa Fitznera - dawny Pałacyk Fitznera, wzniesiony w 1870 roku w stylu klasycyzmu niemieckiego	ul. Fitznerów 3
17.	Dom ogrodnika, tzw. zameczek	ul. Oświęcimska 7
18.	D. willa dyrektora kopalni „Michał”	ul. Oświęcimska 2
19.	Szkoła	ul. Okrzei 2
20.	Browar: budynek d.stodowni, budynek d.leżakowni, zespół d.budynków filtracji, rozlewni i obciążu beczkowego, budynek mieszkalny, d.administracja i socjalny, d.warzelnia, d.kotłownia, d.hala maszyn, d.oczyszczalnia ścieków;	ul. Browarowa 1
21.	Pałac Rheinbabenów	ul. Oświęcimska 5
22.	Siemianowickie Centrum Kultury	ul. Niepodległości 45
23.	Dawny Urząd Gminy	ul. Krakowska 1
24.	Willa naczelnika gminy - obecnie Poradnia zdrowia	ul. Szkolna 2
25.	Centrum Zarządzania Kryzysowego	ul. Dąbrowskiego 13
26.	Szkoła podstawowa nr 11	ul. Słowackiego 5
27.	Szkoła podstawowa nr 6	ul. 1 maja 16
28.	Szkoła – gimnazjum i liceum katolickie	ul. 1 maja 1
29.	Szkoła podstawowa nr 3	ul. Szkolna 15
30.	Siedziba MOPS	ul. Szkolna 17
31.	Dawna szkoła	ul. Pszczelnicza 10
32.	Willa z okresu międzywojennego	ul. Cmentarna 1
33.	Budynek ZSP	ul. Pułaskiego 2
34.	Szkoła	ul. Matejki 5
35.	Kamienica	ul. Mysłowicka 22, 24, 26
36.	Budynki mieszkalne, wzniesione około 1904 roku.	ul. Składowa 1-3
37.	Liceum	ul. Śniadeckiego 5
38.	Szkoła	ul. Barlickiego 2
39.	Kamienice,	ul. Boczna 7, 10
40.	Kamienice	ul. Brzozowa 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 10a, 11, 14
41.	Kamienice	ul. Św. Floriana 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
42.	Kamienice	ul. Hutnicza 6, 7, 8, 9, 14, 14a, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24
43.	Kamienice	ul. Cmentarna 2, 3, 4, 4a
44.	Kamienice,	ul. Damrota 1, 2, 4, 5, 6, 7
45.	Budynki mieszkalne	ul. Dąbrowskiego 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16
46.	Kamienica	ul. Dworcowa 3
47.	Kamienice	ul. Fabryczna 7, 8, 8a, 9, 11, 20
48.	Kamienice	ul. Głowackiego 4,5,11,11a
49.	Kamienice	ul. Jagiellońska 1, 2, 3, 4, 5, 5a, 6, 7
50.	Kamienice	ul. Jana Pawła II 3, 3a, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13
51.	Kamienice	ul. św. Barbary 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19/21, 20, 23, 24, 25, 27, 28, 30
52.	Budynki mieszkalne	ul. Chopina 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
53.	Budynki mieszkalne z zabudową gospodarczą (chlewiki)	ul. Górnicza 3, 4, 6, 7, 8, 9
54.	Kamienica	ul. Kasprzaka 2

55.	Wille d. administracji kopalni „Richter”	ul. Katowicka 16,18
56.	Kamienice	ul. Kilińskiego 5, 5a, 7
57.	Budynki mieszkalne	ul. Komuny Paryskiej 2, 4, 4a, 6, 6a, 7, 8, 9, 10, 12, 16, 17, 17a, 18, 19, 20, 22, 24, 24a, 25, 26, 27, 28
58.	Zespół d. kopalni: dawny budynek warsztatu elektrycznego z 1916 r., d. budynek straży pożarnej z 1920, budynek d.cechowni z 1901 Składowa 4, budynek d.łażni robotniczej z 1890/1915, budynek d.kuźni z 1890 i warsztatu mechanicznego z 1920 – Konopnickiej 1, budynek d.maszynowni”Staszic II” z 1914, budynek d.warsztatu MS z 1894, budynek d.kompresorowni z 1925, budynek starej kotłowni z 1880, budynek d.elektrowni z 1897, kotłowni z 1909, budynek administracyjny d. elektrowni z 1900;	ul. Konopnickiej i Składowa
59.	Budynki mieszkalne	ul. Kopernika 2, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 17a
60.	Kamienice	ul. Kościuszki 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17
61.	Kamienica	ul. Krasieńskiego 1a
62.	Kamienice	ul. Krótka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
63.	Budynki mieszkalne	ul. Ligonja 1, 2, 3, 4
64.	Budynki mieszkalne	ul. Lompy 2, 3, 6, 8
65.	Kamienice	ul. 1 maja 2, 3, 6, 7, 8, 12, 14, 18
66.	Kamienice	ul. Matejki 4, 12, 14, 19, 19a, 19b, 20, 20b, 22, 23, 24, 26, 29
67.	Budynki mieszkalne	ul. Michałkowicka 3, 5, 7 wraz z przyległym budynkiem nr 9 i budynkiem w oficynie,25, 27, 28, 29, 31, 31a, 32, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45
68.	Kamienice	ul. Mickiewicza 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 19
69.	Kamienice	ul. Karola Miarki 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
70.	Budynki mieszkalne	ul. Deji 1, 2, 3, 4, 5, 6
71.	Budynki mieszkalne	ul. Żwirki i Wigury 1, 2, 3, 4, 5, 6
72.	Budynki mieszkalne	ul. Kołtąja 6, 8, 10
73.	Kamienice	ul. Ogrodowa 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
74.	Budynek dawnej dyrekcji kopalni,budynek dawnej sprężarkowni, budynek dawnego warsztatu szybowego, budynek dawnej kotłowni wraz z dobudówkami, budynek dawnej rozdzielni z częścią biurową	ul. Olimpijska 8
75.	Kamienice	ul. Parkowa 2, 4, 7, 8, 9, 10, 10a, 11, 12, 13, 14
76.	Kamienice	ul. Piaskowa 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11
77.	Budynki mieszkalne	ul. Piastowska 1, 3, 5, 13, 16, 17
78.	Kamienice	ul. Powstańców 4, 6, 8, 11, 11a, 13, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 29a, 31, 33, 35, 40, 42, 50, 52
79.	Kamienice	ul. Pszczelnicza 2, 4, 7, 8, 10, 11
80.	Kamienica	ul. Pułaskiego 1
81.	Kamienice	ul. Sienkiewicza 2, 11, 13, 17, 19
82.	Kamienice	pl. Skargi 1, 2, 3
83.	Kamienice	ul. Słowackiego 1, 1a, 2, 3, 4
84.	Kamienice	ul. Sobieskiego 1, 2, 3, 4, 6, 7, 7a, 10, 11, 13, 16, 27,27a, 27b, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 42, 43
85.	Budynki mieszkalne	Aleja Sportowców 2, 4, 9, 10, 14, 15, 18, 22, 23, 24, 28
86.	Kamienice	ul. Staszica 3, 5, 7, 9

87.	Kamienice	ul. Fitznerów 2, 4, 6
88.	Kamienice	ul. Szefflera 2, 3, 10a, 12, 15
89.	Kamienica	ul. Szkolna 1
90.	Kamienice	ul. Śmiłowskiego 1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 23, 32, 34, 39, 41, 43
91.	Kamienice	ul. Śniadeckiego 1, 2, 3, 5, 7, 9
92.	Kamienice	ul. Śląska 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 17, 19, 23, 25, 29, 34, 39, 40, 42, 49, 51, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79
93.	Budynki mieszkalne	ul. Trafalczyka 2, 3, 3a, 3b, 3c, 4, 5, 5a, 6, 6a, 7a, 7b, 9, 9a, 10, 10a, 11, 11a, 12, 13
94.	Kamienice	ul. Waryńskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
95.	Kamienice	ul. Bohaterów Westerplatte 1, 2, 3, 4, 5
96.	Kamienice	plac Wolności 1, 2, 3
97.	Budynki mieszkalne	ul. Wojska Polskiego 1, 1a, 8, 14
98.	Kamienice	ul. Wyspiańskiego 2, 3, 4, 5
99.	Budynki mieszkalne – zespół dawnego szybu „Północnego”- d. łaźnia i cechownia, budynek portierni	ul. Bytomska 1, 1a, 2, 2a, 3, 3a, 4, 4a, 5, 5a, 14, 14a, 15, 16, 16a, 17, 17a, 23, 23a, 24, 24a, 25, 26, 26a, 27, 27a, 28, 28a, 31, 32, 32a, 39, 41
100.	Budynki mieszkalne	ul. Barlickiego 5, 14
101.	Budynki mieszkalne	ul. Brandysa 1, 5, 8, 15, 17, 22, 23, 24, 25
102.	Budynki mieszkalne	ul. Łukasińskiego 1/3, 2/4, 5/7, 6/8, 9/11, 10/12, 13/15, 14/16, 17/19, 18/20, 21/23, 22/24, 25/27, 26/28, 29/31, 30/32, 33/35, 34/36, 37/39, 38/40, 41/43, 42/44
103.	Kamienice	ul. Kościelna 3, 5a, 8, 9, 10, 13, 14, 14a, 16, 17, 17a, 17b, 18, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 31, 33, 35, 41, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 67, 67b
104.	Kamienica,	ul. Krakowska 1
105.	Zespół zabudowy d.kopalni „Michał”, – budynek d.stajni, łaźni górniczej z 1900, d.hali sprężarek z rozdzielnią z 1905, d.kotłowni, komin kotłowni, d.maszyny szybu „Wschodni”, d.maszynowni szybu „Krystyn” z 1902, wieża wyciągowa szybu „Krystyn” z 1975;	ul. Orzeszkowej
106.	Budynki mieszkalne	ul. Maciejkowicka 2, 4, 6, 8
107.	Kamienice	ul. Oświęcimska 8, 10, 12, 13, 14, 16
108.	Budynki mieszkalne	ul. Paryska 2, 4, 4a
109.	Willa	ul. Pocztowa 6, 6a
110.	Budynki mieszkalne	ul. Przyjaźni 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43
111.	Budynek	ul. Sienna 1
112.	Budynki mieszkalne	ul. Traugutta 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11
113.	Budynki mieszkalne	ul. Wojciecha 2, 2a, 4
114.	Budynki mieszkalne	ul. Żeromskiego 2, 10, 12, 13, 13a, 14, 15, 18, 24
115.	Kamienice	ul. Bytkowska 3, 4, 5, 8, 10, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 36
116.	Kamienice	ul. Niepodległości 2, 4, 16, 18, 20, 33, 39, 50
117.	Budynki mieszkalne	ul. Watoty 2, 4, 6, 12, 14, 18, 20, 22, 25, 29
118.	Kamienice	ul. Wróblewskiego 11, 12, 14, 14a, 15, 16, 17, 18, 18a, 19, 20, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35

119.	Budynki mieszkalne	ul. Górna 1, 2, 3, 4, 5, 7
120.	Budynki mieszkalne	ul. Dolna 1, 8, 11, 13
121.	Kamienice	ul. Zgrzebnioka 2, 3
122.	Budynki mieszkalne	ul. Krupanka 4, 6, 11, 12, 17, 20, 24, 26, 27, 35, 37, 39, 41, 45, 47, 48, 49, 50, 53, 55, 57, 62, 64
123.	Zespół d.szybu „Bańgów”, - zespół dawnych budynków maszyny wyciągowej, sprężarkowi, rozdzielni 1924/1925 r. - wieża wyciągowa szybu „Bańgów” - budynek dawnej rozdzielni energetycznej (Aleja Spacerowa) z 1928 r. d.cechownia i łaźnia	Ul. Krupanka
124.	Kamienice	ul. Zwycięstwa 1, 3
125.	Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny	ul. Żniwna 2
126.	Hala produkcyjna d.huty szkła	ul. Fabryczna 5
127.	Dawna zabudowa w kompleksie Wojskowych Zakładów Mechanicznych,	ul. Powstańców 5-7
128.	Zespół d. kopalni i huty cynku „Siemianowice” – historyczne budynki dawnej kopalni w zachowanej części zespołu, historyczna zabudowa dawnej huty w pn i wsch. Części zespołu (pozostałości prażalni blendy i fabryki kwasu siarkowego);	ul. Chemiczna

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

Obiekty wskazane do ochrony – miejsca kultu, pamięci, obiekty militarne

Miejsca kultu, pamięci

Wskazuje się do objęcia ochroną cmentarze:

Tabela nr 1.5.3.2 Cmentarze

Lp.	Obiekt objęty ochroną	Adres
1.	Cmentarz ewangelicki	ul. Cmentarna
2.	Cmentarz katolicki	ul. Cmentarna
3.	Cmentarz katolicki	ul. Michałkowicka
4.	Cmentarz katolicki	ul. Okrężna
5.	Cmentarz w Michałkowicach	ul. Maciejkowicka
6.	Cmentarz choleryczny z 1849 r.	„Sośnia Góra”

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

Wskazuje się do ochrony obiekty małej architektury, do której wlicza się kaplice, kapliczki, krzyże przydrożne, krzyże, grotty:

Tabela nr 1.5.3.3 obiekty małej architektury

Lp.	Obiekt objęty ochroną	Adres
1.	Rzeźba św. Jana Nepomucena,	ul. Śląska 59
2.	Kapliczka słupowa „Panienska”	ul. Chopina;
3.	Kapliczka słupowa	ul. Orzeszkowej;
4.	Grupa Ukrzyżowania,	ul. Kościelna 1;
5.	Kapliczka przydrożna,	ul. Kościelna 30;
6.	Kapliczka słupowa,	ul. Żeromskiego 2;
7.	Kaplica kubaturowa z XVIIIw,	plac Skrzeka i Wójcika;
8.	Kapliczka z figura NMP,	ul. Wróblewskiego;
9.	Kaplica Góry Oliwnej,	ul. Maciejkowicka;
10.	Grota MB z Lourdes	ul. 1 maja 8;
11.	Kapliczka Izydora Oracza,	ul. Żniwna;
12.	Krzyż przydrożny,	ul. Powstańców 2;
13.	Krzyż przydrożny,	ul. Powstańców 56;
14.	Krzyż przydrożny,	ul. Michałkowicka;
15.	Krzyż na cmentarzu ewangelickim;	ul. Cmentarna

16.	Krzyż przydrożny fundacji A. Fojcika,	ul. Żeromskiego;
17.	Krzyż przydrożny z 1856 r.,	ul. Watoły;
18.	Krzyż z 1739 r.,	ul. Wiejska 33;
19.	Krzyż na cmentarzu	ul. Cmentarna;

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

W ewidencji miejsc pamięci województwa śląskiego ujęto miejsca upamiętniające ofiary wojenne oraz zasłużonych mieszkańców miasta.

Tabela nr 1.5.3.4 ewidencji miejsc pamięci województwa śląskiego

Nr	Opis obiektu	Położenie
35/01	Tablica upamiętniająca Wojciecha Korfantego (w miejscu chrztu świętego)	Siemianowice Śląskie, ul.Powstańców 2, Kościoła pw Św.Krzyża, kruchta
35/03	Grób księdza proboszcza Hugo Stabika, pierwszego Duszpasterza miasta. Założyciela parafii pw Św.Krzyża – OM.nagr.	Siemianowice Śląskie, ul.Powstańców, stary cmentarz
35/04	Pomnik Wojciecha Korfantego	Siemianowice Śląskie, Aleja Sportowców 6
35/05	Tablica upamiętniająca Wojciecha Korfantego. Tablica umieszczona na budynku, w którym się urodził	Siemianowice Śląskie, ul.Mysłowicka 3
35/06	Grób Nieznanego Żołnierza, poświęcony symbolicznie żołnierzom poległym w walce o wolność Polski w czasie II wojny światowej	Siemianowice Śląskie, skwer przy skrzyżowaniu ul. Jana Pawła II i Krasińskiego
35/07	Grób Józefa Dembińskiego – OM.nagr.	Siemianowice-Michałkowie, ul.Maciejkowicka cmentarz parafialny
35/08	Obelisk z tablicą upamiętniający Pawła Wójcika i Józefa Skrzeka. Obelisk w miejscu, na którym w 1941 roku zostali powieszani przez hitlerowców	Siemianowice-Bytków, Plac Skrzeka i Wójcika, obok Szkoły Podstawowej Nr 12
35/09	Grób Jana Nepomucena Stęślickiego (pochówek rodzinny), lekarza, uczestnika Powstań Śląskich – OM.nagr.	Siemianowice Śląskie, ul.Michałkowicka cmentarz parafialny
35/10	Grób księdza Pawła Brandysa, Parałata, Kanonika Kapituły Katedralnej, Dziekana i Proboszcza Dziegowickiego Michałkowskiego, posła i senatora RP – OM.nagr.	Siemianowice-Michałkowie, ul.Maciejkowicka cmentarz parafialny
35/11	Pomnik upamiętniający mieszkańców Siemianowic i okolic poległych w Powstaniach Śląskich oraz w czasie II wojny światowej – nazwiska	Siemianowice Śląskie, Plac Wolności, obok Urzędu Miejskiego
35/12	Głaz z tablicą ku czci poległych w obronie kopalni „Michał” przed bojówkarzami faszystowskimi we wrześniu 1939 roku – nazwiska	Siemianowice-Michałkowie, ul.Elizy Orzeszkowej
35/13	Zbiorowa mogiła wojenna 5 Powstańców Śląskich: - OM.nagr.	Siemianowice-Michałkowie, ul.Maciejkowicka, cmentarz parafialny
35/15	Grób wojenny Jana Rurańskiego, Powstańca Śląskiego – OM.nagr.	Siemianowice Śląskie, ul.Michałkowicka cmentarz parafialny
35/16	Pomnik upamiętniający powrót Siemianowic Śląskich do Polski, ufundowany przez policjantów, odsłonięty 2 maja 1925 roku, następnie zburzony przez hitlerowców w 1939 roku. Odbudowany i odsłonięty ponownie 11 listopada 1996 roku	Siemianowice Śląskie, ul.Hibnera 16, Komenda Rejonowa Policji
35/17	Dwie tablice na wspólnym tle: 1/upamiętniająca zamordowanych Polaków przez hitlerowców w latach 1939-45 2/upamiętniająca męczeństwo więźniów podbozu oświęcimskiego „LAURAHUTTE” istniejącego na terenie huty w latach 1944-45	Siemianowice Śląskie, ul. Fitznerów, budynek dyrekcji Huty „Jedność”
35/18	Tablica upamiętniająca obrońców kopalni „Michał” w 1939 roku, górników, Powstańców Śląskich, oddziałów młodzieży powstańczej, harcerzy, członków związku strzeleckiego, związku	Siemianowice-Michałkowie, Kościół pw św.Miachała Archanioła, prezbiteria kościoła

	hallerczyków, Tow. Gimnastycznego „Sokół”, poległych bezimiennych	
35/19	Cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich	Siemianowice Śląskie, w rejonie Bażanciarni
35/20	Tablica upamiętniająca 60 rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego oraz nadanie osiedlu imienia Wojciecha Korfanteo	Siemianowice Śląskie, ul.Korfanteo 2
35/21	Mogiły wojenne jeńców niemieckich	Siemianowice –Bytków, ul.Wróbla, cmentarz parafialny
35/23	Grób zbiorowy wojenny 3 Powstańców Śląskich: Teodora Nietzsche, Pawła Cebulskiego, Władysława Kozielskiego poległych w II Powstaniu Śląskich	Siemianowice-Michałkowie, ul.Maciejowicka cmentarz katolicki parafii pw św.Michała Archanioła
35/24	Schrony bojowe „Obszaru Warownego Śląsk” Według wykazu obiektów militarynych	Siemianowice-Michałkowie,
35/25	Tablica upamiętniająca księdza Maksymiliana Gerlicha, budowniczego i proboszcza w latach 1898-1922 Kościoła pw. Św. Michała Archanioła	Siemianowice Śląskie-Michałkowie, kruchta Kościoła pw. Św. Michała Archanioła
35/26	Tablica upamiętniająca biskupa Czesława Dumina, urodzonego w 1929 roku w Michałkowicach, przewodniczącego Caritas Polska	Siemianowice Śląskie-Michałkowie, kruchta Kościoła pw. Św. Michała Archanioła
35/27	Tablica upamiętniająca 25 rocznicę powstania NSZZ Solidarność	Siemianowice Śląskie-Michałkowie, kruchta Kościoła pw. Św. Michała Archanioła
35/28	Zbiorowy grób wojenny żołnierzy 75 Pułku Piechoty, poległych 1 września 1939 roku w walce o kopalnię „Michał”	Siemianowice Śląskie, ul. Michałkowicka, cmentarz parafialny

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

Obiekty militarne

Na obszarze objętym opracowaniem zlokalizowane są obiekty militarne linii fortyfikacyjnych.

Tabela nr 1.5.3.5 ewidencji miejsc pamięci województwa śląskiego

Opis	Lokalizacja
Ciężki betonowy schron bojowy z półkopułą pancerną o trzech strzelnicach dla 1 ckm „Browning” wz. 30 kal. 7,92 mm, Obiekt składowy Punktu Oporu Wzg. 304,8, wybudowany w 1933 r.	Siemianowice Śląskie, ok. 300 m na południe od drogi Czeladź – Bytom, na polu w pobliżu granicy miasta
dawna prochownia górnicza Obiekt składowy Punktu Oporu Wzg. 304,8.	Siemianowice Śląskie, ok. 450 m na południe od drogi Czeladź – Bytom, na polu w pobliżu granicy miasta
dwa schrony pochodzące z drugiej wojny światowej na obrzeżu Parku Górnik	Siemianowice Śląskie, Park Górnik
Schron pochodzący z drugiej wojny światowej na terenie dawnego szybu „Pólnocnego” byłej kopalni „Michał” w rejonie ulicy Bytomskiej	Siemianowice Śląskie, rejon ulicy Bytomskiej
Schron	W rejonie ulicy Krupanka

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

1.5.4. Stanowiska archeologiczne

Tabela 1.5.4.1 stanowiska archeologiczne

LP.	Obszar występowania stanowiska	Arkusz	Rodzaj stanowiska	chronologia
1.	Bańgów	97-48/1	śląd osadnictwa	pradzieje
2.	Bańgów	97-48/2	osada osada osada śląd osad.	Halstatt wcz. średniow. średniow. schyłek neol. wcz. epoka brązu
3.	Bańgów	97-48/3	obozowisko	epoka kam.

LP.	Obszar występowania stanowiska	Arkusz	Rodzaj stanowiska	chronologia
4.	Bańgów	97-48/4	osada	nowożytność
5.	Bytków	97-47/2	śląd osadnictwa	epoka kamienia
6.	Bytków	97-47/3	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	starożytność; średniowiecze
7.	Michałkowice	97-47/4	osada otwarta	średniowiecze
8.	Michałkowice	97-47/5	śląd osadnictwa	późne średniowiecze
9.	Michałkowice	97-47/6	osada otwarta	średniowiecze
10.	Michałkowice	97-47/7	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	epoka kamienia; średniowiecze
11.	Siemianowice	97-47/8	śląd osadnictwa	średniowiecze
12.	Siemianowice (	97-47/9	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa;	starożytność; średniowiecze
13.	Siemianowice – Przelajka	96-48/4	Śląd osadn.	ep. kamienia
14.	Siemianowice – Przelajka	96-48/5	Śląd osadn. Nieokreśl. Nieokreśl. Nieokreśl.	ep. kamienia k. łużycka Wcz. Średniow. pradzieje
15.	Siemianowice – Przelajka 6	96-48/6	Śląd osadn.	X-XIII
16.	Siemianowice – Przelajka 7	96-48/7	Nieokreśl.	Wcz. Średniow.
17.	Siemianowice – Przelajka 8	96-48/8	Nieokreśl.	Wcz. Średniow.

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Śląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków 2018 r.

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie wyżej wymienionych stanowisk archeologicznych wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

1.6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.

1.6.1. Demografia

Sytuacja demograficzna miasta Siemianowice Śląskie została opracowana na podstawie danych pochodzących z Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie (m.in. Urzędu Stanu Cywilnego, Wydziału Spraw Obywatelskich) oraz Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, GUS. **Należy mieć jednak na uwadze rozbieżności w wartościach dotyczących danych demograficznych pochodzących z różnych źródeł. Rozbieżność wykazują m.in. dane pozyskane z poszczególnych Wydziałów Urzędu Miasta.**

Siemianowice Śląskie, miasto na prawach powiatu, położone w województwie śląskim, sąsiaduje z Katowicami, Chorzowem, Będzinem, Czeladzią, Piekarami Śląskimi i Wojkowicami.

Całe miasto zamieszkuje 62846 osób (stan na 31.12.2017 r.). Gęstość zaludnienia wynosi ok. 2464,5 os./km², co plasuje miasto na 5 lokacie na tle miast na prawach powiatu.

W okresie objętym analizą zaludnienie miasta zmieniało się. Najwyższą liczbę ludności odnotowano w 2006 r., kiedy osiągnęła ona 71365 osób, po czym zaczęła stale się zmniejszać. Najmniejszą wartość odnotowano w 2017 r. tj. 62846 osób.

Tabela 1. Liczba ludności Siemianowic Śląskich na podstawie danych UM

Rok	Liczba ludności	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
2006	71365	34153	37212
2007	70505	33699	36806
2008	69855	33320	36535
2009	69210	32970	36240
2010	69524	32547	35977
2011	67934	32231	35703

2012	67049	31748	35301
2013	65976	31205	34771
2014	65462	30935	34527
2015	64554	30475	34079
2016	63688	29988	33700
2017	62846	29524	33322

Źródło: Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, Wydział Spraw Obywatelskich, 2018 r.

Zaznacza się przewaga liczebna kobiet (33322 w 2017 r.) nad mężczyznami (29524 w 2017 r.) w Siemianowicach Śląskich. Udział procentowy płci w 2017 r. kształtował się następująco - kobiety - 53% i mężczyźni - 47%. Wskaźnik feminizacji utrzymuje się na wyrównanym poziomie. W 2017 r. kształtował się na poziomie 112. Współczynnik feminizacji wykazuje silnie zwichniętą przewagę kobiet wśród mieszkańców. Tym samym plasuje się powyżej krajowego standardu (wartość dla Polski wynosi 106).

Ruch naturalny ludności charakteryzuje się w oparciu o dane dotyczące liczby urodzeń żywych, liczby urodzeń, wartości przyrostu naturalnego (ubytku naturalnego) oraz średniej dzietności. Szczegółowe zestawienie danych zawiera tabela 2.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności

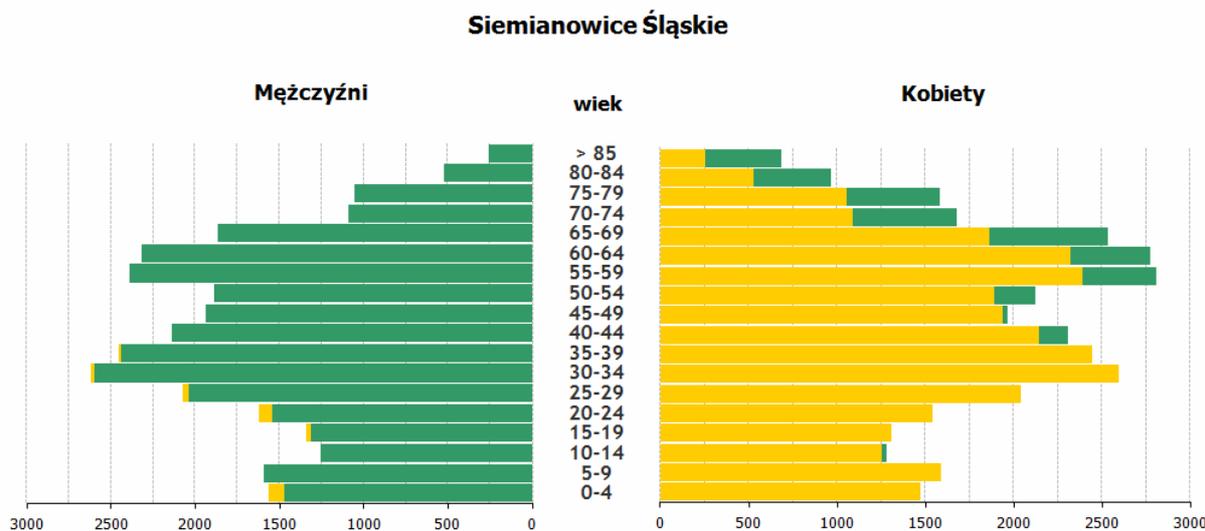
	JEDNOSTKA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LICZBA LUDNOŚCI	osoba	71365	70505	69855	69210	69524	67934	67049	65976	65462	64554	63688	62846
URODZENIA ŻYWE OGÓŁEM	osoba	765	873	971	1006	899	861	743	635	709	596	686	590
ZGONY OGÓŁEM	osoba	837	861	871	934	816	758	791	853	729	777	809	863
PRZYROST / UBYTEK NATURALNY	osoba	-72	12	100	72	83	103	-48	-218	-20	-181	-123	-273
PRZYROST / UBYTEK NATURALNY	osób/1000 ludności	-1,01	0,17	1,43	1,04	1,19	1,52	-0,72	-3,30	-0,31	-2,80	-1,93	-0,43
DZIETNOŚĆ ŚREDNIA ^x	osób/ 1 kobietę	1,17	1,21	1,30	1,33	1,34	1,27	1,28	1,25	1,26	1,26	1,32	1,42
REPRODUKCJA BRUTTO ^x	córek/ 1 kobietę	0,60	0,60	0,64	0,65	0,66	0,61	0,62	0,61	0,62	0,61	0,64	0,69
LICZBA ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW	związek	352	456	471	420	395	351	338	296	308	263	302	331
Źródło: Urząd Stanu Cywilnego, 2018 r.													
^x Dane w odniesieniu do woj. śląskiego													

W 2017 r. odnotowano 590 urodzeń żywych ogółem (przeliczenie na 1000 mieszkańców 9,4) oraz 863 zgony ogółem (przeliczenie na 1000 mieszkańców 13,7). Tym samym odnotowano ubytek naturalny o wartości -273 (przeliczenie na 1000 mieszkańców -0,43). Średnia dzietność w 2017 r. (określona dla całego województwa śląskiego) wyniosła 1,42, przy reprodukcji brutto 0,69.

W analizowanym okresie najniższa liczba urodzeń żywych ogółem została odnotowana w 2017 r. (590 osób), podczas gdy najwyższa wartość wystąpiła w 2009 r. (1006 osób). Liczba zgonów ogółem wahała się pomiędzy 729 osób w 2014 r., a 934 w 2009 r. W omawianym okresie występował naprzemiennie ubytek i przyrost naturalny (z najniższą wartością współczynnika -3,30 dla roku 2013 i z najwyższą wartością współczynnika 1,52 dla 2011 r.).

W 2017 roku zawarto 331 małżeństw (5,27 małżeństwa na 1000 ludności), co w porównaniu z latami wcześniejszymi stanowi wartość średnią. W latach poprzedzających zawierano pomiędzy 263 a 471 małżeństw na rok.

Rys. Piramida wieku i płci miasta Siemianowice Śląskie w 2016 r.

Udział płci w ogóle ludności zmieniał się w zależności od wieku (rys. powyżej). Jak wykazuje piramida wieku i płci, skonstruowana w oparciu o demograficzne grupy wiekowe:

- a) przewaga mężczyzn wśród mieszkańców występuje w przedziałach wiekowych: 0-9 lat i 15-39 lat;
- b) przewaga kobiet wśród mieszkańców występuje w przedziałach wiekowych: 10-14 lat i powyżej 40 lat.

Struktura wieku i płci mieszkańców Siemianowic Śląskich częściowo koresponduje do wzorca krajowego, w którym pojawia się wyższa liczba mężczyzn wśród ludności do 40 roku życia oraz przewaga kobiet wśród ludności po 40 roku życia. Zjawisko to wiąże się z trendem rodności, tj. większą liczbą urodzeń dzieci płci męskiej oraz trendem umieralności, tj. dłuższą przeciętną długością życia kobiet. Określono przeciętne dalsze trwanie życia (obliczone na podstawie danych z 2016 r. dla mieszkańców podregionu katowickiego) dla kobiet i mężczyzn w wieku 0,30 i 60 lat (tabela 3).

Tabela 3. Przeciętne dalsze trwanie życia obliczone dla roku 2017 wg Banku Danych Lokalnych, GUS

Wiek	Przeciętne dalsze trwanie życia	
	Kobiet	Mężczyzn
0 ^x	80,5	73,2
30 ^x	51,1	44,3
60 ^x	23,5	18,8

^x w odniesieniu do woj. śląskiego

Źródło: opracowanie TERPLAN wg Banku Danych Lokalnych, GUS

Kategoryzując powyższą piramidę według klasyfikacji G. Sunbärگا jest ona formą pośrednią pomiędzy piramidą stacjonarną a regresywną. Obserwuje się stosunkowo niską liczbę urodzeń (związującą się podstawą wykresu), duży udział ludności w wieku średnim (poszerzenie w części środkowej) oraz zmniejszającą się liczbą zgonów wśród osób starszych (poszerzenie się górnej części). Można przyjąć, iż

mamy do czynienia z nowoczesną równowagą charakteryzującą społeczeństwa dojrzałe, w których duże znaczenie ma postępujące starzenie się społeczeństwa.

Dane z podziałem ludności według ekonomicznych grup wiekowych, zamieszczone w tabeli 4, wykazują zdecydowaną przewagę ludności w wieku produkcyjnym. W 2017 r. ludność tej grupy stanowiła 59,22%. Drugą pod względem liczebności zbiorowością jest grupa w wieku poprodukcyjnym. Grupa ta stanowi 24,45% mieszkańców. Najmniej liczną grupę stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym - około 16,33% ogółu ludności. Lokata poszczególnych grup nie zmieniła się w okresie 2012-2017.

Widoczny jest miarowy przyrost wartości wskaźnika obciążenia demograficznego. Obciążenie demograficzne dla całej gminy ogółem w roku 2016 wyniosło ok. 68 osoby w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 4. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych

Rok	Ludność ogółem	W tym wiek		
		Przed- produkcyjny	Produkcyjny	Poprodukcyjny
2012	67049	10738	42649	13662
2013	65976	10476	41571	13929
2014	65462	10464	40735	14263
2015	64554	10356	39634	14564
2016	63688	10351	38328	15009
2017	62846	10265	37217	15364

Źródło: opracowanie TERPLAN wg Banku Danych Lokalnych, GUS

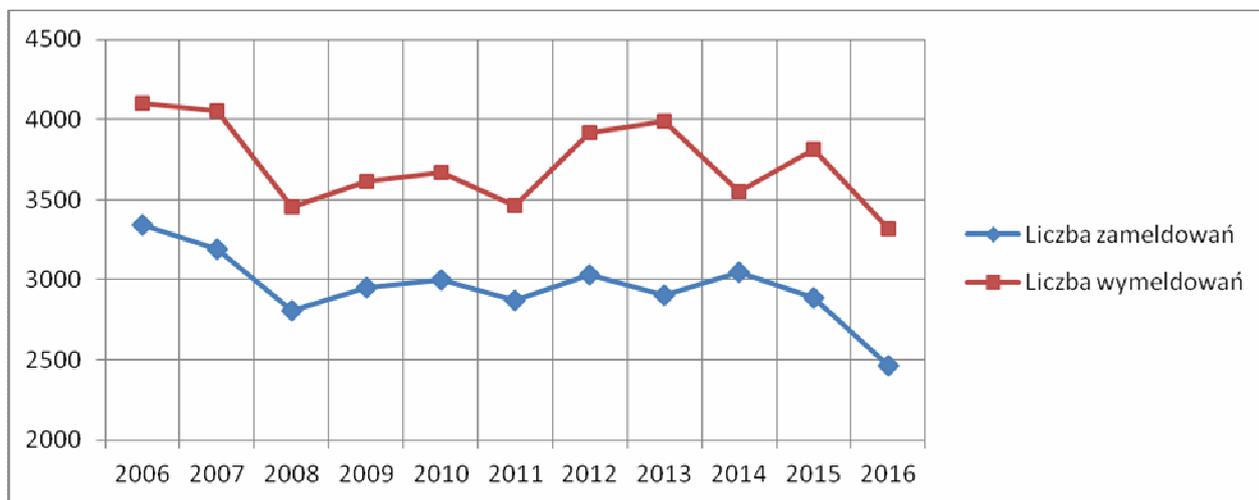
1.6.2. Migracje

Ruch wędrowny mieszkańców Siemianowic Śląskich opisano bazując na danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta. W 2017 r. odnotowano 2584 zameldowania w Siemianowicach Śląskich ogółem oraz 3408 wymeldowania ogółem. Można zatem uznać, że przeważają emigracje nad imigracjami. Saldo migracji miało wartość -824 dla całej gminy, natomiast saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to -13,11. Obrót migracyjny wyniósł 5992.

Tabela 5. Zameldowania i wymeldowania w Siemianowicach Śląskich

Rok	Liczba zameldowań	Liczba wymeldowań	Saldo migracji
2006	3340	4103	-763
2007	3190	4057	-867
2008	2805	3456	-651
2009	2955	3612	-657
2010	3000	3668	-668
2011	2875	3464	-589
2012	3028	3919	-891
2013	2907	3988	-1081
2014	3046	3551	-505
2015	2890	3811	-921
2016	2465	3320	-855
2017	2584	3408	-824

Źródło: opracowanie TERPLAN wg Banku Danych Lokalnych, GUS

Rys. Ruch migracyjny w mieście Siemianowice Śląskie w latach 2006-2016

1.6.3. Rynek pracy

Szczegółowe dane, pozyskane z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, zawiera tabela 6. Liczba pracujących mieszkańców w 2017 r., tj. osób zatrudnionych, posiadających własne źródło zarobkowania oraz przebywających na urloпах bezpłatnych lub macierzyńskich, wyniosła 15193 osób, z czego 57,7% pracujących to mężczyźni, a 42,3% to kobiety. Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest to 225 osób. Według pozyskanych danych liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi w Siemianowicach Śląskich 1364 osób, jednak należy mieć na względzie, iż wartość ta dotyczy jedynie osób zgłoszonych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Opierając się na powyższych danych bezrobotni zarejestrowani stanowią 3,3% ogólnej liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 6. Pracujący i bezrobotni w Siemianowicach Śląskich

Rok		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Pracujący	ogółem	12 148	12 272	13 115	12 681	13 086	12 871	12 980	13 036	12 837	13 019	13 903	15193
	mężczyźni	6 904	6 956	7 494	7 159	7 427	7 293	7 409	7 371	7 214	7 247	7 909	8764
	kobiety	5 244	5 316	5 621	5 522	5 659	5 578	5 571	5 665	5 623	5 772	5 994	6429
Pracujący na 1000 ludności	ogółem	168	171	184	179	186	184	187	189	187	191	205	225
	ogółem	3 961	2 789	2 120	2 790	2 582	3 022	3 017	3 213	2 844	2 464	1 675	1364
Bezrobotni zarejestrowani	ogółem	3 961	2 789	2 120	2 790	2 582	3 022	3 017	3 213	2 844	2 464	1 675	1364
	mężczyźni	1 584	1 106	862	1 262	1 144	1 350	1 352	1 523	1 340	1 123	726	583
	kobiety	2 377	1 683	1 258	1 528	1 438	1 672	1 665	1 690	1 504	1 341	949	781
Bezrobotni zarejestrowani w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	ogółem [%]	8,3	5,9	4,5	6,0	5,6	6,7	6,8	7,3	6,6	5,8	4,0	3,3
	mężczyźni [%]	6,5	4,6	3,6	5,3	4,8	5,7	5,8	6,6	5,9	5,0	3,3	2,7
	kobiety [%]	10,1	7,3	5,5	6,8	6,5	7,7	7,8	8,1	7,3	6,7	4,8	4,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego	ogółem [%]	18,5	13,6	1,03	13,6	12,5	14,3	14,3	15,1	13,6	11,8	8,0	6,2
	ogółem [%] (Polska = 100)	125,0	121,4	108,4	112,4	100,8	114,4	106,7	112,7	119,3	121,6	97,6	93,9

Źródło: opracowanie TERPLAN wg Banku Danych Lokalnych, GUS 2018 r.

1.6.4. Zasoby mieszkaniowe

Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w Siemianowicach Śląskich pochodzą z Wydziału Gospodarki Lokalowej.

Tabela 7. Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych dla obszaru miasta Siemianowice Śląskie

Rok	Liczba mieszkań w gminie	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]	Mieszkania oddane do użytkowania	Lokale socjalne
2007	6196	43,66	0	429
2008	5983	43,61	0	447
2009	5813	43,59	0	465
2010	5605	48,71	0	488
2011	5469	43,72	0	483
2012	5284	43,51	0	513
2013	4961	43,21	0	511
2014	4896	40,00	18	566
2015	4786	40,00	0	572
2016	4656	40,00	0	571
2017	4524	40,00	0	596

Źródło: opracowanie TERPLAN wg Danych z UM Siemianowice Śląskie 2018 r.

Informacje na temat zasobów mieszkaniowych uzupełniono o dane statystyczne za rok 2017 pozyskane z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego:

- liczba budynków mieszkalnych - 3133,
- liczba mieszkań - 31058,
- liczba izb - 98755,
- liczba mieszkań niezamieszkałych w zasobie gminy (dane za rok 2016)- 405,
- przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - 54,2 m²,
- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę - 24,9 m²,
- mieszkania na 1000 mieszkańców - 460,0,
- udział mieszkań wyposażonych w instalacje:
  - wodociąg - 99,4%,
  - łazienka - 89,4%,
  - centralne ogrzewanie - 72,4%.
- liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych - 19809,
- kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych - 3744805 zł.

1.6.5. Komunikacja i infrastruktura techniczna⁵

Siemianowice Śląskie położone są w centralnej części Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii, pomiędzy dwoma kluczowymi drogami regionu- autostradami A1 i A4. Ponadto na zachód od miasta ulokowane są drogi ekspresowe S1 i S86.

Przez miasto przebiega droga krajowa 94. Ponadto obszar miasta skomunikowany jest poprzez 47,2 km dróg powiatowych oraz 52 km dróg gminnych. Łącznie Siemianowice Śląskie zarządzają drogami o długości 102, 054 km. Stan techniczny dróg w Siemianowicach Śląskich w 46% można określić jako niezadowolający, a w 30% zadowolający. 19% dróg, tj. 42 odcinki charakteryzują się złym stanem technicznym, a tylko 6%, tj. 13 odcinków dobrym stanem. Stosunkowo złą kondycją techniczną charakteryzują się drogi gminne i powiatowe, gdzie odpowiednio 61% i 78% dróg jest w stanie niezadowolającym lub złym. Dwa odcinki dróg krajowych, przebiegające przez miasto, zostały oznaczone negatywnie tj. określono ich stan jako niezadowolający i zły.

Zadanie zaopatrzenia mieszkańców Siemianowic Śląskich w wodę zostało powierzone firmie Wodociągi Siemianowickie AQUA-SPRINT Sp. z o.o. Zezwolenie wydane spółce obejmuje nie tylko dostarczanie wody, ale także odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Firma dokonuje zakupu wody z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach, bowiem na terenie miasta Siemianowice Śląskie brak własnych ujęć wody.

⁵ Strategia Rozwoju Siemianowic Śląskich do 2030 roku.

Miejska sieć wodociągowa należy głównie do firmy Wodociągi Siemianowickie AQUASPRINT Sp. z o.o., krótkie odcinki sieci wodociągowej i przyłącza są własnością także innych użytkowników. Długość czynnej sieci miejskiej wodociągowej wraz z przyłączami wynosi ok. 145,9 km. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że dostęp do wody za pośrednictwem sieci w 2014 roku miało 99,9% mieszkańców miasta. Na terenie miasta występuje kanalizacja mieszana. Długość kanalizacji ogólnospławnej i sanitarnej z przykanalikami należącej do majątku firmy Wodociągi Siemianowickie AQUA-SPRINT Sp. z o.o. wynosi ok. 121,6 km². Nowe osiedla mieszkaniowe posiadają kanalizację rozdzielczą, stara zabudowa Śródmieścia i Bytkowa – kanalizację ogólnospławną. W ramach wieloletniego planu remontów i modernizacji Wodociągi Siemianowickie AQUA-SPRINT Sp. z o.o. sukcesywnie wymieniają stare sieci wodociągowe w celu zmniejszenia awaryjności sieci i poprawy jakości wody. Sukcesywnie modernizowana przez spółkę jest również sieć kanalizacyjna. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że gęstość sieci kanalizacyjnej rozdzielczej w 2014 roku w Siemianowicach wynosiła 410,6 km/km² i było to zdecydowanie więcej od średniej wojewódzkiej (119,9 km/100 km²) i na zbliżonym poziomie jak w miastach Piekary Śląskie czy Myslowice. Dostęp do kanalizacji miało 99,9% mieszkańców miasta. Na terenie Siemianowic Śląskich wytwarzane jest średnio 7490 m³/d ścieków komunalnych, w tym 430,5 m³/d ścieków przemysłowych z 29 zakładów i firm. Obecnie wszystkie ścieki z kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej odprowadzane są do oczyszczalni ścieków Dąbrówka Mała – Centrum w Katowicach. Ponadto w mieście funkcjonuje kanalizacja deszczowa. Ścieki deszczowe z terenu miasta odprowadzane są za pośrednictwem kanalizacji deszczowej i kanalizacji ogólnospławnej. Odbiorcą kanalizacji ogólnospławnej jest oczyszczalnia ścieków Dąbrówka Mała – Centrum w Katowicach. Łączna długość sieci kanalizacji deszczowej w mieście wynosi 53 700 mb.

1.6.6. Edukacja

Dla zobrazowania rozwoju szkolnictwa w gminie Siemianowice Śląskie zestawiono dane za lata 2004/2005, 2015/2016 oraz 2016/2017.

Tabela 8. Edukacja w Siemianowicach Śląskich

Placówka		2004/2005	2015/2016	2016/2017
Żłobki i kluby dziecięce	Żłobki i kluby dziecięce	-	3	4
	Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych (w ciągu roku)	-	259	291
Wychowanie przedszkolne	Placówki wychowania przedszkolnego	14	21	22
	Oddziały	64	96	107
	Miejsca w przedszkolach	1486	2138	2299
	Dzieci w placówkach	1401	2064	2227
Szkoły podstawowe	Szkoły podstawowe	12	12	14
	Uczniowie szkół podstawowych	4517	3721	4302
	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole podstawowej	-	22	21
Szkoły gimnazjalne	Szkoły gimnazjalne	10	11	6
	Uczniowie szkół gimnazjalnych	3116	1683	1096
	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole gimnazjalnej	-	23	21
Szkoły ogólnokształcące	Szkoły ogólnokształcące	9	8	8
	Uczniowie szkół ogólnokształcących	1060	599	524
	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole ogólnokształcącej	-	23	21

Źródło: opracowanie TERPLAN wg Banku Danych Lokalnych, GUS 2018 r.

Wśród szkół ponadgimnazjalnych w gminie w 2016 r. wyróżniano: zasadnicze szkoły zawodowe (4), licea ogólnokształcące (8) oraz technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne (2). Łącznie liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych wynosiła około 1513 uczniów. Szkoły policealne stanowiły dwa obiekty z łączną liczbą

uczniów 199 osób.

W 2017 r. funkcjonowało 11 obiektów szkół ponadgimnazjalnych z 1152 uczniami zgrupowanymi w 56 oddziałach.

W Siemianowicach Śląskich brak szkół wyższych.

Współczynnik skolaryzacji w Siemianowicach Śląskich kształtuje się następująco (na rok 2017):

a) szkoły podstawowe:

- brutto 98,91%
- netto 94,83%

b) gimnazja:

- brutto 107,35%
- netto 84,43%.

1.6.7. Kultura, sport i rekreacja

Kultura

W mieście funkcjonują trzy podstawowe instytucje kultury:

- Siemianowickie Centrum Kultury,
- Muzeum Miejskie,
- Miejska Biblioteka Publiczna.

Siemianowickie Centrum Kultury dysponuje sześcioma obiektami przeznaczonymi na działalność kulturalną w następujących dzielnicach miasta:

- Centrum – Willa Fitznera, Jarzębina oraz Amfiteatr,
- Bytków – siedziba główna,
- Michałkowice – Park Tradycji, Zameczek.

Każdy z oddziałów ma określoną specyfikę oraz zdefiniowane grupy odbiorców. Stały monitoring trendów w kulturze oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta wraz z działaniami zmierzającymi do kształtowania świadomego odbiorcy, modelują ofertę kulturalną Siemianowickiego Centrum Kultury.

Sport i rekreacja

Baza sportowa:

➤ **w zarządzie MOSiR „Pszczelnik”:**

- kompleks sportowy „Michał”: basen kryty (25-metrowy), hala widowiskowo – sportowa, sala konferencyjna, sala do sztuk walki;
- obiekty w Parku „Pszczelnik”: hala sportowa, stadion z boiskiem piłkarskim i bieżnią lekkoatletyczną, boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem, boisko / lodowisko o wymiarach 40x20m, 4 korty tenisowe z oświetleniem, 2 boiska treningowe (tzw. „doły”), basen letni (50-metrowy), boisko do siatkówki plażowej, siłownia, tor rolkowy, trasy biegowe oraz pokoje gościnne (24 miejsca noclegowe);
- kompleks sportowy „Siemion”: boisko ze sztuczną trawą do hokeja na trawie, kryte trybuny (990 miejsc), oświetlenie;
- hala tenisowa (Al. Młodych),
- teren rekreacyjny przy ul. Rzecznej.

➤ **w zarządzie Pływalni Miejskiej:**

- basen kryty (25-metrowy) z zapleczem szatniowym w zabytkowym budynku pływalni, salka fitness, siłownia;
- boisko wielofunkcyjne „Sporcik” z nawierzchnią poliuretanową i trybunami (130 miejsc);

➤ **w zarządzie Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej:**

- boisko środowiskowe na Bańgowie z kortem tenisowym (właściciel – Gmina, w administracji SSM),
- boisko środowiskowe na Osiedlu Młodych (właściciel – Gmina, w administracji SSM)
- boisko środowiskowe przy ulicy Przyjaźni – Michałkowice (właściciel SSM),
- boisko środowiskowe przy ulicy Wróblewskiego (właściciel SSM),
- boisko środowiskowe przy ulicy Jagiełły – Węzłowiec (właściciel SSM),
- boisko środowiskowe przy ulicy Korfantego – Bytków (właściciel SSM),
- boisko środowiskowe przy ul. Alei Młodych (właściciel SSM),
- Strefa Rozrywki „Renoma” - przy ul. Wróblewskiego (kręgielnia).

➤ **pozostałe obiekty sportowo – rekreacyjne:**

- strzelnica sportowa PZŁ – ul. Zwycięstwa,
- pole golfowe ŚKG – ul. Sowia,
- tereny klubu jeździeckiego „Deresz”, ul. Brynicka,
- boisko środowiskowe MDK, ul. Chopina z oświetleniem.

Przy większości szkół zlokalizowane są boiska zewnętrzne, tj. z nawierzchnią sztuczną, asfaltowe lub trawiaste, o różnych wymiarach (łącznie 19) oraz sale gimnastyczne (20). Ponadto przy dwóch szkołach dostępne są boiska do gry w siatkówkę plażową oraz przy jednej zmodernizowana kryta pływalnia (ZSS)

Odrębnymi, bardzo popularnymi ostatnio wśród mieszkańców Siemianowic Śląskich elementami infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w naszym mieście, są siłownie zewnętrzne. Obecnie jest ich kilkanaście - część administrowanych przez Gminę (m.in. przy stawie „Rzęsa”, w Parku „Górnik”, w Parku „Hutnik”, na osiedlu Bangów, na osiedlu Tuwim (ul. Wierzbowa), przy ul. Wróbla oraz przy Parku Tradycji, część (m.in. na Osiedlu Węzłowiec, Osiedlu Młodych i Osiedlu Korfanteo) znajdują się w zarządzie Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Infrastruktura sportowo - rekreacyjna to również nowe obiekty typu Pumptrack, Street Workout, Skate Park, CrossFit czy też specjalny tor dla miłośników pojazdów zdalnie sterowanych.

1.6.8. Opieka medyczna i socjalna

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

- Centrum Leczenia Oparzeń – ul. Jana Pawła II 2,
- Szpital Miejski - ul. 1 Maja 9,
- zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy - 1 (35 łóżek),
- publiczne zakłady opieki zdrowotnej – 2,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - ogółem:38,
- apteki – 20,
- żłobki – 1,
- domy i zakłady pomocy społecznej – 2.

1.6.9. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na granicy Siemianowic Śląskich z Wojkowicami i z Czeladzią, tj. wzdłuż Brynicy występuje strefa zagrożenia powodziowego $Q_{1\%}$ („woda stuletnia”) oraz strefa zagrożenia powodziowego $Q_{10\%}$ („woda dziesięcioletnia”). Informacja ta pochodzi z opracowania pn. „Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni rzeki Przemszy na obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach” (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oddział w Krakowie, marzec 2003).

Opracowanie to wskazuje również w zachodniej części miasta, na granicy z Chorzowem cztery nieduże obszary zalewowe powodzi z 1997 r. o łącznej powierzchni ok. 0,23 ha.

Ponadto wzdłuż Brynicy – według opracowania pn. „Instrukcja postępowania na wypadek awarii zapory piętrzącej zbiornika wodnego Kozłowa Góra” (Hydroprojekt Warszawa Sp. z o.o. - Oddział Sosnowiec, 1998) - znajduje się obszar potencjalnego zagrożenia powodzią w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

Zgodnie z opublikowanymi i zweryfikowanymi mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego z dnia 15.04.2015 r. KZGW na granicy Siemianowic Śląskich z Wojkowicami, Będzinem i z Czeladzią, tj. wzdłuż Brynicy wraz z ujściem Rowu Michałkowickiego występują obszary:

- 1) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat
- 2) szczególnego zagrożenia powodzią tj.:
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na sto lat ($Q_{1\%}$);
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na dziesięć lat ($Q_{10\%}$);
- 3) obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią (pkt 1 i 2) obejmują tereny między wałami rzeki Brynicy wraz z ujściem do rzeki Rowu Michałkowickiego oraz fragment terenu w północnej części miasta, w dzielnicy Przelajka poza wałem rzeki Brynicy.

Ponadto wzdłuż Brynicy występuje obszar obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Granice obszarów o których mowa w pkt 1-3, przedstawione zostały na rysunku uwarunkowań.

Bezpieczeństwo mieszkańców Miasta zapewnia Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Siemianowicach Śląskich. W ramach Komendy Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Siemianowicach Śląskich działa Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza.

Nowe tereny mieszkaniowe, usługowe i usługowo-produkcyjne muszą być wyposażone w sieć wodociągową i hydranty, zbiorniki wodne, w dostosowaniu do rodzaju zainwestowania (w tym rodzaju

zagrożeń pożarowych) - zgodnie z obowiązującymi przepisami związanymi ochroną przeciwpożarową.

1.7. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

Potrzeby i możliwości rozwoju miasta powinny uwzględniać bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Pierwszym etapem sporządzania bilansu jest sformułowanie, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalnego w skali miasta zapotrzebowania na nową zabudowę wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Potrzeby i możliwości rozwoju miasta zawarte są w dokumentach strategicznych, które tworzone są zarówno na poziomie gminnym, jak i ponadlokalnym. Można zatem odnieść się do założeń zapisanych w:

- Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030r.
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”;
- Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020.
- Strategii Rozwoju Siemianowic Śląskich do 2030 roku;
- Lokalnym Programie Rewitalizacji dla miasta Siemianowice Śląskie na lata 2016-2022;

Przytoczone poniżej główne cele wyznaczone w poszczególnych dokumentach, ze szczególnym naciskiem jednak na dokumenty sporządzane na szczeblu gminnym, które skupiając się na zagadnieniach lokalnych, stanowią w pewnym stopniu odpowiedź na potrzeby gminy

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 została przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.

W koncepcji sformułowano cele główne i strategiczne obejmujące:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności

- 1.1. Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich
- 1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym
- 1.3. Integracja obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów

- 2.1. Wspomaganie spójności w układzie krajowym: Pomorze Środkowe – Polska Zachodnia – Polska Centralna – Polska Wschodnia
- 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej
- 2.3. Wspomaganie spójności w obszarach problemowych

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej

- 3.1. Poprawa dostępności polskich miast i regionów
- 3.2. Zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu
- 3.3. Poprawa dostępności teleinformatycznej
- 3.4. Zarządzanie strategiczne i etapowanie inwestycji

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

- 4.1. Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych
- 4.2. Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej.
- 4.3. Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
- 4.4. Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego.
- 4.5. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.
- 4.6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby.
- 4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych.

Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty

bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa

5.1. Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie.

5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi.

5.3. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego

Założenia zawarte w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, odnoszące się do ośrodka metropolitalnego- Aglomeracja Górnośląska, koncentrują się na:

- integracji funkcjonalnej i przestrzennej obszarów wyróżniających się potencjałem rozwojowym;
- skupianiu innowacyjnych inwestycji, również zagranicznych, czemu sprzyja elastyczny rynek pracy oraz wykwalifikowany kapitał ludzki;
- prowadzeniu działań interwencyjnych o wieloletnim charakterze inwestycyjnym, które obejmą przede wszystkim obszary zdegradowane o największej skali problemów (działania z zakresu rewitalizacji przestrzennej i społeczno-gospodarczej obszarów miejskich, działania służące rekultywacji terenów przemysłowych, umożliwiające zmianę pełnionych przez nie funkcji na określone w strategiach rozwoju danego obszaru);
- osiągnięciu szkieletowej sieci połączeń o standardzie dróg szybkiego ruchu (autostrady i/lub drogi ekspresowej) dla sieci powiązań głównych ośrodków miejskich, w tym miast Aglomeracji Górnośląskiej;
- ochronie złóż kopalin energetycznych poprzez traktowanie aktualnie nieeksploatowanych złóż jako trwałe zasoby strategiczne, który musi podlegać szczególnej ochronie prawnej przed różnego typu działalnością człowieka poprzez sporządzenie wykazu złóż energetycznych o znaczeniu strategicznym dla państwa z określeniem przestrzennego zasięgu ich zalegania oraz poprzez szczegółowe określenie stopnia i form ochrony zidentyfikowanych obszarów.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Sejmik Województwa Śląskiego przyjął Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” uchwałą Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.

W strategii zidentyfikowano prognozy i trendy kształtujące procesy rozwojowe Regionu oraz strukturę przestrzenną – funkcjonalną Regionu, obszary funkcjonalne stanowiące obszary polityki Regionu, według których Siemianowice Śląskie położone jest w centralnym obszarze funkcjonalnym w Metropolii Górnośląskiej. Sformułowano wizję rozwoju Regionu oraz wskazano obszary priorytetowe, cele i kierunki działania.

Wyróżnione są cztery obszary priorytetowe, w których wyszczególniono cele strategiczne oraz cele operacyjne:

- pierwszy obszar priorytetowy - nowoczesna gospodarka - zakłada uczynienie całego województwa śląskiego regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność, a przy tym kładzie nacisk na przedsiębiorczość lokalną i społeczną wykorzystującą lokalne rynki i potencjały;
- drugi obszar priorytetowy - szanse rozwoju mieszkańców - przyjmuje za cel poprawienie jakości życia mieszkańców województwa opierając się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie. Uwzględnia się tutaj poprawę kondycji zdrowotnej i warunków życia oraz wzrost poziomu aktywności mieszkańców;
- trzeci obszar priorytetowy - przestrzeń - skupia się na atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni województwa. Celami operacyjnymi są: zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska, zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi oraz wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystywanie przestrzeni;
- czwarty, ostatni obszar priorytetowy to relacje z otoczeniem. Cel strategiczny zakłada, iż województwo umocni swoją pozycję jako otwarty, istotny partner rozwoju Europy.

Dla Siemianowic Śląskich szczególnie istotne znaczenia w zakresie zagospodarowania przestrzennego mogą mieć m.in.:

W obszarze priorytetowym (A) - Nowoczesna gospodarka:

Cel strategiczny : Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność

Cel operacyjny: A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa

- 1) Wsparcie podnoszenia zdolności firm regionu do wdrażania innowacji i nowoczesnych rozwiązań technologicznych.
- 2) Promowanie wśród przedsiębiorców znaczenia wartości kulturalnych, środowiskowych, społecznych i etycznych przy wytwarzaniu dóbr i usług.

- 3) Promowanie postaw przedsiębiorczych w środowiskach twórczych regionu oraz wspieranie aktywności kulturalnych zorientowanych na tworzenie wartości rynkowych.
- 4) Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących firm opartych na potencjałach Regionu i wykorzystujących technologie rozwijane w regionie, w tym w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu.
- 5) Wsparcie działań na rzecz eksportu innowacyjnych rozwiązań technologicznych tworzonych w regionie.

Cel operacyjny: A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych

- 1) Wsparcie rozwoju infrastruktury ułatwiającej lokowanie i prowadzenia działalności gospodarczej (strefy aktywności gospodarczej i ekonomicznej, w tym specjalne strefy ekonomiczne, parki technologiczne, produkcyjne, lokalne inkubatory przedsiębiorczości).
- 2) Tworzenie instrumentów ułatwiających nawiązywanie relacji pomiędzy firmami, w tym poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury i usług sektora ICT.
- 3) Wspieranie procesów restrukturyzacji i adaptacji gospodarczej sektorów tradycyjnych, m.in. poprzez wspieranie ich modernizacji, zwiększenie efektywności i wykorzystania nowoczesnych technologii.
- 4) Współpraca przedsiębiorstw, w tym w ramach klastrów, w tworzeniu wspólnej oferty konkurencyjnej.
- 5) Wsparcie rozwoju infrastruktury i pakietowych produktów turystycznych.

Cel operacyjny: A.4. Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały:

- 1) Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wzrostu produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego przy uwzględnieniu dobrych praktyk rolniczych.
- 2) Tworzenie i rozwój firm opierających się na wykorzystaniu potencjału gospodarstw rolnych.
- 3) Tworzenie i rozwój MŚP, w tym firm rzemieślniczych oraz promocja produktów lokalnych, w tym produktów tradycyjnych.
- 4) Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług wolnego czasu wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne.
- 5) Wsparcie i promocja rozwoju podmiotów działających w obszarze ekonomii społecznej.
- 6) Rozwój mechanizmów wspierających wzrost zatrudnienia i inicjatyw lokalnych w tym zakresie.
- 7) Wsparcie sprzedaży lokalnych produktów na lokalnych rynkach.

W obszarze priorytetowym (B) - Szanse rozwojowe mieszkańców:

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie

Cel operacyjny: B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa

- 1) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług medycznych, w tym podniesienie jakości infrastruktury ochrony zdrowia oraz efektywności systemu zarządzania, rozszerzenie zakresu usług medycznych i podniesienie jakości obsługi pacjentów.
- 2) Tworzenie warunków dla aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
- 3) Promocja, modernizacja, rozwijanie i integracja systemu szlaków i infrastruktury rowerowej.

Cel operacyjny: B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców

- 1) Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania odpowiadającej potrzebom rynku pracy oraz kształtującej postawę przedsiębiorcze i kreatywne.
- 2) Wsparcie działań i rozwój infrastruktury popularyzujących naukę.
- 3) Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty kultury, sportu i rekreacji oferujących możliwości rozwoju mieszkańców oraz atrakcyjnego spędzania wolnego czasu.

Cel operacyjny: B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców

- 1) Wyposażanie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych.
- 2) Poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych dla wszystkich, w szczególności dla osób o obniżonej mobilności.
- 3) Rozwój publicznych i rynkowych usług wspierających funkcjonowanie osób starszych.
- 4) Wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego, w tym realizacja działań w obszarze zarządzania kryzysowego.

W obszarze priorytetowym C - Przestrzeń:

Cel strategiczny : Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni

Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska wraz z kierunkami działań:

- 1) Promowanie działań oraz wdrażanie technologii ograniczających antropopresję na środowisko przyrodnicze (infrastruktura ograniczająca negatywny wpływ działalności gospodarczej i komunalnej).
- 2) Przeciwdziałanie skutkom i ograniczenie negatywnego wpływu eksploatacji górniczej na środowisko, w tym na tkankę miejską.

- 3) Wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, w tym ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy.
- 4) Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi wykorzystywanymi do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz utrzymanie i rozwój systemów zaopatrzenia w wodę w województwie.
- 5) Wspieranie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych oraz ochrony wód podziemnych i racjonalizacji ich wykorzystania.
- 6) Wspieranie wdrożenia rozwiązań ograniczających niską emisję oraz zużycie zasobów środowiska i energii w przedsiębiorstwach, gospodarstwach domowych, obiektach i przestrzeni użyteczności publicznej.
- 7) Wsparcie modernizacji elektrowni i linii przesyłowych.
- 8) Wspieranie tworzenia i wdrażania zintegrowanych systemów gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- 9) Wspieranie działań zmierzających do zachowania i odtwarzania bio- i georóżnorodności.
- 10) Wspieranie działań na rzecz zmniejszenia uciążliwości hałasu.
- 11) Wsparcie rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy minimalizacji kosztów środowiskowych i krajobrazowych.
- 12) Rekultywacja terenów zdegradowanych na cele środowiskowe.

Cel operacyjny: C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi

- 1) Poprawa powiązań transportowych poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej wzmacniającej związki funkcjonalne i przestrzenne a obejmującej m.in. rozbudowę i modernizację dróg wojewódzkich, w tym budowę obwodnic miejscowości.
- 2) Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu, w tym transportu publicznego obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury takie jak: kolej, tramwaj, inny transport publiczny, lotniska, systemy kierowania ruchem, obiekty „parkuj i jedź” oraz infrastruktury rowerowej.
- 3) Wsparcie tworzenia systemów transportu zbiorowego, obejmujących Metropolię, aglomeracje i ich bezpośrednie otoczenie funkcjonalne, lokalne ośrodki rozwoju oraz obszary wiejskie.
- 4) Wspieranie rozwoju usług publicznych w lokalnych ośrodkach rozwoju.

Cel operacyjny: C.3. Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni

- 1) Rewitalizacja terenów i obiektów, w tym poprzemysłowych i zdegradowanych na tereny/obiekty o funkcjach społeczno- gospodarczych oraz zapewnienie ich dostępności.
- 2) Poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, szczególnie centrów miast i centrów dzielnic oraz przestrzeni recepcyjnych.
- 3) Tworzenie i rewitalizacja obszarów zieleni urządzonej oraz terenów rekreacyjnych.
- 4) Przywracanie pozycji lub nadawanie nowych funkcji obiektom zabytkowym oraz symbolicznym w życiu społeczności lokalnych.
- 5) Zapewnienie praworządności gospodarowania przestrzenią poprzez skuteczną ochronę prawa własności i interesu społecznego.
- 6) Rewitalizacja osiedli mieszkaniowych, w tym starych dzielnic.
- 7) Wspieranie powstawania atrakcyjnych terenów mieszkaniowych w miastach oraz przeciwdziałanie procesom suburbanizacji.
- 8) Wsparcie działań podnoszących jakość planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym, w tym działań integracyjnych

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619).

Według w/w planu miasto Siemianowice Śląskie zostało włączone do **Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej**, obejmującej 23 miasta. Metropolia Górnośląska to centralny obszar rozwojowy województwa śląskiego o znaczeniu europejskim.

Ponadto obszar miasta Siemianowice Śląskie został wskazany jako:

- 1) **Obszar funkcjonalny szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej** ze względu na:

– Obszar terenów zamkniętych.

Tereny zamknięte to obszary o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, do których należy m.in. miasto Siemianowice Śląskie.

W strefach ochronnych ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy. Przepisów tych nie stosuje się jednak do terenów kolejowych, które są także terenami zamkniętymi.

Wyznaczenie obszarów terenów zamkniętych ma za zadanie określenie w polityce rozwoju województwa prawidłowego funkcjonowania systemów obrony krajów w zakresie wykorzystania infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej na potrzeby przewozów wojskowych. Rozwój winien być ukierunkowany na zachowanie

funkcji podstawowych terenów zamkniętych bezpośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa z jednoczesnym wykorzystaniem cech tych obszarów do rozwoju regionu.

- Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi

Główne działania w obszarze funkcjonalnym winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym. Priorytetem działań przeciwpowodziowych dla terenów obecnie zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych powinna być ochrona zabudowy, natomiast dla obszarów niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy winien być zakaz zabudowy. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią winno uwzględnić się obowiązujące zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią. Na wszystkich terenach województwa wskazanych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy uwzględnić ustalenia tych dokumentów.

2) Obszar kształtowania potencjału rozwojowego ze względu na:

- Obszar ochrony krajobrazów kulturowych. W skład obszaru ochrony krajobrazów kulturowych wchodzi gminy, na terenie których zlokalizowane są poszczególne elementy dziedzictwa. Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy.
- Obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych. Na terenie województwa eksploatuje się zarówno wody powierzchniowe, jak i podziemne. Użytkowe wody podziemne w województwie śląskim występują przede wszystkim w utworach czwartorzędu, trzeciorzędu, kredy, jury, triasu, karbonu i dewonu, a dla ochrony najcenniejszych ich zasobów wydzielone zostały Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) oraz Lokalne Zbiorniki Wód Podziemnych (LZWP, dawne GZWP): 329 Zbiornik Bytom;
- Obszar udokumentowanych złóż kopalin. Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska.

3) Obszar funkcjonalny wymagający rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej, ze względu na:

- Obszar wymagający rewitalizacji. Obszarami wymagającymi rewitalizacji są tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszary zdegradowane obejmują liczne osiedla robotnicze, zespoły zabudowy przemysłowej tereny i obiekty postindustrialne, wyrobiska po eksploatacji surowców (zwały, piaskownie i żwirownie), wysypiska, zapadliska oraz tereny pokolejowe oraz powojkowe. Główne wyzwania dla tych obszarów będą dotyczyć przywrócenia im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania. Istotna jest integracja przestrzenna i społeczna terenów zdegradowanych, kreowanie miejsc przestrzeni publicznej ukierunkowane na podniesienie jakości życia mieszkańców.

Zasady gospodarowania przestrzenią:

- 1) Przestrzenią trzeba gospodarować oszczędnie.
- 2) Kompozycje przestrzenne i systemy techniczne mają być trwałe.
- 3) Nie wolno dopuszczać do wyłączania jakichkolwiek terenów z użytkowania; użytkowanie tymczasowe jest lepsze niż pozostawienie terenu samemu sobie.
- 4) Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono - niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną.
- 5) Wybierając teren pod inwestycję w infrastrukturę techniczną trzeba preferować tereny już uprzednio zagospodarowane (poprzemysłowe, pozurbanizowane), a nie tereny zielone.
- 6) Wszystkie systemy (transportowy i przesyłowy, przyrodniczy, mieszkaniowy i aktywności gospodarczej) mają być ciągle przestrzennie i w sposób uporządkowany się przenikać.
- 7) Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni.
- 8) Struktury właściwe dla docelowego użytkowania terenu (miasta, strefy aktywności gospodarczej) trzeba wprowadzać od początku, w miarę rozwoju zabudowy.
- 9) Granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności.

- 10) Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.

Dla miejskich obszarów funkcjonalnych przyjmuje się m.in. następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona historycznych układów urbanistycznych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego podkreślających tożsamość miast;
- zapewnienie wielofunkcyjności osiedli i dostępności do usług podstawowych;
- koncentracja struktur przestrzennych w oparciu o istniejące układy osadnicze (idea zwartych miast);
- ochrona krajobrazów otwartych (ograniczanie suburbanizacji);
- ograniczanie zawłaszczania terenów typu greenfield i wykorzystanie terenów typu brownfield przy lokalizacji inwestycji;
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- wyposażenie przestrzeni publicznych w infrastrukturę z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, w tym utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi;
- ograniczanie zjawiska „zawłaszczania” przestrzeni publicznych dotyczącego realizacji inwestycji komercyjnych i prywatnych w obszarach tradycyjnie użytkowanych jako przestrzeń publiczną;
- zapewnianie powiązań przyrodniczych terenów zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce, ogródki jordanowskie, doliny cieków itp.) z lasami i terenami otwartymi na ich obrzeżach;
- zapewnianie kanałów przewietrzania przeciwdziałających kumulacji zanieczyszczeń powietrza;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu;
- wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
- ograniczanie i uspokajanie ruchu samochodowego w obszarach miejskich, przede wszystkim w centrach miast;
- rozwijanie niskoemisyjnego systemu transportu publicznego;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- ochrona terenów zabudowanych przed skutkami oddziaływania górnictwa (w tym związanych z płytką eksploatacją) na terenach i obszarach górniczych;
- wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwalowisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych;
- wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;
- planowanie inwestycji z uwzględnieniem kompensacji w zakresie retencji wód (przeciwdziałanie zmniejszaniu możliwości retencyjnych zlewni);

Dla obszaru terenów zamkniętych przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- integracja przestrzenna terenów zamkniętych z ich otoczeniem funkcjonalnym;
- wprowadzenie regionalnych standardów architektoniczno-urbanistycznych (w wyznaczonych strefach buforowych);
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- ograniczenie zagospodarowania i użytkowania terenu, w tym wykluczenie możliwości zabudowy w strefach ochronnych terenów zamkniętych.

Dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczenie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogorszenie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych;
- ochrona zasobów wód poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami oraz likwidowanie istniejących źródeł zanieczyszczeń wynikających z intensywnego użytkowania rolniczego, działalności przemysłowej (w tym zrzutów słonych wód dołowych z kopalń);
- koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania;

- usprawnianie systemów melioracyjnych poprzez przebudowę systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniające oraz dla retencjonowania wód;
- zachowanie mozaiki powierzchni nieprzepuszczalnych z terenami biologicznie czynnymi (parki, ogrody, trawniki) na terenach zurbanizowanych;
- realizowanie działań technicznych, z zakresu małej retencji, w tym budowa zbiorników retencyjnych, poza obszarami źródeł i mokradł;
- utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków;
- zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w pierwszym rzędzie w obrębie posesji, a następnie w obrębie zlewni obejmującej obszar zurbanizowany;
- ograniczanie lokalizacji działalności wodochłonnej na obszarach deficytów wody służącej do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia;
- lokowanie elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

Dla obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalin przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- zachowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka;
- wydobywanie kopaliny z konkretnych złóż musi być warunkowane ochroną szczególnie cennych zasobów środowiska, zwłaszcza wód podziemnych, obszarów ochrony przyrody, a także społecznymi potrzebami ochrony obszarów i obiektów na powierzchni terenu: zwartej zabudowy jednostek osadniczych, obiektów o szczególnej wartości historycznej, kulturowej lub gospodarczej, obiektów infrastruktury kluczowych dla funkcjonowania społeczeństwa;
- redukcja konfliktów przestrzennych oraz minimalizacja skutków oddziaływań górnictwa, a także zagrożeń związanych z płytką eksploatacją górnictw, w szczególności na zabudowę mieszkaniową, na terenach i obszarach górniczych;
- rekultywacja terenów przemysłowych z uwzględnieniem ochrony kształtujących się siedlisk cennych przyrodniczo.

Dla obszarów wymagających rewitalizacji przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona i zachowanie historycznych założeń i układów urbanistycznych;
- rekultywacja terenów oraz ich integracja z otoczeniem;
- rewitalizacja terenów z wykorzystaniem potencjałów endogenicznych;
- kreowanie przyjaznych przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji lokalnej społeczności, przeciwdziałającej segregacji i wykluczeniu społecznemu, przyciągających turystów i inwestorów;
- rewitalizacja zdegradowanej tkanki miejskiej, w tym m.in. dzielnic śródmiejskich, współczesnych osiedli mieszkaniowych z uwzględnieniem: kształtowania przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społeczności lokalnych, kształtowania struktur przestrzennych wspierających aktywizację i przedsiębiorczość społeczną, poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego oraz ograniczania niskiej emisji;
- preferowanie lokalizacji usług i aktywności gospodarczych w ciągach komunikacyjnych i na terenach zdegradowanych;
- preferowanie lokalizacji nowej zabudowy jako intensyfikacji użytkowania terenów mieszkaniowych już istniejących.

Wykaz inwestycji celu publicznego realizujących Cele polityki przestrzennej Planu 2020+ został przedstawiony w podziale na cztery grupy zadań w ujęciu tabelarycznym:

- Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF lub RPOWSI.) – Tabela 7.
- Inwestycje celu publicznego postulowane¹²¹ przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego – Tabela 8.
- Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI.) – Tabela 9.
- Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa – Tabela 10.

- 1) Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego:
  - a) Budowa sieci dróg/ tras rowerowych,
  - b) Budowa centrów przesiadkowych.
- 2) Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSl.):
  - a) Prace na liniach kolejowych nr 132, 138, 147, 161, 180, 654, 655, b 657, 658, 699 na odcinku Gliwice – Bytom – Chorzów Stary –Mysłowice Brzezinka – Oświęcim oraz Dorota – Mysłowice Brzezinka.

1.7.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Obszar gminy Siemianowice Śląskie jest zróżnicowany pod względem charakteru przyrodniczego, pokrycia i użytkowania terenu. W granicach gminy i jej bezpośrednim sąsiedztwie występują znaczne tereny zurbanizowane i przemysłowe, kompleksy parkowe i leśne, obszary otwarte, rolnicze. Siemianowice Śląskie położone są w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Śląskiego.

Do największych atutów Siemianowic Śląskich mających istotny wpływ na rozwój gospodarczy i przestrzenny, należą: atrakcyjne położenie geograficzne i korzystne położenie ekonomiczne oraz komunikacyjne wewnątrz konurbacji katowickiej, znaczna ilość działających podmiotów gospodarczych (w tym małych i średnich przedsiębiorstw), sąsiedztwo dużych rynków wymiany handlowej i usługowej, sprzyjające warunki przyrodnicze i krajobrazowe.

Poziom przedsiębiorczości mieszkańców Siemianowic, określony wskaźnikiem liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wielu produkcyjnym, kształtuje się na poziomie 1524 (2017 r.), co stanowi wartość nieco niższą niż dla województwa śląskiego (1657). Liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym wyraźnie wzrasta. W 2013 r. osiągnęła wartość 1479 podmiotów. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2017 r. na 1000 mieszkańców to około 920. Podmioty według grup rodzajów działalności PKD 2007 kształtowały się następująco: 12 w sektorze rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, 1282 w sektorze przemysł i budownictwo i 4916 pozostałej działalności (łącznie 6210 podmiotów). Niekorzystnie prezentuje się natomiast udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w mieście Siemianowice Śląskie (3,3%).

Analiza demograficzna wykazuje stosunkowo wyrównany od kilku lat poziom liczby urodzeń, znaczny udział ludności w wieku średnim oraz zmniejszanie się liczby zgonów wśród osób starszych. Zaznacza się postępujące starzenie się społeczeństwa oraz miarowy przyrost wartości wskaźnika obciążenia demograficznego. Stan ludności w gminie jest ponadto kształtowany przez ruch wędrowny mieszkańców. Uśrednione saldo migracji dla Siemianowic Śląskich kształtuje się na poziomie -824, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi -13,11. Wartość świadczy o ogólnym odpływie ludności z gminy.

Sytuację ekonomiczną gminy można przeanalizować poprzez porównanie danych dotyczących dochodów i wydatków gminy w porównaniu z gminami bezpośrednio sąsiadującymi.

Należy również zastrzec, iż Czeladź i Wojkowice są miastami w ramach powiatu Będzińskiego.

Tabela 9. Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca

Nazwa	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu							
	ogółem							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
Czeladź (1)	2 600,21	2 894,38	2 456,03	2 882,86	2 796,67	3 392,24	3 972,90	4 159,29
Wojkowice (1)	2 569,95	2 459,82	3 539,76	3 155,89	3 428,03	3 232,80	3 142,51	3 159,77
Powiat m. Bytom	3 561,35	4 030,58	4 046,48	3 806,33	4 282,74	4 067,95	4 546,23	4 801,52
Powiat m. Chorzów	3 506,09	3 585,07	4 072,24	4 226,22	4 463,49	4 671,48	5 432,88	5 600,24
Powiat m. Katowice	4 539,26	4 524,13	5 036,09	5 514,24	6 108,18	5 373,11	5 383,88	5 750,74
Powiat m. Piekary Śląskie	3 062,71	2 817,04	2 988,40	2 931,12	3 282,75	3 704,09	4 114,87	4 733,78
Powiat m. Siemianowice Śląskie	3 198,09	3 239,41	3 244,92	3 409,68	3 651,08	3 687,53	4 228,87	5 077,75

Źródło: BDL GUS

Według danych GUS największe dochody do budżetu Siemianowic Śląskich, to dochody od osób prawnych i osób fizycznych (47,1 % budżetu w 2014 roku, 42,5 % budżetu w roku 2016). Największe wydatki budżetu to wydatki związane z oświatą i wychowaniem (31,3 % budżetu w roku 2014, 28,5 % w roku 2016).

Jak wynika z powyższych zestawień wydatki budżetu Siemianowic Śląskich w przeliczeniu na 1 mieszkańca w okresie lat 2010 - 2017 znacząco wzrosły o blisko 1900 złotych. Porównując dane z sąsiadującymi gminami wydatki są porównywalne w Mieście bytom oraz Piekary Śląskie.

Znacząco odbiegają od tych danych miasto Katowice i Chorzów.

Sytuacja środowiskowa Siemianowic Śląskich określona została w części graficznej opracowania oraz opisowej w pkt 1.4 oraz 2.3.

Sytuacja społeczna gminy pod względem charakterystyki ludności przedstawiona została w pkt 1.6.

1.7.2. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego

Na przestrzeni lat 2006-2017 w Siemianowicach Śląskich liczba ludności wykazywała stałą tendencję spadkową. W okresie tym liczba ludności wyrażona w liczbach bezwzględnych spadła ogółem o 8519 osób. W analizowanym okresie najwyższa wartość liczby ludności wystąpiła w 2006 r., po czym następuje stały, niemal systematyczny spadek liczby mieszkańców. Liczbę ludności gminy determinuje także ruch migracyjny ludności. Saldo migracyjne utrzymuje się na ujemnym poziomie. Należy zwrócić uwagę na wyraźny ubytek liczby ludności.

Aktualnie brak jest przesłanek pozwalających prognozować znaczny wzrost liczby ludności. Również w ruchu migracyjnym nie należy dopatrywać się ustabilizowania liczby mieszkańców gminy. Siemianowice Śląskie należy do Funkcjonalnego Obszaru Miejskiego miasta Katowice (wg Śleszyńskiego, 2012). Gmina zlokalizowana jest w granicach rdzenia obszaru.

Do głównych trendów rozwojowych jednostek osadniczych, bezpośrednio łączących się z prognozami demograficznymi, zaliczają się:

- dalsza koncentracja ludności, działalności gospodarczej i kulturalnej na obszarach funkcjonalnych dużych i średnich miast, obszarach wiejskich,
- rosnący poziom urbanizacji wywołany procesami integracji terenów wiejskich,
- intensywność osadnictwa na obszarach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miast, zamieszkiwania na terenach wiejskich,
- sąsiedztwie średnich i dużych miast,
- mobilność przestrzenno-zawodowa,
- zmiana struktury gospodarki wraz z rozwojem funkcji pozarolniczych,
- zatarcie się wyraźnej granicy podziału struktur osadniczych pomiędzy miastem i terenami wiejskimi.⁶

Co ciekawe na podstawie prognozy demograficznej dla miasta na prawach powiatu Siemianowice Śląskie, opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny można sądzić, iż obszar miasta, jest mało atrakcyjny dla ludności lokalnej oraz napływowej. Świadczą o tym poniższe dane:

- rok wyjściowy - 2014 - 68634 osób.
- 2016 - 67299 osób,
- 2020 - 65036 osób,
- 2025 - 61953 osób,
- 2030 - 58650 osób,
- 2035 - 55218 osób,
- 2040 - 51743 osób,
- 2045 - 48308 osób,⁸
- 2050 - 44970 osób.⁹

Dodatkowo na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta opracowano linię trendu logarytmicznego dla zmiany liczby ludności, która również wskazuje na systematyczny, stały spadek liczby mieszkańców (do poziomu ok. 60 000 osób).

⁶ za: Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, dnia 19 lutego 2014 r., Poz. 152, Uchwała Nr 3 Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Polski Południowej do roku 2020”

⁷ za: Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

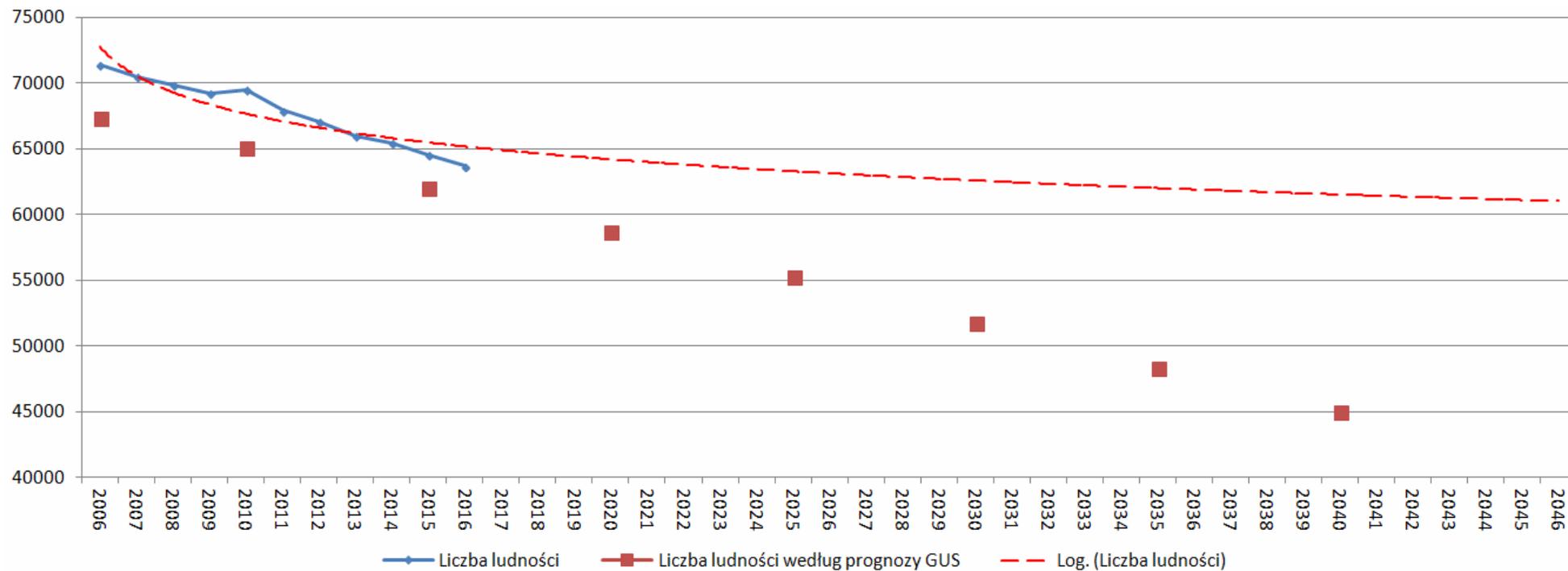
⁸ za: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

⁹ Bank Danych Lokalnych, GUS

Można założyć, że szacunek potrzeb terenowych dla nowej zabudowy w gminie oparty tylko na prognozowanej liczbie ludności w okresie około roku 2046 powinien dotyczyć około 60 000 mieszkańców.

Jest to liczba prognozowana na podstawie powyższych danych biorąc również pod uwagę położenie gminy w sąsiedztwie miast, w których przeważa zabudowa wielorodzinna. Powoduje to, że Siemianowice Śląskie – głównie dzielnica Przelajka jest miejscowością atrakcyjną do osiedlania się w ramach terenów zabudowy jednorodzinnej.

Rys. Prognozowanie zmian liczby ludności w Siemianowicach Śląskich do roku 2046

1.7.3. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Treść zmiany Studium obejmuje cały obszar miasta Siemianowice Śląskie, tj. powierzchnię 25,5 km². Perspektywiczne potrzeby mieszkaniowe są ściśle powiązane ze: skalą rozwoju ludności, przewidywanym dążeniem do modelu gospodarstw rodzinnych mieszkających samodzielnie, jakością zasobów mieszkaniowych (wiek i stopień zużycia technicznego) oraz aspektami ekonomicznymi wynikającymi z polityki społeczno-gospodarczej państwa (zamożność społeczeństwa, dostępność do tanich kredytów hipotecznych, itp.).

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę przeprowadzono po założeniu maksymalnych w skali miasta potrzeb na nową zabudowę wyrażonych w ilości powierzchni użytkowej zabudowy i w podziale na funkcję mieszkaniową, usługową, produkcyjną i działalności gospodarczej.

Następnie przeprowadzono szacunki chłonności obszarów w granicach jednostki osadniczej miasta oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego a następnie porównano te chłonności z wyliczonym zapotrzebowaniem.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową

Zgodnie z przyjętą metodą sporządzania studium jako dokumentu strategicznego, określającego politykę przestrzenną samorządu, która powinna być uszczegółowiona w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego wyliczono zapotrzebowania na następujące funkcje zabudowy na okres około roku 2046:

- mieszkaniową, jako podstawową funkcję jednostki osadniczej,
- usługową, jako funkcję zaspokojenia potrzeb mieszkańców i tworzącą miejsca pracy mieszkańców,
- aktywności gospodarczej w formie zabudowy produkcyjnej i magazynowej, jako podstawę ekonomicznego rozwoju miasta i tworzenie miejsc pracy.

W wyliczeniach maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową założono następujące wskaźniki:

- aktualna liczba ludności: 63688 osób
- liczba mieszkańców gminy około 2046 roku 60000 mieszkańców,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców - 460
- średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - 70,0 m²
(przyjęto wg danych statystycznych GUS na 2015 r. – średnia powierzchnia w woj. Śląskim),
(przyjęto wg danych statystycznych GUS za I-III kwartał 2017 średnia powierzchnia mieszkania w Polsce - 93m²)
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkań (w zabudowie jednorodzinnej) – 130 m²
(przyjęto wg danych statystycznych GUS za I-III kwartał 2017 średnia powierzchnia bud. Indywidualnego - 132,6 m²)
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę - 27 m²,
- % ubytków mieszkaniowych substancji istniejącej planowanej do odtworzenia na nowych terenach – 30 % ,
- zwiększenie zapotrzebowania na mieszkania o 30 % w związku z niepewnością procesów rozwojowych.

Aktualnie (2016 rok) przy ogólnej liczbie 30980 mieszkań w gminie, liczba mieszkań na 1000 mieszkańców wynosi 456, a przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 54 m², czyli przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca wynosi 24,7 m².

W przypadku liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców Siemianowice Śląskie osiągają najwyższą wartość (456), znacznie przewyższając średnią wojewódzką, a także analizowane miasta Metropolii Górnośląskiej jednakże jest do podyktowane dużą ilością mieszkań komunalnych zlokalizowanych w substandardowych budynkach.

Aby uzyskać standard zakładany powyżej na rok 2046 teoretyczny niedobór w ilości mieszkań w porównaniu ze stanem obecnym wynosi 4 mieszkania na 1000 mieszkańców, 16,0 m² powierzchni użytkowej mieszkań na 1 mieszkańca i 2,3 m² powierzchni użytkowej każdego mieszkania.

Niezbędne jest wskazanie, iż należałoby dążyć do wymiany tkanki mieszkaniowej oraz zwiększenia minimalnej powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca.

Zatem biorąc pod uwagę powyższe, wielkość potrzeb mieszkaniowych gminy wynosiła będzie około 9534 mieszkań (240 + 9294) jako ubytki powierzchni istniejącej) o łącznej powierzchni użytkowej 667 380 m².

Łącznie zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową biorąc pod uwagę zwiększenie wartości o wskaźnik 30 % (w ilości mieszkań wynosi około 2860 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 200.200 m²) co daje łącznie 12394 mieszkań o powierzchni użytkowej 867580 m².

Zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową

Wyliczenie maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową oparto na następujących danych i prognozach:

- danych Urzędu Statystycznego i Urzędu Miasta na rok 2015/2016:
  - ludność gminy w wieku produkcyjnym - 38328 osób (około 60 % ogółu ludności),
  - wskaźniki liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wielu produkcyjnym, kształtuje się na poziomie 1514 (2015 r.)
  - liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności to 69 w roku 2016
  - pracujący - 13 903
  - ilość bezrobotnych - 1 675 (spadek o 50% w stosunku do roku 2006 - 3 961)
- prognoza liczby ludności gminy w 2046 roku wg studium – 60000 osób,
- prognoza ludności w wieku produkcyjnym w roku 2046 wg studium – 36000 osób (60 % ogółu ludności).

Założono, że do roku 2046 dla potrzeb mieszkańców gminy oraz wykorzystując atrakcyjne położenie gminy dla potrzeb jego rozwoju gospodarczego wskazane byłoby utworzenie około 10800 nowych miejsc pracy (30 % prognozowanej liczby ludności w wieku produkcyjnym w podziale na 60 % w działalnościach usługowych i 40 % w produkcji i innych aktywnościach gospodarczych).

Dla wyliczenia prognozowanych ilości powierzchni użytkowych budynków usługowych i produkcyjnych założono:

- wskaźnik 20 miejsc pracy/1000 m² powierzchni użytkowej budynku usługowego,
- wskaźnik 10 miejsc pracy/1000 m² powierzchni użytkowej budynku produkcyjnego i innej działalności gospodarczej.

Oznacza to, że w perspektywie najbliższych 30 lat zapotrzebowania na powyższy rodzaj zabudowy mogą wynieść:

- 324 000 m² powierzchni użytkowej obiektów usługowych,
- 432 000m² powierzchni użytkowej obiektów produkcyjnych i innych działalności gospodarczych.

Biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych oraz wysoką gęstość zaludnienia miasta prognozuje się zwiększenie wyliczonych wartości, ale tylko w zakresie 5 %.

Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

W poniższym zestawieniu wyliczono powierzchnie terenów wskazanych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie, który obowiązują w granicach administracyjnych. Siemianowice Śląskie są pokryte w całości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze pokrycie (100%) miasta **obejmuje 35 planów** miejscowych, które są opisane również w pkt.1.3.2.

Biorąc pod uwagę przeznaczenia jakie wskazano w obowiązujących pianach miejscowych, na podstawie własnej cyfrowej analizy wykonanej w programie ArcGIS zgeneralizowano i policzono powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Przeznaczenie	Powierzchnia w ha [mpzp]	Istniejąca zabudowa w ha [bilans użytkowania]
mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa	663	434
usługowa	150	148
techniczno-produkcyjna	540	288

Są to następujące powierzchnie (po odjęciu istniejącej zabudowy):

- dla zabudowy mieszkaniowej – 229,0 ha
- dla zabudowy usługowej – 2,0 ha

- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej – 252,0 ha

W celu wyliczenia potrzeb terenowych dla powyższych rodzajów zabudowy, które wyliczone zostały powyżej w wielkościach m² powierzchni użytkowej, w poniższym zestawieniu dokonano szacunkowych wyliczeń przyjmując:

- dla zabudowy mieszkaniowej chłonność 1120,0 m² pow. całkowitej/hektar terenu (8 mieszkań/hektar x 140 m² powierzchni użytkowej/mieszkanie). W założeniu chłonności mieszkań uwzględniono potrzeby terenowe dla zapewnienia programu usług podstawowych, dojazdów i zieleni urządzonej,
- dla zabudowy usługowej chłonność 800,0 m² powierzchni całkowitej/hektar terenu,
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczych chłonność 1000,0 m² powierzchni całkowitej/hektar terenu.

Rodzaj zabudowy	Wyliczone potrzeby w m ² powierzchni użytkowej	Wyliczone potrzeby w m ² powierzchni całkowitej	Potrzeby powierzchni w ha
Mieszkaniowa	867 580	1 084 475	968
Usługowa	324 000	405 000	506
zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej	432 000	540 000	540

Porównując prognozowane potrzeby terenów wyliczone w powyższej tabeli z powierzchniami wyznaczonymi w ramach obowiązujących planów miejscowych stwierdza się, że:

- powierzchnia dla zabudowy mieszkaniowej wskazana została w ok. 68 %
- powierzchnia dla zabudowy usługowej wskazana została w ok. 30 %,
- powierzchnia dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej wskazana została w ok. 100 %.

Obliczając prognozowane potrzeby w odniesieniu do wyznaczonych w planie terenów po odjęciu istniejącej zabudowy (pozostają tereny wolne do zabudowy):

- powierzchnia dla zabudowy mieszkaniowej wskazana została w ok. 24 %
- powierzchnia dla zabudowy usługowej wskazana została w ok. 0,4 %,
- powierzchnia dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej wskazana została w ok. 46 %.

Oznacza to, że w Studium można wskazać następujące powierzchnie terenów:

- dla zabudowy mieszkaniowej – ok. 300,0 ha nowych terenów,
- dla zabudowy usługowej – ok. 300 ha nowych terenów
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej – utrzymać istniejącą powierzchnię

Szacunek chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Niewielka część terenów wskazanych do zabudowy w planach miejscowych wymienionych w pkt.1.3.2. znajduje się poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej – są to tereny położone w dzielnicy Przełajka, w północnej części Gmlny.

Są to następujące powierzchnie: dla zabudowy mieszkaniowej – 100 ha

Pomimo położenia powyżej wskazanych powierzchni na terenach, które powiększają (na zewnątrz) obszar urbanizacji gminy, ich wskazanie w planowaniu przestrzennym gminy należy utrzymać, ponieważ wyznaczone są w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr 411/98 Rady Miasta w Siemianowicach Śląskich z dnia 12 lutego 1998 r.) a ich likwidacja wiązała by się z narażaniem miasta na koszty roszczeń z tytułu obniżenia wartości gruntu zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

(art. Art. 36. 1.2) Jeżeli, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może, z zastrzeżeniem ust. 2, żądać od gminy: 1) odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo 2) wykupienia nieruchomości lub jej części”.

W/w mpzp były to tereny przeznaczone pod “Obszar usługowo-produkcyjny” oznaczony na rysunku planu symbolem PU i ustalono jego przeznaczenie podstawowe jako : usługi komercyjne, składy hurtowe i zakłady produkcyjne bez żadnych obostrzeń co oznacza że można tam było zlokalizować uciążliwą

produkcję wpływającą na środowisko przyrodnicze. Plan ten mimo iż sporządzony był w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym, ale nie utracił ważności po wejściu w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy.

Przeznaczenie tego terenu pod zabudowę mieszkaniową rezydencjalną pozwoli na zachowanie walorów krajobrazowych Przełajki oraz uniknięcie bezpośredniego zagrożenia środowiska przyrodniczego. Da możliwość zagospodarowania terenów pod rozproszoną zabudowę na większych działkach uwzględniając położenie w ramach korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym – korytarz spójności obszarów chronionych „Brynica”

Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z szacunkami chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę

Tabela 10. Porównanie powierzchni terenów

Przeznaczenie	Powierzchnia wyznaczona w ha [mpzp]	Istniejąca zabudowa w ha [bilans użytkowania]	Powierzchnia wyznaczona w Studium [ha]	Potrzeby powierzchni w ha
mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa	663	434	729	968
usługowa	150	148	175	506
techniczno-produkcyjna	540	288	519	540

Porównując zapotrzebowania na nową zabudowę, której szacunek chłonności terenów wyliczono w tabeli powyżej z powierzchniami wyznaczonymi w ramach jednostki osadniczej i w planach miejscowych położonych na terenach położonych poza granicami tej jednostki, stwierdza się:

- tereny dla nowej zabudowy mieszkaniowej. Prognozy potrzeb terenowych gminy w tym zakresie wyliczone w studium określono na poziomie ok.968,0 ha. Tymczasem w obowiązujących planach miejscowych wskazano tereny o powierzchni 663,0 ha, czyli o ok. 300,0 ha mniej niż wynika to z prognozowanych potrzeb.
- tereny dla nowej zabudowy usługowej – wyznaczone są na powierzchni około 150 ha przy potrzebach prognozowanych w tym zakresie na około 506 ha. Oznacza to, że w studium należy przewidzieć możliwość zwiększenia powierzchni terenów dla tego przeznaczenia terenów oraz poprzez dopuszczenie tego rodzaju zabudowy w ramach obszarów produkcyjno - usługowych wskazanych w planie miejscowym, jako tereny usługowe.
- tereny dla nowej zabudowy produkcyjno-magazynowej wyznaczone są na poziomie odpowiadającym potrzebom miasta prognozowanym w studium. Potrzeby miasta w tym zakresie prognozowane są w wielkości około 540,0 ha, tymczasem w ramach jednostki osadniczej i w planach miejscowych wyznaczono łącznie ok. 540 ha , co można uznać za wielkość porównywalną z potrzebami. Tereny wyznaczone pod zabudowę produkcyjną wyznaczone są w nadmiarze – jednak jak widać z powyższej tabeli wynika to z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W zmianie Studium zmniejszono ilość terenów wyznaczonych pod tereny produkcyjno – usługowe – zmieniając przeznaczenie terenów elektrociepłowni Katowice z terenów P na tereny EC – infrastruktury technicznej oraz terenów ciepłowni Siemianowice z P na EC– zgodnie z faktycznym zagospodarowaniem terenu.

Planując rozwój miasta należy poza decyzjami lokalizacyjnymi wynikającymi z powyższych szacunków i prognoz, przewidywać możliwości rozwoju obszarów przy dopuszczeniu nie wykluczających się funkcji (np. mieszkaniowej i usługowej, produkcyjnej i usługowej). Pozwoli to na etapie sporządzania lub zmiany planów miejscowych na dokonanie faktycznego wyboru przeznaczenia terenów biorąc pod uwagę występujące uwarunkowania terenowe i formalno-prawne.

Analiza przyrostu nowej zabudowy w latach 2014-2016

Z opracowanej w 2016 r. analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowywaniu przestrzennym, przyjętej Uchwałą nr 278/2016 w sprawie aktualności Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika, że najczęściej decyzji związanych jest z zabudową mieszkaniową jednorodziną wraz z zabudową towarzyszącą tj. m.in. budynkami gospodarczymi (stanowią 40% wydanych decyzji), przy czym mowa tu zarówno o budowie nowych obiektów, jak i ich modernizacji, zmianie sposobu użytkowania (prac realizowanych na zgłoszeniach

oraz rozbiórkach). Następnie związanych z obiektami infrastruktury technicznej, w szczególności tej towarzyszącej zabudowie jednorodzinnej (22%).

Następnie pod względem ilości wydanych decyzji jest zabudowa produkcyjno-magazynowa (16%). Podobna ilość decyzji dotyczyła zabudowy usługowej (12%). Część decyzji dotyczyła infrastruktury komunikacyjnej tj. 8%. Najmniej decyzji było związanych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną ok. 1% oraz decyzji związanych z terenami rekreacyjnymi, sportowymi, czy terenami zieleni tj. ok. 2%. Analizując ruch inwestycyjny na podstawie wydanych pozwoleń na budowę i zgłoszeń można stwierdzić, że najwięcej decyzji zostało wydanych w 2016 roku – licząc tylko do sierpnia tego roku.

Decyzje te zostały wydane we wszystkich dzielnicach miasta. W 2014 r. największa liczba pozwoleń została wydana w dzielnicy Przelajka i dotyczyły one głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Najmniej pozwoleń wydano w Centrum oraz Bańgowie. Ta sytuacja uległa zmianie w latach 2015, 2016. Analizy dynamiki rozwoju poszczególnych dzielnic wykazują rozwój we wszystkich dzielnicach miasta. W dzielnicy Przelajka ma miejsce rozwój głównie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, podobnie dzieje się w Bytkowie. Natomiast w Michałkowicach dominuje rozwój zabudowy usługowej i produkcyjnej. W Centrum również rozwija się zabudowa produkcyjna i usługowa.

1.7.4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

W związku z wyznaczeniem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę konieczna stanie się rozbudowa sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Ustawa o samorządzie gminnym określa następujące zadania własne gminy w zakresie infrastruktury technicznej:

„W szczególności zadania własne gminy obejmują sprawy:

(...)

2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,

3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych (...).”

Szczegółowy zakres obowiązków gminnych w tym zakresie precyzują odrębne ustawy, m.in. ustawa prawo energetyczne, ustawa o drogach publicznych, ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Ta ostatnia nakłada obowiązek budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych, urządzeń kanalizacyjnych na przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne lub jednostkę gminną, która prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzenia ścieków. Część z nowo wyznaczonych obszarów pod zabudowę będzie posiadało dostęp do dróg publicznych i sieci infrastruktury technicznej. Dlatego błędnym byłoby założenie, że wszystkie nowo wyznaczone tereny inwestycyjne będą wymagały nakładów finansowych na wykonanie sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej. Uzbrojenia w sieci wodociągowe będzie wymagała północno-zachodnia część obszaru miasta, która wskazana została do rozwoju funkcji związanej z aktywnością gospodarczą. Brak sieci kanalizacyjnej występuje generalnie w północnej części miasta, jednak są to już częściowo tereny zainwestowane oraz w planach miejscowych przeznaczone pod zainwestowanie. Ponadto obowiązujące przepisy dopuszczają w przypadku braku sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków do bezodpływowych zbiorników, bądź przydomowych oczyszczalni ścieków.

Analizując treść studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, tj. zagospodarowanie terenu wraz z określonymi w ustaleniach, zasadami zagospodarowania, parametrami i wskaźnikami kształtowania zabudowy, przy określaniu możliwości finansowania przez miasto Siemianowice Śląskie wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy należy uwzględnić w bilansie możliwość wystąpienia:

- po stronie wydatków z budżetu:
  - koszty wykupu nieruchomości na cele publiczne,
  - koszty związane z budową dróg i infrastruktury technicznej,
  - koszty odszkodowań,
- po stronie wpływów do budżetu:
  - wpływy z tytułu podwyższenia wartości nieruchomości stosownie do art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
  - wpływy z tytułu podatku od nieruchomości,
  - wpływy z tytułu opłat adiacenckich,
  - wpływy z tytułu podatku rolnego.

Wydatki z budżetu związane z budową dróg wiążą się z koniecznością spełnienia wymagań wynikających z art.36 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami tzn. wykupieniem nieruchomości na cele publiczne.

Realizacja roszczeń wynikających z art. 36 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym może nastąpić w przypadku, gdy w wyniku przyjęcia ustaleń planistycznych, korzystanie z

nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może liczyć na rekompensatę w postaci odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienia nieruchomości lub jej części, czy też w drodze zaoferowania przez gminę właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zamiennej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 i ust 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeżeli wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość i nie skorzystał z praw, o których mowa wyżej, może żądać od gminy odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości.

Na obszarze miasta Siemianowice Śląskie przewiduje się następujące inwestycje należące do zadań własnych gminy:

- a) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji dróg publicznych wraz z chodnikami,
- b) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji sieci kanalizacyjnej w systemie rozdzielczym,
- c) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji sieci wodociągowej.

Zagadnienie możliwości finansowania przez miasto Siemianowice Śląskie wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy opracowano na podstawie Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2016 – 2024. Została ona przygotowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 92). Ustalone wskaźniki dla wzrostu dochodów i wydatków w poszczególnych latach przyjęto na podstawie:

- założeń do projektu budżetu państwa na 2016 r. Rady Ministrów z czerwca 2015 r.,
- wytycznych Ministra Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. (Aktualizacja – 6 października 2015 r.),
- wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. (Aktualizacja - 6 października 2015 r.),
- Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2015 – 2018 przedłożonego przez Radę Ministrów w kwietniu 2015 roku.

Ponadto do przygotowania załącznika dotyczącego przedsięwzięć wzięto pod uwagę plany, programy i strategie obowiązujące w Mieście Siemianowice Śląskie w latach, na które sporządzona jest Wieloletnia Prognoza Finansowa

Nakłady finansowe na wydatki na przedsięwzięcia ogółem szacowane są na 40 988 861,53 zł. Przedsięwzięcia uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016–2024 to między innymi – wydatki bieżące i majątkowe (ogółem):

- Śląska Karta Usług Publicznych,
- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- Zagospodarowanie Parku Hutnik wraz z budową urządzeń rekreacyjnych,
- Budowa układu drogowego na potrzeby powstającego osiedla w rejonie ulicy Kruczej,
- Ogród społeczny na terenie Bytkowa.

Jak wynika z powyższego zestawienia Wieloletnia Prognoza Finansowa uwzględnia cele zarówno z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, jak i infrastruktury społecznej. Tym samym przyjmuje się, iż miasto jest w stanie zapewnić sfinansowanie i realizację odpowiednich sieci i infrastruktury związanej z uruchamianiem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub/i pod zabudowę innego typu.

1.8. Stan prawny gruntów

Według stanu z grudnia 2016 r. grunty stanowiące zasób gminy stanowiły wynosiły ok. 753 ha. Jest to udział stosunkowo duży. Gmina ponadto posiada około 220 ha gruntu będących w użytkowaniu wieczystym gminy.

Tabela 11. Struktura własności gruntów

Numer grupy rejestrowej	Opis	Powierzchnia w ha
1.1	Zasób własności rolnej Skarbu Państwa	77,58
1.2	PGL - Lasy Państwowe	37,88
1.3	Państwowe jednostki organizacyjne	7,31
1.7	Grunty organów, które gospodarują gruntami Skarbu Państwa pokrytymi wodami powierzchniowymi	59,02
13.3	Grunty organów i jednostek organizacyjnych, które wykonują zadania zarządców dróg wojewódzkich	0,06
15.1	Grunty spółek prawa handlowego	129,15

15.2	Grunty partii politycznych	0,16
15.3	Pozostałe grunty 15 grupy	129,97
2.1	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	93,90
2.2	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym państwowych osób prawnych	3,86
2.3	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszkaniowych	6,86
2.4	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	365,41
3.0	Grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych	0,16
4.1	Gminny zasób nieruchomości	753
4.2	Grunty gmin przekazane gminnym jednostkom organizacyjnym	38,51
4.3	Pozostałe grunty gmin	0,73
5.1	Grunty gmin w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	130,18
5.3	Grunty gmin w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszkaniowych	41,48
5.4	Grunty gmin w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	51,42
7.1	Grunty osób fizycznych - gospodarstwa rolne	267,75
7.2	Grunty osób fizycznych - pozostałe	337,88
8.2	Grunty spółdzielni mieszkaniowych	0,99
8.3	Grunty innych spółdzielni (Pozostałe grunty 8 grupy)	1,15
9.0	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	31,43

Źródło: opracowanie własne TERPLAN na podstawie danych z UM

1.9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

W obrębie miasta Siemianowice Śląskie występuje główny zbiornik wód podziemnych GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”, którego ochronę warunkują przepisy Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.).

Dla GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom” wskazano granicę projektowanego obszaru ochronnego, zgodnie z dokumentacjami hydrogeologicznymi określającymi warunki hydrogeologiczne.

W obszarze miasta występują następujące udokumentowane złoża:

Tabela nr 1.9.1. udokumentowane złoża

ID Midas	Złoże	Obszar Górniczy /Teren górniczy	Kopalina	Zasoby geologiczne bilansowe ¹⁰	Stan zagospodarowania
WK 14956	Barbara Chorzów 1	-	Węgle kamienne	złoże skreślone z bilansu zasobów	złoże skreślone z bilansu zasobów
WK 17177	Barbara Chorzów 2*	-	Węgle Kamienne – podstawowa metan pokładów węgla - towarzysząca	39 505 tys. ton 25.33 mln m ³	Złoże rozpoznano szczegółowo
RC 1069	Dąbrówka Wielka	-	Rudy cynku i ołowiu		eksploatacja złoża zaniechana
WK 325	Grodziec*	-	Węgle Kamienne – podstawowa	34 430 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
WK 379	Jowisz*	-	Węgle Kamienne – podstawowa	38 001 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
WK 322	Katowice*	-	Węgle Kamienne – podstawowa	116 785 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
KN 7772	Michałkowice	-	Kruszywa Naturalne		złoże rozpoznane szczegółowo

¹⁰ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2017 r., PIG, Warszawa 2018 r.

			Podtypy kopaliny: Piasek		
WK 370	Polska Wirek*	-	Węgle kamienne	153 516 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
WK 6874	Rozalia*	-	Węgle kamienne	51 361 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
WK 3335	Saturn*	-	Węgle kamienne	61 074 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
WK 365	Siemianowice*	-	Węgle kamienne	44 765 tys. ton	eksploatacja złoża zaniechana
WK 363	Siemianowice* (p. rez.)	-	Węgle kamienne	złoża skreślone z bilansu zasobów	złoża skreślone z bilansu zasobów

Źródło: Baza danych MIDAS

Zgodnie z art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r., poz. 2126 z późniejszymi zmianami), udokumentowane złoża kopalin uwzględnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obszary i tereny górnicze:

W obszarze miasta nie prowadzi się aktualnie eksploatacji górniczej w związku z powyższym nie ma wskazanych obszarów i terenów górniczych.

Obiekty zabytkowe:

Wykaz obiektów zabytkowych i formy ochrony określono w pkt 1.5.2. w odniesieniu, co do których obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2062).

Obszary zagrożone powodzią:

Odnosnie obszarów zagrożenia powodziowego, o których mowa w pkt 1.6.8. , obowiązują przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.).

Tereny zamknięte:

Pojęcie terenów zamkniętych definiuje Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne w art. 2 ust. 9. (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2101 z późn.zm.) jako tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów. Tereny zamknięte na obszarze administracyjnym miasta Siemianowice Śląskie wytyczono w oparciu o decyzje i załączniki do decyzji Ministra Infrastruktury i Rozwoju - Decyzja Nr 3 z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych - w obszarze miasta zlokalizowane są tereny zamknięte infrastruktury kolejowej, których zarządcą są Polskie Koleje Państwowe S.A.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przepisów dotyczących terenów zamkniętych, zawartych w tej ustawie, nie stosuje się do terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu.

1.10. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie miasta nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

1.11. Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Udokumentowane złoża kopalin zostały opisane w pkt. 1.4.8.: Zasoby naturalne, natomiast zasoby wód podziemnych w pkt. 1.4.4.: Wody podziemne.

Na terenie miasta nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

1.12. Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie Miasta Siemianowice Śląskie nie występują tereny górnicze.

1.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

1.13.1 Komunikacja

Drogowa

Zgodnie z art. 19 ust. 5 ustawy o drogach publicznych w granicach miast na prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta. Przez miasto przebiega droga krajowa 94. Ponadto obszar miasta skomunikowany jest poprzez 47,2 km dróg powiatowych oraz 52 km dróg gminnych. Łącznie Siemianowice Śląskie zarządzają drogami o długości 102,054 km.

Układ podstawowych tras komunikacyjnych Siemianowic, za wyjątkiem biegnącej przelotowo drogi krajowej DK 4, 94, jest nieczytelny i niedostatecznie rozwinięty, a same trasy prowadzące przez zabudowane tereny posiadają za małe przekroje. Zły jest też w większości stan techniczny poszczególnych ulic. Dotyczy to głównie miejskich i wylotowych ulic zbiorczych, które pełnią często funkcję klasy głównej (G). Do tras tych należy zaliczyć następujące ciągi ulic:

- ulice Wrocławska – Krupanka jako fragment Drogi Krajowej Nr 4, 94,
- ulice Wróblewskiego – Bytkowska – Oświęcimska – Kościelna – Tarnogórska jako trasę wylotową z miasta i drogę dojazdową z Katowic w kierunku DK Nr 4, 94,
- ulice Katowicka – Staszica – Świerczewskiego – Zwycięstwa wraz z chorzowskim i katowickim odcinkiem ulic Siemianowicka - Telewizyjna jako główna oś komunikacyjna miasta i trasa wylotowa w kierunku Katowic, Chorzowa i DK Nr 4, 94,
- ulica Mysłowicka – wylot w kierunku Katowic, Mysłowic i Sosnowca.

Brak wyodrębnionych ciągów głównych powoduje, że wymienione ulice pełnią wszystkie możliwe funkcje – tranzytowe, miejskie i dojazdowe, łącznie z bezpośrednią obsługą pojedynczych obiektów. Ciągi te mają charakter dróg o znaczeniu regionalnym. W stosunku do pełnionych funkcji trasy te posiadają za małe przekroje i niedostatecznie rozbudowane skrzyżowania.

Główny ruch tranzytowy przebiega obecnie przez centrum miasta. Istnieje konieczność usprawnienia ruchu w samym mieście oraz przeniesienia ruchu tranzytowego poza ulice miasta.

Łączna długość dróg wynosi ok. 122 km, w tym droga krajowa DK 4, 94 ok. 5 km i drogi powiatowe ok. 43 km.

Drogi gminne określa „Wykaz ulic będących w Zarządzie Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie z podziałem na drogi krajowe, powiatowe i gminne” (pismo Wydziału Gospodarki Komunalnej z dn. 2.11.2005 r., GK.UT-7320/1/2005).

Drogi powiatowe stanowi uchwała Zarządu Województwa Śląskiego Nr 329/123/III/2004 z dnia 24 lutego 2004 r. ustalająca numerację dróg powiatowych na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

Kolejowa

W Siemianowicach Śląskich funkcjonuje linia kolejowa PKP nr 161 relacji Katowice Szopienice Płn. – Chorzów Stary. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 569) linia ta jest zaliczona do linii kolejowych o znaczeniu państwowym. Linia przebiega przez miasto (na długości ok. 6 km) stwarzając istotną barierę przestrzenną.

Rowerowa

Obecnie w mieście istnieje 19 km ścieżek rowerowych. Ma powstać kolejne 9 km łącząc poszczególne drogowe trasy rowerowe oraz węzły przesiadkowe między nimi. Szlak czerwony rozpoczyna się przy granicy z Chorzowem - Planty Śląskie, a jego trasa będzie kieruje się na północ, aż do przystanku autobusowego przy Rodzinnych Ogródkach Działkowych „Przyszłość” w Michałkowicach. Przy przystankach autobusowych przy ul. Bytomskiej powstanie centrum przesiadkowe (pętla autobusowa i ROD „Przyszłość”).

Szlak niebieski rozpoczyna się od centrum przesiadkowego, które powstanie przy ul. Telewizyjnej na wysokości ul. Korfantego. Będzie przebiegać wzdłuż ul. Katowickiej, Siemianowickiej i Parku Hutnik. Następnie przez ul. Dąbrowskiego, a kończy się na wysokości skrzyżowania ul. Michałkowickiej z ul. Bohaterów Westerplatte (dawna Wieczorka).

Trzeci szlak o kolorze zielonym także rozpocznie się od centrum przesiadkowego przy ul. Telewizyjnej (to samo miejsce co szlak niebieski). Jego trasa przebiega w kierunku północnym przez Lasek Bytkowski, ul. Korfantego, Os. Młodych, a kończy się na wysokości skrzyżowania ul. Spokojnej i Michałkowickiej.

Punktem początkowym szlaku pomarańczowego jest ul. Śniadeckiego. Następnie przebiega wzdłuż ul. Krasieńskiego, przez Park Miejski, ul. Chopina Al. Spacerową, a kończy się przy ul. Krupanka, gdzie powstanie centrum przesiadkowe. Jednocześnie wzdłuż nieczynnego torowiska kolejowego trasa skręca na zachód i łączy się z ul. Zwycięstwa, by od strony południowej zakończyć bieg na wysokości skrzyżowania ul. Zwycięstwa i Dworskiej. Wzdłuż przebiega istniejący ciąg pieszo-rowerowy.

Ostatnim szlakiem jest ten o kolorze fioletowym, który biegnie wzdłuż ul. Jana Pawła II i stanowi połączenie

szlaku niebieskiego z pomarańczowym oraz centrum przesiadkowym przy ul. Śląskiej.

Istnieje również ścieżka rowerowa łącząca Katowice z Siemianowicami Śląskimi.

Linie tramwajowe

Siemianowice Śląskie mają połączenie tramwajowe z Katowicami (linia nr 13 Katowice Pl. Wolności – Siemianowice Śląskie Pl. Skargi – ok.1,1 km w granicach miasta).

System parkingowy

Na system parkingowy miasta składają się:

- parkingi towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, usługowej, terenom aktywności gospodarczej oraz innym obiektom i terenom generującym ruch samochodowy;
- ogólnodostępne parkingi w centrum miasta,
- parkingi w liniach rozgraniczających dróg,

Docelowo również do systemu parkingu dołączają:

- sieć parkingów zbiorowych ("park&ride" - w skojarzeniu z pętlami lub przystankami tramwajowymi/autobusowymi)
- parkingi dla rowerów (bike&ride)- zlokalizowane w pobliżu przystanków transportu publicznego, wg zasady „zaparkuj rower i jedź komunikacją publiczną” ,

1.13.2 Infrastruktura techniczna

Do analizy stanu infrastruktury technicznej wykorzystano opracowania:

- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2003—2007. Wyk. Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach, 2003,
- „Projekt założeń do planu zaopatrzenia gminy Siemianowice Śląskie w energię elektryczną i paliwa gazowe”, listopad 1999 r. Wyk. Główny Instytut Górnictwa, Katowice; w tym oddzielnie (i wcześniej) wykonany „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło gminy Siemianowice Śląskie”, listopad 1998 [uchwała Nr 424/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 31 maja 2001 r.],
- Program ochrony środowiska obejmujący plan gospodarki odpadami na lata 2004 – 2015 dla miasta Siemianowice Śląskie. Wyk.: Główny Instytut Górnictwa. Katowice, grudzień 2003 [uchwała Nr 354/2004 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 czerwca 2004 r., oraz uchwała Nr 380/2004 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 22 lipca 2004 r.].
- dokumentację aplikacyjną projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej w Siemianowicach Śląskich”,

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie miasta w wodę pitną następuje z wodociągu grupowego, należącego do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach:

- ∅ 1000 „Węzłowiec – Bytków – Michałkowice – szyb „Północny”,
- ∅ 800, ∅ 600 ul. Telewizyjna – przez Srokowiec,
- ∅ 600 ul. Wrocławska – ul. Krupanka,
- ∅ 500 z „Rozalii”,
- ∅ 250 „Rozalia” – Przelajka – Wojkowice.

Miejska sieć wodociągowa w istotnej części jest własnością i pozostaje w eksploatacji Wodociągów Siemianowickich Aqua-Sprint Sp. z o.o. Sieć w pełni zabezpiecza dostawę wody dla Siemianowic Śląskich. Długość miejskiej sieci wodociągowej wraz z przyłączami wynosi ok. 145,9 km. Wykonana jest z polietylenu, stali, żeliwa sferoidalnego i żeliwa. Na sieci zabudowano 717 szt. hydrantów i 5373 zasuw. Na terenie gminy znajdują się następujące hydrofornie: ul. Zgrzebnioka, ul. Kapicy, ul. Niepodległości, ul. Leśna, ul. ZHP, ul. Watoły, ul. Zielona, ul. Śląska, ul. Wyzwolenia.

Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. nie posiadają własnych źródeł wody pitnej.

Zakup wody dokonywany jest od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów SA z 36 studni zakupowych, w ilości średnio 8523 m³/d. Problemem dla systemu dostawy wody jest zły stan techniczny i awaryjność części sieci wodociągowych, co może skutkować wtórnym zanieczyszczeniem wody dystrybuowanej oraz stratami wody pitnej.

Odprowadzanie ścieków

Kanalizacja sanitarna i ogólnospławna

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie występuje kanalizacja mieszana, będąca własnością Wodociągów Siemianowickich Aqua-Sprint Sp. z o.o., gminy, spółdzielni mieszkaniowych, podmiotów

gospodarczych oraz osób fizycznych.

Długość kanalizacji ogólnospławnej i sanitarnej z przykanalikami, będącej na majątku firmy Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. wynosi ok. 121,6 km, w tym:

- 79,9 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej,
- 3,9 km kanalizacji sanitarnej tłocznej,
- 35,2 km kanalizacji ogólnospławnej grawitacyjnej,
- 2,6 km kanalizacji ogólnospławnej tłocznej.

Kanalizacja wykonana jest z PIEC, kamionki, betonu, żelbetu, stali, polietylenu i żeliwa.

Nowe osiedla mieszkaniowe posiadają kanalizację rozdzielczą, stara zabudowa Śródmieścia i Bytkowa — kanalizację ogólnospławną.

Na terenie Siemianowic śląskich wytwarzanych jest średnio 7490 m³/d ścieków komunalnych, w tym 430,5 m³/d ścieków przemysłowych z 29 zakładów i firm.

Obecnie wszystkie ścieki z kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej odprowadzane są na oczyszczalnię ścieków Dąbrówka Mała-Centrum przy ul. Milowickiej 9a w Katowicach, będącej własnością Katowickich Wodociągów S.A.

Na system transportu ścieków składają się kolektory o średnicy 1,0 — 1,8 m zwanymi „B2”, „B3”, „B4” wraz z rurociągami tłocznymi i przepompowniami ścieków. Na terenie miasta znajdują się następujące przepompownie ścieków: ul. Skłodowskiej-Curie, ur. Zwycięstwa, ul. Sowia, ul. Hadamika, ul. Pokoju, ul. Wiejska, ul. Brynicka, ul. Rzeczna, ul. Sikorek, ul. Chrobrego, ul. Okrzei, ul. Krupanka, ul. Budryka.

Do podstawowych problemów w istniejącym systemie odbioru i oczyszczania ścieków należą:

- stan techniczny sieci kanalizacyjnej, w przeważającej części jest niezadowolający, głównie ze względu na jej wiek i zniszczenia powstałe wskutek szkód górniczych,
- niekontrolowana eksfiltracja ścieków surowych do gruntu w skutek złego stanu istniejących kolektorów kanalizacji zbiorczej,
- występują problemy eksploatacyjne związane z niedrożnością kanałów, zamulenia, zarastanie korzeniami, infiltracja, deformacje spadków, uszkodzenia mechaniczne, korozja siarczanowa betonu (szczególnie po osadnikach i rurociągach tłocznych), osiadanie uzbrojenia kanałów w pasach drogowych. Zdegradowana sieć stanowi realne zagrożenie zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych, a przez to nieosiągnięcie celów środowiskowych,
- brak miejskiej oczyszczalni ścieków spełniającej standardy środowiskowe oraz linii przeróbki osadów umożliwiających ich gospodarcze wykorzystanie.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez teren miasta przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich napięć:

- 220 kV - Łagisza – Katowice, Łagisza – Byczyna/Halemba,
- 110 kV – Bolko – Rozalia,
- 110 kV – Łagisza – Azoty 1, 2 z odczepem do SE Siemianowice,
- 110 kV – Chorzów – Łagisza 1, 2 do słupa 27/28,
- 110 kV – Dąbrówka – Huta Jedność,
- 110 kV – Dąbrówka – Walcownia Rur Jedność - Huta Jedność,
- 110 kV – Dąbrówka – EC Katowice 1, 2,
- 110 kV – Dąbrówka – Katowice 1, 2,
- 110 kV – Chorzów – Bytków – Wełnowiec,
- 110 kV – Leśna – Bytków,
- 110 kV – Katowice – Wełnowiec.

Źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie gminy są cztery stacje 110 kV. Zasilanie sieci średniego napięcia na obszarze miasta odbywa się z rozdzielni 6 kV i 20 kV w następujących stacjach 110/ŚN:

- stacja Bytków z transformatorami 110/20/6,
- stacja Siemianowice z transformatorami 110/6,
- stacja Rozalia z transformatorami 110/20/6 (na terenie Piekar Śląskich),
- stacja Chorzów Nowy z transformatorami 110/6 (na terenie Chorzowa)

Sieć elektroenergetyczna oraz urządzenia SN i nN eksploatowane są przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach.

W skład infrastruktury sieci wchodzi następujące elementy:

- stacje transformatorowe 20/0,4 kV – 47 szt.,
- stacje transformatorowe 6/0,4 kV – 155 szt.,
- kabel SN 20 kV (średniego napięcia) – 32 km,
- kabel SN 6 kV (średniego napięcia) – 123 km,
- kabel nN (niskiego napięcia) – 184 km,
- sieć nN (niskiego napięcia) – 48 km.

Stan sieci jest wystarczający dla dostawy aktualnych wielkości energii do poszczególnych grup odbiorców.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie miasta znajdują się:

- 1) sieć gazowa wysokiego ciśnienia DN 400 CN 2,5 IVIPa relacji Tworzeń — Łagiewniki wraz z odgałęzzeniami do:
  - a) SRP Siemianowice Śląskie EC Katowice — DN 300,
  - b) SRP Dąbrówka Wielka — DN 150,
  - c) SRP Siemianowice Śląskie ul. Zwycięstwa — DN 150/80,
  - d) SRP Siemianowice Śląskie ul. Mysłowicka — DN 100,
  - e) SRP Siemianowice Śląskie ul. Watoły — DN 150,
  - f) SRP Siemianowice Śląskie ul. Spacerowa — DN 250/100
- 2) sieć gazowa podwyższonego średniego ciśnienia DN 500 CN 1,6 MPa relacji Ząbkowice Łagiewniki wraz z odgałęzzeniami do:
  - a) SRP Katowice ul. Korfantego — DN 250,
  - b) SRP Siemianowice Śląskie ul. Kapicy — DN 100.
- 3) sieci gazowe średniego i niskiego ciśnienia.

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie zlokalizowane są następujące stacje redukcyjno — pomiarowe I°:

- SRP Siemianowice Śląskie ul. Zwycięstwa — rok bud. 1991 przep. 1600 m³/h,
- SRP Siemianowice Śląskie ul. Watoły — rok bud. 1974 o przep. 3000 m³/11,
- SRP Siemianowice Śląskie ul. Spacerowa — rok bud. 1992 o przep. 6000 m³/1-1,
- SRP Siemianowice Śląskie ul. Mysłowicka — rok bud. 1980 o przep. 1500 m³/,
- SRP Siemianowice Śląskie ul. Kapicy — rok bud. 2009 o przep. 2000 m³/h

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie zlokalizowane są następujące stacje redukcyjno — pomiarowe II°:

- SRP Tuwima - rok budowy 1956 o przep. 600 m³/h,
- SRP Głowackiego — rok budowy 1980 o przepustowości 600 m³/h,
- SRP Cicha - rok budowy 1992 o przepustowości 3000 m³/11,
- SRP Węzłowiec /Jagiełły/ - rok budowy 1981 o przepustowości 600 m³/h,
- SRP Bańgów - rok budowy 1988 o przepustowości 1600 m³/h,
- SRP Stawowa - rok budowy 1991 o przepustowości 1500 m³/11,

Długość sieci wraz z przyłączami na dzień 31.XII. 2018 r. wynosi 178 760 m w tym:

- 9 884 m wysokiego ciśnienia,
- 7 125 m podwyższonego średniego ciśnienia,
- 32 772 m średniego ciśnienia,
- 127 979 m niskiego ciśnienia.

Ww. sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym i może być źródłem gazu dla potencjalnych odbiorców znajdujących się na terenie objętym studium zagospodarowania przestrzennego.

Zaopatrzenie w ciepło

Główne źródła ciepła to:

- Ciepłownia Siemianowice Sp. z o.o. (ciepłownia I i ciepłownia II),
- Ciepłownia Siemianowice II,
- Elektrociepłownia Katowice S.A.,
- Elektrociepłownia Chorzów S.A.,
- kotłownia Bańgów,
- kotłownia Fabud.

Ciepłownia Siemianowice obsługuje Śródmieście (część północna – woda, część południowa – para) i – magistralą zachodnią – Michałkowice (woda). Elektrociepłownia Katowice zaopatruje w ciepło os. Korfantego – Wróbla, os. Chemików, os. Młodych, os. Watoły i os. Waloszka. Osiedle Węzłowiec zaopatruje Elektrociepłownia Chorzów. Lokalne obszary obsługi posiadają kotłownie „Bańgów” i „Fabud”. Pozostała zabudowa mieszkaniowa (głównie jednorodzinna) uzyskuje ciepło ze źródeł lokalnych (paleniska domowe, kotłownie) – os. Tuwima, rejon Pszczelnika, rejon ulic Poprzeczna – Mickiewicz, starsza zabudowa Bytkowa i Michałkowic oraz Przełajka.

Gospodarka odpadami¹¹

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r., Nr 152, poz. 897 z późn. zm.) od 1 lipca 2013r. w Mieście Siemianowice Śląskie ruszył nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Do dnia 30 czerwca 2013 r. odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości realizowały podmioty posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b i art. 9c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj Dz. U. z 2017r., poz. 1289 z późn. zm.). Zgodnie z art. 6d wyżej wymienionej ustawy Miasto Siemianowice Śląskie organizuje co roku przetarg na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych objęto wszystkie nieruchomości na terenie Miasta Siemianowice Śląskie tj. nieruchomości zamieszkałe jak również nieruchomości niezamieszkałe.

W roku 2017 Gmina uruchomiła Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (stanowiący jej własność) zlokalizowany w Siemianowicach Śląskich przy ul. Wyzwolenia 18E.

Sejmik Województwa Śląskiego w przyjętej uchwale z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” podzielił województwo śląskie na cztery regiony gospodarki odpadami komunalnymi oraz określił regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych i instalacje zastępcze do obsługi tych regionów. Uchwałą z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 Sejmik Województwa Śląskiego dokonał zmiany podziału województwa śląskiego na trzy regiony oraz stosownie do nowego podziału regionów określił regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych i instalacje zastępcze do obsługi tych regionów. Miasto Siemianowice Śląskie od 2012 roku weszło w skład Regionu II gospodarowania odpadami komunalnymi. Region ten, na tle pozostałych regionów charakteryzuje się najwyższą liczbą ludności i największą ilością czynnych instalacji. Od lipca 2016 roku Region II posiada siedem Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK-MBP). Są to instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o następujących rocznych zdolnościach przerobowych: 1. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. - ul. Milowicka 7a w Katowicach — 100 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 60 000 Mg/rok dla części biologicznej, 2. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. - ul. Cmentarna 19f w Zabrze — 60 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 30 000 Mg/rok dla części biologicznej. 3. ALBA Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o - ul. Główna 144a w Dąbrowie Górniczej — 90 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 55 000 Mg/rok dla części biologicznej, 4. Miejski Zakład Składowania Odpadów Sp. z o. o. - ul. Grenadierów w Sosnowcu — 50 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 25 000 Mg/rok dla części biologicznej. 5. PTS ALBA Sp. z o.o., ul. Brzezińska, 41-503 w Chorzowie — 65 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 45 000 Mg/rok dla części biologicznej, 6. BM Recykling Sp. z o. o. ul. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie — 60 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 25 000 Mg/rok dla części biologicznej, 7. Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o., ul. Rybnicka 199G 2, 44-100 Gliwice — 81 750 Mg/rok dla części mechanicznej i 32 700 Mg/rok dla części biologicznej, Dane rocznych mocy przerobowych instalacji na podstawie Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022.

Na terenie Miasta Siemianowice Śląskie znajduje się jedna regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych mająca status instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (RIPOK-MBP) tj.: BM Recykling Sp. z o. o. przy ul. Konopnickiej 11 oraz dwie regionalne instalacje do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów (RIPOK-OZiB) tj. BM Recykling Sp. z o. o. przy ul. Konopnickiej 11 i Firma Usług Ekologicznych Krystyna Żądło przy ul. Srokowieckiej 16.

Ponadto na terenie Miasta Siemianowice Śląskie znajdują się następujące instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów komunalnych. 1. „Landeco” Sp. z o. o. przy ul. Zwycięstwa 4 o zdolności przerobowej 70 000 Mg/rok. 2. Stena Recycling Sp. z o. o. przy ul. Konopnickiej 11 o zdolności przerobowej 60 000 Mg/rok. 3. Veolia Usługi dla środowiska Recykling Sp. z o. o. przy ul. Wyzwolenia 2 o zdolności przerobowej 20 000 Mg/rok. 4. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. przy ul. Śmiłowskiego 15 o zdolności przerobowej 5 500 Mg/rok.

Na terenie Miasta Siemianowice Śląskie znajduje się jedna instalacja regionalna do przetwarzania odpadów komunalnych mająca status instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (RIPOK - MBP) tj.: BM Recykling Sp. z o. o. ul. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie o następujących rocznych mocach przerobowych — 60 000 Mg/rok dla części mechanicznej i 25 000 Mg/rok dla części biologicznej, jednak odpady o kodzie 20 03 01 niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pochodzące z terenu Miasta nie były do niej przekazywane.

¹¹ Na podstawie dokumentu „Analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Siemianowice Śląskie za rok 2017.”

Na terenie Siemianowic Śląskich obecnie znajduje się jedna regionalna instalacja, w której kompostowane są w przyzmac odpady ulegające biodegradacji. Jest to instalacja należąca do Firmy Usług Ekologicznych Krystyna Żądło przy ul. Srokowieckiej 16 o zdolności przerobowej 7,500 Mg/rok (MPI) oraz dla odpadu o kodach 20 01 08, 20 02 01 (MPK) zdolność przerobowa wynosi 7 500 Mg/rok, jednak odpady o kodzie 20 02 01 pochodzące z terenu Miasta nie były do niej przekazywane.

Wszystkie odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 pochodzące z terenu Miasta przekazywane były w 2017 roku do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów (RIPOK-OZiB) tj. P.H.U. „SOWEX” Sp. z o. o. - Stacja rewaloryzacji masy zielonej ul. Sadowskiego w Piekarach Śląskich.

Na terenie Miasta Siemianowice Śląskie znajdowało się tylko jedno składowisko odpadów komunalnych należące do podmiotu „Landeco” Sp. z o. o. znajdujące się przy ul. Zwycięstwa 4. Jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Stan składowiska zgodnie z informacją wykazaną w planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 przedstawiał się następująco: 1. pojemność całkowita — 4 950 000 m³, 2. pojemność wypełniona — 2 329 308 m³, 3. pojemność pozostała — 2 620 692 m³. Składowisko miało funkcjonować do 19 lutego 2013 roku, gdyż wtedy mijał termin obowiązywania umowy pomiędzy Gminą Siemianowice Śląskie a „Landeco” Sp. z o. o. Władze Miasta Siemianowice Śląskie przedłużyły umowę na korzystanie z terenu. Chodziło o wypełnienie V kwartału, którego niecka nie jest do końca wypełniona. W przypadku pozostawienia niewypełnionej niecki odpady tam zgromadzone mogłyby wskutek czynników atmosferycznych wydostawać się spod ziemi na powierzchnię. Taka sytuacja niosła ze sobą groźbę katastrofy ekologicznej. Dlatego aby wypełnić do końca nieckę i uniknąć zagrożenia ekologicznego umowa na korzystanie z terenu została przedłużona do czerwca 2014 roku. W dniu 30.06.2014 r. oficjalnie zakończono funkcjonowanie składowiska. Poza składowiskiem zamknięta została również kompostownia.

Telekomunikacja

Na terenie miasta zlokalizowane są urządzenia i linie telekomunikacyjne telefonii stacjonarnej. Istniejący system telekomunikacyjny jest w dobrym stanie technicznym, zapewniając bogatą ofertę usług obecnym i przyszłym klientom. Istnieją możliwości zwiększenia zasięgu obsługi, stosownie do występującego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne poprzez rozbudowę istniejącego infrastruktury telekomunikacyjnej. Mieszkańcy mogą korzystać z usług wszystkich operatorów telefonii komórkowej.

1.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego na obszarze miasta zapisane zostały zadania służące realizacji ponadlokalnego celu publicznego:

- 1) Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego:
  - a) Budowa sieci dróg/ tras rowerowych,
  - b) Budowa centrów przesiadkowych.
- 3) Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI.):
  - Prace na liniach kolejowych nr 132, 138, 147, 161, 180, 654, 655,b 657,658, 699 na odcinku Gliwice –Bytom – Chorzów Stary –Mysłowice Brzezinka – Oświęcim oraz Dorota – Mysłowice Brzezinka.

1.15. Ochrona przeciwpowodziowa

Zgodnie z opublikowanymi i zweryfikowanymi mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego z dnia 15.04.2015 r. KZGW na granicy Siemianowic Śląskich z Wojkowicami, Będzinem i z Czeladzią, tj. wzdłuż Brynicy wraz z ujściem Rowu Michałkowickiego występują obszary:

- 1) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat
- 2) szczególnego zagrożenia powodzią tj.:
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na sto lat (Q 1%);
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na dziesięć lat (Q 10%);
- 3) obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują tereny między wałami rzeki Brynicy wraz z ujściem do rzeki Rowu Michałkowickiego oraz fragment terenu w północnej części miasta, w dzielnicy Przełajka poza wałem rzeki Brynicy.

Ponadto wzdłuż Brynicy występuje obszar obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

2.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

W zakresie ogólnych kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów, dążyć się będzie do:

- takiego kształtowania zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów, by w sposób racjonalny i zrównoważony, zgodny z ogólnymi zasadami planowania i zagospodarowania przestrzennego, godzić zróżnicowane interesy i potrzeby rozwojowe gminy, jej mieszkańców, podmiotów gospodarczych oraz inwestorów zewnętrznych z wymogami ochrony środowiska i ładu przestrzennego,
- zahamowania procesu rozpraszania zabudowy na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej na rzecz kształtowania zwartych przestrzennie zespołów osadniczych poprzez ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy; znaczna powierzchnia terenów możliwych do zabudowy oraz przyjęte zasady postępowania w tym względzie umożliwiać będą w wystarczającym stopniu realizację zamierzeń wyrażonych w różnych wnioskach,
- racjonalnego i efektywnego zagospodarowania terenów przemysłowych oraz terenów dotychczas niezabudowanych oraz do rewitalizacji wymagających takich działań zespołów zabudowy mieszkaniowej,
- wykorzystania terenów pokolejowych na cele realizacji dróg o znaczeniu ogólnomiejskim i lokalnym z jednoczesnym zachowaniem możliwości odtworzenia w przyszłości transportu szynowego; kierunek zmian w zakresie układu drogowego zmierzał będzie do separacji ruchu tranzytowego od miejskiego i lokalnego.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów odzwierciedlają założone cele strategiczne miasta, ujęte w Strategii Rozwoju Siemianowic Śląskich, których realizacja uczyni Siemianowice:

- współzarządzanym,
- zrównoważonym,
- miastem przyszłości - E-Siemianowice.
- w relacjach.

2.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów

W części graficznej studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego), stanowiącej załącznik nr 2, wskazane zostały główne kategorie terenów, które rozróżniono ze względu na funkcję oraz zasady zagospodarowania. Granice terenów przedstawione na załączniku nr 2 do studium oraz wskaźniki podane w części tekstowej, należy traktować jako wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ostateczny przebieg granic terenów i wielkość wskaźników zostaną ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wskazana w studium funkcja i zasady zagospodarowania poszczególnych terenów określają podstawowy kierunek przeznaczenia terenu. Przypisanemu kierunkowi można przyporządkować inne sposoby użytkowania, określone jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia, o ile wzbogacają lub uzupełniają przeznaczenie podstawowe i mogą z nim harmonijnie współistnieć.

Wybór przeznaczenia terenu we wskazanych terenach polityki przestrzennej nastąpi w planach zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu warunków i potrzeb lokalnych.

W celu tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju oraz uczytelnienia struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta wyznaczono następujące tereny:

MN1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (podmiejskiej);

MN2 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (i wielorodzinnej);

MN3 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (rezydencjalnej);

MW1 - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (i jednorodzinnej);

MW2 – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;

U/MW1 – teren zabudowy usługowej, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;

U – teren zabudowy usługowej;

US - teren usług sportu i rekreacji;

UC – teren lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych;

PU1, PU2, PU3, PU4 - tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej;

RU – teren obsługi funkcji ogrodniczej;

ZC – teren cmentarzy;

ZD – teren ogrodów działkowych;

ZP – teren zieleni urządzonej;

ZI – teren zieleni nieurządzonej;

ZL – teren lasu;

Rw- teren rolniczy wyłączony z zabudowy;
 WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
 E – teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki;
 G - teren infrastruktury technicznej zaopatrzenia w gaz;
 W - teren infrastruktury technicznej zaopatrzenia w wodę;
 K – teren infrastruktury technicznej kanalizacji
 T - teren infrastruktury technicznej kanalizacji;
 EC – teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki i ciepłownictwa;
 KP – teren parkingów i garaży.

Dla powyższych terenów określa się podstawowe i dopuszczalne kierunki przeznaczenia, standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu. Uzupełnieniem dla tych ustaleń są treści zasad ochrony środowiska przyrodniczego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, kierunków rozwoju systemu komunikacji i systemów infrastruktury technicznej oraz wskazania wynikające z ogólnych zasad polityki przestrzennej.

W celu zapewnienia elastyczności w stosowaniu ustaleń studium, zakłada się możliwość tolerancji wskazanych wskaźników urbanistycznych w zakresie 30 % ich wartości.

Ogólny bilans terenowy poszczególnych kategorii terenów

Lp.	BILANS TERENU	POWIERZCHNIA TERENU [ha]	OGÓŁEM [%]
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej (łącznie)	728,95	28,60
1.1.	MN1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (podmiejskiej);	127,20	4,88
1.2.	MN2 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (i wielorodzinnej);	143,60	5,65
1.3.	MN3 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (rezydencjalnej)	37,50	1,58
1.4.	MW1 - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (i jednorodzinnej)	140,25	5,50
1.5.	MW2 – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	190,48	7,46
1.6.	U/MW1 - Teren zabudowy usługowej, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (i/lub jednorodzinnej)	25,50	1,00
1.7.	MN2/MW1 - Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (i/lub wielorodzinnej), teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (i/lub jednorodzinnej)	64,30	2,52
2.	Tereny zabudowy usługowej (łącznie)	174,59	6,85
2.1.	U - Tereny zabudowy usługowej	102,83	4,03
2.2.	UC - Tereny lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	14,78	0,58
2.3.	US - Tereny usług sportu i rekreacji	56,98	2,24
3.	PU1, PU2, PU3, PU4 - Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej	518,48	20,32
4.	Tereny komunikacji (łącznie)	194,36	7,72
4.1.	KK - Tereny kolejowe	16,70	0,65
4.2.	KD - Tereny dróg publicznych	81,78	3,20
4.3.	KDp - Tereny projektowanych dróg publicznych	85,74	3,45
4.4.	KP - Teren parkingów i garaży	10,70	0,42
5.	Tereny infrastruktury technicznej	40,43	1,58
5.1.	IT - Tereny infrastruktury technicznej (E, EC, W, K)	40,43	1,58
6.	ZI, ZP/ZI - Tereny zieleni nieurządzonej	312,10	12,23
7.	RU- Teren obsługi produkcji ogrodniczej	3,00	0,10
8.	ZP - Tereny zieleni urządzonej	176,99	6,93
9.	ZL - Tereny lasu	88,50	3,48
10.	ZD - Tereny ogrodów działkowych	126,20	4,94
11.	ZC - Tereny cmentarzy	27,20	1,06
12.	Rw - Tereny rolniczy wyłączone z zabudowy	152,00	6,00
13.	WS - Tereny wód powierzchniowych	7,20	0,28
	TERENY OGÓŁEM	2550,00	100,00%

Zródło: opracowanie TERPLAN, obliczenia powierzchni za pomocą programu ArcGIS, 2019 r.

2.2.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - (MN1) - podmiejskiej

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z towarzyszącymi: zabudową gospodarczą, garażami, zielenią urządzoną, parkingami, drogami dojazdowymi, usługami podstawowymi oraz sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa realizowana w budynkach niemieszkalnych (towarzyszących zabudowie mieszkaniowej) lub mieszkalnych, w tym związane z produkcją rolniczą, z wyjątkiem funkcji uciążliwych dla otoczenia.
  - zieleń urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.
  - parkingi,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 40% powierzchni działki lub terenu,
  - powierzchnia biologicznie czynna - nie mniej niż 40% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy - nie więcej niż 2 kondygnacje z dopuszczeniem trzeciej w formie poddasza użytkowego;
  - dachy płaskie, jedno, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°.
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych
  - formę i gabaryty budynków oraz ich usytuowanie na działce wraz z innymi elementami zagospodarowania należy kształtować w dostosowaniu do cech lokalnego krajobrazu i otaczającego zainwestowania w celu harmonijnego wkomponowania nowych elementów zagospodarowania w otoczenie, uwzględniając ukształtowanie i położenie terenu, wytworzenie atrakcyjnej przestrzeni, zapewnienie funkcjonalności i estetyki,
  - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

2.2.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (i/lub wielorodzinnej) (MN2)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
  - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa realizowana w budynkach niemieszkalnych lub mieszkalnych, z wykluczeniem produkcji rolniczej (za wyjątkiem Michałkowic i ewentualnie innych szczególnie uzasadnionych przypadków) oraz funkcji wymagających stałego parkowania w pasach drogowych ulic dojazdowych,
  - zabudowa gospodarcza, garaże,
  - zieleń urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.
  - parkingi,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 50% powierzchni działki lub terenu,
  - powierzchnia biologicznie czynna - nie mniej niż 30% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy:
    - budynki mieszkalne jednorodzinne i usługowe: nie więcej niż 3 kondygnacje z dopuszczeniem czwartej w formie poddasza użytkowego;
    - budynki mieszkalne wielorodzinne nie więcej niż 5 kondygnacji,
  - dachy płaskie, jedno-, dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°,
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- tereny zaplecza technicznego obiektów handlowych, usługowych należy odizolować wizualnie od przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej
- zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

2.2.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - (MN3) - rezydencjalnej

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, rezydencjalna wraz z towarzyszącymi: zabudową gospodarczą, garażami, zielenią urządzoną, parkingami, drogami, sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zieleń urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.
  - zabudowa usługowa realizowana w budynkach niemieszkalnych lub mieszkalnych,
  - parkingi,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 25% powierzchni działki lub terenu,
  - powierzchnia biologicznie czynna - nie mniej niż 50% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy - nie więcej niż 2 kondygnacje z dopuszczeniem trzeciej w formie poddasza użytkowego,
  - dachy jedno, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°.
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - postulowana minimalna powierzchnia nowowydzielonej działki budowlanej – 1000 m² dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie wolnostojącej,
  - formę i gabaryty budynków oraz ich usytuowanie na działce wraz z innymi elementami zagospodarowania należy kształtować w dostosowaniu do cech lokalnego krajobrazu i otaczającego zainwestowania w celu harmonijnego wkomponowania nowych elementów zagospodarowania w otoczenie, uwzględniając ukształtowanie i położenie terenu, wytworzenie atrakcyjnej przestrzeni, zapewnienie funkcjonalności i estetyki,
  - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

2.2.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW1)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
  - zabudowa usługowa o znaczeniu lokalnym, realizowana w budynkach niemieszkalnych na wydzielonych działkach bez funkcji mieszkalnej lub w parterach budynków mieszkalnych,
  - zabudowa gospodarcza, garaże,
  - zieleń urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.
  - parkingi,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 50% powierzchni działki lub terenu,
  - powierzchnia biologicznie czynna - nie mniej niż 30% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy:
    - budynki mieszkaniowe jednorodzinne: do 3 kondygnacji,
    - budynki mieszkaniowe wielorodzinne: do 6 kondygnacji,
    - budynki usługowe: do 6 kondygnacji

- dachy płaskie, jedno-, dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°,
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych
  - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
  - zakaz przeznaczania pod zabudowę ogólnodostępnych terenów osiedlowych służących rekreacji codziennej.
  - dopuszcza się możliwość przeznaczenia wyższych kondygnacji budynków usługowych na cele mieszkalne;
  - działalności usługowe nie mogą powodować uciążliwości wobec funkcji mieszkaniowej.
  - dopuszcza się możliwość rozbudowy lub budowy nowych zespołów garaży wielostanowiskowych, realizowanych z zachowaniem warunków wynikających z przepisów odrębnych oraz wymogów ładu przestrzennego i estetyki.

2.2.5. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (intensywnej) (MW2)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa o znaczeniu lokalnym, realizowana w budynkach niemieszkalnych na wydzielonych działkach bez funkcji mieszkalnej lub w parterach budynków mieszkalnych,
  - zabudowa gospodarcza, garaże,
  - zieleń urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.
  - parkingi,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 50% powierzchni działki lub terenu,
  - powierzchnia biologicznie czynna - nie mniej niż 30% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy:
    - budynki mieszkalne wielorodzinne: nie więcej niż 13 kondygnacji
    - budynki usługowe: do 3 kondygnacji,
  - dachy płaskie, jedno-, dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°,
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych
  - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
  - zakaz przeznaczania pod zabudowę ogólnodostępnych terenów osiedlowych służących rekreacji codziennej.
  - dopuszcza się możliwość przeznaczenia wyższych kondygnacji budynków usługowych na cele mieszkalne;
  - działalności usługowe nie mogą powodować uciążliwości wobec funkcji mieszkaniowej.
  - dopuszcza się możliwość rozbudowy lub budowy nowych zespołów garaży wielostanowiskowych, realizowanych z zachowaniem warunków wynikających z przepisów odrębnych oraz wymogów ładu przestrzennego i estetyki.

2.2.6. Tereny zabudowy usługowej (U)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa, w tym m.in. gastronomia, handel, rzemiosło, drobna wytwórczość, usługi społeczne, m.in. w zakresie usług oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji;
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zieleń urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.,

- parkingi,
- drogi publiczne,
- drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
- ścieżki rowerowe,
- sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy: nie więcej niż 70% powierzchni działki lub terenu,
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – nie mniej niż 15 % powierzchni działki lub terenu,
  - maksymalna wysokość zabudowy do 5 kondygnacji;
  - dachy płaskie, jedno-, dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°,
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy (z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
  - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

2.2.7. Tereny usług sportu i rekreacji (US)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
  - urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z urządzeniami towarzyszącymi (np. przechodnia sprężu, szatnie, zaplecze sanitarne), place zabaw,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - usługi towarzyszące związane z przeznaczeniem i obsługą funkcji podstawowej, takie jak gastronomia, administracja, handel detaliczny itp.,
  - zieleń urządzone, w tym parkowa,
  - ścieżki piesze, rowerowe, konne,
  - budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy: maksymalnie 60% powierzchni działki lub terenu,
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% powierzchni działki lub terenu,
  - maksymalna wysokość zabudowy do 3 kondygnacji;
  - dachy łukowe, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 80°;
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy (z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
  - udział terenów usług związanych z dopuszczalnymi kierunkami przeznaczenia nie może przekraczać 25% powierzchni ogólnej obszaru.
  - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

2.2.8. Teren lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (UC)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa, w tym m.in. gastronomia, handel, rzemiosło, drobna wytwórczość, usługi społeczne, m.in. w zakresie usług oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji
  - zieleń urządzone z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, obiektów małej architektury itp.,
  - parkingi,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,

- sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy: maksymalnie 70% powierzchni działki lub terenu,
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% powierzchni działki lub terenu,
  - maksymalna wysokość zabudowy do 5 kondygnacji;
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy (z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,

2.2.9. Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej (PU1, PU2, PU3, PU4)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa produkcyjna,
  - zabudowa handlu hurtowego, magazynów, baz, składów,
  - zabudowa transportu, logistyki
  - zabudowa usługowa,
  - stacje paliw z dopuszczeniem zaplecza usługowo-handlowego,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zieleń urządzone,
  - zieleń izolacyjna,
  - urządzenia i instalacje infrastruktury technicznej,
  - urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW
  - komunikacja niezbędna do prawidłowego funkcjonowania terenu,
  - place i miejsca parkingowe,
  - sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
  - drogi publiczne,
  - drogi wewnętrzne, dojazdy,
  - miejsca postojowe i garaże,
  - ścieżki piesze i rowerowe,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy: maksymalnie 70% powierzchni działki lub terenu,
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% powierzchni działki lub terenu,
  - maksymalna wysokość zabudowy do 5 kondygnacji,
  - dachy łukowe, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 80°;
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy (z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
  - zaleca się lokalizować budynki administracyjno-socjalne oraz zabudowę związaną z gospodarowaniem odpadami za zielenią osłonową lub ogrodzeniami zapewniającymi wizualne odseparowanie terenów zaplecza technicznego, przeładunku i składowania materiałów, placów manewrowych itp. od terenów sąsiednich o charakterze nieprzemysłowym i tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
  - działania inwestycyjne związane z funkcjonowaniem zabudowy związanej z odpadami, w tym magazynowania, gromadzenia, sortowania i przetwarzania odpadów, powinny być ukierunkowane na podniesienie bezpieczeństwa funkcjonowania obiektów i urządzeń, eliminację uciążliwości odorowych dla otoczenia, eliminację powstawania wtórnych zanieczyszczeń, oraz docelowo na spełnienia wszystkich standardów emisji zanieczyszczeń oraz produktów ubocznych do wszystkich elementów środowiska,
  - w planie miejscowym dopuszcza się określenie zasad kształtowania zagospodarowania stref stykowych z funkcjami wrażliwymi (zabudowa mieszkaniowa, usługi społeczne, tereny o funkcji rekreacyjnej) w sposób ograniczający ewentualne uciążliwości wynikające z charakteru funkcji podstawowych,
  - w planie miejscowym dopuszcza się wprowadzenie regulacji w zakresie gospodarki odpadami innych niż wymienione w ustaleniach studium, w tym opartych na kodach odpadów,
  - w planie miejscowym dopuszcza się wprowadzenie zakazów realizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko,

- zakaz lokalizacji składowisk odpadów,
- na terenach oznaczonych symbolami PU1 oraz PU2 obowiązuje zakaz zagospodarowania terenów na cele związane z gospodarowaniem odpadami,
- na terenach oznaczonych symbolem PU4 gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz powodującymi uciążliwości zapachowe należy prowadzić w hermetycznie zamkniętych budynkach, z wyjątkiem papieru i tektury, metali żelaznych i nieżelaznych, szkła, złomu oraz innych odpadów niepowodujących uciążliwości zapachowych.

2.2.10. Tereny obsługi produkcji ogrodniczej (RU)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa związana z rolnictwem,
  - zabudowa związana z produkcją w gospodarstwach rolnych, hodowlanych wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa
  - zieleń urządzona,
  - parkingi,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 40% powierzchni działki lub terenu,
  - powierzchnia biologicznie czynna - nie mniej niż 40% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy - nie więcej niż 3 kondygnacje
  - dachy jedno, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°.
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych

2.2.11. Tereny zieleni urządzonej (ZP)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zieleń urządzona obejmująca parki, zieleńce i skwery.
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zabudowa usługowa w szczególności związana z usługami gastronomii, kultury, rekreacji i sportu, obejmującą ponadto obiekty małej architektury, niezbędne dojazdy i parkingi; grunty przeznaczone pod zabudowę nie mogą stanowić więcej niż 10% ogólnej powierzchni terenu zieleni urządzonej
  - parkingi,
  - drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
  - ścieżki rowerowe,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.
- Wskaźniki urbanistyczne:
  - powierzchnia zabudowy - nie więcej niż 10% powierzchni działki lub terenu,
  - wysokość zabudowy - nie więcej niż 2 kondygnacje
  - dachy jedno, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°.
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
  - zakaz realizacji zabudowy innej niż funkcjonalnie związanej z podstawową funkcją terenu lub ją uzupełniającą i wzbogacającą
  - tereny zieleni urządzonej podlegające ochronie konserwatorskiej (Park Miejski, Park Górnik) należy kształtować z uwzględnieniem uwarunkowań i wytycznych konserwatorskich.

2.2.12. Tereny ogrodów działkowych (ZD)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - ogrody działkowe,
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - obiekty usługowe uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie zgodnie z ustawą o

- rodzinnych ogrodach działkowych,
- sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- ścieżki piesze i rowerowe,
- drogi wewnętrzne,
- obiekty małej architektury oraz place zabaw i gier sportowych, małych,
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - parametry i wskaźniki zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych oraz ustawą prawo budowlane,
  - zakaz lokalizacji innej funkcji niż określona w przeznaczeniu podstawowym,
  - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy.

2.2.13. Tereny cmentarzy (ZC)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - cmentarz wraz z usługami kultu religijnego;
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze),
  - kaplice,
  - obiekty małej architektury,
  - zieleń urządzona,
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
  - parkingi;
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - dla obszarów i obiektów objętych ochroną prawną ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
  - odległość cmentarza od zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 15% działki budowlanej.

2.2.14. Zieleń nieurzadzona (ZI)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - zieleń nieurzadzona, łąki, zadrzewienia;
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - zieleń urządzona;
  - ciągi piesze, ciągi rowerowe;
  - sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - zakaz lokalizacji zabudowy,
  - utrzymanie dominacji terenów otwartych z ochroną ciągłości ekosystemów w skali lokalnej i ponadlokalnej,
  - ochrona gleb, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem.

2.2.15. Tereny lasów (ZL)

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - lasy;

2.2.16. Rw – tereny rolnicze wyłączone z zabudowy

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - użytki rolne, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, zadrzewienia;
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
  - budynki wchodzące w skład gospodarstw rolnych, przeznaczone wyłącznie do produkcji rolniczej,
  - drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, ciągi piesze, ciągi rowerowe,
  - obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - utrzymanie istniejącej zabudowy, z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy zgodnie z przepisami odrębnymi i na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, z zachowaniem parametrów zabudowy jak dla terenów MN1,
  - zakaz lokalizacji nowej zabudowy
  - wzbogacanie krajobrazu obszarów przestrzeni rolniczej poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych z uwzględnianiem gatunków rodzimych,

- poprawa wartości użytkowej gruntów m.in. poprzez zwiększanie retencji, działania melioracyjne, właściwe zabiegi agrotechniczne (dostosowanie roślin do możliwości kompleksów glebowo-rolniczych, wapnowanie, nawożenie, itp.).

2.2.17. WS – tereny wód powierzchniowych

- Podstawowe kierunki przeznaczenia:
  - wody powierzchniowe,
- Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
  - zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych,
  - zakaz zabudowy poza elementami związanymi z infrastrukturą techniczną oraz przeciwpowodziową,
  - nakaz zapewnienia dostępu do wody przez właścicieli nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z ustawą Prawo wodne.

2.2.18. Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej

Tereny komunikacji drogowej (KDG, KDZ, KDL, KDD i KP) i kolejowej (KK)

Wyznacza się pasy drogowe istniejących i planowanych dróg tworzących podstawowy układ drogowy miasta – klasy głównej (KDG), zbiorczej (KDZ), lokalnej (KDL) i wybrane klasy dojazdowej (KDD) oraz główne parkingi i tereny garaży (KP). Przebiegi planowanych dróg mogą ulec skorygowaniu (uściśleniu) na dalszych etapach prac analitycznych i realizacyjnych, w tym poprzez opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów projektowanych dróg wyznaczenie przeznaczenia jako tereny rolne, leśne, zadrzewienia bez możliwości zabudowy.

Tereny infrastruktury technicznej oraz gospodarki odpadami (E, G, W, K, T, O, C, EC)

Tereny infrastruktury technicznej obejmują istniejące, podstawowe obiekty systemów infrastruktury technicznej, tj.:

- elektroenergetyki (E) – główne punkty zasilania,
- zaopatrzenia w gaz (G) – stacje redukcyjno – pomiarowe,
- zaopatrzenia w wodę (W) – zbiorniki i pompownie wody,
- odprowadzenia ścieków (K) – pompownie, oczyszczalnie ścieków oraz pozostała infrastruktura kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej,
- ~~gospodarki odpadami (O) – składowiska odpadów,~~
- ~~ciepłownictwa (C) – ciepłownia,~~
- elektroenergetyki i ciepłownictwa – (EC) - elektrociepłownia.

W przypadku planowanego przełożenia istniejących linii elektroenergetycznych lub projektowania nowych tras linii należy prowadzić je przy uwzględnieniu istniejącego zainwestowania, ukształtowania terenu i walorów krajobrazowych, w szczególności wskazane jest tworzenie korytarzy magistralnych sieci infrastruktury technicznej wzdłuż tras dróg tworzących podstawy układ drogowy miasta.

2.2.19. Tereny wyłączone z zabudowy

Obszary wyłączone z możliwości zabudowy - z zastrzeżeniem odstępstw określonych w studium – obejmują:

- lasy (ZL),
- tereny rolnicze Rw,
- obszar chronionego krajobrazu „Przełajka”,
- tereny wskazane do utworzenia użytków ekologicznych („Michałkowicka Kępa”, „Staw pod Chorzowem”, „Brynicka Terasa”, „Bażanciarnia”, „Park Pszczelnik”),
- tereny objęte ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
- obszary występowania chomika europejskiego – obszar położony pomiędzy osiedlem Węzłowiec a zlikwidowaną koleją wąskotorową oraz obszar położony w rejonie ulic Tarnogórskiej oraz Bytomskiej.
- tereny wokół szybików i świetlików. W strefach wokół nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią o szerokości min. 20 m od krawędzi szybu/świetlika - wskazanych graficznie na rysunku studium, zaleca się:
  - a) wykluczenie możliwości zabudowy lub rozbudowy zabudowy istniejącej do czasu wykonania czynności, o których mowa w lit. b i c,
  - b) realizację nowej zabudowy uzależnić od uprzedniego uzdatnienia gruntu;
  - c) ewentualne dopuszczenie rozbudowy zabudowy istniejącej lub realizacji nowej zabudowy w indywidualnych przypadkach uzależnić od wyników ekspertyzy oceniającej możliwość realizacji zamierzenia budowlanego w konkretnych warunkach terenowych.

2.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym

krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

2.3.1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

2.3.1.1. Wody podziemne

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Miasto Siemianowice Śląskie położone jest w zasięgu GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom” – zbiornika o typie szczelinowo-krasowo-porowym, wykształconego w utworach triasu (wapienia muszlowego i retu). W zakresie ochrony istniejącego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom” ustala się:

- a) zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań rozporządzenia odnośnie wprowadzania ścieków do gruntów i wód podziemnych na terenach o najwyższej podatności poziomu zbiornikowego na zanieczyszczenie,
- b) zakaz nawożenia gnojowicą użytków rolnych znajdujących się w obrębie obszarów o najwyższej podatności na zanieczyszczenie poziomu zbiornikowego oraz położonych w odległości mniejszej niż 100 m od koryt cieków powierzchniowych,
- c) ograniczenie stosowania nawozów i środków ochrony roślin na terenach rolniczych zwłaszcza zlokalizowanych w obszarach o najwyższej podatności wód podziemnych na zanieczyszczenie,
- d) nakaz stosowania szczelnych nawierzchni dróg, ulic i parkingów, stacji paliw, stacji obsługi samochodów, dróg wewnątrz zakładowych o powierzchni powyżej 0,1 ha,
- e) nakaz podczyszczania ścieków opadowych i roztopowych ze szczelnych nawierzchni parkingów, stacji paliw, stacji obsługi samochodów o powierzchni powyżej 0,1ha w odpowiednich urządzeniach.

Strefa ochronna dla ujęcia wód podziemnych

- Otwór „Michałkowice 1/95 z powierzchni do wyrobisk poziomu 51 m, które służą do gromadzenia wód dopływających z poziomu wodonośnego w utworach węglanowych. Po zainstalowaniu pompy, otwór eksploatowany jest przez „Haldex” S.A. jako studnia głębinowa o średniej wydajności około 20,0 m³/h.
- Studnię zasilającą w wodę staw „Rzęsa”.

Ze względu na perspektywiczne zasoby wód podziemnych na terenie gminy oraz istnienie nieeksploatowanych ujęć wód podziemnych w celu uniknięcia skażeń warstwy wodonośnej należy pozostałe nieeksploatowane i pozostawione bez nadzoru studnie zabezpieczyć lub zlikwidować.

2.3.1.2. Wody powierzchniowe

Dla ochrony istniejących cieków – Rzeki Brynicy, Rowu Michałkowickiego oraz Rowu Śmiłowickiego ustala się:

- 1) zachowanie, wykluczonego spod zabudowy, pasa ochronnego wzdłuż cieków o szerokości minimum 5,0m od brzegów cieku, niezbędnego dla prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach cieków oraz gwarantującego ochronę otuliny biologicznej cieków,
- 2) zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5 m od krawędzi cieku.

Ustala się utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych w szczególności rowów i sieci drenarskiej.

2.3.2 Ochrona przyrody i krajobrazu

2.3.2.1. Istniejące formy ochrony przyrody

Obszar krajobrazu chronionego „Przełajka”.

Jest to największy powierzchniowo obszar chroniony prawnie na terenie miasta Jest to wąski pas głównie łąk, ale także pól i ugorów o szerokości około 100-150 m ciągnący się na długości ponad 3 kilometrów wzdłuż siemianowickiego brzegu Brynicy. W granicach miasta Siemianowice Śląskie występuje obszar chronionego krajobrazu Przełajka (39,5 ha). Jest to pas podmokłych łąk w dolinie rzeki Brynicy na granicy dwóch aglomeracji miejskich - Siemianowic Śląskich i Czeladzi Uchwała Nr 280/97 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 27 lutego 1997 r. w sprawie uznania za obszar chronionego krajobrazu terenu pod nazwą "Przełajka".

2.3.2.2. Proponowane formy ochrony przyrody

- **Bażantarnia** - to największy (ok. 40 ha) kompleks leśny w mieście w ramach którego istniejące aleje stanowią doskonały obszar rekreacyjny dla ludności Siemianowic (bieganie, spacer, jazda na rowerze). Bażantarnia stanowi centrum kompleksu cennych przyrodniczo miejsc, w skład których wchodzi: Park Pszczelnik, Stawy: Rzęsa, Haldex i Remiza, dawne wyrobiska wapienia.
- **Brynica Terasa** – to niewielki niespełna 4-hektarowy, obszar położony w Przełajce. W czasie

wzbrań Brynicy jej terasa stanowi naturalny niewielki polder, gdzie rzeka może swobodnie wylać nie wyrządzając szkód. Ze względu na charakter dominującej roślinności obiekt jest trudno dostępny dla ludzi, przez co znacznie rośnie jego atrakcyjność dla zwierząt unikających kontaktu z człowiekiem.

- **Michałkowicka Kępa** to niewielki powierzchniowo obiekt przyrodniczy położony w Michałkowicach – dzielnicy Siemianowic Śląskich. Obecnie cała dawna południowa krawędź Michałkowickiej Kępy jest już zajęta ogrodzonymi posesjami.
- **Park Pszczelnik** to cenny ponad 8 hektarowy obszar we wschodniej części Siemianowic Śląskich. Proponowany użytek ekologiczny obejmuje północną część parku o charakterze leśnym. Zarówno znajdujące się na jego terenie obiekty rekreacyjne jak i sam park, dają szerokie możliwości aktywnego spędzania czasu w atrakcyjnych warunkach.
- **Staw pod Chorzowem** - niewielki zbiornik wodny, obecnie ze względu na silne wypływanie wysychający, położony w zachodniej części miasta, częściowo na terenie administracyjnym Miasta Chorzowa. Stanowi wyspę dzikich zarośli, drzew i krzewów otoczoną przez tereny charakteryzujące się silnym oddziaływaniem antropogenicznym.
- Na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenów należy dostosować do specyfiki poszczególnych terenów cennych przyrodniczo.
- Listę projektowanych form ochrony przyrody nie należy traktować jako zamkniętą, powinna ona być aktualizowana w miarę postępów w poznawaniu zasobów przyrodniczych miasta zarówno dla form obszarowych jak i pozostałych.
- Szczegółowość danych pozwala na wykorzystanie ich wprost na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dopuszcza się jednak ich modyfikację w zależności od korekt granic zidentyfikowanego zasobu przyrodniczego, przebiegu działek, sposobu ich użytkowania oraz korekt linii rozgraniczających z innymi terenami (np. drogami), jeżeli w zamyśle granice mają przebiegać po tych obiektach.

2.3.2.3. Korytarze ekologiczne

Korytarz spójności obszarów chronionych „Brynica”

Przez wschodnią i północną część terenu miasta przebiega korytarz spójności „Brynica” o randze regionalnej. Korytarz ten łączy zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Zabie Doły” z obszarem chronionego krajobrazu „Przelajka”. Obejmuje on koryto rzeki Brynicy wraz z terenami przyległymi. Wymiana gatunkowa odbywa się tu głównie poprzez tereny leśne, łąkowe, rolne i obudowy ekologicznej śródlądowych wód płynących. Sieć korytarzy ekologicznych jest elementem obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Plan 2020+).

2.3.2.4. Pomniki przyrody

W granicach miasta znajduje się obecnie 14 drzew objętych ochroną prawną, jako pomniki przyrody. Dwa z nich - dęby w Pszczelniku – chronione są od 1960 r. (jako grupa drzew), pozostałe 12 okazów - od czerwca 1996 r. :

- buk zwyczajny,
- dąb szypułkowy,
- grab pospolity,
- kasztanowiec zwyczajny ,
- sosna wejmutka.

2.3.3. Ochrona powietrza

Przyjmuje się, dla ochrony powietrza na terenie miasta:

- 1) realizację zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w programie ochrony środowiska,
- 2) termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- 3) ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych i małych kotłowniach poprzez:
  - a) wymianę starych kotłów węglowych o niskiej sprawności, zmianę na paliwa ekologiczne;
  - b) docieplenie budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną;
  - c) popularyzację energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim przy wykorzystaniu instalacji kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych.

2.3.4. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

Na terenie miasta przyjmuje się dla ochrony środowiska przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym:

- 1) poprawę jakości nawierzchni dróg, budowę skrzyżowań bezkolizyjnych,
- 2) określanie standardów akustycznych zgodnie z przepisami odrębnymi dla poszczególnych kategorii terenów;

- 3) sprostanie wymogom aktualnych unormowań prawnych w zakresie ochrony przed wibracjami,
- 4) doskonalenie systemu komunikacji zbiorowej oraz systemu transportowego z punktu widzenia ograniczenia emisji wibracji, obejmujących poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej,
- 5) ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- 6) uwzględnienie zagadnień promieniowania niejonizującego i wynikających z tego ograniczeń na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych dla procesów inwestycyjnych związanych z obiektami będącymi źródłem tego promieniowania,
- 7) kształtowanie funkcji w sposób eliminujący lokalizowanie zabudowy w granicach pól elektromagnetycznych od linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji elektromagnetycznych ,
- 8) tworzenie warunków do ochrony klimatu akustycznego terenów chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków

2.4.1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Obiekty i obszary chronione zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami poprzez wpis do rejestru zabytków, zabytki archeologiczne - stanowiska archeologiczne i ich strefy ochronne. Lista obiektów zawiera część Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w pkt. 1.5 „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”.

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz stanowisk archeologicznych wymagają postępowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2.4.2. Obiekty wskazane do ochrony

Zabytki ujęte i przewidziane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazane do ochrony prawem miejscowym.

Wykaz zabytków zgodny z pkt 1.5. obejmujący :

- obiekty zabytkowe;
- zabytkowe cmentarze;
- obiekty małej architektury: krzyże i kapliczki;
- miejsca pamięci;
- obiekty militarne;
- stanowiska archeologiczne.

Ogólne zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

Przyjmuje się następujące ogólne zasady ochrony konserwatorskiej:

- a) zachowanie stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych na terenie miasta i wskazanych na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
- b) kształtowanie nowej zabudowy w pierzei ulic w oparciu o istniejącą historyczną tkankę: należy zachowywać linie zabudowy, nawiązywać wysokością, kształtem, formą i wystrojem architektonicznym do zachowanych obiektów,
- c) dążenie do podniesienia estetyki i zharmonizowania odbioru centralnej części miasta, poprzez odrestaurowanie najcenniejszej zabudowy, korektę obiektów nie dostosowanych do otoczenia staranne opracowywanie formy nowych obiektów, zagospodarowanie terenu, wprowadzenie elementów małej architektury,
- d) utrzymanie istniejącej zabudowy o lokalnej - kulturowej wartości oraz zachowanych elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym,
- e) nawiązanie w nowej lub uzupełnianej zabudowie do zasad wartościowej historycznie i kulturowo dyspozycji przestrzennej terenu i charakteru zabudowy sąsiadującej.

Zasady ochrony Zabytków wskazanych do ochrony prawem miejscowym

- 1) Dla obiektów zabytkowych wskazuje się następujące zasady:
  - a) nowa zabudowa lokalizowana w sąsiedztwie obiektów zabytkowych winna utrzymywać historyczne linie zabudowy i podziały parcelacyjne, gabaryty budynków zabytkowych (wysokość, kształt dachu); jej architektura winna harmonizować z zabytkowym otoczeniem,
  - b) stosowanie odpowiednich materiałów budowlanych (pokryć dachowych takich jak: dachówka ceramiczna w kolorze naturalnym, blacha miedziana, blacha ocynkowana, blacha tytanowo-cynkowa, papa na dachach płaskich kamienic; stolarka okienna i drzwiowa indywidualna, pod warunkiem zachowania rozmiarów i wyglądu stolarki pierwotnej, naturalny kamień, cegła, tynk gładki),

- a) likwidacja przyłączy instalacji elektrycznej na elewacjach, szafki na główne zawory powinny być zaprojektowane indywidualnie,
  - b) zachowanie historycznej wysokości;
  - c) zachowanie historycznej geometrii dachów;
  - d) zachowanie elementów elewacji odzwierciedlających jej historyczny zamysł kompozycyjny;
  - e) zakaz stosowania blacho-dachówki, sidingu, blach trapezowych, blach falistycznych, okładzin gresowych;
  - f) możliwość prowadzenia robót budowlanych z zachowaniem charakterystycznych elementów historycznej formy;
  - g) utrzymanie ekspozycji charakterystycznych elementów elewacji.
- 2) Dla zabytkowych cmentarzy ustala się zachowanie:
- a) historycznego układu urbanistycznego,
  - b) rozplanowania alei,
  - c) starodrzewu,
  - d) zieleni komponowanej,
  - e) kaplicy cmentarnej, bramy, ogrodzeń historycznych, krzyży, figur i nagrobków sprzed 1945 r..
- 3) Dla obiektów małej architektury (krzyży i kapliczek), miejsc pamięci i obiektów militarnych ustala się:
- a) zachowanie zabytków;
  - b) zachowanie funkcji związanej z kultem religijnym;
  - c) zachowanie historycznej formy;
  - d) utrzymanie ekspozycji obiektów;
  - e) możliwość prowadzenia robót budowlanych z zachowaniem historycznej formy.

2.5. Kierunki rozwoju układu komunikacji

Układ drogowy

Dla usprawnienia ruchu w obszarze Śródmieścia i Centrum w związku z możliwością lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych dla obsługi tych obiektów i lepszej dostępności z istniejących osiedli mieszkaniowych ustala się:

- wyznaczenie nowej drogi zbiorczej, która stanowi fragment ul. Śląskiej, Staszica, Kapicy, Kopalnianej, Michałkowickiej,
- podniesienie klasy ul. Boh. Westerplatte, która będzie łączyć istniejące i projektowane osiedla mieszkaniowe Bytkowa z projektowanym Centrum do klasy Z – zbiorczej,
- podniesienie klasy z Z do G projektowanej obwodnicy południowej KDGPp, która będzie stanowić główne powiązanie zewnętrzne nowego Centrum, z Katowicami, Chorzowem i Piekarami Śląskimi,
- przedłużenie projektowanej drogi KDZp po śladzie nieczynnej kolejki do połączenia (skrzyżowania) z projektowaną północną obwodnicą śródmieścia Katowic, a następnie przedłużenie po śladzie ww. kolejki do istniejącej ul. Monte Casino w Katowicach,
- połączenie istniejącej ulicy Srokowieckiej w Siemianowicach Śl. z ul. Karoliny w Katowicach jako drogą w klasie L,
- połączenie ul. Stalmacha w klasie Z z projektowaną obwodnicą południową,
- przedłużenie ul. Telewizyjnej w klasie Z do projektowanej obwodnicy południowej,
- połączenie ul. Zwycięstwa z ul. Michałkowicką i dalej realizacja łącznika z ul. Oświęcimską.

Przedsięwzięciem w istotny sposób zmieniającymi funkcjonowanie układu drogowego w mieście będzie realizacja „wschodniej obwodnicy” miasta jako projektowanej drogi w porozumieniu z Czeladzią, Katowicami i Piekarami Śląskimi. Zakłada się jej realizację w klasie drogi głównej (ok. 8,2 km, G 2/2 lub głównej ruchu przyspieszonego, tj. GP 2/2). Dopuszcza się również realizację tej drogi o przekroju 1/2.

Wschodnia obwodnica miasta (z jej odcinkami „północnym” i „południowym”) razem z zachodnią obwodnicą miasta tworzą tzw. „dużą obwodnicę miasta” (DOM). Wschodnia obwodnica miasta w istocie zawiera również „obwodnicę północną” (na obszarze Bańgowa i Przelajki) i „obwodnicę południową” (na obszarze Srokowca). Ponadto wschodnią obwodnicę należy rozpatrywać łącznie z nowym przebiegiem DK94 (ok. 1,4 km, w klasie G 2/2) od skrzyżowania ul. Wrocławskiej z ul. Tarnogórką do planowanego skrzyżowania (lub węzła) z „wschodnią” na granicy Siemianowic Śląskich z Piekarami Śląskimi oraz z odcinkiem tzw. północnej obwodnicy Czeladzi (w granicach Siemianowic Śląskich ok. 460 m) oraz odcinkiem do planowanego węzła „Pogoń” w Sosnowcu przez Józefów w Czeladzi (w granicach Siemianowic Śląskich ok. 500 m).

Inne istotne przedsięwzięcia dla rekonstrukcji układu drogowego w mieście to:

- tzw. mała obwodnica śródmieścia (MOŚ; razem ok. 9,4 km z tego odcinki nowe stanowią ok. 6,6 km, w klasie Z 1/2); tworzą je istniejące ulice Michałkowicka, Parkowa, Obwodowa, planowana wzdłuż rowu Śmiłowskiego, planowane skrzyżowanie w rejonie Sadzawek, planowany łącznik do ul. Stalmacha, następnie

istniejąca ul. Stalmacha, planowany łącznik do ul. Konopnickiej i śladem kolejki wąskotorowej do zachodniej granicy miasta); alternatywnym rozwiązaniem dla przebiegu małej obwodnicy śródmieścia w części południowej jest zrezygnowanie z odcinków wzdłuż rowu Śmiłowskiego, łącznika do ul. Stalmacha i samej ul. Stalmacha, i wykorzystanie istniejących ulic Cmentarnej, Kilińskiego i Fabrycznej – niezbędna jest wtedy przebudowa wiaduktu kolejowego pomiędzy ul. Kilińskiego a ul. Fabryczną; dopuszcza się realizację w odcinkach na parametrach klas niższych, tj. lokalnej lub dojazdowej (L lub D); osiągnięcie klasy zbiorczej (Z) możliwe dopiero w układzie docelowym, tj. przy połączeniu „małej obwodnicy śródmieścia” z „dużą obwodnicą miasta”; przy realizacji drogi należy uwzględnić zastosowanie wszelkich możliwych środków technicznych osłabiających niekorzystne oddziaływanie ruchu komunikacyjnego na zbliżoną zabudowę mieszkaniową (przede wszystkim w rejonie ul. Duracza oraz ul. Wróbla) i usługową związaną z długotrwałym przebywaniem ludzi oraz tereny zieleni urządzonej; ponadto przebieg tej drogi na odcinku od ul. Bohaterów Westerplatte do skrzyżowania ul. Składową jest konfliktowy z istniejącym ciepłociągiem; w przypadku, gdy dodatkowe analizy wykażą np. nadmierną uciążliwość planowanej drogi lub zbyt małe obciążenie ruchowe możliwe jest wykorzystanie terenu pod inne funkcje,

- ulica stanowiąca zachodnie i północne obejście Przełajka (ok. 2,3 km m, w klasie Z1/2); północna „poprzeczka” tej ulicy może przebiegać alternatywnie nieco bardziej na północ; w tym przypadku długość tej ulicy zwiększa się o ok. 230 m), z tym iż taki przebieg wymaga korekty granic ustanowionego użytku ekologicznego „Brynicka Terasa” oraz przebudowy mostu a Brynicy; realizacja tej drogi może stanowić przesłankę do obniżenia klasy ul. Wiejskiej z klasy zbiorczej (Z) do lokalnej (L),
- połączenie ul. Katowickiej z ul. Budowlaną (ok. 2,8 km m, w klasie Z1/2); przebieg tej drogi spotyka się z trudnymi przeszkodami (wyplot z ul. Katowickiej, tramwaj, sąsiedztwo ogrodów działkowych, wodociąg magistralny, ciepłociąg (x2), składowisko odpadów niebezpiecznych huty „Jedność” i – na terenie Katowic – zrehabilitowane składowisko odpadów komunalnych (o wysokości ok. 10 – 13 m); przebieg alternatywny (ok. 3,3 km) przede wszystkim uwzględnia problem składowiska odpadów komunalnych w Katowicach; inną alternatywą jest skierowanie tej trasy (ok. 3 km) prawie w całości na teren Katowic, z podłączeniem do ul. Bohaterów Monte Cassino a nie do ul. Budowlanej, co pozwoliłoby uniknąć niemałej części wskazanych problemów,
- odcinek zachodniej obwodnicy miasta (w granicach Siemianowic Śląskich ok. 1,4 km, w klasie G2/2 lub Z; większa część tej planowanej drogi znajduje się w Chorzowie – ok. 3,2 km),
- łącznik pomiędzy ul. Rydla a ul. Konopnickiej (ok. 220 m, w klasie L1/2),
- na południe od Składowa (tzw. nowo-Stara Katowicka, ok. 590 m, w klasie L 1/2),
- tzw. nowo – Dworcowa (ok. 500 m, w klasie D 1/2).

Wskazane przebiegi planowanych dróg mogą ulec skorygowaniu (uściśleniu) na dalszych etapach prac analitycznych i realizacyjnych, w tym poprzez opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Linie tramwajowe

~~Tramwaje Śląskie S.A. informują o perspektywie rozwoju regionalnego układu tramwajów, w tym o możliwości realizacji nowych odcinków:~~

~~–Czeladź Centrum—Siemianowice Centrum oraz~~

~~–Katowice Bogucice—Siemianowice Centrum—Bytom Centrum.~~

~~W przypadku odcinka Czeladź Centrum—Siemianowice Centrum jego przebieg określa się następująco: od pętli w Czeladzi do os. Bańgów na odcinku ok. 700 m wzdłuż (lub w śladzie – w przypadku likwidacji) kolejowej linii piaskowej „Kuznica Wareżyńska”, następnie na południe wzdłuż „wschodniej obwodnicy miasta”, przez teren „Krupanka” Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, po wschodniej stronie Parku Pszczelnik, następnie wzdłuż ul. Cmentarnej, Kilińskiego, Szeflera, przez teren b. huty „Jedność” do pętli tramwajowej na Placu Skargi.~~

~~Dla odcinka Katowice Bogucice—Siemianowice Centrum—Bytom Centrum Tramwaje Śląskie S.A. proponują wykorzystać ślad byłej kolejki wąskotorowej. Ślad ten niniejsze studium wskazuje jako teren lokalizacji nowej drogi – „małej obwodnicy śródmieścia”. Poszerzenie pasa terenu o odpowiednią rezerwę dla torowisk tramwajowych jest możliwe, aczkolwiek stosownie zwiększa zakres złożoności rozstrzygnięć projektowych i finansowych, gdyż niezbędne jest wtedy zajęcie gruntu nie tylko związanego z byłą kolejką~~

wąskotorową.

Siemianowice Śląskie mają połączenie tramwajowe z Katowicami (linia nr 13 Katowice Pl. Wolności – Siemianowice Śląskie Pl. Skargi – ok. 1,1 km w granicach miasta).

Układ kolejowy

Wskazuje się na możliwość wykorzystania nieczynnych terenów kolejowych pod realizację dróg. Należy również uwzględnić możliwość odtworzenia w przyszłości ruchu szynowego (np. tramwajowego).

2.6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej z zakresu energii elektrycznej, gazu i ciepła określone są w opracowaniach:

- ~~Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2003—2007. Wyk. Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach, 2003,~~
- „Projekt założeń do planu zaopatrzenia gminy Siemianowice Śląskie w energię elektryczną i paliwa gazowe”, listopad 1999 r. Wyk. Główny Instytut Górnictwa, Katowice; w tym oddzielnie (i wcześniej) wykonany „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło gminy Siemianowice Śląskie”, listopad 1998 [uchwała Nr 424/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 31 maja 2001 r.],
- Program ochrony środowiska obejmujący plan gospodarki odpadami na lata 2004 – 2015 dla miasta Siemianowice Śląskie. Wyk.: Główny Instytut Górnictwa. Katowice, grudzień 2003.
- dokumentację aplikacyjną projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej w Siemianowicach Śląskich”.

2.6.1. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

~~1) kierunki rozwoju systemów wodno — kanalizacyjnych należy kształtować zgodnie z Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych oraz innymi opracowaniami branżowymi z zakresu gospodarki wodno — ściekowej.~~

~~2) w zakresie zaopatrzenia w wodę przewiduje się utrzymanie istniejących źródeł zaopatrzenia.~~

~~3) istniejące sieci rozdzielcze należy modernizować i rozwijać w kierunku systemów pierścieniowych zapewniających większy stopień zaspakajania potrzeb odbiorców.~~

~~4) szczegółowy zasięg terenów, które zostaną objęte systemem kanalizacji zbiorczej należy określać w planach miejscowych na podstawie projektów branżowych, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań ekofizjograficznych i funkcjonalno — przestrzennych.~~

~~5) należy podejmować działania zmierzające do rozdziału ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych, w tym budowę nowych sieci kanalizacyjnych w systemie rozdzielczym. Odnośnie odprowadzania wód opadowych i roztopowych duże znaczenie posiada retencja poszczególnych zlewni, którą można zwiększyć poprzez wprowadzanie odpowiednich nasadzeń i zmniejszanie udziału nawierzchni szczelnych na placach i parkingach.~~

- 1) kierunki rozwoju systemów wodno — kanalizacyjnych należy kształtować zgodnie z dokumentacją aplikacyjną projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w Siemianowicach Śląskich”,
- 2) w zakresie zaopatrzenia w wodę przewiduje się utrzymanie istniejących źródeł zaopatrzenia,
- 3) istniejące wodociągowe sieci rozdzielcze należy modernizować i rozwijać w kierunku systemów pierścieniowych zapewniających większy stopień zaspakajania potrzeb odbiorców, na obszarach inwestycyjnych należy rozwijać sieć wodociągową i kanalizacyjną, jednocześnie należy wdrażać rozwiązania technologiczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo dostaw wody dla miasta Siemianowice Śląskie,
- 4) istniejące sieci kanalizacji sanitarnej należy modernizować w celu zapewnienia bezawaryjnego odbioru ścieków i przeciwdziałania exfiltracji zanieczyszczeń do ziemi,
- 5) należy wybudować miejską oczyszczalnię ścieków w Siemianowicach Śląskich,
- 6) należy podejmować działania zmierzające do rozdziału ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych, w tym budowę nowych sieci kanalizacyjnych w systemie rozdzielczym. Odnośnie odprowadzania wód opadowych i roztopowych duże znaczenie posiada retencja poszczególnych zlewni, którą można zwiększyć poprzez wprowadzanie odpowiednich nasadzeń i zmniejszanie udziału nawierzchni szczelnych na placach i parkingach.

2.6.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło

- 1) kierunki rozwoju systemów energetycznych należy kształtować w planach miejscowych na podstawie aktualnych edycji planu zaopatrzenia w energię cieplną, paliwa gazowe i energię elektryczną.

- 2) moce znamionowe transformatorów 110/SN są wystarczające do przenoszenia energii na przewidywanym poziomie do roku 2015. Również łączna moc znamionowa stacji SN/nN i ich liczba są dostosowane do aktualnego zapotrzebowania odbiorców na niskim napięciu. Jednak obciążenia maksymalne poszczególnych stacji i stopnie wykorzystania są zróżnicowane. W związku z tym modernizacji wymagają stacje SN/nN i linie niskiego napięcia. Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe ze względów technicznych i uzasadnione stanem istniejącym sieci należy dążyć do kablowania linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia.
- 3) możliwości przesyłowe sieci gazowej oraz możliwości stacji redukcyjno – pomiarowych nie wymagają inwestycji rozbudowujących system gazowniczy. Istniejące sieci rozdzielcze należy modernizować i rozwijać w kierunku systemów pierścieniowych.
- 4) w zakresie zaopatrzenia w ciepło zadaniem mającym wpływ na zagospodarowanie przestrzenne jest budowa spinek zwiększających dyspozycyjność systemów tj.: połączenie spinające od Osiedla Młodych do komory K-16 przy ul. Obrońców Warszawy, o długości ok. 510 m oraz połączenie spinające od komory K-146 przy ul. Sikorskiego o długości ok. 670 m. Należy dążyć do całkowitej eliminacji lokalnych źródeł ciepła, 5) w tym kotłowni indywidualnych, niespełniających standardów emisji spalin i pyłów. Należy promować formy modernizacji substancji budowlanej zwiększające jej energooszczędność (termomodernizacja budynków wielorodzinnych oraz stosowanie alternatywnych źródeł energii);
- 5) planowana jest modernizacja gazociągu DN 400 CN 2,5 MPa relacji Tworzeń — Lagiewniki. Inwestycja ta została wpisana na listę projektów strategicznych i została zgłoszona do dofinansowania ze środków UE.

2.6.3. Gospodarka odpadami

1) w sektorze odpadów komunalnych najistotniejsze planowane przedsięwzięcia to:

~~– gminna zbiornica odpadów z sortownią (przewiduje się wykonanie hali technologicznej, w której zainstalowana zostanie linia sortowania mechaniczno-ręcznego odpadów użytkowych, linia prasowania oczyszczonych odpadów oraz wykonane zostaną odpowiednie boksy; segment demontażu odpadów wielkogabarytowych zostanie zrealizowany w hali technologicznej na terenie składowiska „Landeco”;~~

~~– instalacja do odzysku odpadów budowlanych i remontowych (selektywne gromadzenie odpadów pochodzących z bieżących remontów budynków~~

~~i budowli, wstępne przesiewanie, rozdrabnianie gruzu i rozdział na frakcje, a także gromadzenie stolarki budowlanej, jej demontaż i rozdrabnianie) na terenie składowiska „Landeco”;~~

~~– gminny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych (przyjmowanie i rozdział na grupy odpadów (klasyfikacja), czasowe magazynowanie w szczelnych pojemnikach, okresowe przekazywanie do specjalistycznych firm realizujących odzysk i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych); w obiekcie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (ul. Pułaskiego).~~

2) w sektorze odpadów gospodarczych przewiduje się utrzymanie dotychczasowego, wysokiego (prawie 100%) stopnia odzysku odpadów przemysłowych innych niż niebezpieczne, wytwarzanych na terenie miasta. W zakresie odpadów niebezpiecznych, po zamknięciu składowiska zlokalizowanego pomiędzy ulicami Starą Katowicką i Plebiscytową, odpady te będą unieszkodliwiane poza terenem miasta. Istotnym kierunkiem działań jest sukcesywna rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów przemysłowych.

Głównym zadaniem na najbliższe lata dla Miasta Siemianowice Śląskie jest realizacja zadań związanych z podnoszeniem świadomości mieszkańców Siemianowic Śląskich w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi celem osiągnięcia zwiększonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów w ramach zobowiązań unijnych Polski w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Ponadto w 2017 roku istotnym aspektem w funkcjonowaniu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Siemianowice Śląskie jest propagowanie Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który umożliwi mieszkańcom Siemianowic Śląskich pozbywanie się na bieżąco odpadów komunalnych selektywnie zbieranych. Jednocześnie istotnym założeniem w ramach obowiązującego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Siemianowice Śląskie będzie wdrożenie regulacji nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych obejmujących rozszerzenie zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji o odpady kuchenne na nieruchomościach w zabudowie jednorodzinnej (w ramach której można już segregować odpady kuchenne) oraz wielorodzinnej.

2.7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Obszarami przeznaczonymi na lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 2 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są obszary, na których przewiduje się realizację następujących inwestycji, wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta

- Odnowa urbanistyczna Centrum miasta i uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej,
- Rewitalizacja zdegradowanej przestrzeni w centrum Michałkowic
- Rewitalizacja Kompleksu Pałacowo- Parkowego Donnersmarcków wraz z terenami przyległymi
- Nowy Świat – odnowa
- Rewitalizacja Osiedla Robotniczego
- zwiększenie komunalnych zasobów mieszkaniowych miasta
- Bezpieczne Siemianowice
- Zdrowe Siemianowice
- Modernizacja Szpitala Miejskiego
- Modernizacja Pływalni Miejskiej
- Przebudowa i modernizacja obiektów MOSIR Pszczelnik
- Wzrost dostępności do obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz poprawa warunków wychowania fizycznego dzieci i młodzieży
- Modernizacja i przebudowa miejskich obiektów kultury
- Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z zastosowaniem rozwiązań odnawialnych źródeł energii
- Nowoczesne oświetlenie uliczne z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii
- Kompleksowa poprawa jakości i podniesienie bezpieczeństwa układu drogowego miasta
- Budowa obwodnicy miasta
- Wsparcie mobilności miejskiej – projekt udogodnień dla wykorzystujących rower w mieście
- Rozwój elektromobilności na terenie miasta
- Zielone Płuca Miasta - ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych miasta wraz z kampanią informacyjno - edukacyjną (Ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych - Staw Brysiowy, Park Bytkowski)
- Zieleń Miejska – naturalne bogactwo Miasta
- Stworzenie profesjonalnej strony www przedstawiającej walory przyrodnicze miasta
- Poprawa stanu czystości „Rowu Michałkowickiego”
- Rewitalizacja Brynickiej Terasy
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w mieście
- Miasto przyjazne dla osób starszych
- Kształtowanie systemu edukacyjnego dostosowanego do potrzeb lokalnego rynku pracy
- Mój żłobek, moje przedszkole
- Utworzenie Stref Przemysłowo Technologicznych
- Rewitalizacja i Zagospodarowanie terenu poprzemysłowego byłej Huty Jedność
- Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości i Społecznej Aktywności
- Aktywni na co dzień – wsparcie dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia
- E-usługi dla powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego wraz z rozwojem cyfrowych geodezyjnych baz danych Miasta Siemianowice Śląskie",
- Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w mieście, w szczególności: rozdział kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wymiana wyeksploatowanych sieci kanalizacji sanitarnej, wymiana wyeksploatowanych sieci wodociągowych, rozwój sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenach inwestycyjnych, budowa systemu bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę dla miasta Siemianowice Śląskie,

2.8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na obszarze miasta Siemianowice Śląskie występują zadania celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego:

- 2) Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego:
  - a) Budowa sieci dróg/ tras rowerowych,
  - b) Budowa centrów przesiadkowych.
- 4) Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI.):

- a) Prace na liniach kolejowych nr 132, 138, 147, 161, 180, 654, 655, b 657, 658, 699 na odcinku Gliwice –Bytom – Chorzów Stary –Mysłowice Brzezinka – Oświęcim oraz Dorota – Mysłowice Brzezinka.

2.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznych

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w studium obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którymi są:

- o obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- o obszary przestrzeni publicznej.

Na terenie miasta nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

W mieście występuje szereg elementów przestrzeni publicznej do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- tereny publiczne rejonu Urzędu Miasta przy ul. Jana Pawła II, w tym rynek,
- tereny publiczne w rejonie Parku Tradycji w Michałkowicach,
- tereny publiczne w poszczególnych osiedlach i zespołach mieszkaniowych,
- ogólnodostępne tereny w otoczeniu obiektów użyteczności publicznej i usług,
- parki, zieleńce, skwery (Park Górnik , Park Pszczelnik, Bażantarnia)
- otwarte tereny sportowo-rekreacyjne,
- ulice, chodniki, ścieżki rowerowe i spacerowe.

W studium wskazuje się potrzebę kształtowania ciągłego systemu przestrzeni publicznej, w którym zachowując wyżej wymienione elementy istniejące rozwijane będą nowe elementy w formie placów, węzłów skrzyżowań elementów liniowych przestrzeni publicznych.

Obszary przestrzeni publicznej wymagają szczególnie starannego planowania i realizacji zagospodarowania, w tym standardu wykonania nawierzchni ciągów pieszych, małej architektury, zieleni urządzonej. Należy dążyć do wyeksponowania elementów o walorach zabytkowych i historyczno - kulturowych, a także uporządkowania reklam i informacji wizualnej.

2.9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na obszarze miasta nie występują obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Grunty rolne w granicach administracyjnych miast nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze.

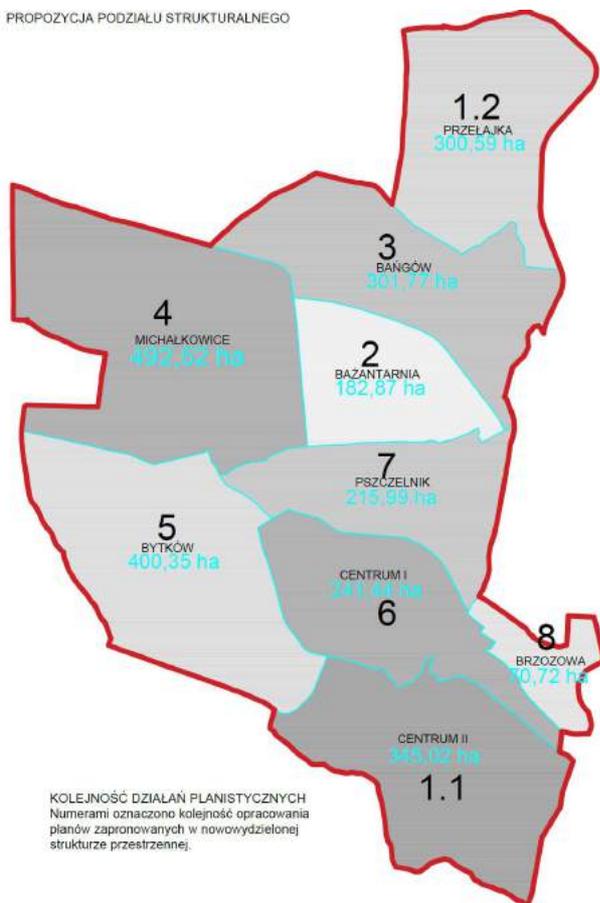
Dla uporządkowania gospodarki planistycznej, w mieście docelowo należy odstąpić od sporządzania małych obszarowo planów miejscowych zastępując je sporządzanymi planami większymi obszarowo. W odniesieniu do wyznaczonych obszarów planistycznych, w pierwszej kolejności należy przystąpić do realizacji planów:

- 1.1. **Centrum II** (przez wzgląd na duży ruch inwestycyjny w dzielnicy „Srokowiec” i występujące duże rozbieżności pomiędzy kierunkami zagospodarowania przestrzennego a obowiązującym planem miejscowym na tym obszarze);
- 1.2. **Przełajka** (z uwagi na niespójność obowiązujących planów, dużą nieaktualność oraz największe rozbieżności między kierunkami zagospodarowania przestrzennego i obowiązującymi planami miejscowymi).

W następnej kolejności należy sporządzić następujące plany miejscowe:

2. Bażantarnia.
3. Bańgów.
4. Michałkowice.
5. Bytków.
6. Centrum I.
7. Pszczelnik.
8. Brzozowa.

PROPOZYCJA PODZIAŁU STRUKTURALNEGO

Źródło: analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym 2016r.

2.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

2.10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

W obrębie terenów rolniczych R wydziela się tereny wyłączone z zabudowy, oznaczone symbolem Rw. W terenach rolniczych Rw wyklucza się zabudowę, w tym zabudowę zagrodową i związaną z obsługą produkcji w gospodarstwach rolniczych. Dla terenów Rw polityka przestrzenna gminy zmierza do utrzymania funkcji rolniczej.

Na terenach R - i wyjątkowo Rw - dopuszcza się w przypadkach uzasadnionych zwłaszcza brakiem innych możliwości przestrzennych lub wymogami technicznymi, realizację dróg oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Grunty rolne niskich klas bonitacji (V i VI), a w szczególnych przypadkach także klasy IV, stanowiące wieloletnie odłogi oraz nieużytki naturalne lub antropogeniczne, zwłaszcza położone w sąsiedztwie kompleksów leśnych, można przeznaczać pod zalesienie. Przeznaczenie gruntów pod zalesienie nie może ograniczać możliwości zagospodarowania sąsiednich terenów pod zabudowę lub realizację innych budowli.

2.10.2. Leśna przestrzeń produkcyjna

W utrzymuje się istniejące tereny lasów. Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu na terenie miasta Siemianowice Śląskie występuje las ochronny w tym uszkodzony na skutek działania przemysłu w obrębie działki nr 1005/122 (Las Bażantarnia).

2.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

2.11.1. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych

Na terenie miasta nie stwierdzono występowania obszarów narażonych na wystąpienie ruchów mas ziemi.

2.11.2. Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z opublikowanymi i zweryfikowanymi mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego z dnia 15.04.2015 r. KZGW na granicy Siemianowic Śląskich z Wojkowicami, Będzinem i z Czeladzią, tj. wzdłuż Brynicy wraz z ujściem Rowu Michałkowickiego występują obszary:

- 1) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat
- 2) szczególnego zagrożenia powodzią tj.:
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na sto lat (Q

1%);

-na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na dziesięć lat (Q 10%);

3) obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią (pkt 1 i 2) obejmują tereny między wałami rzeki Brynicy wraz z ujściem do rzeki Rowu Michałkowickiego oraz fragment terenu w północnej części miasta, w dzielnicy Przelajka poza wałem rzeki Brynicy.

Występujący wzdłuż rzeki Brynicy obszar obejmujący tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego (których lokalizację przedstawiono na rysunku studium) obejmuje przylegające do rzeki Brynicy tereny zieleni stanowiące w przeważającej części obszar chronionego krajobrazu "Przelajka".

W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa powyżej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne.

2.12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filary ochronny

Na terenie miasta eksploatacja węgla kamiennego została zakończona i nie przewiduje się jej ponownego podjęcia (na dzień sporządzenia zmiany Studium), w związku z czym obecnie brak jest ustanowionych lub planowanych filarów ochronnych.

2.13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, re kultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane

2.13.1. Obszar zdegradowany i wymagający rewitalizacji.

W obszarze objętym studium wskazuje się następujący obszar miejski jako obszar zdegradowany i wymagający rewitalizacji (zaznaczony na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego).

Obszar ten obejmuje dwie dzielnice: Michałkowice oraz Śródmieście wraz z przyległymi do nich subobszarami – tzw. Nowym Światem oraz Srokowcem. Obszar ten jest zgodny z wytycznymi w zakresie rewitalizacji i stanowi 16,09% ogółu powierzchni miasta, a zamieszkiwany jest przez 26,91% ludności.

2.13.2. Obszary wymagające remediacji

W Siemianowicach Śląskich zinwentaryzowano 22 obszary przemysłowe i **zdegradowane**, wymagające **remediacji**, które zajmują łączną powierzchnię 231,9363 ha, co stanowi 9,1% powierzchni miasta. Wśród nieużytków przemysłowych w Siemianowicach Śląskich zinwentaryzowano tereny nieczynnych lub dzikich składowisk, wyrobisk, hałd, deformacji oraz obiektów przemysłowych. Do obszarów tych należą:

- teren po wyburzonych obiektach przemysłowych szybu Podsadzkowego II,
- zasypane osadniki po byłej oczyszczalni ścieków KWK „Siemianowice”,
- zrehabilitowane składowisko odpadów powęglowych KW „Siemianowice”,
- zrehabilitowane składowisko odpadów powęglowych KWK „Siemianowice” – Budryka,
- nieczynny osadnik wraz z otaczającym terenem,
- teren sąsiedni byłego Parku Ludowego w Michałkowicach,
- teren przemysłowy po zlikwidowanej kopalni KWK „Siemianowice”,
- składowisko odpadów komunalnych „LANDECO”,
- teren po zlikwidowanej kopalni KWK „Siemianowice”,
- teren po zlikwidowanej kopalni KWK „Siemianowice” – „Michał”,
- teren po zlikwidowanej kopalni i oczyszczalni ścieków KWK „Siemianowice”,
- składowisko odpadów ziemi i gruzu przy ul. Jasnej,
- składowisko odpadów powęglowych i hutniczych przy granicy z Katowicami,
- zrehabilitowane składowisko odpadów niebezpiecznych Huty „Jedność”,
- byłe składowisko odpadów hutniczych Huty „Jedność”,
- tereny zdegradowane działalnością przemysłową,
- byłe składowisko odpadów hutniczych,
- zrehabilitowane składowisko odpadów powęglowych i odpadów komunalnych,
- tereny przemysłowe przy Walcowni Rur „Jedność”,
- wschodnie tereny przeobrażone działalnością przemysłową,
- tereny przy byłym składowisku odpadów energetycznych EC.

2.14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie nie występują obszary pomników zagłady.

2.15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

2.15.1. Tereny zamknięte infrastruktury kolejowej

Terenami zamkniętymi na obszarze miasta są szlaki komunikacji kolejowej, wg wykazu działek wyszczególnionych w załączniku (tom12) do decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.

2.15.2. Teren zamknięty, będący w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do terenów zamkniętych, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się tylko granice tych terenów oraz granice ich stref ochronnych. W strefach ochronnych ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, w tym zakaz zabudowy. Na terenie miasta nie występuje teren zamknięty będący w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej.

2.16. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, wyznaczanych zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania, oznaczających obszary szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiących zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju, zalicza się następujące obszary

- tereny płytkiej eksploatacji,
- obszary zlikwidowanych szybów i szybków pogórnictwa, na których istnieje zagrożenie możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, na przykład w postaci zapadlisk,
- tereny zwałowisk pogórnictwa i pohnictwa.

2.17. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

W obszarze miasta nie wyznacza się obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW.

2.18. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Obiekty handlu detalicznego o powierzchni powyżej 2000 m² mogą być realizowane wyłącznie w "obszarach rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²" oznaczonych na rysunku studium symbolami **UC**. Ustalenia dla terenów UC zawarto w ustaleniach szczegółowych dla wydzielonych na rysunku terenów.

2.19. Obszary o szczególnych warunkach zagospodarowania

- W granicach stref od cmentarza ograniczających możliwość zagospodarowania o szerokości 50 m określonych na rysunku studium ustala się zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności.
- W granicach stref od cmentarza ograniczających możliwość zagospodarowania o szerokości 150 m i 500 m wskazanych na rysunku studium ustala się zakaz realizacji studzien i innych ujęć do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych z istniejących ujęć.

3. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań. Synteza studium

3.1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym sporządzanym na mocy art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w celu „określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego”. Studium nie jest aktem prawa miejscowego (art. 9 ust. 5 cyt. ustawy), jednak ustalenia w nim zawarte są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4 cyt. ustawy). Podstawę sporządzenia studium stanowi Uchwała Rady Miasta Siemianowic Śląskich Nr 364/2004 z dnia 22 lipca 2004 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Siemianowice Śląskie.

Określone w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego mają służyć realizacji celów rozwoju miasta przyjętych w gminnych programach rozwoju (inaczej - mają tworzyć przestrzenne przesłanki do realizacji tych celów). Programy te to przede wszystkim:

- Strategia rozwoju miasta na lata 1997 – 2015 (1997),
- Program aktywizacji gospodarczej gminy górniczej Siemianowice Śląskie (kwiecień 2000),
- Program ochrony środowiska obejmujący plan gospodarki odpadami na lata 2004 – 2015 (grudzień 2003),
- Lokalny program rewitalizacji (wrzesień 2004),
- Plan rozwoju lokalnego dla Miasta Siemianowic Śląskich na lata 2004 - 2006 (wrzesień 2004),
- Studium komunikacyjne (marzec 2005).

Cele sformułowano następująco:

1. ożywienie gospodarcze miasta,
2. rozbudowa systemu komunikacji drogowej,
3. zwiększenie liczby mieszkań o wysokim standardzie,
4. tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców.

Polityka przestrzenna miasta, wyrażona ustaleniami studium, zakłada takie kształtowanie zagospodarowania przestrzennego, by możliwa była, przy uwzględnieniu i poszanowaniu podstawowych zasad i wymogów, o których mowa w art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, realizacja zróżnicowanych zadań gminy oraz dążeń poszczególnych członków wspólnoty samorządowej, podmiotów gospodarczych i inwestorów zewnętrznych. Podstawowym założeniem polityki przestrzennej jest takie kształtowanie zagospodarowania przestrzennego, by w sposób efektywny i racjonalny wykorzystać możliwości rozwoju miasta, wynikające z istniejących zasobów i walorów środowiska, potencjału terenów przemysłowych, w tym specjalnej strefy ekonomicznej oraz systemów infrastruktury technicznej. Należy również brać pod uwagę procesy demograficzne prowadzące do zmniejszenia liczby ludności.

Osiągnięcie wyżej wymienionych celów rozwoju miasta będzie skuteczniejsze, o ile zostaną spełnione przestrzenne przesłanki do ich osiągnięcia. Na płaszczyźnie planowania i zagospodarowania przestrzennego przesłankami takimi są odpowiednio, dostępne tereny.

Studium wyznacza takie tereny, uwzględniając szereg różnych uwarunkowań, niekiedy sprzecznych względem siebie. W stosunku do stanu istniejącego przyrosty terenów wynoszą:

- dla terenów produkcyjnych, składowych i magazynowych ok. 41%,
- dla terenów mieszkaniowych i usługowych (razem) ok. 38%,
- dla terenów zieleni urządzonej ok. 35%.

Tak wysokie przyrosty w dużej mierze są pochodną ustaleń obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Inne istotne uwarunkowania uzasadniające przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego to m.in.:

- zalecenia złożone przez odpowiednie organy i instytucje w odpowiedzi na powiadomienie o przystąpieniu do prac nad studium,
- wnioski złożone przez zainteresowanych po ogłoszeniu o przystąpieniu do prac nad studium,
- ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
- stan władania gruntami oraz kształt i wielkość działek ewidencyjnych,
- występujące wartości przyrodnicze i kulturowe.

3.1.1. Uzasadnienie przyjętych zmian

Określone, przeanalizowane i wprowadzone zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego są zgodne z założonymi celami głównymi rozwoju miasta Siemianowic Śląskich.

Wynikają z potrzeby:

Ożywienia gospodarczego miasta

Istnieje potrzeba i możliwość realizacji:

- wielkopowierzchniowych obiektów usługowo handlowych o pow. Sprzedaży przekraczającej 2000 m²,
- parku przemysłowo usługowego powiązanego przestrzennie i funkcjonalnie z parkiem przemysłowym Katowic,
- rewitalizacji obszaru centrum starego miasta.

Działania te z pewnością podnoszą atrakcyjność miasta i powodują jego ożywienie gospodarcze.

Rozbudowy i modernizacji komunikacji drogowej

Restrukturyzacja istniejącego przemysłu zwalnia w części zajmowane tereny, daje szansę na wyznaczenie nowych powiązań drogowych zewnętrznych z sąsiednimi miastami oraz przebudowę i rozwój podstawowego układu komunikacyjnego miasta usprawniającego ruch między poszczególnymi dzielnicami i osiedlami.

Wyznaczone nowe powiązania komunikacyjne oraz rezerwy pod wariantowe rozwiązania urealnią działania w tym zakresie.

Zwiększenia liczby mieszkań o wysokim standardzie

Wiąże się to bezpośrednio z wyznaczeniem nowych terenów mieszkaniowych o co wnioskuje inwestorzy.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań rozwoju w zakresie wymienionych celów wskazuje na możliwość i zasadność wprowadzonych zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich.

3.1.2. Uzasadnienie przyjętych zmian (zmiana Studium nr 2)

Rada Miasta w Siemianowicach Śląskich zgodnie z przyjętą uchwałą w sprawie przystąpienia do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” Nr 515/2014 r. z dnia 28 sierpnia 2014 r. uznała potrzebę zmiany (Nr 2) tego Studium przyjętego uchwałą nr 720/2006 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 22 czerwca 2006 r. zmienionego uchwałą Nr 457/2009 r. z dnia 23 kwietnia 2009 r. w zakresie: wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalni oraz wynikającej z potrzeby realizacji wniosków własnych gminy w ramach Strategii rozwoju gminy oraz wniosków instytucji, firm i osób fizycznych.

Zasadność zmiany (nr 2) Studium wynika z:

- obowiązku ujawnienia w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie udokumentowanych złóż kopalni w celu ich ochrony na podstawie art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologicznej i górniczej,
- potrzeby zapewnienia spójności e Strategia rozwoju gminy, co oznacza konieczność zaktualizowania polityki przestrzennej w gminy Siemianowic Śląskich,
- wyznaczenia kierunków rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej, w tym "parku przemysłowego" powiązanego przestrzennie i funkcjonalnie z "parkiem przemysłowym" miasta Katowic,
- wyznaczenia kierunków rozwoju i możliwości rozwoju gminy, w tym zabudowy mieszkaniowej i usługowej wynikających z potrzeb własnych gminy jak również złożonych wniosków mając na uwadze rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, stanu środowiska naturalnego, ładu przestrzennego, występowania udokumentowanych złóż kopalni, zasobów wód.

3.1.3. Uzasadnienie przyjętych zmian (zmiana Studium nr 3)

Celem Zmiany Studium nr 3 jest:

- zaktualizowanie dokumentu Studium w zakresie:
  - danych o mieście,
  - danych demograficznych
  - stanu istniejącego zagospodarowania terenów,
  - występowania obiektów i terenów chronionych,
  - występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych,
  - występowania obszarów i terenów górniczych,
  - stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,

wraz z określeniem w szczególności:

- kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny oraz innych, wynikających z przepisów odrębnych.

Zmiana Studium dotyczyła łącznie kilkunastu terenów w obszarze całego miasta dla których zmieniono kierunki zagospodarowania przestrzennego m.in.:

- **Plac 11 Listopada** - Zmiana z terenu komunikacji samochodowej (KS) na usługi (U)
- **Północna część Parku Górnik** - Zmiana z terenu obsługi rolniczej (RU) na zieleni urządzonej (ZP)
- **Rej. ul. Krupanka i Al. Spacerowej** - Rezygnacja z rezerwy pod cmentarz komunalny na rzecz zabudowy mieszkaniowej
- **Rej. ul. Chemicznej na granicy z Katowicami** - Zmiana z zieleni (ZL) na terenu produkcyjno-usługowe (PU) – włączenie do przeznaczenia sąsiadującego
- **Teren po dawnej siedzibie Gimnazjum Nr 3, ul. Korfatego i rej. Lasku Bytkowskiego** - Zmiana z terenu usług (U) na terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej (MW/U)
- **Granica z Chorzowem i Piekarami Śląskimi** - Zmiana przebiegu drogi klasy G (wyprostowanie śladu, zgodnie z przebiegiem wskazanym w planie miejscowym)
- **Rej. ul. Plebiscytowej** - korekta wariantu fragmentu obwodnicy wschodniej miasta
- **Rej. ul. Bytomskiej** - uporządkowanie terenu zabudowy mieszkaniowej poprzez zmianę kierunku z terenów produkcyjno-usługowych (PU) na zabudowę mieszkaniową
- **Rej. ul. Wróbla, os. Tuwima** - Zmiana terenu zieleni izolacyjnej (ZI) na zieleni urządzonej (ZP), celem umożliwienia realizacji miejsc parkingowych.
- **Zmiana z terenów rolnych na tereny zieleni nieurządzonej,**
- **Zmiana terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną na tereny zieleni – w miejscu występowania siedlisk chomika europejskiego,**
- **Zmiana przeznaczenia terenów wskazanych pod produkcję na tereny rolne wyłączone z zabudowy w miejscu występowania siedlisk chomika europejskiego,**
- **Korekta przebiegu dróg lokalnych i zbiorczych w obrębie dzielnicy Srokowiec,**
- **Uporządkowanie terenów produkcyjno usługowych i produkcyjnych w jedno przeznaczenie ze wskazaniem na problem przetwarzania odpadów w mieście**

Przedmiotowe opracowanie zostało sporządzone zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 z późn. zm.) w myśl uchwały Nr 278/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 27 października 2016 r.

Zmiana nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemianowice Śląskie nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów, o których mowa w uzasadnieniu.

3.2. Synteza studium

3.2.1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Użytkowanie terenów

W strukturze użytkowania terenów w Siemianowicach Śląskich wyróżnia się duży udział terenów produkcyjnych, składowych i magazynowych (ok. 13%). Duży jest również udział terenów rolniczych (łącznie z nieużytkami 28%).

Bardzo niski jest udział powierzchni lasów (4,6%) oraz niski - zieleni urządzonej (3,3%). Duże rezerwy w zwiększaniu powierzchni terenów „kwalifikowanej” zieleni tkwią w znaczącej wielkości terenów tzw. zieleni nieurządzonej i izolacyjnej (14%).

Stan ładu przestrzennego

Obecnie główne problemy zagospodarowania przestrzennego miasta określić można następująco:

- przebudowa układu komunikacyjnego, z wykorzystaniem regionalnego zamierzenia w postaci tzw. drogi na lotnisko” (która jest jednocześnie „wschodnią obwodnicą miasta”) oraz z wykorzystaniem terenu po kolejce wąskotorowej (dla tzw. „małej obwodnicy śródmieścia”), której część południową w zmianie studium przewidziano jako średnicową miasta łączącą nowe centrum z Katowicami i Chorzowem,
- adaptacja terenów po kop. „Siemianowice” pomiędzy ul. Olimpijską a linią kolejową, dla funkcji usługowych i mieszkaniowych – w celu wzmocnienia i rozbudowy centrum miasta (problemem pozostaje przekroczenie bariery linii kolejowej), tzw. "nowe centrum" z wielkopowierzchniowymi obiektami usług,

oraz

- rewitalizacja śródmieścia miasta,
- ograniczenie rozpraszania zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej - ponad niezbędne i zaplanowane zamierzenia,
- adaptacja innych terenów przemysłowych (np. kop. „Michałkowice, szyb „Bańgów”, szyb „Północny”, Huta „Jedność”) – nie zawsze powinno być to wyłącznie odtworzenie funkcji przemysłowej; dla niektórych terenów wskazane wprowadzenie funkcji mieszkaniowej,
- zagospodarowanie nowych terenów, w tym pod zabudowę mieszkaniową (przede wszystkim Przelajka, Bangów - tzw. "Zielone wzgórze" oraz rejon ul. Domina),
- ochrona wartości przyrodniczych (w tym grunty rolne w Przelajce) i kulturowych miasta,
- wykorzystanie możliwości wynikających z istnienia na terenie miasta terenów Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej („Kopalniana” oraz „Krupanka”), powiązanie z tą strefą "Parku przemysłowego" Siemianowic Śląskich,
- zagospodarowanie terenów pod funkcje gospodarcze na Srokowcu (przy planowanym układzie nowych dróg) i w Michałkowicach (przy DK 4, 94 i planowanej „zachodniej obwodnicy miasta”).

Dotychczasowe przeznaczenie terenów

Obowiązującym dokumentem planistycznym na terenie miasta jest Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie, zatwierdzony Uchwałą Nr 411/98 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 12 lutego 1998 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Katowickiego Nr 6 z dnia 12 marca 1998 r. poz. 48. Do planu tego wykonano siedem zmian.

Podjęto również uchwały dla trzech innych zmian - prace są w toku. Wymagane wykonanie oceny aktualności ww. planu w związku z opracowaniem niniejszego studium i jego zmian.

Górnictwo węgla kamiennego

W granicach administracyjnych miasta Siemianowice Śląskie istnieją następujące obszary górnicze i tereny górnicze:

- Katowickiego Holdingu Węglowego SA KWK „Katowice - Kleofas" w likwidacji w Katowicach,
- Kompanii Węglowej S.A. KWK „Polska Wirek" w Rudzie Śląskiej (w zachodniej części miasta; w granicach Siemianowic Śląskich eksploatacja została w tym obszarze zakończona w 1964 r.).

Ponadto, w granicach administracyjnych miasta Siemianowice Śląskie występują obszary, pod którymi prowadzona była na niewielkiej głębokości (do 80m) eksploatacja górnicza z zawalem stropu.

Górnictwo cynku i ołowiu

W północnej części miasta przebiegała granica obszaru górniczego „Brzeziny" ustanowionego dla Zakładów Górniczo-Hutniczych Orzeł Biały, dla eksploatacji złóż cynku i ołowiu. Grubość warstw kruszczośnych wynosiła od 3,0 do 6,0 m. Eksploatację zakończono około 1979 r.

Złoże piasku „Michałkowice”

Kopalnią główną jest kruszywo naturalne drobne (piaski). Złoże jest rozpoznane w kategorii C₁, nieeksploatowane, o powierzchni 2,2 ha.

Wody podziemne

Triasowe piętro wodonośne na terenie miasta stanowi część Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) T/3 Bytom. Karbońskie piętro wodonośne tworzy GZWP C/1 Będzin występujący

poniżej GZWP T/3 Bytom.

Obszar wysokiej ochrony (OWO) obejmuje północną, wschodnią i centralną część miasta, tj. obszar jaki stanowi GZWP T/3 Bytom. Obszar najwyższej ochrony (ONO) obejmuje wschodnie niewielkie fragmenty miasta, tj. obszar GZWP C/1 Będzin. Obszary te, tj. OWO i ONO stanowią jednocześnie obszar zasilania GZWP.

Gleby i wyrolnienia

Dużą część powierzchni miasta zajmują grunty rolne klas bonitacyjnych, dla których zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze uwarunkowana jest zgodą Ministra (II - III klasa) i Wojewody (IV klasa). Grunty takie stanowią ok. 37% powierzchni miasta (ok. 934 ha). Należy jednak zaznaczyć, iż znacząca część tych gruntów uzyskała już zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze – przed 1996 r.

Obszary cenne przyrodniczo prawnie chronione

- obszar chronionego krajobrazu „Przełajka”.

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków

Obiekty zabytkowe (z rejestru zabytków) [łącznie 11. obiektów].

- zespół pałacowo-parkowy von Donnesmarcków, obejmujący założenie parkowe oraz budynki przy ul. Chopina,
- Ratusz, ul. Jana Pawła II 10,
- "Zameczek" w Michałowicach (dom ogrodnika), ul. Oświęcimska 7,
- Biurowiec Fabryki Kotłów Parowych, ul. Powstańców 10,
- Dawny pałacyk Fitznera, ul. 27 stycznia 3,
- Budynek szpitala, ul. Jana Pawła II 2,
- Budynek, ul. Św. Barbary 12,
- Zespół osiedla robotniczego, ul. Górnicza 6, 7,8, 9,
- Budynek, ul. 1 Maja 5,
- Zespół folwarku von Rheinbabenów (pałac wraz z parkiem) oraz budynek gospodarczy, budynek d. kotłowni, budynek d. stajni, budynek piwniczki, ul. Oświęcimska 7,
- Budynek Łaźni Miejskiej oraz Park "Hutnik", ul. Śniadeckiego 11,
- Parowy wyciąg kopalniany szybu "Staszic I" Ruch II KWK "Siemianowice" (urządzenie przeniesione do skansenu „Michał”, ul. Orzeszkowej.

W ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków wskazał obszary potencjalnego występowania zabytków archeologicznych – stanowiska archeologiczne.

Wykaz obiektów planowanych do objęcia ochroną na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje ok. 720 obiektów.

Strefami ochrony konserwatorskiej planuje się objąć następujące obszary: centrum miasta, i osiedle Laura, osiedle przy ul. Bytomskiej, osiedle wojewódzkie (rejon ul. Łukasieńskiego i ul. Przyjaźni), ul. Kościelna (strona zachodnia) i kościół pw. św. Michała z otoczeniem.

Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na granicy Siemianowic Śląskich z Wojkowicami i z Czeladzią, tj. wzdłuż Brynicy występuje strefa zagrożenia powodziowego $Q_{1\%}$ („woda stuletnia”) oraz strefa zagrożenia powodziowego $Q_{10\%}$. Praktycznie jednak zagrożenie nie występuje, gdyż w/w strefy obejmują wyłącznie tereny między wałami Brynicy.

Stan prawny gruntów

Według stanu z października 2005 r. grunty stanowiące zasób gminy stanowiły 27% powierzchni miasta i wynosiły ok. 760 ha. Jest to udział stosunkowo duży. Powierzchnia gruntów prywatnych osób fizycznych wynosiła ok. 580 ha, tj. 34% powierzchni gminy.

Układ komunikacyjny

Układ podstawowych drogowych tras komunikacyjnych Siemianowic, za wyjątkiem biegnącej przelotowo drogi krajowej DK 4, 94, jest nieczytelny i niedostatecznie rozwinięty. Brak wyodrębnionych ciągów głównych powoduje, że wymienione ulice pełnią wszystkie możliwe funkcje - tranzytowe, miejskie i dojazdowe. Główny ruch tranzytowy przebiega obecnie przez centrum miasta. Istnieje konieczność usprawnienia ruchu w samym mieście oraz przeniesienia ruchu tranzytowego poza ulice miasta. Siemianowice Śląskie mają połączenie tramwajowe z Katowicami oraz z Chorzowem.

Funkcjonują trzy linie kolejowe towarowe. Pierwszą jest linia kolejowa o państwowym znaczeniu – Katowice Szopienice Płn.– Chorzów Stary. Przebiega przez miasto (na długości ok. 6 km) stwarzając istotną barierę przestrzenną. Dwie pozostałe to linie piaskowe kop. „Szcakowa” i kop.

„Kuznica Warężyńska”.

Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie miasta w wodę pitną następuje z wodociągu grupowego, należącego do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów PP w Katowicach. Stan techniczny infrastruktury GPW w obrębie granic miasta jest na ogół dobry. Większość sieci wodociągowej należy do Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach. Pozostała część jest własnością gminy, spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy.

Miasto w 98% wyposażone jest w sieć kanalizacyjną. Ścieki sanitarne systemem kolektorów pracujących w układzie grawitacyjno – tłocznym odprowadzane są do grupowej oczyszczalni ścieków Siemianowice „Centrum” zlokalizowanej w Katowicach - Dąbrówce Małej. Stan techniczny sieci kanalizacyjnej w przeważającej części jest niezadowolający, głównie ze względu na jej wiek i zniszczenia wskutek szkód górniczych. Istotnym problemem jest niski poziom rozdzielczości sieci kanalizacyjnej i w konsekwencji mieszanie ścieków sanitarnych ze ściekami deszczowymi. Źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie gminy są trzy stacje 110 kV i rozdzielnia 6 kV Elektrowni Chorzów. Stan sieci jest wystarczający dla dostawy aktualnych wielkości energii do poszczególnych grup odbiorców. Średni stopień obciążenia stacji 110 kV i linii ŚN jest stosunkowo niski. Rozbudowy wymaga sieć 20 kV. Przeciężenia występują głównie w liniach niskiego napięcia. Głównymi źródłami gazu dla gminy jest gazociąg wysokoprężny DN 400 mm Tworzeń – Łagiewniki oraz gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia DN 500 relacji Ząbkowice - Łagiewniki. Sieć gazowa użytkowana jest przez Górnośląską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze. Główna Rozdzielnia Gazu znajduje się na ul. Cichej 3. Stan techniczny sieci niskoprężnej sieci średnioprężnej jest zadowalający, z wyjątkiem ul. Fabrycznej i Brzozowej. Funkcjonuje dwanaście stacji redukcyjno – pomiarowych, które dysponują wydajnością znacznie przekraczającą aktualne potrzeby. Ciepłownia Siemianowice obsługuje Śródmieście i Michałkowice. Elektrociepłownia Katowice zaopatruje w ciepło os. Korfantego – Wróbla, os. Chemików, os. Młodych, os. Watoły i os. Waloszka. Osiedle Węzłowiec zaopatruje Elektrociepłownia Chorzów. Lokalne obszary obsługi posiadają kotłownie „Bańgów” i „Fabud”. Pozostała zabudowa mieszkaniowa (głównie jednorodzinna) uzyskuje ciepło ze źródeł lokalnych (paleniska domowe, kotłownie). Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych w Siemianowicach Śląskich jest składowanie. Czynne jest jedno składowisko odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne „Landeco” przy ul. Zwycięstwa. Właścicielem i zarządzającym jest Zakład Składowania Definitywnego i Utylizacji Odpadów „Landeco” Sp. z o.o.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Zadania o znaczeniu ponadlokalnym, przestrzenie odnoszące się do Siemianowic Śląskich:

- modernizacja linii tramwajowych,
- budowa regionalnych obiektów gospodarki odpadami.

W procesie aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego miasto Siemianowice Śląskie proponuje zmianę kwalifikacji obwodnicy miast Siemianowic Śląskich i Czeladzi oraz północnej obwodnicy Siemianowic Śląskich z przedsięwzięć postulowanych do przedsięwzięć projektowanych.

3.2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Generalnie w studium:

- zachowuje się umiarkowany przyrost terenów mieszkaniowych – o 16% w stosunku do ustaleń obowiązującego planu, aczkolwiek w porównaniu do stanu istniejącego jest to już wzrost o 39%; zmiana studium zwiększa powierzchnię terenów mieszkaniowych o 5% w stosunku do już przewidzianej powierzchni, przyrost ten przewidziano głównie na terenach rolnych,
- powierzchnia terenów przemysłowo – składowo – magazynowych rośnie o 59% w stosunku do stanu istniejącego, co oznacza jednocześnie zmniejszenie w porównaniu do planu o 9%,
- zarówno w stosunku do planu jak i do stanu istniejącego zwiększa się powierzchnia terenów zieleni urządzonej (łącznie z terenami usług sportu i rekreacji),
- tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej w porównaniu do stanu istniejącego zmniejszają się o ponad połowę, biorąc jednak pod uwagę tereny wyłączone z zabudowy to ich wielkość jest analogiczna jak w planie,
- w związku z przebiegiem wschodniej i zachodniej obwodnicy miasta oraz małej obwodnicy śródmieścia zwiększa się – w odniesieniu do stanu istniejącego - udział terenów przeznaczonych pod funkcje komunikacyjne.

Wymienione wyżej generalne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta umożliwiają osiągnięcie przyjętych w różnych dokumentach celów rozwoju miasta, w tym przede wszystkim:

- ożywienie gospodarcze miasta,
- rozbudowa systemu komunikacji drogowej,
- zwiększenie liczby mieszkań o wysokim standardzie,
- tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców.

Konkretnym przejawem ogólnych zmian są wyznaczone „nowe” tereny pod określone główne funkcje (mieszkalnictwo, usługi, przemysł, zieleń itp.).

Kierunki rozwoju układu drogowego

Przedsięwzięciem w istotny sposób zmieniającymi funkcjonowanie układu drogowego w mieście będzie realizacja „wschodniej obwodnicy” miasta. Droga ta jest częścią postulowanej w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego tzw. „drogi na lotnisko”. Zakłada się jej realizację w klasie drogi głównej (ok. 8,2 km, G 2/2, lub głównej ruchu przyspieszonego, tj. GP 2/2). Dopuszcza się również realizację tej drogi o przekroju 1/2.

Wschodnia obwodnica miasta (z jej odcinkami „północnym” i „południowym”) razem z zachodnią obwodnicą miasta tworzą tzw. „dużą obwodnicę miasta” (DOM).

Wschodnia obwodnica miasta w istocie zawiera również „obwodnicę północną” (na obszarze Bałgowa i Przełajki) i „obwodnicę południową” (na obszarze Srokowca).

Inne istotne przedsięwzięcia dla rekonstrukcji układu drogowego w mieście to:

- tzw. mała obwodnica centrum, którą stanowią fragmenty ulic: Śląska, Staszica, Kopalnianej, Bohaterów Westerplatte, Michałkowickiej łącząca nowe centrum z istniejącym,
- tzw. mała obwodnica śródmieścia (MOŚ; razem ok. 9,4 km z tego odcinki nowe stanowią ok. 6,6 km, w klasie Z1/2), której część południową w klasie G przewiduje się jako średnicową miasta łączącą nowe centrum z Katowicami i Chorzowem,
- odcinek zachodniej obwodnicy miasta (ok. 1,4 km, w klasie G2/2 w granicach Siemianowic Śląskich; większa część tej planowanej drogi znajduje się w Chorzowie, tj. 3,2 km),
- ulica stanowiąca zachodnie i północne obejście Przełajki (ok. 2,3 km, w klasie Z1/2),
- połączenie ul. Katowickiej z ul. Budowlaną (ok. 2,8 km m, w klasie Z1/2),
- na południe od Składowa (tzw. nowo-Stara Katowicka, ok. 590 m, w klasie L 1/2),
- łącznik pomiędzy ul. Rydla a ul. Konopnickiej (ok. 220 m, w klasie L1/2),
- tzw. nowo – Dworcowa (ok. 500 m, w klasie D 1/2).

Obszary, dla których należy sporządzić plany miejscowe

Plany obligatoryjne.

Istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- a) na podstawie przepisów odrębnych,
- b) dla obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości,
- c) dla obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- d) dla obszarów przestrzeni publicznej.

ad. a)

W granicach administracyjnych Siemianowic Śląskich występują fragmenty terenów górniczych kopalń "Polska - Wirek" oraz "Katowice - Kleofas". Ich powierzchnia w granicach administracyjnych Siemianowic Śląskich wynosi odpowiednio ok. 136,2 ha oraz ok. 9,8 ha.

ad. b)

Nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości. Nie oznacza to niemożności wszczęcia odpowiednich procedur w tym zakresie, o ile zajdzie taka potrzeba.

ad. c)

Wyznacza się obszary dla rozmieszczenia planowanych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

ad. d)

Na główne przestrzenie publiczne składają się ogólnodostępne tereny o funkcjach komunikacyjnych oraz rekreacyjnych, obejmujące tereny ulic miejskich (wraz z otuliną), pasaże handlowe, aleje parkowe wraz z przedpołem przylegających obiektów kubaturowych, stanowiące składnik terenów usługowych, mieszkaniowych i produkcyjnych, w szczególności przestrzenie wspólne (place, tereny rekreacyjno – sportowe), sprzyjające nawiązywaniu więzi sąsiedzkich. W związku z taką naturą przestrzeni publicznych nie wyznacza się konkretnych obszarów dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Przestrzenie te mogą być elementem innych planów, zarówno obligatoryjnych jak i fakultatywnych.

Dla uporządkowania procesu planistycznego w mieście należy dążyć do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla dużych fragmentów miasta. Powinno odchodzić się od opracowań drobnych „doraźnych” planów .

Propozycję podziału miasta na jednostki planistyczne przedstawiono na planszy graficznej.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W obrębie terenów rolniczych R wydziela się tereny wyłączone z zabudowy. Grunty rolne niskich klas bonitacji (V i VI), a w szczególnych przypadkach także klasy IV, stanowiące wieloletnie odłogi oraz nieużytki naturalne lub antropogeniczne, można przeznaczać pod zalesienie.

3.3. Synteza zmiany studium nr 3

Zmiana nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całego miasta Siemianowice Śląskie w jego granicach administracyjnych dokonano w ograniczonym zakresie merytorycznym.

Dokument zmieniono (zaktualizowano, skorygowano) w zakresie:

I. Uwarunkowania:

- A. Tekst uwarunkowań został uporządkowany i dostosowany do wymagań określonych w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w tym potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
  - b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
  - c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
  - d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
  - e) uwzględniono aktualne uwarunkowania wynikające z przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów oraz stanu ładu przestrzennego,
- B. Rysunek m.in. w zakresie:
- zaktualizowanie podkładu mapowego na aktualny z 2016r.
  - korekty przebiegu granicy administracyjnej
  - korekty i uzupełnień aktualnego zagospodarowania terenów,
  - korekty oraz uzupełnienia przebiegu granic dokumentów złóż surowców naturalnych, obszarów i terenów górniczych, filarów ochronnych,
  - lokalizacji pomników przyrody,
  - korekty przebiegu granicy głównego zbiornika wód podziemnych,
  - wprowadzenia przypuszczalnego zasięgu starego kopalnictwa
  - wprowadzenia nieczynnych szybów pokopalnianych
  - uporządkowanie listy obiektów zabytkowych,
  - uzupełnienia elementów sieci energetycznej i gazowej,
  - uzupełnienia elementów sieci wodociągowej wraz z nowo wybudowanymi odcinkami sieci,

II. Kierunki:

- A. tekst został uporządkowany i dostosowany do wymagań określonych w AT. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - W studium określa się w szczególności:
- 1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d:
    - a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
    - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy; obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
  - a) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
  - b) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
  - c) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
  - d) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art.48 ust1,
  - e) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej,
  - f) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,

- g) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- h) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych,
- i) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- j) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.),
- k) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- l) obszary zdegradowane,
- m) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- n) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
- o) jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.
- p) jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane.

B. Rysunek:

- zaktualizowanie podkładu mapowego na aktualny z 2016r.
- korekty przebiegu granicy administracyjnej
- aktualizacji elementów uwarunkowań,
- korekty graficznej rysunku obejmującej ujednoczenie palety kolorów, stylów i szerokości linii, ujednoczenie symboliki, nadanie ostrości i czytelności, nie zmieniającej treści rysunku,
- uporządkowania i ujednoczenia legendy rysunku,
- uwzględnienia elementów dotyczących: przyrodniczych obiektów i terenów chronionych, współczesnego i historycznego kopalnictwa

Zmiana studium nr 3 nie ma charakteru projektowego i wyznaczającego diametralnie nowe kierunki przeznaczenia terenów, a jedynie porządkujący, aktualizujący i kompilujący.

Zmiana Studium dotyczyła łącznie kilkunastu terenów w obszarze całego miasta dla których zmieniono kierunki zagospodarowania przestrzennego m.in.:

- Plac 11 Listopada - Zmiana z terenu komunikacji samochodowej (KS) na usługi (U)
- Północna część Parku Górnik - Zmiana z terenu obsługi rolniczej (RU) na zieleni urządzonej (ZP)
- Rej. ul. Krupanka i Al. Spacerowej - Rezygnacja z rezerwy pod cmentarz komunalny na rzecz zabudowy mieszkaniowej
- Rej. ul. Chemicznej na granicy z Katowicami - Zmiana z zieleni (ZL) na terenu produkcyjno-usługowe (PU) – włączenie do przeznaczenia sąsiadującego
- Teren po dawnej siedzibie Gimnazjum Nr 3, ul. Korfanteo i rej. Lasku Bytkowskiego - Zmiana z terenu usług (U) na terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej (MW/U)
- Granica z Chorzowem i Piekarami Śląskimi - Zmiana przebiegu drogi klasy G (wyprostowanie śladu, zgodnie z przebiegiem wskazanym w planie miejscowym)
- Rej. ul. Plebiscytowej - korekta wariantu fragmentu obwodnicy wschodniej miasta
- Rej. ul. Bytomskiej - uporządkowanie terenu zabudowy mieszkaniowej poprzez zmianę kierunku z terenów produkcyjno-usługowych (PU) na zabudowę mieszkaniową
- Rej. ul. Wróbla, os. Tuwima - Zmiana terenu zieleni izolacyjnej (ZI) na zieleni urządzonej (ZP), celem umożliwienia realizacji miejsc parkingowych.
- Zmiana z terenów rolnych R na tereny zieleni nieurządzonej, - Zi
- Zmiana terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną na tereny zieleni – w miejscu występowania siedlisk chomika europejskiego,
- Zmiana przeznaczenia terenów wskazanych pod produkcję na tereny rolne wyłączone z zabudowy w miejscu występowania siedlisk chomika europejskiego,
- Korekta przebiegu dróg lokalnych i zbiorczych w obrębie dzielnicy Srokowiec,
- Uporządkowanie terenów produkcyjno usługowych i produkcyjnych w jedno przeznaczenie jako tereny produkcyjno - usługowe z wyodrębnieniem terenów na których zakazano gospodarowania odpadami oraz terenów na których wskazano konieczność prowadzenia działalności w zamkniętych budynkach.

4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę¹².

Tabela 4.1. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Dzielnica	Funkcja zabudowy	Stan istniejący (ha)	Potencjalne możliwości rozwoju zabudowy (ha)
1	2	3	4
Przelajka	MN1	83,16	0,73
Bańgów	MW 1/MN1/MN2	71,27	9,71
	P/PU	27,23	15,01
	U	4,14	nie wyznaczono
	US	43,91	5,78
Michałkowice	MU-1, MU-2	118,19	1,66
	P/PU	171,57	21,70
Bytków	MU-1, MU-2	167,97	23,22
Centrum	MU-1, MU-2	84,29	nie wyznaczono
	P/PU	214,66	28,90

5. Wykaz wniosków złożonych na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie.¹³

Tabela 5.1. Obszary objęte projektem studium (wnioski prywatne)

Lp.	Przeznaczenie terenów w obowiązującym studium	Przeznaczenie terenów projektowanym studium	Pow. w ha
1.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	7,00 ha
2.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	1,65 ha
3.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	2,97 ha
4.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	2,28 ha
5.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	21,70 ha
6.	(Rw) tereny rolnicze i nieużytki wyłączone z zabudowy	(MN2) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (i jednorodzinna)	22,50 ha
7.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(U) zabudowa usługowa	5,25 ha
8.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	1,24 ha
9.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	1,94 ha
10.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	8,14 ha
11.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	6,03 ha
12.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(MN1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (podmiejska)	0,78 ha
13.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	1,40 ha
14.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	1,19 ha
15.	(Rw) tereny rolnicze i nieużytki wyłączone z zabudowy	(MN1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (podmiejska)	1,17 ha
16.	(R) tereny rolnicze i nieużytki	(P) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa	7,09 ha
17.	(R) tereny rolnicze i nieużytki (ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(PU) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa usługowa	5,33 ha
18.	(R) tereny rolnicze i nieużytki	(MN1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (podmiejska)	7,36 ha
19.	(R) tereny rolnicze i nieużytki	(US) usługi sportu i rekreacji	5,78 ha
20.	(RU) tereny obsługi produkcji ogrodniczej	(P) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa	1,25 ha
21.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(MN1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (podmiejska)	0,73 ha
22.	(ZI) zieleń nieurządzona izolacyjna	(MN2) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (i jednorodzinna)	0,75 ha
23.	(ZP) zieleń urządzona	(US) usługi sportu i rekreacji	1,19 ha

¹² Zmiana Studium przyjęta uchwałą nr 257/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 16 sierpnia 2016 r.

¹³ Zmiana Studium przyjęta uchwałą nr 257/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 16 sierpnia 2016 r.

SUMA:

PU – 60,87 ha

P – 8,34 ha

MN1 – 10,04 ha

MN2 – 23,25 ha

US – 6,97 ha

U – 5,25 ha

Wnioski generalne bilansu terenów :

Dokonana powyżej analiza i bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wskazuje na zasadność wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych. Miasto Siemianowice Śląskie jest miastem o bardzo dużej urbanizacji i widoczny jest tu brak nowych terenów z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jak i przemysłowo – usługową. Większość nowych terenów inwestycyjnych wyznaczonych w studium nie wymaga znaczących nakładów ze strony miasta, w zakresie dostępu do dróg publicznych lub infrastruktury technicznej.

Wyznaczone w studium tereny budowlane znajdują się przy istniejących drogach publicznych i są dobrze uzbrojone w infrastrukturę techniczną. Jedyne tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w sąsiedztwie ulic Watoły i Węglowej przed jego uruchomieniem wymagałyby uzbrojenia w infrastrukturę techniczną oraz sieć ulic. Jest to teren predysponowany pod zorganizowaną inwestycję deweloperską. W takim przypadku zarówno koszty związane z infrastrukturą drogową jak i uzbrojenie w infrastrukturę techniczną byłoby po stronie dewelopera. Gdyby jednak okazało się, że miasto samo wyraziłoby chęć uzbrojenia tego terenu to szacunkowy koszt infrastruktury drogowej i technicznej wyniósłby około 12 milionów złotych. Kwota ta dla miasta o średnim rocznym budżecie ok. 250 milionów złotych nie wydaje się wysoka.

Reasumując można z całą pewnością stwierdzić, iż wskazane w studium tereny zabudowy i inwestycyjne zostały wyznaczone w sposób rzetelny, jako naturalna kontynuacja rozwoju miasta.

6. Wykorzystane materiały

Opracowania planistyczne

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy przemysłowej Srokowiec, zatwierdzony Uchwałą Nr 254/2003 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia z 23.12.2003 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 33 poz. 1084.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich obejmującej obszar w rejonie ul. Maciejkowickiej w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 152/2003 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia z 23.12.2003 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 76 poz. 2114.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich dla obszaru położonego u zbiegu ul. Kapicy i ul. Przodowników Pracy w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 620/2002 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 4.07.2002 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 67 poz. 2433.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowic Śląskich celem wyznaczenia drogi gminnej - ul. Słonecznej w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 485/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 4.10.2001 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 84 poz. 2158.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta obejmującej obszar likwidowanego osadnika mułów węglowych wraz z terenami przyległymi przy ul. Kapicy w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 430/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 31.05.2001 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 35 poz. 918.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta celem korekty użytku ekologicznego "Michałkowice Kępa" w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 390/2001 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 1.02.2001 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 16 poz. 393.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta celem umożliwienia realizacji inwestycji związanych z komunikacją samochodową na terenie położonym pomiędzy ulicami Kilińskiego, Mysłowicką i Kolejową w Siemianowicach Śląskich, zatwierdzona Uchwałą Nr 292/2000 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 31.08.2000 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 44 poz. 647.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie, zatwierdzony Uchwałą Nr 411/98 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 12 lutego 1998 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Katowickiego Nr 6 poz. 48.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie – prognoza skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. Oprac. Koman Maria – Zakład Projektowania Urbanistyczno - Architektonicznego „Urbsplan”, wrzesień 1996.
- Materiały do wniosku o zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych na cele nierolnicze w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie. Zakład Projektowania Urbanistyczno - Architektonicznego „Urbsplan”, sierpień 1996.
- Materiały wejściowe do miejscowego planu zagospodarowania miasta Siemianowice Śląskie - mapa 1:5000 energetyka; mapa 1:5000 wodociągi i kanalizacja. Zakład Projektowania Urbanistyczno - Architektonicznego „Urbsplan”, 1994.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie. Przyjęte uchwałą Nr 168/95 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 28 grudnia 1995 r. Uchylone uchwałą Nr 201/96 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 30 maja 1996 r.
- Miejscowy plan ogólny perspektywicznego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie, zatwierdzony Uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Siemianowicach Śląskich Nr XV/56/90 z dnia 28 marca 1990 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Katowickiego.
- ~~Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, zatwierdzony Uchwałą Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 68, poz. 2049.~~
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie. Pracownia zagospodarowania Przestrzennego. Oprac.: Kusber Janina i inni, grudzień 2004 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Siemianowice Śląskie. Pracownia zagospodarowania Przestrzennego. Oprac.: Kusber Janina i inni, 2014 r.
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ zatwierdzony uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. Z 13 września 2016r. poz.4619);

- [Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.](#)

Gminne programy i plany rozwoju

- Studium komunikacyjne. Drogowa Trasa Średnicowa SA. Oprac.: Najdziej Tadeusz i inni, marzec 2005.
- Koncepcja pogładowa inwestycji p.n. „Osiedle Zielone Wzgórze” w Siemianowicach Śląskich. Siemianowickie Towarzystwo Budowlane Sp. z o.o. Oprac.: Przedsiębiorstwo Projektowo Budowlane „Strukton”, styczeń 2005.
- Koncepcja – obwodnica Siemianowic Śląskich i Czeladzi (jako element drogi regionalnej „Katowice – lotnisko”). Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego Sp. z o.o. Oprac. Tomaszewski Tadeusz, grudzień 2004.
- Plan rozwoju lokalnego dla miasta Siemianowice Śląskie na lata 2004 – 2006. UM Siemianowice Śląskie, wrzesień 2004.
- Lokalny program rewitalizacji. UM Siemianowice Śląskie, wrzesień 2004.
- Program ochrony środowiska obejmujący plan gospodarki odpadami na lata 2004 – 2015 dla miasta Siemianowice Śląskie. Wyk.: Główny Instytut Górnictwa. Katowice, grudzień 2003.
- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2003 – 2007 w mieście Siemianowice Śląskie. Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach, 2003.
- Program aktywizacji gospodarczej gminy górniczej Siemianowice Śląskie. UM Siemianowice Śląskie, kwiecień 2000.
- Koncepcja rozwoju Siemianowic Śląskich do roku 2002. UM Siemianowice Śląskie, 1999.
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia gminy Siemianowice Śląskie w energię elektryczną i paliwa gazowe. Główny Instytut Górnictwa, Katowice, listopad 1999.
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło gminy Siemianowice Śląskie. Energoekspert Sp. z o.o. Katowice, listopad 1999.
- Strategia rozwoju miasta na lata 1997 – 2015. UM Siemianowice Śląskie 1997.
- [Dokumentacja aplikacyjna projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej w Siemianowicach Śląskich”.](#)

Inne opracowania

- Balon Adam: Siemianowice Śląskie – przyrodnicze ścieżki dydaktyczne po przemysłowej części województwa śląskiego. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”, Wydawnictwo „Kubajak”, 2005.
- Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni rzeki Przemszy na obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oddział w Krakowie, marzec 2003.
- Przewodnik siemianowicki: Halor Antoni. Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, 2000.
- Dokumentacja ewidencyjna zabytkowych zespołów przemysłowych sektora hutniczego zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego przeznaczonych do restrukturyzacji przestrzennej - Huta „Jedność”. Opracował zespół: A. Szewczyk, P. Wybraniec. „Industria” Pracownia Konserwatorska, wrzesień 1999.
- Opracowanie ewidencyjne zabytkowych zespołów przemysłowych przeznaczonych do likwidacji - KWK Siemianowice (rejon I, II, III; szyb „Północny”; szyb „Bańgów”). Opracował zespół: Piotr Wybraniec, Adam Szewczyk. „Industria” Pracownia Konserwatorska, wrzesień 1996.
- Instrukcja postępowania na wypadek awarii zapory piętrzącej zbiornika wodnego Kozłowa Góra. Wyk: Edward Sołtysik, Hydroprojekt Warszawa Sp. z o.o. - Oddział Sosnowiec, 1998.
- Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia 1:100000. Państwowy Instytut Geologiczny, 1997.

Mapy

- Mapy zasadnicze 1:1000 w wersji elektronicznej w postaci rastrowej. Urząd Miasta Siemianowic Śląskich, Wydział Urbanistyki i Architektury (uzyskano dn. 22.09.2005r.), sekcje:

212103	212151	221162
212152		221163
212153		221164
212154		221171
212201		221172
212202 - jest tylko 1:500 (patrz niżej)		221173
212203		221174
212204 - jest tylko 1:500 (patrz niżej)		221211
212251		221212
212252		221213
212253		221214
212254		221221
214052		221222
214054		221223
214102		221224
221031		223011
221033		223012
221034		223013
221072		223014
221073		223021
221074		223022
221081		223023
221083		223024
221111		223061 - jest tylko 1:500 (patrz niżej)
221112		223062 - jest tylko 1:500 (patrz niżej)
221113		223071
221114		223072
221121		223073
221122		223074
221123		223081
221124		223083
221131		223122
221133		223131
221161		

- Mapy zasadnicze 1:500 w wersji elektronicznej w postaci rastrowej. Urząd Miasta Siemianowic Śląskich, Wydział Urbanistyki i Architektury (uzyskano dn. 22.09.2005r.), sekcje:

2122021 - jest tylko 1:500	2122022 - jest tylko 1:500	2230223
2122023 - jest tylko 1:500		2230224
2122024 - jest tylko 1:500		2230231
2122041 - jest tylko 1:500		2230232
2122042 - jest tylko 1:500		2230233
2122043 - jest tylko 1:500		2230234
2122044 - jest tylko 1:500		2230611 - jest tylko 1:500
2140542		2230612 - jest tylko 1:500
2140544		2230621 - jest tylko 1:500
2230141		2230622 - jest tylko 1:500
2230142		2230624 - jest tylko 1:500
2230143		2230711
2230144		2230712
2230211		2230713
2230212		2230714
2230213		2230731
2230214		2230732
2230221		2230733
2230222		2230734

- Mapy ewidencji gruntów i budynków w wersji elektronicznej w postaci wektorowej. Urząd Miasta Siemianowic Śląskich, Wydział Urbanistyki i Architektury (uzyskano dn. 10.10.2005r.).
- Mapy topograficzne 1:10000. Urząd Miasta Siemianowic Śląskich, Wydział Urbanistyki i Architektury (uzyskano dn. 22.09.2005r.), sekcje:

M-34-50-dd-3,
M-34-51-cc-3,
M-34-51-cc-4,
M-34-62-bb-2,
M-34-62-bb-4,
M-34-63-aa-1,
M-34-63-aa-2,
M-34-63-aa-3,
M-34-63-aa-4.

- Ortofotomapa 1:13000 z 2003 r.. Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (uzyskano 10.10.2005; sekcje:

M-34-50-Dd-4
M-34-51-Cc-3
M-34-62-Bb-22
M-34-62-Bb-24
M-34-63-Aa-1
M-34-63-Aa-3

- [Mapy topograficzne 1:10 000. Urząd Miasta Siemianowic Śląskich \(2017\) r.](#)
- [Mapa zasadnicza \(dxf\) Urząd Miasta Siemianowic Śląskich \(2017\) r.](#)
- [Baza danych SWDE - Urząd Miasta Siemianowic Śląskich \(2017\) r.](#)

Uwaga! - drukiem pochyłym naniesiono zmiany studium

Sporządzający "Studium" czerwiec 2006

**BIURO ROZWOJU REGIONU SP.ZO.O.
W KATOWICACH**

40-539 KATOWICE, ul. SKOWRONKÓW 35
32 - 2512912, 2052393
e-mail: brr@brr.com.pl

Główny projektant:
mgr inż. arch. Marek Zemła
wpisany na listę członków Okręgowej Izby
Urbanistów z siedzibą w Katowicach
pod numerem KT - 047

Kierownik tematu:
mgr Wojciech Tomczyk

Zespół:
mgr Iwona Batkowska
mgr Krystian Kmiec
mgr inż. Ewa Komędera
mgr Wiesław Konieczny
mgr Leszek Kostorz
Beata Mach
Rafał Miarecki
mgr inż. arch. Tomasz Rubiniec
Krzysztof Sikora
mgr Zdzisław Wieland
mgr Monika Więckowska
mgr Janina Witkowska

Współpraca (UM Siemianowic Śląskich):
mgr inż. arch. Ewa Kupczyńska

Sporządzający zmiany "Studium" marzec 2009:

Pracownia "URBSPLAN"

architekta Jacentego Grelowskiego
43-600 Jaworzno, ul. Tetmajera 32
tel 032 616 32 91
e-mail: urbsplan@gmail.com

Główny projektant:
mgr inż. arch. Jerzy Kubica
wpisany na listę członków Okręgowej Izby
Urbanistów z siedzibą w Katowicach pod numerem KT 074

mgr Małgorzata Grelowska
mgr inż. arch. Marek Kanik
mgr Jadwiga Pająk
inf. Andrzej Grelowski

Współpraca:
PPB "INTEREKO" Sp. z o.o.
40-159 Katowice, ul. Jesionowa 9a

Sporządzający zmiany "Studium" (nr 2) 2016:

Pracownia Urbanistyki i Architektury "REGION"

42-606 Tarnowskie Góry, ul. Słoneczników 7,
Tel/fax 32 384-99-52
e-mail: urbregion@op.pl

Sporządzający zmianę "Studium" (nr 3) 2019 r.:

Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów, Usług i
Realizacji „TERPLAN” Sp. z o.o. 40-036 Katowice
ul. Wita Stwosza 6/7
tel./fax. (32) 206 52 69 Regon 001377994
NIP 634-012-90 –90
e-mail:terplan@terplan.com.pl

Zespół autorski:

– mgr inż. arch. Ryszard Wyszzyński – Kierownik
Zespołu

- mgr inż. Maciej Wszyński – Główny Projektant
- mgr Kamil Rysz
- mgr Kinga Mazurek
- mgr Dariusz Szopa
- tech. Ewa Majer
- tech. Ewa Oszek